

วท 122867

รูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานตามความต้องการจำเป็นของเทศบาล
ตำบลขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นางสาวดวงตา ราชอาษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรื่อง : รูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานตามความต้องการจำเป็น
ของเทศบาลตำบลขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัย : นางสาวดวงดา ราชอาษา

ได้รับอนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาพร)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนธิ ตีเมืองชัย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมเจตน์ กุศรี)

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมยไธสง)

กรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอมพร)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนากุม)

กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

- ชื่อเรื่อง** : รูปแบบการบริหารจัดการสาธารณสุขด้านโครงสร้างพื้นฐานตามความต้องการจำเป็นของเทศบาล ตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ผู้วิจัย** : นางสาวดวงตา ราชอาษา
- ปริญญา** : รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- อาจารย์ที่ปรึกษา** : รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร
รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ
- ปีการศึกษา** : 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพการบริหารจัดการสาธารณสุขด้านโครงสร้างพื้นฐาน (2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพการบริหารจัดการสาธารณสุขด้านโครงสร้างพื้นฐาน (3) ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณสุขด้านโครงสร้างพื้นฐาน และ (4) เพื่อสร้างและยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณสุขด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยศึกษาเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาลตำบล พนักงานส่วนตำบล และประชาชน ซึ่งมีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่จริงในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในแต่ละกลุ่มจังหวัด ทั้ง 5 กลุ่ม โดยการใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,407 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พหุคูณถดถอยเชิงเส้น และ Modified Priority Needs Index : PNI ส่วนการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณสุขด้านโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ SWOT ทำการตรวจสอบรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 ราย ด้วยเทคนิคกระบวนการเชิงพิณิจ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการสาธารณสุขด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับน้อยส่วนความคาดหวังต่อการบริหารจัดการสาธารณสุขด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณสุขด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ได้แก่ ด้านการสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย (G) , ด้านแรงกดดันจากภาคประชาสังคม (F) ,

ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน (A) , ด้านการสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ (E) , ด้านสมรรถนะขององค์กร (D) , ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร(C) , ด้านธรรมาภิบาล(B) สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ร้อยละ 72.60 และมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ 0.237 ($F = 148.259$; $P\text{-value} = .000$)

3. ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 4.38 ถึง 2.15 โดยภาพรวมเฉลี่ย 1.12 รายการที่มีความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า PNI_{modified} สูงสุดมีความสำคัญลำดับที่ 1 คือ ระบบพลังงาน (1.84) ลำดับที่ 2 คือ ระบบคมนาคม (1.28) ลำดับที่ 3 คือ ระบบการจัดการน้ำ (1.08) ลำดับที่ 4 คือ ระบบกำจัดขยะ (0.90) และลำดับสุดท้าย คือ ระบบสื่อสาร (0.51)

4. รูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ 1) ระบบคมนาคม เทศบาลตำบลจะต้องมีวิธีการบริหารจัดการงบประมาณให้เหมาะสมกับรายได้ของหน่วยงาน 2) ระบบพลังงาน จะต้องมีการประชาคมหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมตัดสินใจที่จะเสนอโครงการตามที่ตนเองคิดว่าเดือดร้อนและต้องการให้พัฒนา และ3) ระบบการจัดการน้ำ จะต้องดำเนินการสำรวจความต้องการของประชาชนจากนั้นติดต่อประสานงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนผลการยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากสามารถนำไปใช้ได้จริง

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : Model of Public Infrastructure Management Based on Needs Assessment of Small Municipalities in the Northeastern Thailand

Author : Miss. Duangta Rachasa

Degree : Doctor of Public Administration (Public Administration)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors : Associate Professor Dr. Saovalak Kosonkittiumporn
Associate Professor Dr. Sanya Kenaphum

Year : 2017

ABSTRACT

This research aimed to study (1) the public infrastructure management, (2) the factor effecting to the public infrastructure management, (3) Needs Assessment of the public infrastructure management, and (4) building the Model of Public Infrastructure Management Based on Needs Assessment. The area was studied in the Small Municipalities in the Northeastern Thailand. The sample were 1,407 people who concerning to municipalities consist of the administrator, the member of Sub-district Council, the officer and the people. To analysis by frequency, percentage, standard deviation, Multiple regression analysis, and Modified Priority Needs Index (PNI). To build the Model of Public Infrastructure Management Based on Needs Assessment by using the SWOT technique and confirm Model by 12 expertizes.

the research results were found as follow, 1) The public infrastructure management as overall was at low level, but the expectation was at high level. 2) The factor effecting to the public infrastructure management were; the support from network partners, the civil society pressure, the public participation, the support from national politics, the organizational performance, the leadership of executive, and the Good governance, these variable could predict the public infrastructure management for 72.60% by statistical significant at 0.05 with standard error at 0.237 ($F = 148.259$; $P\text{-value} = .000$). 3) The Needs Assessment of the public infrastructure management with PNI_{modified} Between 4.38-2.15 as overall was at 1.12, ranking from highest to lowest were; the Power system (1.84), the Communication system (1.28), the Water management system (1.08), the Waste disposal system (0.90), and the Communication

Systems (0.51) respectively. And 4) Model of Public Infrastructure Management Based on Needs Assessment were ; (1) Transportation system; the Municipalities must have a way to manage their budgets appropriately for agency revenues, (2) Power system; there must be a village community In order for people to make a decision to propose a project they think they are in trouble and want to develop, (3) water management system; the public needs to be surveyed. Then coordinate to the relevant agencies. The results confirmed the public infrastructure management model found that there is a high possibility that it can be used.

Keywords : Public Management Model

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'P. W.', is written over a horizontal line.

Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือและแนะนำเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอมพร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและ รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. สมเจตน์ ภูศรี ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย และรองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมฆไชสง ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้ วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม ทุกท่าน ท่านร้อยตำรวจตรี ดร.สนธิ์ก สิงห์มาตร และดร.วิภาพรรณ อุปนิสากร คณาจารย์จากคณะรัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ ยโสธรทุกท่านที่มีได้เอ่ยนามที่ให้ความช่วยเหลือและแนะนำในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี ทุกท่าน ท่านดร.อดิพงษ์ เพ็ชรสุทธิ์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยฯท่าน ดร.ศิริเพ็ชร วิโรจน์กุลทอง ดร.มานิตย์ โยชิโน , ดร.ชนกฤต โพธิ์เงิน และอีกหลาย ๆ ท่าน ที่มีได้เอ่ยนามที่คอยชี้แนะ ขอขอบพระคุณพี่น้องประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตลอดจนเพื่อนพ้องน้องพี่ ข้าราชการทุกระดับทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

คุณค่าอันพึงจะมีได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศส่วนกุศลแด่คุณพ่อลี ราชอาษา และ ขอมอบเป็นเครื่องสักการบูชาแด่พระคุณของอากงอาม่าผู้เลี้ยงดูอบรมสั่งสอนให้เติบโตใหญ่ขึ้นมา และครูบาคณาจารย์ทุกท่าน ที่มีส่วนสำคัญในการวางรากฐานด้านการศึกษาแก่ผู้วิจัยความสำเร็จใน ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับกำลังใจ กำลังทรัพย์และกำลังสมองจากสามีผู้เป็นที่รักยิ่งอย่างดีเยี่ยม ผู้บังคับบัญชา รวมไปถึงผู้ได้บังคับบัญชาทุกคนที่ช่วยเหลือในการเดินทางไปทุกที่ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยอย่างดียิ่ง ท้ายสุดขอขอบพระคุณหัวใจ ที่วิเศษสุดทั้งสองดวงของผู้วิจัย เด็กชายเทพธาราดล เปี่ยมมะโจ และเด็กหญิงธาราดา เปี่ยมมะโจ ที่คอยถามตลอดและทุกวันเมื่อไหร่ห่ม่าหมีจะจบ ถือเป็นแรงผลักดันอันยิ่งใหญ่ยิ่ง ทำให้ผู้วิจัยมี กำลังแรงใจมุ่งมั่น ขยันหมั่นเพียร จนประสบความสำเร็จ

นางดวงตา ราชอาษา

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ค
ABSTRACT	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ฅ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย	7
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	7
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	8
1.5 ขอบเขตการวิจัย	8
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	10
1.7 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	13
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	13
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ.....	13
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะแนวใหม่	18
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับ โครงสร้างพื้นฐาน.....	37
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	42
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	58
2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย	68

หัวข้อเรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	71
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความคาดหวังและปัจจัยที่ส่งผล การบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาล ตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	71
ระยะที่ 2 ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะ ด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	77
ระยะที่ 3 สร้างและยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะ ด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	78
บทที่ 4 ผลการศึกษา	87
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความคาดหวังและปัจจัยที่ส่งผลการบริหาร จัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	87
ระยะที่ 2 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะ ด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	113
ระยะที่ 3 สร้างและยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะ ด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	114
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	151
5.1 สรุปผลการวิจัย	152
5.2 การอภิปรายผลการวิจัย	164
5.3 ข้อเสนอแนะ	167
บรรณานุกรม	171

หัวเรื่อง	หน้า
ภาคผนวก	185
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและแบบการประเมินรูปแบบ	187
ภาคผนวก ข แบบตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับนิยามศัพท์เฉพาะ	205
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น	223
ภาคผนวก ง แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม	231
ภาคผนวก จ รายชื่อเทศบาลตำบลขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	235
ภาคผนวก ฉ ภาพถ่ายกิจกรรม.....	267
ประวัติผู้วิจัย	283

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1	จำนวนเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ..... 73
4.1	ผลข้อมูลทั่วไปของผู้ที่เกี่ยวข้องเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน สมาชิกสภาเทศบาลตำบล พนักงานส่วนตำบล และ ประชาชน 89
4.2	สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ..... 91
4.3	ความคาดหวังต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ..... 94
4.4	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน..... 97
4.5	ปัจจัยที่ส่งผลต่อของการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านธรรมาภิบาล..... 98
4.6	ปัจจัยที่ส่งผลต่อของการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร 105
4.7	ปัจจัยที่ส่งผลต่อของการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านสมรรถนะขององค์กร 106
4.8	ปัจจัยที่ส่งผลต่อของการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ..... 107

ตารางที่	หน้า	
4.9	ปัจจัยที่ส่งผลการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านแรงกดดันจากภาคประชาสังคม.....	109
4.10	ปัจจัยที่ส่งผลต่อของการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย.....	110
4.11	การกำหนดรหัสปัจจัยที่จะใช้ในการนำเข้าสู่สมการการคัดสรรปัจจัย ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	111
4.12	ลำดับตัวแปรพหุคูณของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญ ของการคัดสรรปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะ ด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	112
4.13	ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะ ด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้ดัชนีความสำคัญ ของลำดับความต้องการจำเป็น (PNI Modified).....	113
4.14	ผลการสร้างรูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะ ด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากประชาชนด้วยการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis).....	116
4.15	ผลการวิเคราะห์ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะ ด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	145
ค.1	การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม.....	225
จ.1	รายชื่อเทศบาลตำบลขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	237

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	69
3.1 ขั้นตอนการวิจัย	85
4.1 ร่างรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	144
4.2 ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	149
ฉ.1 นำเสนอผลงานเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์	269
ฉ.2 ทีมงานช่วยระดมความคิดในการลงพื้นที่เก็บข้อมูล	269
ฉ.3 สหวิชาชีพ ร่วมให้ข้อเสนอแนะผลงานวิจัย.....	270
ฉ.4 สหวิชาชีพ ร่วมให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานวิจัย.....	270
ฉ.5 ทำ Focus Group 1	271
ฉ.6 ทำ Focus Group 2	271
ฉ.7 ทีมงานอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญร่วมให้ข้อเสนอแนะในการรวบรวมข้อมูลวิจัย	272
ฉ.8 พบท่านนายอำเภอคำเขื่อนแก้ว ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอคำชี้แนะในการดำเนินงานวิจัย	272
ฉ.9 ร.ต.ต.ดร.สนึก สิงห์มาตร ผู้เชี่ยวชาญ.....	273
ฉ.10 ทำ Focus Group 3	273
ฉ.11 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 1	274
ฉ.12 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 2	274
ฉ.13 การลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งทางรุกและทางรับใน ด้าน โครงสร้างพื้นฐานตามความต้องการจำเป็น ตามพื้นที่เป้าหมาย.....	275
ฉ.14 คณะผู้เชี่ยวชาญทุกสาขาเข้าร่วมรับฟังในการนำเสนอรูปแบบ งานวิจัยและร่วมวิพากษ์	275
ฉ.15 พบผู้เชี่ยวชาญ ดร.วิภาพรรณ อุปนิสากร	276
ฉ.16 พบผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ ร.ต.ต. ดร. สนึก สิงห์มาตร	276
ฉ.17 เก็บข้อมูลกับประชาชนตามพื้นที่เป้าหมาย.....	277
ฉ.18 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ	277

ภาพที่	หน้า
ฉ.19	ขอคำชี้แนะจากผู้ทรงคุณวุฒิในการดำเนินงานวิจัย 278
ฉ.20	พบท่านท้องถิ่นอำเภอคำเขื่อนแก้ว เพื่อขอคำชี้แนะ 278
ฉ.21	ลงพื้นที่เก็บข้อมูลร่วมกับนักศึกษา ม. ปทุมธานี เพื่อใช้ประกอบการดำเนินการวิจัย 279
ฉ.22	เก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย 279
ฉ.23	พบผู้ทรงคุณวุฒิ นายอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ..... 280
ฉ.24	รับฟังคำชี้แนะจากท่าน ดร. มานิตย์ และทีมงานในการดำเนินงานวิจัย..... 280
ฉ.25	เก็บข้อมูลกับพนักงานเทศบาลตำบลขนาดเล็ก ตามพื้นที่เป้าหมาย 281
ฉ.26	เก็บข้อมูลงานวิจัยกับประชาชนทุกภาคส่วน 281
ฉ.27	พบผู้เชี่ยวชาญท่าน รศ.ดร. ยุภาพร ยูภาส 282
ฉ.28	เอกสารงานวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลงานวิจัย..... 282

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดว่าเป็นองค์กรของรัฐฝ่ายปกครองประเภทหนึ่งตามหลักการกระจายอำนาจปกครองทางพื้นที่หรือการกระจายอำนาจทางเขตแดน (Decentralization) ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งในการจัดการปกครองประเทศที่รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้กับองค์กรอื่นนอกจากองค์กรของส่วนกลางเพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยให้มีความเป็นอิสระ (Autonomy) ในการดำเนินการและไม่อยู่ในการบังคับบัญชาของส่วนกลาง แต่จะอยู่ภายใต้การกำกับดูแล (Tuttle) ของส่วนกลาง ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นองค์กรปกครองทางพื้นที่ซึ่งมีสภาพเป็นนิติบุคคล มีการเลือกตั้งผู้บริหารมีเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นที่เป็นอิสระจากส่วนกลาง โดยไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับบัญชาแต่ต้องอยู่ภายใต้อำนาจควบคุมกำกับของส่วนกลางแทน (นันทวัฒน์ บรมานันท์, 2552, น. 23)

เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นองค์กรของรัฐฝ่ายปกครองย่อมต้องตกอยู่ภายใต้หลักกฎหมายปกครองที่สำคัญคือ “หลักนิติรัฐ” ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานสำคัญของการปกครองของรัฐเสรีประชาธิปไตย โดยการปกครองตามหลักนิติรัฐ (Etat de droit / Rechtsstaat / Legal State) หมายถึงการปกครองของรัฐที่ยอมตนอยู่ภายใต้ระบบกฎหมาย และยอมผูกพันการกระทำใด ๆ ของตนกับกฎเกณฑ์ของกฎหมายซึ่งส่วนหนึ่งได้บัญญัติรับรองสิทธิเสรีภาพต่าง ๆ ของประชาชนเอาไว้ อีกส่วนหนึ่งได้บัญญัติไว้ล่วงหน้าเกี่ยวกับเงื่อนไขและข้อจำกัดต่าง ๆ เกี่ยวกับวิธีการซึ่งฝ่ายปกครองจะกระทำได้ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย (Carr De MALBERG. 1920, น. 489) ด้วยเหตุนี้ นิติรัฐเป็นรัฐประเภทหนึ่งที่ยอมรับรองและให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพขั้นมูลฐานของราษฎรไว้ในรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ราษฎรสามารถใช้สิทธิเสรีภาพเช่นว่านี้พัฒนาบุคลิกภาพของตนได้ตามที่ราษฎรแต่ละคนจะเห็นสมควร สาระสำคัญของหลักนิติรัฐจึงมีวัตถุประสงค์ขั้นสุดท้าย (Ultimate aim) อยู่ที่การประกันสิทธิเสรีภาพของราษฎรจากการใช้อำนาจตามอำเภอใจ (Arbitrarily) ของฝ่ายปกครอง ซึ่งข้อพิจารณาเกี่ยวกับสาระสำคัญของหลักนิติรัฐแยกออกได้เป็นสามประการด้วยกัน ได้แก่ (วรพจน์ วิสรุตพิชญ์, 2540, น. 5)

ประการแรก นิติรัฐ เป็นรัฐซึ่งมุ่งหมายคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและประโยชน์ของประชาชน จากการกระทำตามอำเภอใจและไม่ชอบด้วยกฎหมายของผู้ปกครอง แต่ทว่ากรณีที่รัฐยอมรับและให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของราษฎรดังกล่าวมิได้หมายความว่ารัฐจะยอมให้ราษฎรใช้สิทธิเสรีภาพของตนกระทำการต่าง ๆ ได้โดยปราศจากการแทรกแซงจากองค์การเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพราะภารกิจของรัฐคือการธำรงไว้ซึ่งประโยชน์สาธารณะ (Public Interest) หรือผลประโยชน์ของส่วนรวม ในบางกรณีรัฐจำเป็นต้องบังคับให้ราษฎรต้องกระทำการหรือละเว้นไม่กระทำการบางอย่าง ซึ่งเป็นการล่วงล้ำแดนสิทธิเสรีภาพของประชาชน แต่เนื่องจากนิติรัฐเป็นรัฐที่ยอมคนอยู่ภายใต้ระบบกฎหมายและยอมผูกพันการกระทำใด ๆ ของคนต่อกฎหมายที่รัฐได้ตราขึ้น จึงมีความหมายว่ารัฐให้คำมั่นต่อราษฎรว่าองค์กรเจ้าหน้าที่ของรัฐจะกล่าวสิทธิเสรีภาพของราษฎรได้ก็ต่อเมื่อมีกฎหมายบัญญัติไว้อย่างชัดเจนเป็นการทั่วไปว่าให้องค์กรเจ้าหน้าที่รัฐกล่าวสิทธิเสรีภาพของราษฎรได้กรณีใดและภายในขอบเขตอย่างไร จากสาระสำคัญของนิติรัฐในแง่ที่น่าไปสู่หลักการที่เรียกว่า หลักความชอบด้วยกฎหมายของฝ่ายปกครอง (Principle of legality of Administrative Actions) หมายความว่า รัฐบาลหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาหรืออยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลจะทำการใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบกระเทือนต่อสิทธิและเสรีภาพของเอกชนคนใดคนหนึ่งได้ก็ต่อเมื่อมีกฎหมายให้อำนาจ และต้องใช้อำนาจภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น (H.W.R WADE, 1980, pp. 23 - 24) จึงกล่าวได้ว่ากฎหมายเป็นทั้ง “แหล่งที่มา (Source)” และเป็น “ข้อจำกัด (Limitation)” อำนาจกระทำของฝ่ายปกครอง

ประการที่สอง สำหรับกฎหมายที่ให้อำนาจแก่องค์กรเจ้าหน้าที่ของรัฐกล่าวสิทธิเสรีภาพของราษฎรได้นั้นต้องเป็นกฎหมายตามความหมายของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยด้วย กล่าวคือ หากพิจารณาในเชิงรูปแบบแล้ว กฎหมายเช่นนี้ต้องเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นโดยองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติตามหลักการแบ่งแยกอำนาจซึ่งได้แก่ รัฐสภา นั่นคือ กฎหมายในรูปของพระราชบัญญัติ หากพิจารณากฎหมายในเชิงเนื้อหาแล้วจะเห็นว่า กฎหมายดังกล่าวประกอบด้วยบทบัญญัติที่รับรองคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน หากรัฐเห็นสมควรว่าการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้วจะเป็นการธำรงไว้ซึ่งผลประโยชน์สาธารณะ รัฐต้องกำหนดบทบัญญัติไว้ในกฎหมายไว้ล่วงหน้าเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและข้อจำกัดต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายปกครองในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายทั้งนี้ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญด้วย จากสาระสำคัญของนิติรัฐในแง่ที่น่าไปสู่หลักการที่เรียกว่า หลักความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย (Principle of Constitutionality of Legislation) หมายความว่า บรรดากฎหมายทั้งหลายที่ตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจ

นิติบัญญัติจะต้องชอบด้วยรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายที่ให้อำนาจองค์กรฝ่ายบริหาร ล่วงล้ำก้าเกินสิทธิเสรีภาพของราษฎรจะต้องระบุข้อความไว้อย่างชัดเจนพอสมควรเพื่อให้อำนาจแก่องค์กรเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองกระทำการในกรณีใดบ้างและภายในขอบเขตอย่างไร นอกจากนี้จะต้องกำหนดมิให้อำนาจฝ่ายปกครองล่วงล้ำเข้าไปในแดนแห่งสิทธิและเสรีภาพของราษฎรเกินขอบเขตแห่งความจำเป็นเพื่อรักษาไว้ซึ่งประโยชน์สาธารณะด้วยหลักความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายในนิติรัฐนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากนิติรัฐเป็นรัฐที่ยอมรับความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญตามแนวคตินิติรัฐเป็นผลสืบเนื่องมาจากนิติรัฐเป็นรัฐที่ยอมรับและให้การเคารพกฎหมายที่อยู่ในลำดับชั้นที่สูงกว่าตามหลักลำดับชั้นแห่งกฎหมายดังที่กล่าวมาแล้วในข้างต้นหมายความว่า รัฐธรรมนูญได้รับการยอมรับให้เป็นกฎหมายที่อยู่ในลำดับสูงสุดในระบบกฎหมายของรัฐ และหากกฎหมายที่อยู่ในลำดับต่ำกว่าขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ กฎหมายนั้นย่อมไม่มีผลบังคับใช้ (เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์, 2550, น. 89) การยอมรับหลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญว่าเป็นสาระสำคัญส่วนหนึ่งของหลักนิติรัฐนั้นทำให้หลักความชอบด้วยกฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหารและฝ่ายตุลาการมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

จากที่ได้กล่าวมาในข้างต้น จะพบว่าในนิติรัฐนั้นไม่เฉพาะแต่ความสัมพันธ์ระหว่างราษฎรกับราษฎรเท่านั้นที่จะต้องเป็นความสัมพันธ์ตามที่กฎหมายกำหนด แต่ยังหมายรวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรเจ้าหน้าที่ของรัฐกับราษฎรก็จะต้องเป็นความสัมพันธ์ตามกฎหมายด้วย จึงมีผู้กล่าวว่าผู้ปกครองที่แท้จริงในนิติรัฐคือ กฎหมายที่รัฐตราขึ้นและประกาศใช้โดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญ องค์กรเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ว่าจะอยู่ลำดับสูงต่ำเช่นไร ก็ไม่มีอำนาจล่วงล้ำก้าเกินสิทธิเสรีภาพของราษฎรได้ตามอำเภอใจ การที่องค์กรเจ้าหน้าที่ของรัฐจะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งเป็นการล่วงล้ำแดนสิทธิเสรีภาพของราษฎร องค์กรเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องแสดงได้ว่ามีกฎหมายฉบับใดให้อำนาจแก่คนที่ทำการเช่นนั้น จึงกล่าวได้ว่า ในนิติรัฐนั้นกฎหมายจึงเป็นทั้งแหล่งที่มา (Source) และเป็นทั้งข้อจำกัด (Limitation) แห่งอำนาจกระทำการของผู้ปกครองในขณะเดียวกัน (วรพจน์ วิสสุตพิชญ์, 2540, น. 58)

ประการที่สาม เพื่อให้การปกครองโดยกฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ราษฎรซึ่งเห็นว่าตนถูกล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพจากการใช้อำนาจขององค์กรเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายย่อมมีสิทธิโต้แย้งคัดค้านการกระทำขององค์กรเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีชอบด้วยกฎหมายได้ หรืออีกนัยหนึ่งในนิติรัฐต้องมีการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำขององค์กรเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการคุ้มครองสิทธิโดยองค์กรตุลาการ (Rechtswegsgarantie) ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของหลักนิติรัฐเพราะเป็นการที่รัฐได้แสดงว่า รัฐนั้น

ยอมให้ความเป็นอิสระแก่อำนาจศาลในการเข้ามาควบคุมตรวจสอบการกระทำต่าง ๆ ของรัฐว่าเป็น การละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนหรือไม่ หมายความว่า การควบคุมการกระทำของฝ่าย ปกครองมิให้ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย และการควบคุมกฎหมายมิให้ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ จะต้องเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรตุลาการซึ่งมีความเป็นอิสระจากองค์กรฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติ บัญญัติ โดยองค์กรที่จะทำหน้าที่ควบคุมความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำของฝ่ายบริหารก็ดี หรือควบคุมความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายก็ดี อาจเป็นองค์กรตุลาการอีกองค์กรหนึ่งแยก ออกต่างหากจากองค์กรตุลาการในศาลยุติธรรมก็ได้ เช่น ศาลปกครองมีเขตอำนาจพิจารณาข้อ พิพาททางปกครอง หรือศาลรัฐธรรมนูญมีเขตอำนาจพิจารณาข้อพิพาททางรัฐธรรมนูญ เป็นต้น โดยองค์กรตุลาการเหล่านี้จะต้องมีความเป็นอิสระอย่างแท้จริงจากฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร โดยไม่จำเป็นต้องฟังคำสั่งคำบังคับบัญชาจากองค์กรทั้งสองแต่อย่างใด อาจกล่าวได้ว่า ความเป็น นิติรัฐของรัฐใดรัฐหนึ่งจะปรากฏก็ต่อเมื่อรัฐนั้นยอมอยู่ภายใต้กฎหมายและอยู่ภายใต้การควบคุม ตรวจสอบขององค์กรตุลาการนั่นเอง (บรรเจ็ด สิงคะเนติ, 2547, น. 328 - 329)

ปัจจุบันนโยบายการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของรัฐบาลที่ต้องการยกระดับ คุณภาพการให้บริการสาธารณะของเทศบาลตำบลทั่วประเทศ โดยเทศบาลตำบลมีหน้าที่รักษา ความสงบเรียบร้อยและความสะอาด สร้างและบำรุงถนนและท่าเรือ ดับเพลิงและกู้ภัย จัดการศึกษา ให้บริการสาธารณสุข สังกศตสภเคราะห์ และรักษาวัฒนธรรมอันดีในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังอาจจัดให้ มีสาธารณูปโภคและสาธารณูปการอื่น ๆ ได้ตามสมควร ทั้งนี้จากผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค ณ ราคา ประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2557 มีผลิตภัณฑ์มวลรวมทุก จังหวัด จำนวน 1,338,671 บาท อีกทั้ง ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ต่อคน (บาท) จำนวน 71,286 ต่อคน เมื่อเปรียบเทียบกับภาคอื่น ๆ แล้ว ถือว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือนั้นมีการจัดเก็บผลิตภัณฑ์ มวลรวมจังหวัด (GPP Per capita) ได้น้อยที่สุด อาจกล่าวได้ว่า การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ยังไม่สามารถจัดการยกระดับคุณภาพการให้บริการสาธารณะของเทศบาลตำบลตาม นโยบายของรัฐบาลได้ ดังนั้น เพื่อที่จะยกระดับคุณภาพการให้บริการ ทางเทศบาลตำบลในเขต พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรจะต้องมีการพัฒนาการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ ในศูนย์บริการต่าง ๆ เนื่องจากการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นเครื่องมือสำคัญ ประการหนึ่งในการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน และนำผลที่ได้มา ปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานต่อไปในปีงบประมาณที่ผ่านมาเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือได้ให้ความสำคัญกับการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการมากขึ้น อีกทั้ง การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นกระบวนการสำคัญสำหรับการพัฒนาขององค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวม ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ในส่วนของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น จัดว่าเป็นเทศบาลที่มีขนาดใหญ่และมีภารกิจครอบคลุมความเป็นอยู่ของประชาชน อีกทั้งยังมีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ซึ่งภารกิจดังกล่าวนั้นอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนคือ 1) การบริการเกี่ยวกับสาธารณูปโภค (Public Utility Services) หมายถึง บริการที่ให้แก่ประชาชนทั่วไป เป็นการให้บริการที่กระจายไปทั้งพื้นที่ โดยผู้บริการไม่จำเป็นต้องมาขอรับบริการจากเทศบาลก็สามารถรับบริการได้ เช่น กิจกรรมการจัดเก็บขยะมูลฝอย งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานป้องกันน้ำท่วมงานระบายน้ำ งานซ่อมแซมทางเท้า เป็นต้น 2) การบริการเฉพาะด้าน (Specific Services) หมายถึง การบริการให้แก่ประชาชนแต่ละคนหรือกลุ่มบุคคลที่มีธุรกิจเฉพาะมีข้าราชการของหน่วยงานเทศบาลเป็นผู้ให้บริการ เช่น งานทะเบียนราษฎร การขออนุญาตก่อสร้างงานบริการสาธารณสุข เป็นต้น

ในปัจจุบันสภาพการจัดระบบบริการสาธารณะให้กับประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีลักษณะเหมือนและคล้ายคลึงกัน ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบล หลังจากการประกาศของคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะซึ่งเป็นพื้นที่ในชุมชนระดับตำบลและหมู่บ้าน แต่ทว่าประชาชนยังไม่เข้าใจถึงการจัดระบบการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลว่าเป็นอย่างไร โดยจากรายงานผลการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2547) พบว่า ด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง (ระดับต่ำร้อยละ 50.82 และ ระดับปานกลาง ร้อยละ 49.18) โดยสภาพปัญหาที่จะต้องทำการแก้ไขโดยด่วน ได้แก่ 1) ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งนี้เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับต่ำมีมากถึงร้อยละ 94.09 ในขณะที่มีองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูงร้อยละ 5.91 เท่านั้น 2) ปัญหาเกี่ยวกับผลงาน ทั้งนี้เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีผลงานอยู่ในระดับต่ำร้อยละ 80.07 แต่มีองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีผลงานอยู่ใน ระดับปานกลาง ถึง ระดับสูง เพียงร้อยละ 19.93 นอกจากนี้ยังมีสภาพปัญหาเกิดขึ้นบ้าง ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการประกาศนโยบายของคณะผู้บริหารให้สภา บุคลากร และประชาชนทราบ ปัญหาเกี่ยวกับอัตรากำลัง ที่ประสบปัญหาอัตรากำลังมากเกิน โครงสร้าง ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ/รายได้ ปัญหาเกี่ยวกับระบบข้อมูลเพื่อการพัฒนา และปัญหาเกี่ยวกับระบบการพัฒนามูลากร เป็นต้นซึ่งสอดคล้องกับ การที่

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้ตั้งคณะทำงาน (Core Team) ในการตรวจนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติราชการขององค์กรท้องถิ่นที่ผ่านมา เพื่อพิจารณาคัดเลือกองค์กรส่วนท้องถิ่นรับเงินอุดหนุนสำหรับเป็นรางวัลจูงใจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ก็พบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพการบริหารอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง (โกวิทย์ พวงงาม, 2550, น. 15) และองค์การบริหารส่วนตำบลในประเทศไทยมีปัญหาด้านขั้นตอนการทำงาน ไม่ชัดเจนความรู้ ความเข้าใจ ในการทำงานของ อบต. ไม่สมบูรณ์ การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในชุมชนและความร่วมมือของหน่วยราชการต่าง ๆ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร (ณรงค์ เหลืองบุตรนาค และ โชติชัย เจริญงาม, 2550) นอกจากนี้ผลการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผล ของการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การให้ความสำคัญต่อประชาชนในท้องถิ่น การจัดระบบสารสนเทศการสร้างความพึงพอใจ ให้แก่เจ้าหน้าที่และลูกจ้างประชาชนผู้รับบริการ กระบวนการบริหารจัดการ รวมทั้งบรรยากาศของ องค์กรเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์กร (จิตติ กิตติเลิศไพศาล, 2551, น. 43 - 80)

จากภารกิจของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือดังที่กล่าวมาในข้างต้น จะ เห็นว่าเป็นงานที่ให้บริการแก่ประชาชนและมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชนทั้งสิ้น อย่างไรก็ดี ผลของการปฏิบัติราชการของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือกลับ พบว่ามีปัญหาในทางปฏิบัติหลายประการ อาทิเช่น ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรของหน่วยงานไม่ตั้งใจ ให้บริการประชาชน ระเบียบ กฎหมายยุ่งยากซับซ้อน ความไม่ทันสมัยของเครื่องมือ ความไม่พร้อมของอุปกรณ์ การให้บริการยุ่งยาก มีหลายขั้นตอน เกิดความล่าช้า เสียเวลา ไม่อำนวยความสะดวก ไม่เป็นธรรมทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนซึ่งเป็นอุปสรรคขัดขวางต่อการพัฒนา งานของเทศบาลเป็นอย่างยิ่งซึ่งผลงานวิจัยของพลภัทร ช่างสากล (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” ได้ยืนยันถึงปัญหาดังกล่าวว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าสิ่งที่ต้องการให้ทางเทศบาลแก้ไขเร่งด่วน คือ ปัญหาด้านสาธารณูปโภค เช่น น้ำประปาหยุดไหลบ่อยและไม่มีการแจ้งเตือน ถนนหนทางคับแคบมีสิ่งกีดขวางการจราจร ไม่มีป้ายบอกสถานที่สำคัญ นอกจากนี้ยังพบปัญหาด้านสาธารณสุข เช่น ปัญหาน้ำเน่าเสีย ทิ้งขยะไม่เป็นที่ และปัญหาน้ำท่วมขังในบางพื้นที่ และจากการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องพบว่า เจ้าหน้าที่มีความเห็นว่าบริการควรมีความสะดวกรวดเร็ว ชัดเจนทุก ขั้นตอน กำหนดระยะแล้วเสร็จของแต่ละกิจกรรมที่ให้บริการให้ชัดเจน ในการทำแผนพัฒนา ทำประชามติควรให้ชุมชนมาพิจารณาพร้อมด้วยเพื่อทราบความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง แล้วนำมาปรับปรุงแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

ปัจจุบันประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากการให้บริการสาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการสาธารณะขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ก็ตาม ประชาชนยังคงต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลเข้าไปให้บริการ สนับสนุนงบประมาณ และบรรจุแผนงาน / โครงการเข้า แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบกับองค์การบริหารส่วนตำบลต่าง ๆ ยังไม่มีหน่วยงานย่อยในแต่ละตำบลที่เพียงพอเพื่อให้บริการแก่ประชาชนโดยตรง ประชาชนจำเป็นต้องเดินทาง มาติดต่อขอรับบริการและประสานงาน ณ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งตั้งอยู่ในตัวจังหวัดเพียงแห่งเดียว จึงทำให้หายากทราบว่า การจัดการระบบการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในความคิดเห็นของประชาชนเป็นอย่างไร มีความครอบคลุมและทั่วถึงหรือไม่ และมีประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานมากน้อยเพียงใด

ดังนั้น จึงสมควรที่จะได้มี รูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้เป็นการศึกษาความต้องการ และความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการให้บริการของเทศบาล ตลอดจนศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติราชการของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในอนาคตต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 สภาพปัจจุบัน ความคาดหวังต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นอย่างไร

1.2.2 มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.2.3 ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอะไรบ้าง

1.2.4 การสร้างและยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ความคาดหวังต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.3.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.3.3 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.3.4 เพื่อสร้างและยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.4 สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐาน ของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชนภาคี ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สมรรถนะขององค์การ การสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ แรงกดดันจากภาคประชาสังคม และ การสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1.5 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีรูปแบบการวิจัยที่เป็นการบูรณาการองค์ความรู้การวิจัยเชิงปริมาณ โดยมุ่งศึกษา เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตลอดจนการศึกษาหาปัจจัยในการปรับปรุงประสิทธิภาพของการให้บริการที่ดีขึ้น นำผลการศึกษาที่ได้ไปพัฒนาเป็นปฏิบัติการวิจัยแบบมีส่วนร่วมในการเป็นที่ปรึกษากับ เทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้เทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการบริหารจัดการที่ดีขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ และสร้างความ รับผิดชอบ โดยประชาชนสามารถตรวจสอบผลการดำเนินงานได้ โดยแบ่งขอบเขตของการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

**ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความคาดหวังและปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการ
สาธารณสุขด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาสภาพปัจจุบัน ความคาดหวังและปัจจัยที่ส่งผลต่อ
การบริหารจัดการสาธารณสุขด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ โดยสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยและดำเนินการสำรวจหาสภาพปัจจุบัน ความ
คาดหวังและปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณสุขด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบล
ขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประชาชน เพื่อให้ได้ทราบตัวแปรการบริหาร
จัดการสาธารณสุขด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ 5 ด้าน

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเทศบาลตำบลในเขต
พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 805 คน สมาชิกสภาเทศบาลตำบล
จำนวน 9,360 คน พนักงานส่วนตำบล จำนวน 13,260 คน และประชาชน จำนวน 5,160,487 คน
รวมทั้งสิ้น 5,183,887 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขต
พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 5 กลุ่ม รวมทั้งหมด 19 จังหวัด ประกอบด้วย

กลุ่มที่ 1 กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม

กลุ่มที่ 2 นครราชสีมา บึงกาฬ บุรีรัมย์ มหาสารคาม

กลุ่มที่ 3 มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ

กลุ่มที่ 4 สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย

กลุ่มที่ 5 หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี

ทั้งนี้ จากทั้ง 5 กลุ่ม รวมทั้งหมด 19 จังหวัด สามารถจำแนกเป็นตำบล จำนวน 780
แห่ง โดยกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 255 คน จากทั้งหมด 805 คน สมาชิกสภา
เทศบาลตำบล จำนวน 383 คน จากทั้งหมด 9,360 คน พนักงานส่วนตำบล จำนวน 385 คน จาก
ทั้งหมด 13,260 คน และประชาชน จำนวน 384 คน จากทั้งหมด 5,183,887 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน
1,407 คน จากประชากรรวมทั้งหมด 5,183,887 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบการสุ่มหลายขั้นตอน
(Multi-stage Random Sampling) การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejciec
and Morgan (1970, pp. 607 - 610 , อ้างถึงใน สุทนต์ ศรีไสย์, 2551, น. 132 - 133) ที่ระดับความ
เชื่อมั่น 95%

3. ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาดำเนินการ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม - กันยายน พ.ศ. 2559
รวมระยะเวลา 3 เดือน

**ระยะที่ 2 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐาน
ของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะ
ด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดำเนินการตรวจสอบการพัฒนารูปแบบการจัดการ
บริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ ด้วยการวิเคราะห์ SWOT และ Focus Group กับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 ท่าน

3. ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาดำเนินการ ตั้งแต่เดือนตุลาคม - พฤศจิกายน พ.ศ.2559
รวมระยะเวลา 2 เดือน

**ระยะที่ 3 สร้างและยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของ
เทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการสร้างและยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้าน
โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการสร้าง
รูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขต
พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากประชาชน เพื่อให้ได้ร่างรูปแบบการจัดการบริหารจัดการ
สาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
และผู้วิจัยจะดำเนินการเพื่อตรวจสอบด้านความสอดคล้อง และความเหมาะสมของรูปแบบการ
บริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อรูปแบบการจัดการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้าง
พื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เหมาะสม

2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดำเนินการประเมินรูปแบบการจัดการบริหารจัดการ
สาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ด้วยการยืนยันโดยผู้เชี่ยวชาญ (Expertise Verification)

3. ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาดำเนินการ ตั้งแต่เดือน ธันวาคม พ.ศ.2559 - มกราคม
พ.ศ.2560

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

“ผู้รับบริการ” หมายถึง ประชาชนผู้มารับบริการโดยตรง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มารับบริการจากเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

“การประเมินความต้องการจำเป็น” หมายถึง กระบวนการเพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันกับสภาพที่มุ่งหวังหรือสิ่งที่ปรารถนาจะเกิดขึ้นหรือต้องการให้เกิดขึ้น โดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นว่ามีลักษณะเช่นใด และประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง

“สภาพความคาดหวัง” หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาลตำบล พนักงานส่วนตำบล และประชาชนมีความต้องการและคาดหวังให้เทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ปฏิบัติหน้าที่การบริการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานให้เป็นไปตามหลักการบริหารงานที่ดี

“สภาพความเป็นจริง” หมายถึง สภาพปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นและเป็นอยู่จริงในปัจจุบันของการบริหารงานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

“การบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐาน” หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานต่าง ๆ ได้แก่ ระบบคมนาคม ระบบพลังงาน ระบบการจัดการน้ำ ระบบสื่อสาร และระบบกำจัดขยะที่เทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้บริการแก่ประชาชน 5 ด้าน ได้แก่

1. ระบบคมนาคม หมายถึง การจัดการด้านระบบคมนาคมของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้กับประชาชน โดยพัฒนาการได้รับบริการขั้นพื้นฐาน โดยจัดให้มีจำนวนการก่อสร้างถนนและเส้นทางสัญจร และจำนวนการปรับปรุงถนนและเส้นทางสัญจรอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับชุมชน

2. ระบบพลังงาน หมายถึง การจัดการด้านระบบพลังงานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้กับประชาชน โดยสามารถดำเนินการ/หรือมีส่วนร่วมจัดการด้านพลังงานของชุมชนได้อย่างเหมาะสม และมีจำนวนปริมาณการขยายเขตไฟฟ้าและไฟฟ้าสาธารณะให้ครบทุกครัวเรือน

3. ระบบการจัดการน้ำ หมายถึง การจัดการระบบการจัดการน้ำของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้กับประชาชน โดยการบริหารจัดการให้มีจำนวนการก่อสร้างและ

ปรับปรุงทางระบายน้ำ มีจำนวนปริมาณการขยายเขตประปาให้ครบทุกครัวเรือน และประชาชนมีความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน

4. ระบบสื่อสาร หมายถึง การจัดการระบบสื่อสาร ของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้กับประชาชน โดยมีจำนวนการได้รับบริการสาธารณะอื่น ๆ เช่น โทรศัพท์สาธารณะ และมีจำนวนปริมาณการขยายเขตสายสัญญาณการสื่อสารให้ครบทุกครัวเรือน

5. ระบบกำจัดขยะ หมายถึง การจัดการระบบกำจัดขยะของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้กับประชาชน โดยมีจำนวนขยะภายในชุมชนมีจำนวนลดน้อยลง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนยังคงอยู่และเพิ่มจำนวนมากขึ้น และสามารถดำเนินการ / หรือมีส่วนร่วมจัดการด้านการควบคุมและกำจัดขยะ

1.7 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลการศึกษาที่ได้จะมีความคุ้มค่าต่อการนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการให้บริการสาธารณะของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศไทย อย่างเป็นระบบ และยังเป็น การถอดบทเรียนให้กับ พื้นที่อื่น ๆ ที่ต้องการระบบการบริหารจัดการได้ศึกษาและนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาของ ตนเองโดยมีแผนในการเป็นที่ปรึกษา ระหว่าง นักวิชาการและผู้ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะ ของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างเป็นระบบให้สามารถพัฒนาตนเองตามความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบได้อย่างยั่งยืน

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังปรากฏรายละเอียดต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะแนวใหม่
3. แนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน
4. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดงานวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ

2.1.1 ความหมายของรูปแบบ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, น.79) ได้ให้ความหมายรูปแบบ ดังนี้ รูปแบบ หมายถึง แบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ เป็นตัวอย่างเพื่อการเลียนแบบเป็นแผนภูมิหรือรูปสามมิติซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลักการ หรือแนวคิด เป็นชุดของปัจจัย หรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งรวมกันเป็นตัวประกอบและเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคม ตามความหมายดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่า รูปแบบ คือ แบบจำลองของสิ่งที่ เป็น รูปแบบ คือ วิธีที่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ได้ถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ ตลอดจนจินตนาการของคนที่ มีต่อปรากฏการณ์ หรือเรื่องราวใด ๆ ให้ปรากฏในลักษณะของการสื่อสาร ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง รูปแบบจึงเป็นแบบจำลองในลักษณะเลียนแบบ หรือเป็นตัวแบบที่ใช้เป็นแบบอย่าง เป็นแผนผังหรือแบบแผนของการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ต่อเนื่องด้วยความสัมพันธ์เชิงระบบ

ทิสนา เขมมณี (2551, น. 1) ให้ความหมายรูปแบบ หมายถึง ตัวแทนที่สร้างขึ้นเพื่ออธิบายพฤติกรรมของลักษณะบางประการ ของสิ่งที่ เป็นจริงอย่างหนึ่ง หรือ เป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการหาความรู้ ความเข้าใจปรากฏการณ์ เช่นเดียวกับ คำว่า แบบจำลอง (Model) เท่ากับ

การย่อหรือเลียนแบบความสัมพันธ์ที่ปรากฏอยู่ในโลกแห่งความเป็นจริง ของปรากฏการณ์ใด ปรากฏการณ์หนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยในการจัดระบบความคิด ในเรื่องนั้นให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นและเป็นระเบียบ นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้อีกมาก ดังนี้

Bardo and Hardman (1982, p.70) กล่าวว่า รูปแบบเป็นชุดของข้อความเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่สนใจ เพื่อใช้ในการนิยามคุณลักษณะ บรรยายคุณสมบัติ นั้น ๆ ให้ง่ายต่อการเข้าใจ สอดคล้องกับสิ่งที่ ทิศนา แคมมณี (2544, น. 1) กล่าวถึงความหมายของรูปแบบไว้ดังนี้ 1) รูปแบบเป็นรูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น เป็นคำอธิบาย เป็นแผนผัง ไดอะแกรม หรือแผนภาพ เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจ ได้ชัดเจนขึ้น 2) รูปแบบเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการ สืบสอบหาคำตอบ ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทั้งหลาย

ทิศนา แคมมณี (2544, น. 2200) กล่าวไว้ว่า รูปแบบเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการ สืบสอบหาคำตอบ ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทั้งหลาย ปกติในการศึกษาวิจัยเรื่องใด ๆ ก็ ตาม ผู้ศึกษาจะต้องตั้งคำถาม ซึ่งในกระบวนการวิจัยจะมีการตั้งสมมุติฐานขึ้นมา ซึ่งก็คือคำตอบที่ คาดคะเนไว้ล่วงหน้า สมมุติฐานเหล่านี้ มักจะได้อาจมาจากข้อความรู้หรือ ข้อค้นพบที่ผ่านมาหรือ อาจเกิดจากประสบการณ์หรือการหยั่งรู้ (Intuition) ของผู้ศึกษาวิจัยหรืออาจเกิดทฤษฎีหลักการ ต่าง ๆ สมมุติฐานเป็นข้อความที่บ่งบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ของเรื่อง / สถานการณ์ปัญหานั้น ๆ ซึ่งจะยังคงเป็นเพียงเครื่องมือในการแสวงหาคำตอบเท่านั้น จนกว่าจะได้รับการนำไปพิสูจน์ ทดสอบ หากสมมุติฐานเป็นจริง ข้อความนั้นก็สามารนำไปใช้ในการ ทำนายหรืออธิบายปรากฏการณ์นั้นได้ รูปแบบเช่นเดียวกับสมมุติฐานที่บุคคลอาจสร้างขึ้นจาก ความคิด ประสบการณ์ การใช้อุปมาอุปไมย หรือทฤษฎีและหลักการต่าง ๆ ได้ แต่รูปแบบไม่ใช่ ทฤษฎี สอดคล้องกับสิ่งที่ คัมภีร์ สุดแท้ (2553, น. 13) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่สร้างหรือ พัฒนาขึ้นแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบสำคัญ ๆ ของเรื่องให้เข้าใจง่ายขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางใน การดำเนินงานต่อไป ทั้งนี้ ตามที่ กัมปนาท วัชรธนาคม (2553, น. 66) ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างโปรแกรม หรือแบบจำลองความจริง ของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เสนอรูปแบบ ได้ศึกษาและพัฒนาขึ้นมา เพื่อแสดงหรืออธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญในเรื่องใด เรื่องหนึ่งโดยเฉพาะให้เข้าใจให้ง่ายขึ้น สอดคล้องกับสิ่งที่ พิสนุ พงศ์ศรี (2552, น. 29) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่บุคคลสร้างหรือพัฒนาจากแนวความคิด ทฤษฎี ประสบการณ์ จินตนาการ เพื่อถ่ายทอดออกมาแทนปรากฏการณ์ด้วยการนำเสนอให้เข้าใจง่าย กระชับ ถูกต้อง สามารถนำไป เป็นแนวทางสู่การปฏิบัติได้ โดยมีองค์ประกอบสำคัญอย่างน้อย 3 ประการ คือ 1) วัตถุประสงค์ 2) ตัวแปร หรือสาระสำคัญ 3) ความสัมพันธ์ เชื่อมโยงระหว่างตัวแปรอย่างเป็นระบบ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2556, น. 315) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คำว่า “รูปแบบ” หรือ Model หมายถึงรูปที่กำหนดขึ้นเป็นหลักหรือเป็นแนวซึ่งเป็นที่ยอมรับ หรือเป็นคำที่ใช้เพื่อสื่อความหมายหลายอย่าง ซึ่งโดยทั่วไปแล้วรูปแบบจะหมายถึงสิ่ง หรือวิธีการดำเนินงานที่เป็นต้นแบบอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น แบบจำลองสิ่งก่อสร้าง รูปแบบในการพัฒนาชนบท เป็นต้น พจนานุกรม Contemporary English ของ Longman ให้ความหมายไว้ 5 ความหมาย แต่โดยสรุปแล้ว จะมี 3 ลักษณะ คือ 1) Model หมายถึง สิ่งซึ่งเป็นแบบย่อส่วนของ ของจริง ซึ่งเท่ากับ แบบจำลอง 2) Model ที่หมายถึง สิ่งของหรือคนที่นำมาใช้เป็นแบบอย่าง ในการดำเนินการบางอย่าง เช่น ครูต้นแบบ และ 3) Model หมายถึง รุ่นของผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ

สรุปจากความหมายในข้างต้นพอสรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง หลักการ วัตถุประสงค์ องค์ประกอบหรือตัวบ่งชี้ รวมถึงการประเมินผล ที่มีความสัมพันธ์กัน โดยสร้างหรือพัฒนาขึ้นเพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นเข้าใจ และใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการ

2.1.2 การพัฒนารูปแบบ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบพบว่า การพัฒนารูปแบบนี้มีขั้นตอนในการดำเนินงานแตกต่างกันไป แต่โดยทั่วไปแล้วอาจจะแบ่งออกเป็นสองตอนใหญ่ ๆ คือ การสร้างรูปแบบ (Construct) และการหาความตรง (Validity) ของรูปแบบ (Willer, 2510, p. 83) ส่วนรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนว่ามีการดำเนินการอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะและกรอบแนวคิด ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนี้ ๆ ตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ ได้แก่ การพัฒนารูปแบบ ซึ่งเป็นรูปแบบการควบคุมวิทยานิพนธ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2535, น. 13) ซึ่งได้แบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ การพัฒนารูปแบบและการทดสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบ ในส่วนการพัฒนารูปแบบนี้ ดำเนินการโดยวิเคราะห์ลำดับในการทำวิทยานิพนธ์ หลักการเขียนรายงานการวิจัย จุดบกพร่องที่มักจะพบในการทำวิทยานิพนธ์ ฯลฯ แล้วนำองค์ประกอบเหล่านั้นมาสร้างเป็นรูปแบบการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตามลำดับขั้นในการทำวิทยานิพนธ์ หลังจากนั้นจะเป็นขั้นตอนที่ 2 นำรูปแบบดังกล่าวไปทดสอบและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบ

สมุทรา ชำนาญ (2546) ได้พัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มุ่งศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ที่เหมาะสมกับสภาพสังคมแบ่งการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วิธีการบริหารโรงเรียนที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน และสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อกำหนดกรอบความคิดในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบจำลอง เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยมีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ด้วยการสร้างเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย เพื่อถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 3 เป็นขั้นการพัฒนาในรูปแบบบริหารสถานศึกษาที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยใช้เทคนิคเดลฟาย จากผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 4 เป็นขั้นการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา

การพัฒนาในรูปแบบอีกวิธีหนึ่งตามแนวทางการศึกษาของ รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2548, น. 92 - 93) ได้พัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งศึกษาการพัฒนา รูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม การศึกษามีรายละเอียดในการดำเนินการ 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ได้รับเลือก เป็นโครงการนำร่องการวิจัยและการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาสภาพจริง จากรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบจำลอง เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ โดยการสังเคราะห์แบบสัมภาษณ์จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 นำมาสร้างเป็นรูปแบบจำลองระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์การ ด้วยการสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแบบเลือกตอบ เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย ให้ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

ขั้นตอนที่ 3 เป็นการพัฒนารูปแบบระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์การ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย จากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติการใช้รูปแบบจำลองจากขั้นตอนที่ 2 นำมาศึกษาวิเคราะห์ และกำหนดรูปแบบระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การด้วยเทคนิคเดลฟาย 3 รอบ

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์หาความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ของรูปแบบโดยผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาคือผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 5 การสรุปและนำเสนอรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การและจัดทำเป็นรายงานผลการวิจัยต่อไป

เพชริน สงค์ประเสริฐ (2550, น. 114) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ โดยยึดหลักการบริหารงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนในการพัฒนา 4

ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบ

ขั้นที่ 2 การสร้างรูปแบบ

ขั้นที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบ

ขั้นที่ 4 การประเมินรูปแบบ

ศิริวรรณ วณิชวัฒน์วรชัย (2552, น. 135) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แบบผู้ปกครองมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม สำหรับนักเรียนปฐมวัย มีขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นที่ 2 การพัฒนารูปแบบ

ขั้นที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบ

ขั้นที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบ

สมยศ แก้วสุวรรณ (2552, น. 45) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา มีขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบ 4 ระยะ ประกอบด้วย

ระยะที่ 1 วิเคราะห์รูปแบบเพื่อกำหนดกรอบองค์ประกอบสำคัญ

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบ

ระยะที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบ

ระยะที่ 4 ประเมินผลการใช้รูปแบบ

กัมภีร์ สุดแท้ (2553, น. 119) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มีขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบ

ขั้นที่ 2 การสร้างรูปแบบ

ขั้นที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบ

ขั้นที่ 4 การประเมินผลการใช้รูปแบบ

สรุปจากการศึกษาวิเคราะห์ในเรื่องนี้พอสรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบ (Development Model) นั้นไม่มีข้อกำหนดที่ตายตัวแน่นอนว่า ต้องทำอะไรบ้าง แต่โดยทั่วไปจะเริ่มต้นจากการศึกษาองค์ความรู้ (Intensive Knowledge) เกี่ยวกับเรื่องที่เราจะพัฒนารูปแบบให้ชัดเจน จากนั้นจึงค้นหาสมมุติฐานและหลักการของรูปแบบที่จะพัฒนา แล้วสร้างรูปแบบตามหลักการที่กำหนดขึ้น และนำ

รูปแบบที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบความเหมาะสม และหาคุณภาพของรูปแบบต่อไป ส่วนการพัฒนา รูปแบบมีการดำเนินการเป็นสองตอนใหญ่ คือ การสร้างรูปแบบ และการประเมินความเหมาะสม และการหาคุณภาพของรูปแบบจากแนวคิดของการพัฒนารูปแบบพอสรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบ ขั้นที่ 2 การพัฒนารูปแบบ ขั้นที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบ และ ขั้นที่ 4 การประเมินผลการใช้รูปแบบ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะแนวใหม่

2.2.1 ความหมายของการบริการสาธารณะแนวใหม่

Denhardt (2003) ได้เสนอแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์แนวใหม่ขึ้นมา ได้แก่ แนวคิดการ บริการสาธารณะแนวใหม่ (New Public Service : NPS) เพื่อใช้ทดแทนแนวคิดการบริหารจัดการ ภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management : NPM) ซึ่งนักนักวิชาการทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ และนักปฏิบัติการณ์ในแวดวงราชการทั้งหลายวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมากว่าเกิดผลเสียมากกว่า ผลดีแก่ระบบราชการ

การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ก็คือแนวทางการจัดการภาครัฐที่นำเอาวิธีการจัดการแบบ เอกชนมาประยุกต์ใช้กับการจัดการในภาครัฐเพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายภาครัฐที่มีจำนวนมาก เนื่องจากโครงสร้างทางการบริหารที่ใหญ่โต มีจำนวนบุคลากรมาก เป็นการปรับปรุงเพื่อให้การ จัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น เน้นการลดขนาดของ หน่วยงานให้เล็กลง มีการนำวิทยาการสมัยใหม่เข้ามาใช้เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วและมี ประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันเน้นวินัยการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด แนวคิดดังกล่าวมีจุดอ่อนที่ขาด เอกสิทธิ์และกรอบความคิดลักษณะที่ชัดเจน เป็นเพียงการเติมเต็มแนวคิดในกระบวนทัศน์เก่า อีกทั้งยังละเลยการให้ความสำคัญต่อคุณค่าบางประการ เช่น ความเที่ยงธรรม และความถูกต้อง

เมื่อแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ มีจุดอ่อน นักวิชาการทางด้านรัฐประศาสน ศาสตร์ จึงได้เสนอแนวคิดใหม่คือ การบริการสาธารณะแนวใหม่ เพื่อใช้ทดแทนแนวคิดการบริหาร จัดการภาครัฐแนวใหม่ โดยแนวคิดการบริการสาธารณะแนวใหม่มีฐานคติอยู่ 3 ประการ คือ 1. การตระหนักถึงค่านิยมประชาธิปไตยและค่านิยมเชิงสถาบันที่เน้นประโยชน์สาธารณะมากกว่า ประโยชน์ส่วนตน มองประชาชนในฐานะพลเมืองมากกว่ามองเป็นเพียงผู้ออกเสียงเลือกตั้ง มองเป็นเพียงลูกค้า หรือผู้รับบริการ 2. การคำนึงถึงตัวแบบประชาสังคมและชุมชน เน้นให้ระบบ ราชการมุ่งลดความควบคุมอำนาจรัฐและหันมาแสดงบทบาทในฐานะผู้สนับสนุนเครือข่ายการมี ส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารปกครองตนเองเพื่อผลประโยชน์ของพวกเขา แนวคิดนี้คือ

การมุ่งส่งเสริมให้ประชาชนก้าวข้ามผลประโยชน์ส่วนตนไปสู่การมุ่งหวังผลประโยชน์ต่อส่วนรวมมากกว่า 3. แนวคิดมนุษยองค์การ และทฤษฎีวาทกรรม เป็นแนวคิดที่ให้ความสำคัญกับบทบาทการบริหารรัฐกิจที่มุ่งเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง

จากฐานคติดังกล่าวนำไปสู่การปรับเปลี่ยนค่านิยมและบทบาทของระบบราชการไปสู่การยอมรับในหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริการประชาชนโดยการแสดงบทบาทในฐานะผู้จัดหาทรัพยากรสาธารณะแก่ประชาชน การเป็นผู้ธำรงรักษาราชการภาครัฐ การเป็นผู้ส่งเสริมแนวคิดประชาธิปไตยและกระบวนการมีส่วนร่วมของพลเมือง การเป็นผู้การมีส่วนร่วมของชุมชนและการทำตัวเข้าถึงประชาชน

เสาวลักษณ์ สุขวิรัช (2549, น. 654 - 661) ทางสองแพร่งของจริยธรรมการบริหารการประมุขวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 7 กล่าวถึง การบริการสาธารณะแนวใหม่คือ แนวทางการบริหารที่เน้นค่านิยมประชาธิปไตยและความเป็นพลเมืองอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดการบริหารรัฐกิจของ Waldo, D. (2006)

Maesschalck (2015) ได้กล่าวถึงแนวคิดการบริการสาธารณะแนวใหม่ ที่ถือกำเนิดมาอันมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ทดแทนแนวคิด New public Management (NPM) ซึ่งมีจุดอ่อนทั้งในเชิงทฤษฎีและในทางปฏิบัติจริง กล่าวคือแนวคิดทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์เน้นเรื่องค่านิยมประชาธิปไตยได้สรุปสาระสำคัญของแนวคิดการบริการสาธารณะแนวใหม่ ไว้ 7 ประการ ได้แก่

1. มุ่งรับใช้ประชาชนมากกว่าการเป็นผู้ชี้แนะ (Serve, Rather than Steer)
2. มุ่งผลประโยชน์ที่เกิดแก่สาธารณะเป็นหลักมากกว่ามุ่งสร้างผลงาน (The Public Interest is the Aim, not the by-product)
3. วางแผนการดำเนินการอย่างมียุทธศาสตร์และปฏิบัติอย่างเป็นประชาธิปไตย (Think strategically, act democratically)
  - 3.1 มุ่งรับใช้ประชาชนในฐานะพลเมือง ไม่ใช่ลูกค้าหรือผู้มาขอรับบริการ (Serve citizens, Not Customers)
  - 3.2 พร้อมรับการถูกตรวจสอบ (Accountability isn't Simply)
  - 3.3 ให้ความสำคัญกับตัวข้าราชการมากกว่าผลผลิตที่จะได้รับจากพวกเขา (Value People, not Just productivity)
  - 3.4 ยกย่องความสำคัญของประชาชนและการให้บริการสาธารณะมากกว่าการเป็นผู้ประกอบการ (Value Citizenship and Public Service above Entrepreneurship)

เนื่องจากสิ่งแวดล้อมและเงื่อนไขในการบริหารรัฐกิจได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก บทบาทภาครัฐก็ต้องเปลี่ยนไปเช่นกัน การกำหนดนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้นไม่ได้

เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของภาครัฐแต่เพียงฝ่ายเดียวอีกต่อไป ในปัจจุบันกระบวนการนโยบายสาธารณะมีการเปิดกว้างและมีส่วนร่วมมากขึ้น ประกอบไปด้วยปัจเจกชน กลุ่ม และสถาบันอันหลากหลายซึ่งอาจจะไม่ใช่ส่วนหนึ่งของภาครัฐก็เป็นไปได้ กล่าวได้ว่าได้เกิดการจัดระเบียบใหม่ (Reformulation) ของการบริหารรัฐกิจจากเดิมที่เป็นการถือหางเสือ (Steering) มาเป็นการรับใช้ประชาชน

ภายใต้แนวการบริหารแบบ (New Public Service : NPS) ภาครัฐจะต้องให้ความสนใจในความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น โดยการช่วยให้ประชาชนได้แสดงความต้องการร่วมกันผ่านกระบวนการวาทิจารณ์ ซึ่งมีเป้าประสงค์ร่วมกันคือประโยชน์สาธารณะ (Public Interest) มุมมองที่ประชาชนที่มีต่อภาครัฐในเรื่องของประโยชน์สาธารณะนั้นมีผลกระทบต่อระดับความไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารรัฐกิจ โดย Ruscio (1994) กล่าวไว้ว่า หากประชาชนมองว่านักการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาตามระบอบประชาธิปไตย นักบริหารรัฐกิจและประชาชนโดยทั่วไปนั้นมีความมุ่งหมายเพียงเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ส่วนตนให้ได้มากที่สุดแล้วก็จะทำให้ประชาชนมีความไว้วางใจในภาครัฐลดลงอันเป็นผลเนื่องมาจากการรับรู้ของประชาชนโดยรวมว่า ภาครัฐมักจะตอบสนองต่อข้อเรียกร้องจากประชาชนที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์สาธารณะ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การมุ่งเน้นประโยชน์ส่วนตนนั้นไม่สามารถหล่อหลอมก่อให้เกิดความไว้วางใจของประชาชนได้ นอกจากนี้ หลักทฤษฎีเกี่ยวกับทางเลี้ยวเชิงเหตุและผลก็ไม่อาจนำมาใช้เพื่ออธิบายพฤติกรรมของประชาชนที่เกี่ยวกับความไว้วางใจในการบริหารรัฐกิจได้อย่างสมบูรณ์ หากแต่ต้องอาศัยมุมมองทางด้านอื่น เช่น บรรทัดฐาน ค่านิยม ประโยชน์สาธารณะที่มีร่วมกันของประชาชนในสังคมมาร่วมพิจารณาด้วย

ดังนั้น บทบาทของภาครัฐจะเปลี่ยนไปจากการควบคุมมาเป็นการกำหนดระเบียบวาระนำกลุ่มที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะมาจากภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรอิสระมาสู่โต๊ะเจรจา ช่วยอำนวยความสะดวก เป็นคนกลางไกล่เกลี่ยประนีประนอมเพื่อให้ได้ข้อตกลงร่วมกัน ด้วยบทบาทใหม่เช่นนี้ ข้าราชการจึงต้องมีความรับผิดชอบในรูปแบบใหม่ นั่นคือ ข้าราชการต้องเคารพในกฎหมาย คุณค่าของชุมชนบรรทัดฐานทางการเมือง มาตรฐานความเป็นมืออาชีพ และผลประโยชน์ของพลเมืองไปพร้อม ๆ กัน หน้าที่ของข้าราชการจึงกลายเป็นการหล่อหลอมความเป็นพลเมือง (Citizenship) พร้อมทั้งสร้างสรรค์และบริหารคุณค่าสาธารณะ (Public Public Service : NPS) ให้แก่สังคมโดยรวม

New Public Management : NPM สู่ New Public Service : NPS แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management : NPM) ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ เช่น ประเด็นการเปลี่ยนสถานะประชาชนพลเมืองให้กลายเป็นเพียง “ลูกค้า” ตามวิถีคิดแบบภาครัฐกิจเอกชน โดย

มองข้ามความเป็นพลเมืองในฐานะผู้ที่ได้รับสิทธิตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญรับรอง ทั้งในแง่สิทธิ ความคุ้มครองและการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันเสมอภาค โดยที่บางกรณีผู้ที่ไม่เสียภาษี ภาครัฐ จำต้องให้การยกเว้น เช่น คนชรา เด็ก และผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ผู้พิการช่วยตนเองไม่ได้ เป็นต้น ลักษณะดังกล่าวข้างต้น ผู้ที่วิพากษ์แนวคิดแบบการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management : NPM) มองว่าการยึดแนวคิดนี้ก็คือการลดฐานะของประชาชนเป็นเพียง “ลูกค้า” และในกรณีที่ “ลูกค้า” ไม่จ่ายค่าบริการ ไม่เสียภาษี ก็อาจจะไม่ได้รับบริการ หรือแม้จะได้รับบริการก็อาจจะเป็นบริการที่ไม่เท่าเทียมเสมอภาค

ได้มีนักวิชาการหลายท่านนำข้อเสนอของ เดนฮาร์ดท์ (Denhardt) ซึ่งเป็นทางเลือกใหม่สำหรับการบริหารรัฐกิจที่ควรได้รับการพิจารณา เพราะ “มุ่งเน้นที่พลเมือง” (Citizen - First) เพื่อประโยชน์ในการสร้างชุมชนที่มีความใกล้เคียงกับประชาสังคมภายใต้กรอบของระบอบประชาธิปไตยที่ยึดกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นหลักโดยให้ชื่อว่าผู้ “การบริการสาธารณะแนวใหม่” (New Public Service : NPS)

การบริการสาธารณะแนวใหม่ (New Public Service : NPS) ให้ความสำคัญกับ “ประชาธิปไตย” ว่าเป็นคุณค่าหลักที่สำคัญ แนวทางนี้มีรากฐานจากทฤษฎีเกี่ยวกับประชาธิปไตย และแนวทางอื่น ๆ ในการแสวงหาความรู้ ซึ่งรวมถึงแนวทางแบบประจักษ์นิยม แนวทางการตีความ แนวทางเชิงวิพากษ์วิจารณ์ และแนวทางแบบโพสต์โมเดิร์น มองข้าราชการว่าเป็นคนมีเหตุผลในเชิงยุทธศาสตร์ที่ใช้เหตุผล ทั้งทางด้านการเมืองเศรษฐกิจและองค์การ มองผลประโยชน์สาธารณะว่าเป็นผลจากการพูดคุยเกี่ยวกับคุณค่าที่มีร่วมกัน มองประชาชนว่าเป็นพลเมืองซึ่งมีทั้งสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบ นักบริหารหรือข้าราชการมีบทบาทรับใช้ประชาชน (Serving) เพราะประชาชนคือเจ้าของประเทศตัวจริง ข้าราชการต้องมีบทบาทในการเจรจาไกล่เกลี่ย และเป็นตัวกลางที่จะทำให้เกิดค่านิยมร่วมกันในหมู่พลเมือง ชุมชน และกลุ่มต่าง ๆ กลไกลที่จะทำให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของนโยบายคือ การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อให้บรรลุผลที่ตกลงร่วมกัน มองว่ากลไกลการตรวจสอบมีหลากหลาย ทั้งด้านกฎหมาย ค่านิยมของชุมชน บรรทัดฐานทางการเมือง มาตรฐานทางด้านวิชาชีพ และผลประโยชน์ของพลเมือง ข้าราชการควรมีดุลยพินิจแต่ต้องมีการควบคุมและการตรวจสอบ โครงสร้างองค์การควรเป็นแบบร่วมมือกัน โดยมีผู้นำร่วมทั้งจากภายในและภายนอกองค์การ ส่วนปัจจัยจูงใจ ข้าราชการและนักบริหารคือ การได้รับใช้ประชาชนและการได้ทำประโยชน์ให้แก่สังคม

2.2.2 หลักเจตประการของการบริการสาธารณะแนวใหม่

การบริการสาธารณะแนวใหม่ (New Public Service : NPS) จัดเป็นตัวแทนในเชิงปทัสถาน ซึ่งมีทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติที่ก้าวหน้าจากนักจัดการภาครัฐหลายคน และอาจกล่าวได้ว่าแนวทางนี้

ได้รับมรดกในทางปัญญาในการบริหารรัฐกิจจากงานของ “ ดไวท์ วอลโด ” (Dwight Waldo) และจากทฤษฎีการเมืองที่เป็นผลงานของ “ เชลดัน วอลิน ” (Sheldon Walin) ส่วนทฤษฎีแนวหน้าในปัจจุบัน NPS ได้แก่ ทฤษฎีความเป็นพลเมืองแบบประชาธิปไตย (ที่พลเมืองมีทั้งสิทธิและหน้าที่) (Democratic Citizenship) , ตัวแบบชุมชนและประชาสังคม (Models of Community and Civil Society) และมนุษยนิยมแห่งองค์การและทฤษฎีวาทกรรม (Organization Humanism and Discourse Theory) มีสาระสำคัญ อยู่ 7 ประการ (เสาวลักษณ์ สุขวิรัช, 2549, น. 654 - 661) ดังนี้

1. รับผิดชอบต่อการถือหางเสือ (Serve , Rather than steer) บทบาทที่มีความสำคัญมากขึ้นของข้าราชการ คือช่วยให้ประชาชนได้แสดงความต้องการร่วมกันของเขาออกมา และช่วยประชาชนให้ได้บรรลุความต้องการนั้นมากกว่าที่จะควบคุมหรือชักนำสังคมไปในทิศทางใหม่ ๆ ที่รัฐต้องการ นโยบายสาธารณะไม่ได้เกิดจากกระบวนการตัดสินใจของภาครัฐเท่านั้น แต่ในยุคใหม่นโยบายสาธารณะเป็นผลจากกลุ่มต่าง ๆ และผลประโยชน์ที่หลากหลายภาครัฐทำงานร่วมกันกับภาคเอกชนและภาคประชาชนในการแก้ไขปัญหาที่ชุมชนต่าง ๆ ประสบ บทบาทภาครัฐเปลี่ยนจากการควบคุมมาเป็นการกำหนดระเบียบวาระ มาสู่โต๊ะเจรจาช่วยอำนวยความสะดวกเป็นคนกลาง ไกล่เกลี่ย ประนีประนอม บทบาทข้าราชการจึงไม่ใช่แค่ให้บริการประชาชนเท่านั้น บทบาทใหม่ ๆ เหล่านี้ทำให้ข้าราชการต้องฝึกฝนทักษะใหม่ ๆ เช่น การเจรจาไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทความขัดแย้ง

2. ผลประโยชน์สาธารณะเป็นเป้าหมายหลักไม่ใช่ผลพลอยได้ (The public Interest is the Aim : not the By - product) นักบริหารรัฐกิจจะต้องช่วยให้เกิดผลประโยชน์สาธารณะที่ประชาชนต้องการร่วมกัน และช่วยสร้างความรับผิดชอบร่วมกัน ไม่ใช่หาทางออกง่าย ๆ โดยการสนองตอบความต้องการของคนใดคนหนึ่ง วิสัยทัศน์ของชุมชนและสังคมต้องเกิดจากการพูดคุยและมีการกำหนดร่วมกันไม่ใช่วิสัยทัศน์ของข้าราชการการเมืองหรือข้าราชการประจำ และที่สำคัญคือ รัฐบาลต้องรับประกันว่าทางเลือกที่ได้จากกระบวนการดังกล่าวมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับบรรทัดฐานในด้านความยุติธรรม ความเป็นธรรม และความเสมอภาค กล่าวโดยสรุป ทั้งกระบวนการ (Process) นโยบายและเนื้อหา (Substance) ของนโยบาย ซึ่งเป็นทางออกของปัญหาต้องอยู่บนความถูกต้องและคำนึงถึงประโยชน์ทั้งในวงกว้างในระยะยาวของชุมชนและสังคม

3. คิดในเชิงยุทธศาสตร์และปฏิบัติอย่างเป็นประชาธิปไตย (Think Strategically, Act Democratically) นโยบายและแผนงานที่จะตอบสนองความต้องการของส่วนรวมได้ จะต้องเกิดจากความร่วมมือร่วมใจกัน เพื่อที่จะให้บรรลุผลตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ร่วมกัน จึงต้องมีการกำหนดบทบาทความรับผิดชอบและขั้นตอนต่าง ๆ ในทางปฏิบัติเพื่อไปถึงเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งขั้นตอนนี้ไม่ใช่ภาระของรัฐบาลแต่ฝ่ายเดียว แต่ต้องเกิดจากความร่วมมือของทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รัฐบาลต้องเปิดกว้างให้ประชาชนเข้าถึงได้และแสดงให้เห็นว่ามีความมุ่งมั่นที่จะ

ตอบสนองความต้องการของประชาชนและรับใช้ประชาชนการให้ประชาชนร่วมรับผิดชอบในการ
 นำนโยบายไปปฏิบัติจึงเป็นการสร้างโอกาสให้กับประชาชนและทำให้เขาเกิดความภาคภูมิใจ

4. รับใช้พลเมืองไม่ใช่ลูกค้า (Serve Citizen , not Customers) เนื่องจากผลประโยชน์
 สาธารณะเป็นผลมาจากเจรจาการตกลงกันเกี่ยวกับค่านิยมที่มีร่วมกันมากกว่าจะเป็นการนำเอา
 ผลประโยชน์ของแต่ละรายมารวมกัน ดังนั้น ข้าราชการไม่เพียงแต่ตอบสนองต่อความต้องการของ
 “ลูกค้า” เท่านั้น แต่เน้นที่การสร้างความสัมพันธ์ในเชิงความไว้วางใจและความร่วมแรงร่วมใจกัน
 ระหว่างพลเมือง

5. การถูกตรวจสอบไม่ใช่เรื่องง่าย (Account isn' t simple) ข้าราชการไม่เพียงแต่ต้อง
 รับผิดชอบต่อสังคมเท่านั้น แต่ต้องรับผิดชอบต่อกฎหมายรัฐธรรมนูญ และกฎหมายประกอบ
 รัฐธรรมนูญ ค่านิยมของชุมชน บรรทัดฐานทางการเมืองแบบประชาธิปไตย มาตรฐานทางด้าน
 วิชาชีพ และผลประโยชน์ของพลเมือง

6. ให้คุณค่ากับคนไม่ใช่มุ่งเฉพาะผลผลิต (Value People , Not Just Productivity)
 ภาครัฐจะทำงานสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อได้รับความร่วมแรงร่วมใจและการให้ความสำคัญกับทุก ๆ คน
 แนวคิดการให้บริการสาธารณะแนวใหม่ ให้ความสำคัญกับ “ การจัดการโดยผ่านคน “ ต้องให้
 ให้ความสำคัญกับค่านิยมและผลประโยชน์ของสมาชิกในองค์กร ถ้าข้าราชการถูกคาดหวังให้ปฏิบัติ
 ต่อพลเมืองด้วยความนับถือ ข้าราชการก็จะต้องถูกปฏิบัติด้วยความนับถือจากผู้บริหาร ด้วยเช่นกัน
 และแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการมีมากกว่าค่าตอบแทนและความมั่นคงในงานรวมถึง
 ความต้องการทำให้ชีวิตของประชาชนดีขึ้น การร่วมกันนำความร่วมแรงร่วมใจ และการเพิ่มอำนาจ
 กลายมาเป็นบรรทัดฐานทั้งภายในและภายนอกองค์กร จะเน้นที่จุดมุ่งหมาย ค่านิยม และ
 อุดมการณ์ที่องค์กรหรือชุมชนนั้น ๆ ต้องการร่วมกัน ซึ่งจะต้องอาศัยความนับถือซึ่งกันและกัน
 การอำนวยความสะดวกและการให้การสนับสนุนกัน

7. ให้คุณค่าความเป็นพลเมืองและการบริการสาธารณะมากกว่าความเป็นเจ้าแก่
 (Value citizenship and Public Service above Entrepreneurship) ผลประโยชน์สาธารณะจะได้รับ
 การตอบสนองโดยข้าราชการและพลเมืองที่เสียสละต่อสังคมมากกว่าโดยนักจัดการแบบเจ้าแก่ที่ทำ
 ราวกับว่าเงินหลวงคือเงินของตนเอง

แนวคิดการให้บริการสาธารณะแนวใหม่ (New Public Service : NPS) ผู้บริหาร
 ภาครัฐให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่ประชาชนและเป็นผู้แก้ไขสถานการณ์ โดย
 จะต้องปรับความคิดใหม่เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในกระบวนการทำงานของภาครัฐคือ ต้องให้
 ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการภาครัฐ และเป็นไปเพื่อการตอบสนองต่อผลประโยชน์สาธารณะ
 โดยส่วนรวมอย่างแท้จริง

2.2.3 หลักการบริการสาธารณะแนวใหม่ (New Public Service : NPS)

ทฤษฎี สิทธิยศ (2550, น. 71 - 75) ได้กล่าวถึง หลักการบริหารสาธารณะแนวใหม่ (New Public Service : NPS) ประกอบขึ้นจากแนวคิดหลายอย่าง ดังนี้

1. ทฤษฎีของสิทธิพลเมืองแนวประชาธิปไตย (Democratic Citizenship) ด้วยแนวคิดที่ว่าความสัมพันธ์ระหว่างรัฐและพลเมืองตั้งอยู่บนแนวคิดที่ว่ารัฐบาลนั้นดำรงอยู่ได้ก็เพื่อภารกิจในการทำให้ประชาชนมีทางเลือกต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับประโยชน์ของตน โดยสร้างหลักประกันที่เป็นกระบวนการต่าง ๆ เช่น การลงคะแนนเลือกตั้ง หรือการมีสิทธิส่วนบุคคลที่แตกต่างกับหลักการจัดการภาครัฐแนวใหม่ ก็คือ พลเมืองจะมองเกินประโยชน์ส่วนตัวไปยังประโยชน์สาธารณะ ซึ่งเป็นเพราะการมีความรู้เกี่ยวกับกิจการสาธารณะด้วยการเกิดความรู้สึกของการเป็นเจ้าของ (Sense of Belonging) และความผูกพันกับชุมชน (Community)

2. ชุมชนและประชาสังคม (Community and Civil Society) ปัจจุบันเกิดแนวคิดใหม่ๆ เกี่ยวกับชุมชนและประชาสังคมขึ้นมากมายแต่ในหลักการบริหารรัฐกิจแล้วถือว่าภาครัฐ โดยเฉพาะหน่วยงานท้องถิ่นต้องช่วยสร้างและสนับสนุนชุมชน โดยการให้ความสนใจต่อความต้องการและผลประโยชน์ของพลเมืองที่เป็นกลุ่มก้อนเล็ก ๆ ที่มีอยู่มากมายซึ่งในภาพรวม ก็คือภาคประชาสังคมและภาครัฐจะต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกช่วยเหลือในการสร้างการเชื่อมโยงระหว่างพลเมืองกับชุมชน โดยพลเมืองจะร่วมมือร่วมแรงในเรื่องที่เป็นประโยชน์ส่วนตัว และสอดคล้องกับประโยชน์ของชุมชนโดยรวม

3. แนวคิดมนุษยนิยมในองค์กร และทฤษฎีวาทกรรม (Organization Humanism and Discourse) ได้เกิดแนวคิดทางทฤษฎีองค์กรที่มุ่งเน้นให้ความสนใจและสนองต่อความต้องการของลูกจ้างหรือพนักงานในองค์กรมากกว่าการใช้อำนาจหน้าที่และการควบคุม ซึ่งเป็นผลพวงมาจากการวิเคราะห์ในวัฏระบบราชการและสภาพสังคมรวมถึงแนวคิดของยุค Postmodern เข้ามาด้วย ได้แก่ ทฤษฎีวาทกรรม นั่นคือ การบริหารและการจัดการจะต้องเกิดจากความจริงใจและการมีวาทกรรมกันอย่างตรงไปตรงมาของทุกฝ่ายรวมทั้งพลเมืองกับข้าราชการ ดังนั้น การส่งเสริมหรือการจัดให้มีการแสดงวาทกรรมสาธารณะที่เพิ่มขึ้นจะทำให้ภาครัฐมีการตื่นตัวและการสร้างความรู้สึกที่ชอบธรรมขึ้นในการบริหารรัฐกิจ

หลักสำคัญของการบริการสาธารณะแนวใหม่ ประกอบด้วย

1. เน้นการให้บริการมากกว่าคอยกำกับ (Serve Rather Than Steer) บทบาทของหน่วยงานภาครัฐควรมุ่งเน้นการช่วยให้พลเมืองได้รับประโยชน์ตามสิทธิของตน แทนที่การควบคุมกำกับให้สังคมเป็นไปในแนวทางที่ตนต้องการ โดยหน่วยงานจะต้องมีบทบาทในการอำนวยความสะดวก การเจรจา หรือการเป็นตัวแทนเพื่อแก้ปัญหาของประชาชน

2. มุ่งประโยชน์สาธารณะ (The Public Interest is the Aim , the By - Product) หน่วยงานต้องหาหนทางในการสร้างประโยชน์ร่วมกัน และการร่วมกันมีส่วนรับผิดชอบของประชาชนหนทางหนึ่งคือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมาร่วมคิดร่วมกันทำโดยผ่านวาทกรรมที่ไม่มีข้อจำกัดและมีความจริงจัง ซึ่งหน่วยงานภาครัฐจะเป็นผู้ที่ให้ความมั่นใจว่าแนวทางของประชาชนมีจุดหมายที่ประโยชน์สาธารณะ และสอดคล้องกับปทัสถานของความยุติธรรม ความเป็นธรรมและความเสมอภาค
3. การคิดในเชิงยุทธศาสตร์ปฏิบัติแบบประชาธิปไตย (Think Strategically : act Democratically) นโยบายและโครงการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะจะสามารถบรรลุความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีความพยายามร่วมกันผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม เนื่องจากปัจจุบันเป็นเรื่องยากที่จะประสบความสำเร็จในการดำเนินงานตามนโยบาย หากผู้บริหารเพียงแต่แค่กำหนดวิสัยทัศน์แล้วปล่อยให้ข้าราชการในหน่วยงานเป็นผู้นำไปปฏิบัติ แต่หน่วยงานภาครัฐจะต้องลงมาแสวงหาความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งโครงการที่ดำเนินการ
4. สนองรับใช้ประชาชนในฐานะพลเมืองไม่ใช่แค่ลูกค้า (Serve Citizens : not Customers) หน่วยงานภาครัฐไม่ใช่เพียงแค่สนองต่อความต้องการของลูกค้าซึ่งเป็นเรื่องของผลประโยชน์ระหว่างบุคคลหรือหลายบุคคลรวมกัน แต่เป็นการมุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่มีความเชื่อมั่น และการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับพลเมืองหรือในระหว่างพลเมืองด้วยกัน
5. ควรมุ่งเน้นที่ข้าราชการมากกว่าตลาด (Accountability isn' t simply) ข้าราชการควรเอาใจใส่เจตนาธรรมาตามรัฐธรรมนูญ ค่านิยมชุมชนและปทัสถานทางการเมือง มาตรฐานวิชาชีพ และประโยชน์สาธารณะของพลเมืองมากกว่าอย่างอื่น เนื่องจากการบริหารรัฐกิจแนวดั้งเดิมที่เน้นให้ข้าราชการมีหน้าที่พึงปฏิบัติตามนโยบายของนักการเมืองและในหลักจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ต้องการให้ข้าราชการให้คุณค่าต่อการมีประสิทธิภาพ การลดต้นทุนและตอบสนองต่อกลไกตลาดมากกว่าสิ่งอื่นใด ซึ่งขัดกับความเป็นจริงที่ข้าราชการเป็นตัวแทนหนึ่งที่ส่งผลและได้รับผลจากปทัสถานค่านิยม และธรรมเนียมปฏิบัติต่าง ๆ มากมายในระบบการบริหารกิจการบ้านเมือง
6. เน้นคุณค่าของคนมากกว่าความสามารถในการผลิต (Value People , not Just Productivity) เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐมักจะประสบความสำเร็จในระยะยาวได้ หากดำเนินการโดยอาศัยกระบวนการของการสร้างการมีส่วนร่วมต่อกัน และการมีภาวะผู้นำร่วมกัน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานการเคารพประชาชน
7. เน้นคุณค่าการเป็นพลเมืองและให้บริการสาธารณะมากกว่าการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) เนื่องจากประโยชน์สาธารณะจะบรรลุได้ก็ด้วยข้าราชการและพลเมืองมุ่งมั่น

ที่จะสร้างสรรค์อย่างมีคุณค่าให้แก่สังคม ไม่ใช่โดยผู้ประกอบการที่ปฏิบัติราวกับว่าเงินแผ่นดินเป็นเงินของตนเองเพราะที่จริงแล้วเป็นเงินของประชาชน ดังนั้น ผู้บริหารภาครัฐจะทำหน้าที่การเป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ของประชาชน

2.2.4 หลักจริยธรรมของการบริการสาธารณะแนวใหม่

โกวิท กังสนันท์ (2550, น. 45 - 60) กล่าวถึง เอกลักษณ์เชิงจริยธรรม (Ethical Identity) ของผู้บริหารสาธารณะคือ ความเป็นพลเมือง ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานเพื่อประชาชน เจ้าหน้าที่ภาครัฐเป็นพลเมืองมืออาชีพที่ได้รับมอบหมายให้ทำงานในชุมชนการเมืองที่มีความซับซ้อนและทำงานแทนประชาชนผู้ซึ่งไม่สามารถทำงานด้วยตนเองได้ ผู้บริหารสาธารณะจึงเปรียบเสมือนพลเมืองที่มีความรับผิดชอบเฉพาะด้าน ที่ได้รับความไว้วางใจให้ทำงานแทนผู้อื่น เช่นเดียวกับผู้ที่พิทักษ์ทรัพย์สินและทำงานให้กับประชาชนหรือพลเมืองในองค์กรรวม (Cooper, 1991) คำกล่าวข้างต้นนี้สะท้อนให้เห็นพื้นฐานและหลักจริยธรรมของการบริการภาครัฐแบบใหม่ในรูปการบริการสาธารณะแนวใหม่ (New Public Service : NPS) ซึ่งเน้นความดีงามความชอบธรรมและความถูกต้องมาจากกระบวนการทัศน์และหลักการของแนวคิดพลเมืองประชาธิปไตยชุมชนและประชาสังคมมนุษยนิยมในองค์การ และรัฐประศาสนศาสตร์ยุคหลังทันสมัย Denhardt and Denhardt (2003) ได้ขยายความและสรุปเป็นกรอบชี้แจงจริยธรรมของการบริการสาธารณะแนวใหม่ (New Public Service : NPS) ไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. การรับใช้ (Serve) มากกว่าการกำกับทิศทาง (Steer) ภาวะผู้นำบนฐานค่านิยมและร่วมกัน (Shared , value - based leadership) ในการช่วยเหลือให้ประชาชนสามารถเผชิญกำลังและสร้างผลประโยชน์ร่วมจะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นสำหรับการทำงานในหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ แทนที่จะคอยกำกับและควบคุมทิศทางแต่เพียงอย่างเดียว จริยธรรมสำหรับผู้นำสาธารณะจึงชี้ให้เห็นความจำเป็นของการสร้างภาวะผู้นำในหลายรูปแบบ เช่น ภาวะผู้นำบนฐานค่านิยม ภาวะผู้นำร่วม และภาวะผู้นำเป็นตัวกระตุ้น เป็นต้น ภาวะผู้นำสาธารณะควรมีการหล่อหลอมให้คิดและทำเชิงยุทธศาสตร์ มีทักษะด้านการส่งเสริมและการเข้าแทรกแซงและทักษะการนำ

2. การแสวงหาผลประโยชน์สาธารณะ ผู้บริหารสาธารณะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องต่อการสร้างหลักการและพื้นฐานร่วมกับผลประโยชน์สาธารณะ ดังนั้น จริยธรรมของการบริการสาธารณะไม่ควรเน้นการหาทางแก้ปัญหาสังคมแบบรีบด่วนและผลักดันโดยทางเล็กลงส่วนบุคคล ควรให้ความสำคัญกับการสร้างหลักการร่วมที่ครอบคลุมทั้งร่วมผลประโยชน์และร่วมความรับผิดชอบส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนาและบริหารนโยบายสาธารณะ การมีส่วนร่วมเน้นความพร้อมในด้านข้อมูลสารสนเทศ การปรึกษาหารือและการเป็นหุ้นส่วนรวมทั้งการกระตุ้นบทบาทและความสำคัญของการโต้เถียงและวาทกรรมสาธารณะ

3. คิดเชิงยุทธศาสตร์และกระทำเชิงประชาธิปไตย ทั้งนโยบายและแผนงานที่ตั้งใจตอบสนองความต้องการของสาธารณะ สามารถบรรลุความสำเร็จได้โดยอาศัยความพยายามร่วมกันบนพื้นฐานของกระบวนการความร่วมมือ (Collaborative Process)

4. รับผิดชอบต่อเมือง (ประชาชน) ไม่ใช่ลูกค้า ผลประโยชน์สาธารณะเป็นผลลัพธ์มาจากการโต้เถียงกันเกี่ยวกับคุณค่าหรือค่านิยมร่วม มากกว่าเป็นการรวมตัวกันของคนที่มีผลประโยชน์ส่วนตัว ดังนั้น มาตรฐานจริยธรรมจึงเกี่ยวข้องกับประเด็นต่าง ๆ อาทิ เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ควรตอบสนองเฉพาะความต้องการของลูกค้า แต่ควรเน้นการสร้างความสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความไว้วางใจ และความร่วมมือทั้งกับพลเมืองและระหว่างพลเมืองด้วยกัน การส่งเสริมบทบาทพลเมืองประชาธิปไตย การสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองประชาชน และการจัดบริการสาธารณะในฐานะการขยายบทบาทของความเป็นพลเมือง

5. จงตระหนักว่าความรับผิดชอบ (Accountability) ไม่ใช่ของง่าย เจ้าหน้าที่ของรัฐควรมีขอบเขตความสนใจไกลกว่าหรือมากกว่าตลาดในกรอบจริยธรรม เขาควรใส่ใจในกฎหมาย ค่านิยมชุมชน บรรทัดฐานการเมือง มาตรฐานวิชาชีพ และความสนใจของพลเมือง การสร้างพันธะผูกพันต่ออุดมการณ์ประชาธิปไตยการตัดสินใจบนฐานการใช้ดุลยพินิจที่มีความรู้จากประสบการณ์ บรรทัดฐานชุมชน มาตรฐานวิชาชีพ และกรอบจริยธรรม นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ของรัฐควรมีความรับผิดชอบต่อในทางกฎหมาย การเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ผลประโยชน์สาธารณะ ประเด็นจริยธรรมและวิชาชีพ

6. ให้คุณค่ากับคนไม่ใช่เพียงแต่การเพิ่มผลผลิต (Productivity) ในอนาคตองค์การสาธารณะและเครือข่ายที่ทำงานร่วมกันจะประสบความสำเร็จถ้าองค์การเหล่านี้ปฏิบัติกรบนฐานจริยธรรมที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการความร่วมมือ การสร้างภาวะผู้นำร่วม และการให้ความเคารพต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

7. ให้คุณค่ากับภาวะพลเมือง (Citizenship) มากกว่าภาวะการประกอบกิจการ (Entrepreneurship) ผลประโยชน์สาธารณะจะมีการก้าวหน้ารอดหน้าโดยความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ของภาครัฐและพลเมืองที่มีความผูกพัน (Committed) ที่จะถือคู่ต่อสังคมมากกว่าการที่ผู้บริหารเล่นบทบาทผู้ประกอบกิจการและถือว่าเงินสาธารณะ (Public Money) เสมือนเงินของตนเอง

เสาวลักษณ์ สุขวิรัช (2549, น. 9 - 12) กล่าวถึง (New Public Service : NPS) ที่มาของการบริการสาธารณะแนวใหม่มาจากหลักแนวคิด ดังนี้

1. ทฤษฎีพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย พลเมืองแต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการเมืองการปกครอง มองข้ามผลประโยชน์ส่วนตัวไปสนใจผลประโยชน์ของสังคมที่กว้างกว่า

ที่ต้องมีความรู้เรื่องกิจกรรมสาธารณะ มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของการปกครอง ใสใจสังคม และยึดเหนี่ยวกันด้วยหลักศีลธรรมที่คำนึงถึงผลประโยชน์ชุมชน

2. ตัวแบบชุมชนและประชาสังคมให้มีการสร้างความเป็นสถาบันของการปรึกษาหารือกัน (Mediating Institutions) เป็นจุดรวมของการนำความต้องการและผลประโยชน์ของชุมชนมาปรึกษาหารือกันในระดับท้องถิ่น เพื่อให้ประสบการณ์พลเมืองในการเมืองระดับประเทศ เป็นกลุ่มย่อย ๆ ที่เรียกว่าเป็น “ประชาสังคม” ที่สมาชิกทำงานร่วมกันเพื่อผลประโยชน์ของชุมชน

3. มนุษย์นิยมในองค์การและทฤษฎี Discourse theory ในทางรัฐประศาสนศาสตร์ ให้แนวคิดว่านโยบายและการบริหารนโยบาย (Policy - administration) แยกจากกันไม่ได้ และเปรียบเทียบเป็นสนามพลังงานที่เอื้อให้เกิดการอภิปรายอย่างแท้จริง ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Discourse)

องค์การเปลี่ยนรูปแบบจากการบริหารในแนวดิ่ง (Hierarchical) มาเป็นองค์การที่คำนึงถึงความเป็นมนุษย์ (Organization Humanism) พลเมือง นักบริหารและผู้มีส่วนได้เสียต้องหันหน้าเข้ามาปรึกษาหารือกันอย่างจริงจัง (Discourse) เพื่อนำไปสู่การบริหารสาธารณะที่เป็นค่านิยมร่วมกัน

หลักเจตประการของการบริการสาธารณะแนวใหม่

1. ให้บริการแทนที่กำหนดทิศทาง ช่วยให้พลเมืองระบุและบรรลุผลประโยชน์ร่วมกันแทนที่การควบคุมหรือกำหนดทิศทางของสังคมจากผู้บริหาร

2. ผลประโยชน์สาธารณะเป็นเป้าหมายหลัก มิใช่ผลพลอยได้ นักบริหารมีหน้าที่ส่งเสริมให้พลเมืองมีเป้าหมายของผลประโยชน์สาธารณะร่วมกัน มิใช่การหาทางแก้ปัญหาอย่างรวดเร็วเพื่อสนองทางเลือกของคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นการสร้างผลประโยชน์และความรับผิดชอบร่วมกัน

3. คิดเชิงกลยุทธ์ปฏิบัติเชิงประชาธิปไตย มีกระบวนการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกันกำหนดนโยบายและการนำไปปฏิบัติเพื่อสนองความต้องการสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ และอย่างมีความรับผิดชอบร่วมกัน

4. ให้บริการพลเมือง มิใช่ลูกค้า ประโยชน์สาธารณะมาจากการอภิปรายกันเพื่อให้ได้ค่านิยมร่วม (Share Values) ไม่ใช่เป็นผลรวมของผลประโยชน์ส่วนตนแต่ละคน พนักงานของรัฐจึงไม่แต่เฉพาะตอบสนองความต้องการของ “ลูกค้า” แต่มุ่งสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดความเชื่อใจและความร่วมมือระหว่าง “พลเมือง”

5. ความรับผิดชอบไม่ใช่เรื่องง่าย พนักงานของรัฐควรรู้สึกว่าใส่ใจมากกว่าการตลาด แต่ต้องสนใจประเด็นของกฎหมาย ค่านิยมชุมชน การเมือง และมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งผลประโยชน์ของพลเมือง

6. ให้คุณค่ากับประชาชนไม่ใช่แค่ผลผลิต องค์กรสาธารณะและเครือข่ายที่ทำงานร่วมกันสามารถประสบความสำเร็จได้ในระยะยาว ถ้าใช้กระบวนการที่มีความร่วมมือ และภาวะผู้นำร่วมบนพื้นฐานของการให้ความสำคัญต่อคนทั้งหมด

7. ให้คุณค่ากับความเป็นพลเมืองและการบริการสาธารณะเหนือกว่าความเป็นผู้ประกอบการ ประโยชน์สาธารณะถูกพัฒนาให้มากขึ้นได้ด้วยการที่พนักงานของรัฐและพลเมืองต่างมุ่งมั่นมีส่วนร่วมสร้างสรรค์ต่อสังคม มากกว่าความเป็นผู้ประกอบการที่ทำเหมือนเงินสาธารณะเป็นของตนเอง

2.2.5 การสร้างความเข้มแข็งของพลเมือง

ในด้านการบริหารงานภายในองค์กรนั้น การบริการสาธารณะแนวใหม่ Myers (2002) ได้มีข้อเสนอสู่การปฏิบัติ ดังนี้

1. สร้างความเสมอภาคทางสังคมให้มากขึ้น (Greater of Social Equity) เช่น โอกาสในการทำงานเท่าเทียมกัน ค่าจ้างที่เป็นธรรมและสามารถแข่งขันได้กับภาคเอกชน
2. ให้มีการบริหารภายในระบบราชการที่มีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นและเพิ่มอำนาจให้แก่ข้าราชการมากขึ้น (Democratization and Empowerment)
3. ให้ความสำคัญกับ “ความเป็นมนุษย์” ของคนที่ทำงานในองค์กรมากขึ้น (Humanization of Public Service) ซึ่งสะท้อนแนวคิดในเรื่องคุณภาพชีวิตในการทำงาน

กล่าวโดยสรุป การบริการสาธารณะแนวใหม่ให้ความสำคัญกับ “ประชาธิปไตย” ว่าเป็นคุณค่าหลักที่สำคัญ แนวทางนี้มีรากฐานจากทฤษฎีเกี่ยวกับประชาธิปไตยและแนวทางอื่น ๆ ในการแสวงหาความรู้ ซึ่งรวมถึงแนวทางแบบประจักษ์นิยม แนวทางการ ดีความ แนวทางเชิงวิพากษ์วิจารณ์ และแนวทางแบบ โพสต์โมเดิร์น มองข้าราชการว่าเป็นคนมีเหตุผล ในเชิงยุทธศาสตร์ที่ใช้เหตุผล ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และองค์กร มองผลประโยชน์สาธารณะว่าเป็นผลจากการพูดคุยเกี่ยวกับคุณค่าที่มีร่วมกัน มองประชาชนเป็นพลเมืองซึ่งมีทั้งสิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบ นักบริหารหรือข้าราชการมีบทบาทรับใช้ประชาชน (Serving) เพราะประชาชนคือเจ้าของประเทศตัวจริง ข้าราชการต้องมีบทบาทในการเจรจาไกล่เกลี่ย และเป็นตัวกลางที่จะทำให้เกิดค่านิยมร่วมกันในหมู่พลเมือง ชุมชน และกลุ่มต่าง ๆ กลไกที่จะทำให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของนโยบายคือการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อให้บรรลุผลที่ตกลงร่วมกัน มองว่ากลไกการตรวจสอบมีหลากหลาย ทั้งด้านกฎหมาย ค่านิยมของ

ชุมชน บรรทัดฐานทางการเมือง มาตรฐานทางด้านวิชาชีพ และผลประโยชน์ของพลเมือง ข้าราชการควรมีคุณพินิจ แต่ต้องมีการควบคุมและตรวจสอบ โครงสร้างองค์การควรเป็นแบบร่วมมือกัน โดยมีผู้นำร่วมทั้งจากภายในและภายนอกองค์การ ส่วนปัจจัยจูงใจข้าราชการและนักบริหารคือการได้รับใช้ประชาชนและการได้ทำประโยชน์ให้แก่สังคม

สภาพพัฒนาการเมือง เขียนโดย Pobsook (2553) กล่าวถึง การสร้างความเข้มแข็งของพลเมือง มุมมองต่อบทบาทของภาครัฐ จากการระดมความเห็นของสมาชิกสภาพพัฒนาการเมืองในการวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ในอนาคต (Scenario Analysis) เรื่อง “ ฉากจำลองการขับเคลื่อนการเมืองภาคพลเมืองไทย “ ในการอบรมหลักสูตรการเสริมสร้างศักยภาพ สมาชิกสภาพพัฒนาการเมืองกลุ่มหนึ่งได้ให้ความเห็นว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาสังคม มีอยู่ 2 ประการ ได้แก่ 1) ระดับและรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน และ 2) การสนับสนุนจากภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะภาครัฐ ภาคประชาชนต้องการมีส่วนร่วมและมีความเข้มแข็งอย่างมาก แต่กลไกภาครัฐไม่สนับสนุนและไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงบทบาทการมีส่วนร่วมที่สะท้อนถึงวิถีประชาธิปไตยนั้นแล้วจะมีการวางมาตรการแนวทางการขับเคลื่อนงานสาธารณะอย่างไร ให้เป็นไปได้ภายใต้การมีส่วนร่วมระหว่าง รัฐ ชุมชน และประชาชน

เมื่อเป็นที่ยอมรับแล้วโดยทั่วไปว่าในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพลเมือง มิใช่การมุ่งสร้างให้ภาคพลเมืองเติบโตเข้มแข็งโดยปฏิเสธภาครัฐ หากแต่เป็นการเสริมสร้างให้ภาคพลเมือง ได้มีบทบาทสำคัญในการจัดการวิถีชีวิตของตนเอง ทั้งด้วยการร่วมกันภายในชุมชน และมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการจัดการบริการสาธารณะ เพื่อการพัฒนาชุมชนภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายให้เป็นไปได้ในแนวทางที่ยั่งยืน อย่างแท้จริงนั้น ดังนั้น ในมุมมองที่มีต่อบทบาทของภาครัฐ นักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์กลุ่มหนึ่ง จึงได้พยายามเสนอแนวความคิดในการบริหารภาครัฐรูปแบบใหม่ขึ้น โดยพยายามชี้ให้เห็นชัดว่า เป็นแนวคิดที่ต่างจากแนวคิดการบริหารภาครัฐในรูปแบบเดิม (Old Public Administration) ที่เป็นการจัดการที่ไม่คล่องตัว รวมอำนาจ และหมกมุ่นอยู่กับกฎระเบียบและสายบังคับบัญชา มีมุมมองต่อประชาชนว่าเป็นเพียงราษฎร หรือประชาชนผู้รับบริการ (Clients) ทำให้การบริการเป็นไปตามความต้องการของเจ้าหน้าที่รัฐและละเลยประชาชน และต่างจากแนวคิดจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่เป็นกระบวนทัศน์ ที่โดดเด่น และได้รับความนิยมในช่วงของการปฏิรูประบอบราชการและการบริหารจัดการภาครัฐที่ผ่านมาในหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทย ซึ่งมุ่งเน้นในการนำแนวคิดเทคนิคการจัดการของภาคเอกชนธุรกิจมาใช้ในการจัดการภาครัฐ เพื่อให้การจัดการภาครัฐมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีผลการปฏิบัติงานและการบริการที่ดีขึ้น ดังที่แนวคิดเหล่านั้นได้ทำให้ภาคเอกชนประสบความสำเร็จมาแล้ว อย่างไรก็ตามนักวิชาการกลุ่มนี้ซึ่งเห็นว่าเมื่อการบริหารจัดการภาครัฐไม่เหมือนกับการบริหารจัดการภาคธุรกิจและ

ประชาชน ก็มีลูกค้าหรือผู้รอรับบริการ แต่เป็น “พลเมือง” “ผู้ซึ่งมีสิทธิและหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการจัดการวิถีชีวิตของตนเอง ภายใต้การคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสิ่งสำคัญ

จึงได้เสนอแนวคิดที่เรียกว่า การบริการสาธารณะแนวใหม่ โดยมีหลักการที่สำคัญที่ผู้ปฏิบัติงานในภาครัฐพึงยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ 7 ประการ ดังนี้

1. ให้บริการมากกว่าการเป็นผู้ขับเคลื่อนเอง (Serve, Rather than Steer) เจ้าหน้าที่ภาครัฐต้องเปลี่ยนบทบาทจากการชี้แนะ/ควบคุมสังคม มาเป็นการให้ข้อมูล สนับสนุนและสร้างพื้นที่ให้พลเมืองได้มีเวทีในการแลกเปลี่ยนความรู้ ความเห็น ร่วมมือกับภาคส่วนอื่น ๆ ของสังคม ทั้งภาคเอกชน องค์กรที่ไม่แสวงหากำไรและประชาชน เพื่อสร้างการแสวงหาผลประโยชน์สาธารณะร่วมกันในประเด็นสาธารณะต่าง ๆ ของชุมชนและสังคม

2. ผลประโยชน์สาธารณะเป็นเป้าหมาย ไม่ใช่เป็นเพียงผลพลอยได้ (The Public Interest is the Aim, not the by-product) เมื่อมีประเด็นปัญหาสาธารณะและต้องการหาทางออก เจ้าหน้าที่รัฐต้องสร้างพื้นที่ให้ประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกถึงความต้องการของประชาชนและสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์สาธารณะ ดังนั้น เป้าหมายในการทำงานไม่ใช่เป็นการหาทางแก้ปัญหาอย่างรวดเร็ว ๆ ด้วยทางเลือกที่เป็นเพียงความต้องการหรือผลประโยชน์ของปัจเจกชน แต่ต้องเป็นแนวทางที่สะท้อนถึงผลประโยชน์สาธารณะที่ผ่านความเห็นชอบจากการพูดคุย ปรึกษากันในชุมชนและสังคมมาแล้ว

3. คิดเชิงยุทธศาสตร์และปฏิบัติด้วยวิถีทางประชาธิปไตย (Think Strategically, act Democratically) นโยบายและแผนการทำงานต้องมาจากความต้องการของประชาชน (สาธารณะ) ซึ่งสามารถได้มาอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการได้ดีผ่านทางความพยายามร่วมกันและกระบวนการทำงานร่วมกันของภาครัฐและประชาชน

4. บริการประชาชนในฐานะพลเมือง มิใช่มองว่าเป็นลูกค้า (Serve Citizens, not Customers) ด้วยตระหนักว่าความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับประชาชนต่างจากระหว่างบริษัทธุรกิจกับลูกค้า ดังนั้น การให้บริการของภาครัฐจึงต้องมุ่งเน้นต่อเรื่องของความเป็นธรรมและความเท่าเทียมทั่วถึงเป็นสิ่งสำคัญ และเพื่อพัฒนาคุณภาพการส่งมอบบริการในภาครัฐ จึงไม่สนับสนุนให้ภาครัฐให้บริการโดยคำนึงเพียง “ความต้องการ” ของประชาชน (ลูกค้า) เป็นรายบุคคล แต่แนะนำให้ภาครัฐต้องสร้างให้เกิดแนวคิดเรื่องผลประโยชน์สาธารณะให้เกิดขึ้นในสังคม เพื่อให้ภาครัฐจะได้ตอบสนองต่อความต้องการของผลประโยชน์สาธารณะตอบสนองต่อเสียงของพลเมืองนั้น

5. ความรับผิดชอบไม่ใช่เรื่องง่ายอีกต่อไป (Accountability isn't simply) ในการบริหารภาครัฐรูปแบบเดิมนั้นเจ้าหน้าที่รัฐหรือข้าราชการต้องตอบสนองต่อนักการเมือง และในการ

จัดการภาครัฐแนวใหม่ (NPM) เจ้าหน้าที่รัฐต้องตอบสนองต่อแรงขับของตลาด แต่ด้วยข้อเรียกร้อง และความเป็นจริงของการบริการภาครัฐในปัจจุบัน ทำให้เจ้าหน้าที่รัฐต้องตอบสนองต่อสิ่งที่มี อิทธิพลต่อภาครัฐ ได้แก่ ตัวบทกฎหมาย รัฐธรรมนูญ ค่านิยมในสังคม บรรทัดฐานประชาธิปไตย ปัจจัยสถานการณ์ต่าง ๆ เรื่องความเป็นมืออาชีพ และที่สำคัญคือ ต้องรับผิดชอบต่อผลประโยชน์ สาธารณะ (Public Interest) ดังนั้น ในการที่ต้องตอบสนองและรับผิดชอบต่อค่านิยมและความ ซัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ เจ้าหน้าที่รัฐจึงไม่ควรถือตนเป็นผู้รู้ในทุกเรื่องและตัดสินใจแต่เพียง ลำพังอีกต่อไป แต่ควรกระจายอำนาจ/มอบอำนาจให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

6. ให้คุณค่ากับคนไม่ใช่มุ่งแต่เพียงผลผลิต (Value People , not Just Productivity) องค์กรภาครัฐและเครือข่ายการทำงานนั้น จะประสบความสำเร็จในการดำเนินงานในระยะยาวได้ หากดำเนินการโดยอาศัยกระบวนการของความร่วมมือ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการให้ความสำคัญ เคารพซึ่งกันและกันและแก่ประชาชนทุกคนด้วยความเท่าเทียม ในแง่ของการบริหารจัดการองค์กร ภาครัฐนั้น หากมุ่งเน้นที่การนำเครื่องมือ/ เทคนิคทางบริหารมาใช้ และพยายามควบคุมพฤติกรรม ของบุคลากร โดยคำนึงถึงแค่เพียงผลผลิตขององค์กรแล้ว จะไม่เป็นการสร้างความรับผิดชอบต่อ ความรู้สึกผูกพัน และความรู้สึกในการรับผิดชอบต่อสาธารณะให้แก่คนในองค์กรซึ่งก็มีฐานะเป็น พลเมืองในสังคมเช่นกัน ดังนั้น หากคาดหวังให้เจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติ/ บริการประชาชนด้วยความ เคารพและเท่าเทียมนั้น เจ้าหน้าที่รัฐเองก็ต้องได้รับการปฏิบัติด้วยความเคารพจากผู้บริหารและผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องขององค์กรในภาครัฐด้วย ทั้งนี้ เพราะอีกสถานะหนึ่งเจ้าหน้าที่รัฐก็มีสถานะเป็น พลเมืองที่ซึ่งต้องได้รับการปลูกฝังและเรียนรู้ในเรื่องของความเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบต่อ สาธารณะด้วยเช่นกัน

7. ให้คุณค่าแก่ความเป็นพลเมือง และให้บริการสาธารณะเหนือไปกว่าบทบาทของ การเป็น ผู้ประกอบการ (Value citizenship and Public Service Above Entrepreneurship) เมื่อแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ (NPM) นั้นสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ภาครัฐปฏิบัติและคิดแบบ ผู้ประกอบการของธุรกิจ เพื่อที่จะเพิ่มผลผลิตและสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชน (ลูกค้า) แต่ในแนวคิดนี้ เห็นว่า ผู้บริหารภาครัฐไม่ใช่เจ้าของธุรกิจ แต่ประชาชนต่างหากคือเจ้าของ รัฐบาลและทรัพยากร ดังนั้น เมื่อทรัพยากรไม่ใช่ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานภาครัฐ จึงต้องมีความ รับผิดชอบต่อบริการประชาชนด้วยการปฏิบัติตนเป็นผู้ให้บริการที่ดีด้วยทรัพยากรของรัฐ เป็น ผู้ดูแลรักษาองค์กรของรัฐ เป็นผู้อำนวยความสะดวกแก่พลเมือง ซึ่งต่างจากบทบาทของการเป็น เจ้าของธุรกิจที่มุ่งเน้นกำไรและประสิทธิภาพ แนวคิดนี้แนะนำให้ผู้บริหารในภาครัฐไม่เพียงแค่ กระจายอำนาจให้แก่ประชาชนและเป็นผู้แก้ไขสถานการณ์ แต่จะต้องปรับความคิดใหม่เกี่ยวกับ

บทบาทของตนเองในกระบวนการทำงานของภาครัฐคือ ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการภาครัฐ และเป็นไปเพื่อการตอบสนองต่อผลประโยชน์สาธารณะอย่างแท้จริง

ดังนั้น แนวคิดการบริการสาธารณะแนวใหม่ (New Public Service : NPS) เป็นการบริการที่ภาครัฐมีหน้าที่เป็นผู้ให้บริการประชาชน โดยเป็นผู้ดูแลรักษาสมบัติสาธารณะ เป็นผู้ปกป้องรักษาองค์การภาครัฐ เป็นผู้จัดให้มีเวทีการพูดคุยอย่างเป็นประชาธิปไตย และด้วยความเป็นพลเมือง เป็นผู้กระตุ้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมและเป็นผู้นำในระดับธรรมาภิบาลบริหารรัฐกิจต้องไม่เพียงแต่แบ่งปันอำนาจทำงานโดยผ่านคน และเป็นคนกลางในการแก้ปัญหาเท่านั้น ซึ่งนักบริหารรัฐกิจต้องทำความเข้าใจกับบทบาทของตนในกระบวนการบริหารแบบประชาชนเป็นหุ้นส่วน (Governance Process) โดยเป็นเพียงผู้มีส่วนร่วมที่มีความรับผิดชอบเท่านั้น ไม่ใช่เจ้าของกิจการ บทบาทที่เปลี่ยนไปของนักบริหารรัฐกิจที่ได้กล่าวแล้วส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบของนักบริหารในประการแรก คือนักบริหารต้องไม่เพียงรู้และจัดการทรัพยากรของหน่วยงานตนเองได้เท่านั้น แต่ต้องรู้จักที่จะติดต่อกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อขอความสนับสนุนและความช่วยเหลือ และนำพลเมืองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารด้วย ประการที่สอง นักบริหารไม่ใช่เจ้าของกิจการตัวจริงที่จะตัดสินใจโดยรู้ผลของความล้มเหลวจะตกลงบนบ่าของตนเอง แต่ความเสี่ยงในภาครัฐแตกต่างจากภาคธุรกิจ ในแนวคิดการบริการสาธารณะแนวใหม่ (New Public Service : NPS) ความเสี่ยงและโอกาสอยู่ภายใต้กรอบใหญ่ของความเป็นพลเมืองแบบประชาธิปไตยและความรับผิดชอบร่วมกัน ดังนั้นเมื่อความสำเร็จและความล้มเหลวไม่ได้ถูกจำกัดอยู่แค่ธุรกิจเดียวเช่นในภาคเอกชน นักบริหารรัฐกิจจึงไม่ควรตัดสินใจแต่เพียงฝ่ายเดียวว่าอะไรดีที่สุดสำหรับชุมชน แต่ควรให้พลเมืองเข้าเกี่ยวข้อง โดยมีการปรึกษาหารือกันร่วมมือกันและรับผิดชอบร่วมกัน

2.2.6 แนวคิดการบริการสาธารณะแนวใหม่

ถวิลวดี บุรีกุล (2546, น. 20 - 22) กล่าวว่า การบริหารรัฐกิจแนวใหม่เป็นเรื่องของการที่รัฐบาลไม่ควรบริหารงานในลักษณะองค์กรธุรกิจ แต่เป็นการบริหารงานด้วยการยึดหลักประชาธิปไตย หลายประเทศในโลกกำลังดำเนินการอยู่บนพื้นฐานของหลักการนี้ และมีการยอมรับในแนวทางการทำงานที่ยึดหลักประชาธิปไตยมากขึ้น มีการให้ความสำคัญกับเรื่องต่าง ๆ หลายเรื่อง เช่น ความสนใจของสาธารณชน กระบวนการบริหารหรือการปกครอง และการเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย ข้าราชการมีการเรียนรู้เสริมสร้างทักษะใหม่ในการพัฒนานโยบายและปฏิบัติตามนโยบาย มีการรับรู้ มีการเคารพและยอมรับศักดิ์ศรีของการเป็นพลเมืองมากขึ้น การมุ่งให้บริการแก่ประชาชนไม่ใช่การกำกับ ข้าราชการจึงไม่เพียงแต่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนแต่ต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนด้วย การสำรวจความสนใจและความต้องการของสาธารณชน เพื่อสร้างความสนใจร่วมและรับผิดชอบร่วมกัน การให้คุณค่าแก่ประชาชนใน

ฐานะของการเป็นพลเมืองมากกว่าการเป็นผู้ประกอบการ มีการสร้างค่านิยมร่วมกัน การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการทางนโยบายถือเป็นการสร้างความสัมพันธ์และค่านิยมร่วมกัน การคำนึงว่าประชาชนเป็นผู้มีคุณค่าไม่ใช่แค่ผลผลิต หน่วยงานราชการต่าง ๆ จะประสบความสำเร็จในระยะยาว หากดำเนินการด้วยการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและสร้างการเป็นผู้มีส่วนร่วมกันกับประชาชนบนพื้นฐานของการเคารพประชาชน หลักการบริหารรัฐกิจแนวใหม่พบว่าประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญเป็นหัวใจของการบริหารรัฐกิจแนวใหม่นี้ เพราะประชาชนมีฐานะของการเป็นพลเมือง

วรเดช จันทรศร (2547, น. 7) การบริหารงานภาครัฐเป็นการบริหารที่อยู่ภายใต้การควบคุมของประชาชน ความสำเร็จหรือความล้มเหลวอยู่ที่ความพึงพอใจของประชาชน ความสำเร็จของการบริหารงานภาครัฐวัดกันที่การให้บริการ (Services) เพราะภารกิจภาครัฐ คือ การให้บริการ สาธารณะหรือบริการประชาชน หลักในการบริการประชาชนมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบ มีความเสมอภาค มีความเท่าเทียมกัน โปร่งใส เป็นธรรม เชื่อถือได้ ตอบสนองและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ผู้บริการต้องให้บริการด้วยความรวดเร็ว ด้วยความเต็มใจให้เกียรติประชาชน มีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวก ดำเนินการให้ด้วยความรวดเร็ว มีความถูกต้อง ด้วยความเสมอภาค และเป็นธรรม สำหรับประชาชนส่วนใหญ่และเป็นไปด้วยความประหยัดทั้งในด้านเวลา ค่าใช้จ่าย เพื่อความพอใจประทับใจ มั่นใจ จากผู้รับบริการทั้งนี้เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของพลเมือง

อเนก เหล่าธรรมทัศน์ (2550, น. 17 - 18) ได้อธิบายแนวคิดของพวกสาธารณนิยมที่เน้นบทบาทความเป็นพลเมือง (Civil Republicanism) ว่ามีลักษณะคล้ายกัน พวกประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม โดยมีความคิดเรื่องความเป็นพลเมือง (Citizenship) และความคิดเรื่องการเมืองคือคุณธรรม (Civil Virtue) เป็นหลักโดยตามแนวคิดเรื่องความเป็นพลเมืองนั้น สมาชิกของระบอบประชาธิปไตยต้องมีความภาคภูมิใจในความเป็นพลเมืองของตน พลเมืองเป็นผู้มีศักดิ์ศรี มีความเท่าเทียมกับผู้อื่น พลเมืองเป็นผู้ไม่ปรารถนาจะไปครอบงำใคร แต่ก็ไม่ต้องการให้ใครมาบงการหรืออุปถัมภ์ค้ำจุน ส่วนแนวคิดเรื่องการเมืองคือคุณธรรมนั้น การเมืองคือกิจการเพื่อการมีส่วนร่วม ไม่เกี่ยวกับการแบ่งผลประโยชน์ของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง มิใช่การแย่งอำนาจเพื่อหาประโยชน์ส่วนตัว เป็นการปลูกฝังคุณธรรมส่วนรวมของสังคม

แสงรวี ไทยคำริ (2551, น. 35) กล่าวว่าสิ่งแวดล้อมและเงื่อนไขในการบริหารรัฐกิจได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก บทบาทของภาครัฐก็ต้องเปลี่ยนไปเช่นกัน การกำหนดนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้นไม่ได้เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของภาครัฐแต่เพียงฝ่ายเดียวอีกต่อไป ในปัจจุบันกระบวนการนโยบายสาธารณะมีการเปิดกว้างและมีส่วนร่วมมากขึ้น ประกอบไปด้วย

ปัจเจกชน กลุ่ม และสถาบันอันหลากหลายซึ่งอาจจะไม่ใช่ส่วนหนึ่งของภาครัฐก็เป็นไปได้ กล่าวได้ว่าได้เกิดการจัดระเบียบใหม่ ภายใต้แนวทางการบริการสาธารณะแนวใหม่ (NPS) ภาครัฐจะต้องให้ความสนใจในความเป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น โดยการให้ประชาชนได้แสดงความต้องการร่วมกันผ่านกระบวนการวาทวิจารณ์ซึ่งมีเป้าประสงค์ร่วมกันคือประโยชน์สาธารณะ (Public Interest) ดังนั้น บทบาทของภาครัฐจะเปลี่ยนไปจากการควบคุมมาเป็นการกำหนดระเบียบวาระ นำกลุ่มที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะมาจากภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรอิสระมาสู่โต๊ะเจรจา ช่วยอำนวยความสะดวกเป็นตัวกลางไกล่เกลี่ยประนีประนอมเพื่อให้ได้ข้อตกลงร่วมกัน ด้วยบทบาทใหม่เช่นนี้ข้าราชการจึงต้องมีความรับผิดชอบในรูปแบบใหม่ นั่นคือ ข้าราชการต้องเคารพในกฎหมาย คุณค่าของชุมชน (Community Values) บรรทัดฐานทางการเมือง (Political Norms) มาตรฐานความเป็นมืออาชีพ (Professional Standards) และผลประโยชน์พลเมือง (Citizen interest) ไปพร้อม ๆ กัน หน้าที่ของข้าราชการจึงกลายเป็นการหล่อหลอมความเป็นพลเมือง (Citizenship) พร้อมทั้งค้นหาสร้างสรรค์ และบริหารคุณค่าสาธารณะ (Public Values) ให้แก่สังคมโดยรวม

จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์ (2552, น. 14 - 15) กล่าวว่า NPS เน้นเรื่องการมีส่วนร่วมของพลเมือง ต้องการความคิดเห็นของพลเมืองในการตัดสินใจต่าง ๆ เป็นการบริหารภาครัฐที่ทันสมัยที่สุด Denhardt ได้กล่าวไว้เป็นพื้นฐานที่ทำให้เกิดทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับความแตกต่างของ NPS ต่างจาก NPM และ OPS ดังนี้ 1) สนองต่อพลเมืองไม่ใช่สนองต่อลูกค้า กล่าวคือทุกคนคือลูกค้าด้วยกันทั้งหมดแต่ต้องรู้ว่าพลเมืองต้องการอะไร 2) ค้นหาผลประโยชน์สาธารณะโดยให้พลเมืองเป็นผู้บอกความต้องการอะไร 3) ต้องให้คุณค่าความเป็นพลเมืองมากกว่าเป็นเจ้าของกิจการ พลเมืองเป็นหัวใจของประชาธิปไตยโดยเสียงของพลเมืองเป็นสิ่งจำเป็นและต้องนำมาใช้ในเรื่องการตัดสินใจเกี่ยวกับสาธารณะ 4) ต้องคิดแบบมียุทธศาสตร์แล้วปฏิบัติแบบประชาธิปไตย ภาครัฐต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นโดยให้มีช่องทางในการติดต่อเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหาร 5) ต้องระลึกอยู่เสมอว่าความรับผิดชอบไม่ได้เกิดขึ้นง่าย ๆ เป็นเรื่องของกฎหมายและคุณธรรม ผู้บริหารภาครัฐจะต้องรับผิดชอบต่อองค์กรและรับผิดชอบต่อสถาบัน กฎหมาย กลุ่มคน บรรทัดฐาน ค่านิยม และกระบวนการที่ถูกต้อง 6) ภาวะที่เป็นการรวมตัวกันของผู้นำและผู้ตามต้องฟังพลเมืองไม่ได้ตัดสินใจคนเดียว 7) ให้ความสำคัญต่อประชาชนไม่ใช่เรื่องของผลิตภาพคนเป็นศูนย์กลางของการจัดการ

อัมพร ชำรงลักษณ์ (2552, น. 242) ได้นำข้อเสนอของ Denhardt ซึ่งเป็นทางเลือกใหม่สำหรับการบริหารรัฐกิจที่ควรได้รับการพิจารณา เพราะ “ มุ่งเน้นที่พลเมือง “ (Citizen-First) เพื่อประโยชน์ในการสร้างชุมชนที่มีความใกล้เคียงกับประชาสังคม (Civil Society) ภายใต้กรอบของระบอบประชาธิปไตยที่ยึดกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นหลัก โดยใช้ชื่อว่า “ การบริการสาธารณะ

แนวใหม่ “ (New Public Service) แนวคิดนี้มีหลักสำคัญ 7 ประการ ได้แก่ 1) ให้บริการพลเมืองมิใช่ลูกค้า 2) แสวงหาผลประโยชน์สาธารณะ 3) เห็นคุณค่าของความเป็นพลเมือง และการบริการสาธารณะเหนือการเป็นผู้ประกอบการ 4) คิดเชิง กลยุทธ์ กระทำอย่างเป็นประชาธิปไตย 5) ตระหนักถึงความยากลำบากในการสร้างความรับผิดชอบได้ 6) เป็นผู้นำในการให้บริการโดยยึดคุณค่าทางสังคมมากกว่าจะเป็นผู้กำกับ (Steer) หรือควบคุม (Control) ทิศทางของสังคม และ 7) เห็นคุณค่าของ . .” ประชาชน “ โดยการสร้างหน้าต่างแห่งโอกาส และเปิดประตูสู่การสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้น

Tolan (1989) การจัดบริการสาธารณะหรือบริการส่วนรวมที่หลากหลาย นับได้ว่าเป็นบทบาทหน้าที่เบื้องต้นของรัฐหรือรัฐบาลที่อยู่ในแวดวงวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ได้มีถกเถียงกันมาพอควรว่าแท้จริงนั้นบทบาทของการจัดบริการสาธารณะของภาครัฐควรกว้างขวางมากเพียงใด โดยหลักการแล้วการบริการสาธารณะย่อมยังประโยชน์แก่สังคมและบุคคลทั่วไป การดำเนินการบทบาทสำคัญประการนี้ของหน่วยงานภาครัฐจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญต่อเรื่องของประสิทธิภาพในเชิงการบริหารจัดการ และประสิทธิภาพเช่นว่านี้ ย่อมเป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดทิศทางในภาพรวมของประสิทธิภาพของการจัดการภาครัฐที่มีต่อระบบการบริหารงานภาครัฐและระบบเศรษฐกิจ

สรุป เปรียบเทียบการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management : NPM) มีสาระสำคัญคือการสร้างการบริการที่มีคุณภาพแก่ประชาชน โดยภาครัฐจะต้องหันมาสร้างบริการที่รวดเร็ว โปร่งใส และการสร้างความประทับใจให้กับประชาชนอันเป็นเสมือนลูกค้า สนับสนุนให้ลดการควบคุมจากส่วนกลางและเพิ่มอิสระในการบริหารงานให้แก่หน่วยงานมากขึ้น หรือเน้นการกระจายอำนาจผ่อนคลายนโยบายระเบียบให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ ให้ความสำคัญกับผลการปฏิบัติงานหมายถึงเน้นการวัดผลการทำงานว่าประสบความสำเร็จมากน้อยแค่ไหน การสร้างระบบสนับสนุนด้านการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา และยังสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานมากขึ้น การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่สนับสนุนให้มีการเปิดกว้างในการแข่งขันที่ทำให้ประชาชนมีทางเลือกในการใช้บริการในด้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันประชาชนก็จะได้รับบริการและความพึงพอใจมากขึ้น นั่นคือหลักการของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่มีผลอย่างมากต่อการปรับเปลี่ยนการบริหารงานภาครัฐของไทยมาสู่การจัดการแบบใหม่ รวมทั้งการปฏิรูประบบราชการของไทยก็ได้รับอิทธิพลจากแนวคิดดังกล่าว

การบริการสาธารณะแนวใหม่ (New Public Service : NPS) ให้ความสำคัญกับ “ประชาธิปไตย” ว่าเป็นคุณค่าหลักที่สำคัญมีรากฐานที่สำคัญมีรากฐานจากทฤษฎีเกี่ยวกับ

ประชาธิปไตย และแนวทางอื่น ๆ ในการแสวงหาความรู้ ซึ่งรวมถึงแนวทางแบบประจักษ์นิยม แนวทางการ ตีความ แนวทางเชิงวิพากษ์วิจารณ์ และแนวทางแบบโพสต์โมเดิร์น มองข้าราชการว่าเป็นคนมีเหตุผลในเชิงยุทธศาสตร์ใช้เหตุผล ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และองค์การ มองผลประโยชน์สาธารณะว่าเป็นผลจากการที่บุคคลอยู่ร่วมกัน มองประชาชนว่าเป็นพลเมืองซึ่งมีทั้ง สิทธินิติ และความรับผิดชอบ ข้าราชการมีบทบาทรับใช้ประชาชน (Serving) เพราะประชาชนคือเจ้าของประเทศ ข้าราชการต้องมีบทบาทในการเจรจาไกล่เกลี่ย และเป็นตัวกลางที่จะทำให้เกิดค่านิยมร่วมกันในหมู่พลเมือง ชุมชน และกลุ่มต่าง ๆ กลไกที่จะทำให้บรรลุผลตามประสงค์ของนโยบายคือการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อให้บรรลุผลที่ตกลงร่วมกัน กลไกการตรวจสอบมีหลากหลาย ทั้งด้านกฎหมาย ค่านิยมของชุมชน บรรทัดฐานทางการเมือง มาตรฐานทางด้านวิชาชีพ และผลประโยชน์ของพลเมือง ข้าราชการควรมีดุลยพินิจ แต่ต้องมีการควบคุมและตรวจสอบ โครงสร้างองค์การควรเป็นแบบร่วมมือกัน โดยมีผู้นำร่วมทั้งจากภายในและภายนอกองค์การ ส่วนปัจจัยจูงใจข้าราชการและนักบริหารคือการได้รับใช้ประชาชนและการได้ทำประโยชน์ให้แก่สังคม

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน

2.3.1 ความหมายของโครงสร้างพื้นฐาน

สมจิตต์ วงศ์อินทร์ (2545) ได้ศึกษาถึงผลกระทบที่มีต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการบริการทางสังคมให้ความหมายเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง โครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพที่รองรับความต้องการและสนับสนุนการพัฒนาชุมชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนเท่าที่จำเป็นในการดำรงชีพ ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ที่อยู่อาศัย

ดิษฐพลกอหรั่งกุล (2546) ได้ศึกษาถึงประสิทธิผลโครงการก่อสร้างพื้นฐานตามแผนการกระจายอำนาจของรัฐได้ให้นิยามศัพท์เฉพาะของโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง ระบบสาธารณูปโภคอันเป็นการส่งเสริมความสะดวกทั้งด้านอยู่อาศัยและประกอบอาชีพ ได้แก่ การคมนาคมขนส่ง ไฟฟ้า ประปา ผลการศึกษาดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า โครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง สิ่งปลูกสร้างหรือ ระบบที่เป็นพื้นฐานของชุมชน รองรับความต้องการของชุมชน เช่น ถนน ท่อ อาคาร ทางระบายน้ำ ระบบชลประทาน ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น โครงสร้างพื้นฐานที่ดีเป็นกลไกนำไปสู่ความกินดีอยู่ดี ของชุมชน และเป็นตัวบ่งชี้ความเจริญในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการใช้ชีวิตของคนในสังคม ด้าน เศรษฐกิจ เป็นต้น

สามารถ ยังกำแหง (2553) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของชาวบ้านหินหล่อง ได้ให้คานิยามศัพท์เฉพาะของโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานต่าง ๆ ได้แก่ถนน สะพาน ทางเดินเท้า ชลประทาน ระบบไฟฟ้า ระบบน้ำประปา โทรคมนาคม ที่ให้บริการแก่ประชาชน

2.3.2 ความจำเป็นของโครงสร้างพื้นฐาน

องค์การบริหารส่วนตำบลมีภารกิจที่ต้องหาแนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และรองรับการเจริญเติบโตของชุมชนในอนาคต จึงต้องมีการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ดังนี้

- 2.3.2.1 การจัดให้มีถนนซึ่งเชื่อมระหว่างชุมชนในตำบลไปยังตำบลข้างเคียง เพื่อใช้ในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรและการสัญจร
- 2.3.2.2 การจัดให้มีสะพานข้ามแม่น้ำลำคลองให้ได้รับสะดวกในการติดต่อและการเดินทาง
- 2.3.2.3 การจัดให้มีทางเดินเท้าให้ประชาชนเพื่อความปลอดภัยในการสัญจรทางเท้า
- 2.3.2.4 การจัดให้มีระบบชลประทานอย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอในการทำ การเกษตร
- 2.3.2.5 การจัดให้มีระบบไฟฟ้าที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน และไฟฟ้าแสงสว่างตามที่สาธารณะให้เพียงพอเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 2.3.2.6 การจัดให้มีระบบน้ำประปาที่สะอาด ปลอดภัย และเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค
- 2.3.2.7 การจัดให้มีระบบโทรคมนาคมและการสื่อสารที่ทั่วถึงและเพียงพอสำหรับประชาชนในพื้นที่เพื่อให้ทันต่อข้อมูลข่าวสารที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุค ปัจจุบันและอนาคต

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การก่อสร้าง การปรับปรุง แก้ไข ซ่อมแซม เกี่ยวกับ สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานต่าง ๆ ได้แก่ ถนน ระบบไฟฟ้า ระบบน้ำประปา ระบบโทรคมนาคม เป็นต้น

จรัส สุวรรณมาลา (2550) ได้กล่าวไว้ว่า “น้ำไหลไฟสว่าง ทางดี” เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนจากอดีตจนถึงปัจจุบัน แสดงให้เห็นถึง ความสำคัญของระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ หรือที่เรียกว่า “โครงสร้างพื้นฐาน” ของ ชุมชน วันนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำการสำรวจความต้องการบริการสาธารณะของ ประชาชน หรือลองรวบรวมและประมวลข้อมูล

การร้องเรียน ชื่อเรียกร่องของประชาชนเกี่ยวกับ บริการสาธารณะ ก็จะพบว่าการบริการสาธารณะที่ประชาชนต้องการให้สร้างหรือซ่อมบำรุงรักษา เร่งด่วนลำดับแรก ๆ ยังคงเป็นเรื่องสาธารณูปโภค สาธารณูปการ เช่น ถนน สะพาน ทางดิน ทาง ระบายน้ำ น้ำประปา ไฟฟ้า แสงสว่าง สวนสาธารณะ คูคลองส่งน้ำ เป็นต้น ซึ่งก็เหมือน ๆ กับที่เคย เป็นมากกว่าครึ่งศตวรรษ จะต่างก็เฉพาะส่วน ปลีกย่อย เช่น วันนี้ชื่อเรียกร่องส่วนใหญ่เป็นเรื่อง การให้ซ่อมบำรุงรักษาและบริหารจัดการระบบ สาธารณูปโภคสาธารณูปการให้มีคุณภาพดีใช้การได้ แทนที่จะเรียกร่องให้ก่อสร้างใหม่ดังเช่นแต่ ก่อน

งานพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐานของชุมชนนับเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตของประชาชนในชุมชนโดยตรง สิ่งที่ประชาชนมองเห็นเป็นรูปธรรมที่เด่นชัดก็คือ การพัฒนาในด้าน โครงสร้างพื้นฐาน นอกจากการดำเนินการก่อสร้างจนแล้วเสร็จ ยังต้องดูแล บำรุงรักษา และปรับปรุงโครงการต่าง ๆ ที่ได้จัดสรรงบประมาณลงไปดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งเป็นการทำให้เงินภาษีของประชาชนได้กลับมาสร้างประโยชน์ให้กับ ประชาชนด้วยเช่นกัน

2.3.3 ความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

การคาดหวังความหมาย คือแรงจูงใจที่เกิดจากบุคคลที่มีความต้องการหลายอย่างและเชื่อว่า ถ้าดำเนินการวิธีนี้สำเร็จก็จะได้รับผลตอบแทนเช่นนั้น เมื่อเชื่อแล้วก็ตัดสินใจกระทำ ส่วนผลที่ได้รับนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งผลที่เกิดขึ้นอาจจะทำให้เกิดความพอใจหรือไม่พอใจได้แต่มีแรงจูงใจ ให้ทำงานตามความเชื่อว่าจะเป็นอย่างที่คาดหวังไว้ ส่วนความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน คือประชาชนส่วนใหญ่ ในชุมชนเชื่อมั่นว่าการดำเนินงานตามนโยบายหรือ โครงการอย่างเต็มที่ การบริการสาธารณะหรือ โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญควรต้องเร่งจัดให้มี เช่น การปรับปรุงซ่อมแซมถนน บูรณะสถานที่ที่เป็นแหล่งเสื่อมโทรม ดูแลรักษาความสะอาด ส่งเสริม อาชีพราษฎรให้มีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น วางระบบระบายน้ำ ให้สามารถระบายน้ำได้สะดวก และป้องกันน้ำท่วมขังในฤดูฝนอันอาจนำมา ประยุกต์เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนได้ ในการศึกษาครั้งนี้

รักชนก โสภพิศ (2542) ได้กล่าวถึงความคาดหวังว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. Valance หมายถึง ความพึงพอใจของบุคคลที่มีต่อผลต่อการกระทำที่เกิดจากการ ทำงานระดับความพอใจที่บุคคลคาดหวังจะมาจากกรให้คุณค่าต่อการทำงานถ้าเป็น งานที่มีคุณค่า สูง ก็จะมี ความพึงพอใจสูงมากตามด้วย

2. Instrumentality หมายถึง สื่อ เครื่อง อุปกรณ์ เป็นเครื่องมือนำไปสู่ผลลัพธ์ที่น่าพอใจ

3. Expectancy หมายถึง ความคาดหวังภายในตัวบุคคลนั้น ๆ บุคคลมีความต้องการหลาย สิ่งหลายอย่าง ทุกชีวิตพยายามแสวงหาอย่างน้อยที่สุดก็คือ ความต้องการอาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัยและยารักษาโรค ซึ่งเมื่อปัจจัยเบื้องต้นเหล่านั้นได้รับการตอบสนองแล้วก็มี ความต้องการระดับสูงขึ้นไปเรื่อย ๆ จากความต้องการหลายสิ่งหลายอย่างนี้เองทำให้เกิดความพยายามกระทำดำเนินการด้วยวิธีหนึ่งวิธีใดด้วยมือหรือเครื่องมืออย่างใด อย่างหนึ่งเพื่อให้บรรลุความพอใจ หรือเพื่อให้ได้รับผลของการดำเนินการนั้น ตามที่ ได้แสดงความพยายามนั่นเองเรียกว่า ความคาดหวังและความพอใจสิ่งต่าง ๆ

เอกชัย การวัฒน์ (2543) จากผลการวิจัยประชาชนมีความต้องการในด้านประปา จัดหาเครื่องหมายจราจรและซ่อมแซมสัญญาณไฟจราจรและไฟฟ้าสาธารณะ ให้มีการปรับปรุงถนน การวางท่อเมนประปา การสร้างสะพาน ตามลำดับ เพชรรี हालภ (2538) กล่าวว่า ความคาดหวังของบุคคลเป็นการตั้งขึ้นมาเพื่อการ ตอบสนองต่อความต้องการ ดังนั้นความต้องการและความคาดหวังเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกันแทบจะ แยกไม่ออก เพราะถ้ามนุษย์เกิดความต้องการแล้วความคาดหวังก็จะตามมาแล้วเกิดการกระทำ พฤติกรรมเพื่อ ไปสู่เป้าหมาย อย่างไรก็ตามความต้องการของมนุษย์เมื่อได้รับการตอบสนองใน ระดับที่คนต้องการแล้วก็จะมีการคาดหวังถึงในสิ่งที่อยู่สูงขึ้นไปอีกตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นได้ ตามทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ ที่ได้กล่าวถึงความต้องการชั้นต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย
2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย
3. ความต้องการความรักและการยอมรับ
4. ความต้องการการยกย่องนับถือ
5. ความต้องการที่จะรู้และเข้าใจตนเอง

ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์และความคาดหวัง มีลักษณะคล้ายคลึงกันและเกี่ยวข้องกันคือ ถ้าความคาดหวังหรือความมุ่งหวังของบุคคลได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์จะมีความต้องการในสิ่งที่สูงขึ้น จึงก่อให้เกิดความคาดหวังในสิ่งเหล่านั้นตามมาและจะมากขึ้นในตามลำดับ

2.3.4 ประเภทโครงสร้างพื้นฐาน

โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) เป็น โครงสร้างทางกายภาพและโครงสร้างหลักของหน่วยงานสำหรับใช้งานภายในชุมชน หรือใช้บริการตามความจำเป็นเพื่อรูปแบบทางเศรษฐศาสตร์ คำว่า โครงสร้างพื้นฐาน มักถูกใช้ในความหมายที่รองรับการใช้งานของประชาชน เช่น ถนน ระบบประปา ระบบน้ำทิ้ง ระบบไฟฟ้า และ ระบบสื่อสาร โดยในหลายครั้ง โครงสร้างพื้นฐานถูกสร้างขึ้นเพื่อตอบสนองอุตสาหกรรมเพื่อผลิตสินค้าหรือบริการ นอกจากนี้คำว่า

โครงสร้างพื้นฐานบางครั้งยังกล่าวถึงระบบพื้นฐานที่ตอบสนองประชาชน เช่น โรงพยาบาล หรือ โรงเรียนในทางการทหาร คำว่าโครงสร้างพื้นฐานกล่าวถึงอาคารหรือการ ส่วนที่เตรียมใช้ในการสู้รบและปฏิบัติการทางการทหาร ชนิดของโครงสร้างพื้นฐานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

2.3.4.1 ระบบคมนาคม การมีเส้นทางคมนาคมขนส่งทางบก โดยมีถนนสาย สำคัญที่สามารถเชื่อมโยงติดต่อกับท้องถิ่นใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่ระหว่างตำบล ตำบลและอำเภอ ใกล้เคียง และเส้นทางภายในจังหวัดของประชาชน และสามารถเชื่อมโยงการคมนาคมภายในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสบายและทั่วถึง (อรรณพ สังฆวัฒน์, 2558)

กล่าวโดยสรุปของโครงสร้างพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านระบบ คมนาคมนั้น จะต้องมีการสร้างถนนและเส้นทางสัญจร ขยายถนนและเส้นทางสัญจร ซ่อมแซม ถนนและเส้นทางสัญจร ปรับปรุงภูมิทัศน์ริมขอบทางถนนและเส้นทางสัญจร สัญลักษณ์การจราจร ทั่วถึงและครบทุกเส้นทางสัญจร และดูแลความปลอดภัยบนถนนและเส้นทางสัญจร

2.3.4.2 ระบบพลังงาน การให้บริการด้านไฟฟ้าภายในเขตพื้นที่เทศบาลตำบล ขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถให้บริการครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 80 ของพื้นที่ ในส่วนของไฟฟ้าสาธารณะและไฟส่องสว่าง เทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือสามารถให้บริการได้คิดเป็นร้อยละ 70 โดยครอบคลุมพื้นที่ตำบล ทุกหมู่บ้าน ยังคงมีเหลือเพียงส่วนน้อยที่ทางเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะต้องดำเนินการจัดให้มีไฟฟ้าสาธารณะส่องสว่าง (อรรณพ สังฆวัฒน์, 2558)

กล่าวโดยสรุปของโครงสร้างพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านระบบ พลังงานนั้น จะต้องขยายไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนอย่างทั่วถึง ซ่อมบำรุงระบบไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ สร้างพลังงานทดแทน ไฟส่องสว่างตามจุดอันตราย และรณรงค์การประหยัดพลังงานเป็นประจำ สม่ำเสมอ

2.3.4.3 ระบบการจัดการน้ำ การมีกิจการประปา ซึ่งสามารถผลิตน้ำประปาและ ให้บริการผู้ใช้น้ำภายในเขตตำบลที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ รับผิดชอบได้อย่างทั่วถึง และมีโครงการที่จะปรับปรุงระบบการผลิตและขยายเขตการให้บริการออกไปให้ประชาชนได้ใช้ น้ำจากกิจการที่สะอาดและได้มาตรฐาน สามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น (อรรณพ สังฆวัฒน์, 2558)

กล่าวโดยสรุปของโครงสร้างพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านระบบการ จัดการน้ำ จะต้องปรับปรุงแหล่งน้ำอุปโภค พัฒนาแหล่งน้ำสำหรับอุปโภค ขุดลอกทางระบายน้ำ

ขุดลอกแหล่งน้ำ พัฒนาแหล่งน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว จัดสรรระบบน้ำประปาอย่างทั่วถึงและเพียงพอ และพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงและเพียงพอ

2.3.4.4 ระบบสื่อสาร ประชาชนภายในเขตเทศบาลตำบลขนาดเล็กลงในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีโทรศัพท์พื้นฐานใช้ภายในเขตประมาณ 7 % ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด และมีตู้โทรศัพท์สาธารณะประจำหมู่บ้าน จำนวน 10 เครื่องขึ้นไป สำหรับให้บริการประชาชนในการติดต่อสื่อสารผ่านทางโทรศัพท์กันได้อย่างสะดวก ประชาชนสามารถรับสัญญาณโทรศัพท์และวิทยุรองรับภาพของสถานีโทรทัศน์ช่องมาตรฐานได้อย่างดี (อรรพรรณ สังขวัตร, 2558)

กล่าวโดยสรุปของโครงสร้างพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านระบบสื่อสาร จะต้องมียุทธศาสตร์ไฟฟ้าของตำบล โทรศัพท์บ้านในครัวเรือน การประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวของตำบล ช่องทางการร้องทุกข์ถึงผู้บริหารท้องถิ่น และห้องสมุดชุมชน

2.3.4.5 ระบบกำจัดขยะ ประชาชนภายในเขตเทศบาลตำบลขนาดเล็กลงในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีระบบบำบัดขยะที่ได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้อง ได้มาตรฐาน โดยมีระบบบำบัดน้ำเสียให้บริการและรองรับปริมาณขยะได้อย่างเพียงพอและพัฒนากำจัดขยะได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดตั้งโรงงานรีไซเคิลเพื่อนำขยะที่สามารถรีไซเคิลได้มาใช้งานหรือเพิ่มมูลค่าให้เกิดขึ้นอย่างเหมาะสม (อรรพรรณ สังขวัตร, 2558)

กล่าวโดยสรุปของโครงสร้างพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านระบบกำจัดขยะ จะต้องมีการรณรงค์การจัดการขยะชุมชน การรณรงค์การคัดแยกขยะ การกำจัดขยะอย่างครบวงจร การพัฒนากำจัดขยะด้วยการตั้งโรงงานกำจัดขยะ การยกระดับการจัดการขยะโดยให้ขยะขายได้ ตั้งโรงงานไฟฟ้าจากขยะ และตั้งโรงงานแปรรูปขยะ

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

กนกรัตน์ คุ้มบัวและคณะ (2542) ได้ให้ความหมายของคำว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานไว้สามนัย คือ

นัยที่ 1 เกี่ยวกับงานโดยตรง คือ งานที่ออกมา นั้นเกิดผลได้เร็วกว่ากำหนดหรือผลงานที่มีคุณภาพ และผลงานสูงกว่ากำหนด

นัยที่ 2 เกี่ยวกับผู้บริหาร ผู้บริหารมีความสามารถทำงานโดยตลอดไม่มีการหยุดหรือชะงัก และมีทักษะในเรื่องการบริหารงานในการวางแผน การจัดองค์การ การมอบหมายงาน การสั่งการ ตรวจสอบควบคุมงานที่มีระบบ และเป็นกระบวนการ รวมทั้งการตัดสินใจที่ดี

นัยที่ 3 เกี่ยวกับตัวผู้ปฏิบัติงาน ผู้ร่วมงานทำงานอย่างมีความสุข ไม่มีปัญหาข้อขัดแย้ง มีการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ในการปฏิบัติงาน การประสานงาน และการติดต่อสื่อสารภายในองค์การเป็นไปด้วยดี

อุทัย หิรัญโต (2525, น. 123) กล่าวว่าคำว่า “ประสิทธิภาพ” ในวงการธุรกิจหมายถึง การจัดการที่ได้รับผลกำไร หรือขาดทุน สำหรับในการบริหารงานราชการในทางปฏิบัติวัดประสิทธิภาพได้ยากมาก วิธีวัดประสิทธิภาพที่ใช้ในวงราชการ จึงหมายรวมถึงผลการปฏิบัติงานที่ยังให้เกิดความพึงพอใจและประโยชน์แก่มวลมนุษย (Human Satisfaction and Benefit Produced) ดังนั้น ประสิทธิภาพในทางราชการจะต้องพิจารณาถึงคุณค่าทางสังคม จึงไม่จำเป็นต้องประหยัดหรือมีกำไร เพราะงานบางอย่างถ้าจะทำการประหยัด อาจไม่มีประสิทธิภาพก็ได้ นอกจากนี้การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพจะต้องพิจารณาคำว่า “ประสิทธิผล” ประกอบด้วยคำว่า ประสิทธิผล (Effectives) หมายถึง ผลสำเร็จของการบริหารที่บรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานที่ไม่มีประสิทธิภาพก็ได้ เพราะประสิทธิผลเพียงแต่พิจารณาถึงผลงานที่ได้รับเท่านั้น ลักษณะการบริหารที่มีประสิทธิผลคือ การบรรลุเป้าหมาย แต่การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ คือ การใช้ทรัพยากรการบริหารอย่างประหยัดเกิดผลรวดเร็วโดยการนำเวลา (Time) เข้ามาพิจารณาด้วย

จากแนวคิดดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ Peterson และ Plowman (พลภัทร ช่างสากล, 2558) ซึ่งกล่าวว่าประสิทธิภาพประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ 5 ประการคือ

1. คุณภาพของงาน (Quality) จะต้องมีคุณภาพสูง คือ ผู้ผลิตและผู้ใช้ได้ประโยชน์คุ้มค่า และมีความพึงพอใจ
2. ปริมาณงาน (Quantity) ของงานที่เกิดขึ้นจะต้องเป็นไปตามความคาดหวังของหน่วยงาน
3. เวลา (Time) คือ เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานจะต้องเหมาะสมกับคุณภาพและปริมาณของงาน รวมทั้งจะต้องเป็นไปตามกำหนดและสภาวะการณ์ด้วย
4. วิธีการ (Method) ในการดำเนินงานจะต้องอยู่ในลักษณะที่ถูกต้องตามหลักการเหมาะสมกับงานและทันสมัย
5. ค่าใช้จ่าย (Coats) ในการดำเนินงานทั้งหมดจะต้องเหมาะสมกับงานและวิธีการคือจะต้องลงทุนน้อยและได้ผลกำไรมากที่สุด

พลภัทร ช่างสากล (2558) ได้สรุปไว้ว่า ประสิทธิภาพของการบริหารงาน จะเป็นเครื่องชี้ถึงความเจริญก้าวหน้า หรือความล้มเหลวขององค์กร งานที่สำคัญของผู้บริหารองค์การก็คืองานในหน้าที่ของการบริหาร ซึ่งจะเหมือนกันเป็นสากล ไม่ว่าจะเป็้องค์กรขนาดใด มีจุดประสงค์ใด จะเป็นเครื่องมือช่วยให้การบริหารงานหรือการจัดการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารที่ชาญ

ฉลาดจะต้องเลือกการบริหารที่เหมาะสมกับองค์การของตนในสถานการณ์ต่าง ๆ และนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แก่องค์การมากที่สุด

Simon (1960 , อ้างใน พลภัทร ช่างสากล, 2558) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพไว้คล้ายคลึงกับ Miller คือ ถ้าพิจารณาว่าสิ่งใดมีประสิทธิภาพสูงสุดนั้นให้ดูจากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กับผลผลิต (Output) ที่ได้รับออกมาเพราะฉะนั้นตามทัศนะนี้ ประสิทธิภาพจึงเท่ากับผลผลิตลบด้วยปัจจัยนำเข้า และถ้าเป็นการบริหารราชการหรือองค์กรของรัฐ ก็ควรวัดกับความพึงพอใจของผู้รับบริการ (Satisfaction) เข้าไปด้วย สามารถเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$F = (O - I) + S$$

E = Efficiency คือ ประสิทธิภาพของงาน

O = Output คือ ผลผลิตของงานที่ได้รับออกมา

I = Input คือ ปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรทางการบริหารที่ใช้ไป

S = Satisfaction คือ ความพึงพอใจในผลงานที่ออกมา

∴ ความพึงพอใจในผลงานที่ออกมา = ความสัมฤทธิ์ผล + ความมุ่งปรารถนา

Satisfaction = Achievement + Aspiration

ดังนั้นแนวความคิดเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานนั้น สรุปได้ว่าเป็น การทำงานให้สอดคล้องกับประสิทธิผล การใช้ทรัพยากรในการบริหารน้อยที่สุด และผลที่ออกมานั้นจะต้องเสร็จก่อนกำหนด เวลา ปริมาณ และคุณภาพของงานจะต้องไม่เกินกว่าที่กำหนดประสิทธิภาพของการบริหารจะมีมากและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขึ้นอยู่กับนักบริหารที่ทำงานอย่างเป็นระบบ ปฏิบัติงานบริหารอย่างถูกต้องและครบถ้วนทุกขั้นตอน ตามกระบวนการบริหาร

2.4.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ

ธงชัย สันติวงษ์ (2533, น. 4) ได้กล่าวถึงลักษณะของกลยุทธ์การบริหารที่ทรงประสิทธิภาพคือ

1. เป็นการบริหารเชิงรวมที่กระทำอย่างเป็นระบบ ที่มีการบริหารครบถ้วนสมบูรณ์ทุกด้าน
2. เป็นการบริหารที่พร้อมสมบูรณ์ด้วย “แผนงาน” ที่มีประสิทธิภาพ
3. เป็นการบริหารที่พร้อมสมบูรณ์ด้วย “ระบบปฏิบัติในการบริหารงาน” คือเทคนิคการจัดทำแผน การวัดผล การจูงใจ การควบคุม การพัฒนานักบริหาร และการแสวงหาประโยชน์จากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อีกด้วย

ตามลักษณะดังกล่าวระบบการบริหารงานที่เน้นความมีประสิทธิภาพจะเริ่มพิจารณาการบริหารตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า กระบวนการบริหาร ผลที่ได้จากการบริหารและประสิทธิผลที่ได้รับดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ทรัพยากรทางการบริหาร ซึ่งมีคน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ ฯลฯ ผู้บริหารต้องใช้ให้เหมาะสมกับสถานะแวดล้อมและตรงตามเป้าหมาย ได้ผลตอบแทนมากที่สุด

2. กระบวนการบริหาร (Process) ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กร การบริหารบุคคล ฯลฯ ผู้บริหารต้องจัดระบบกระบวนการบริหารที่เน้นถึงคุณภาพงานทั้งปริมาณและคุณภาพที่สอดคล้องกับภาวะแวดล้อมขององค์กรด้วย

3. ผลที่ได้ออกมาจากการบริหาร (Output) คือ ประสิทธิภาพขององค์กรและของผู้บริหารว่าสามารถบริหารงานได้บรรลุเป้าหมายได้มากน้อยเพียงใด

4. ประสิทธิภาพที่ได้รับ จะทำให้ทราบว่า การบริหารงานมีประสิทธิภาพและสามารถบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายโดยประหยัดเพียงไร

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเพิ่มเติม พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะ ด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มีจำนวน 7 องค์ประกอบหลักได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชน ธรรมชาติ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สมรรถนะขององค์กร การสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ แรงกดดันจากภาคประชาสังคม และการสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชน ประชาชนหมายถึง คนไทยทุกคนไม่ว่าจะประกอบอาชีพใด ต้องรู้จักสิทธิและการใช้สิทธิ ต้องตื่นตัวกระตือรือร้นที่จะรับรู้ ตรวจสอบกระบวนการตัดสินใจของภาครัฐที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของคนอื่น สร้างภาคประชาชนและสังคมที่เข้มแข็ง มีทัศนคติต่อส่วนร่วมที่ถูกต้อง และมีคุณธรรม ทั้งนี้ บทบาทของภาครัฐนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ได้บัญญัติความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนไว้ ดังนี้

1.1 ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

1.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมืองในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ

1.3 ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ ในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขาอาชีพที่หลากหลาย หรือรูปแบบอื่น

1.4 ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมืองและจัดให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองเพื่อช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรมสาธารณะของชุมชน รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกรูปแบบ ให้สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการของชุมชนในพื้นที่

1.5 ส่งเสริมและให้การศึกษแก่ประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

กนกรัตน์ คุ้มบัวและคณะ (2542) ได้ให้ข้อเสนอวิธีพิจารณาพื้นฐานการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. มีการวางแผนและควบคุมงานที่ดี ซึ่งประกอบด้วยลักษณะ

1.1 สามารถจัดให้ผู้บริหารได้รับข่าวสาร ข้อมูล ทันเวลา ทันสมัย ถูกต้อง เพียงพอและแน่นอน

1.2 เป็นแผนที่สมบูรณ์ก่อนดำเนินการ

1.3 เปลี่ยนแปลงได้เหมาะสมกับความจำเป็น

1.4 ประหยัดค่าใช้จ่ายและทรัพยากรในการดำเนินงาน

1.5 ง่ายต่อการรับรู้และสามารถเป็นที่เข้าใจได้ในระหว่างผู้เกี่ยวข้อง

1.6 มีเรื่องให้วินิจฉัยเฉพาะกรณีที่เป็นปัญหา

1.7 มีมาตรการประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นก่อนเริ่ม และระหว่าง

ดำเนินการ

1.8 คาดหมายขอบเขตที่จะเกิดปัญหาได้

2. มีการจัดระบบงานให้เหมาะสม ซึ่งประกอบด้วยปัจจัย 2 ส่วน คือ คน และระบบงาน ประสิทธิภาพจะเกิดขึ้นได้เมื่อมีความพร้อมทั้งสองส่วน

3. จัดให้มีการประสานงานที่ดี

4. เพิ่มสมรรถภาพของคนให้สูงขึ้น

กล่าวโดยสรุป การมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการวางรากฐานธรรมาภิบาลของประเทศมาอย่างต่อเนื่อง จะส่งผลให้ประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมืองสูงขึ้น สะท้อนให้เห็นว่าประชาชนเกิดความตื่นตัวในการมีส่วนร่วมบริหารประเทศที่สูงกว่าในอดีต การรวมตัวแสดงความคิดเห็นทางการเมืองหรือการตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ เป็นการวางรากฐานการพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลให้เป็นส่วนหนึ่งของวิถีการดำเนินชีวิตในสังคมไทยและเสริมสร้างการเมืองให้โปร่งใส สุจริตมากขึ้น

2. ธรรมเนียมปฏิบัติ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2546 และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้กำหนดให้ทุกหน่วยงานของรัฐดำเนินการบริหารจัดการโดยยึดหลักการ 6 หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2544, น. 18)

1. หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมายที่ถูกต้องเป็นธรรม กฎข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นที่ยอมรับของสังคม และภาคสังคมประชาชนยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมายโดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล โดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพความยุติธรรมของสมาชิก

2. หลักคุณธรรม ได้แก่ การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยส่งเสริมให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่ประชาชนในสังคมและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกันเพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัยประกอบวิชาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

3. หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในสังคม โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใสมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน

4. หลักการมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาตัวงานการแสดงหรือแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ และการแสดงประชามติ

5. หลักความรับผิดชอบ ได้แก่ การตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมการใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

6. หลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนร่วม โดยตรงค์ให้คนไทยมีความประหยัด ใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลกและรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ และบุญมี ลี (2546, น. 49) ได้กล่าวว่า การหลักธรรมเนียมปฏิบัติไปเป็นแนวทางการปฏิบัติการบริหารการปกครองของหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐ เป็นการส่ง

สัญญาณว่าประเทศไทยมีการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดี และอธิบายองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลไว้ดังนี้

1. ความชอบธรรม (Legitimacy) ซึ่งมีความหมายรวมถึง หลักนิติธรรม (rule of law) และความอิสระของกระบวนการยุติธรรม (Independence of Judiciary) ได้แก่ การทำให้กฎหมายเป็นบรรทัดฐานและทุกคนเคารพกฎหมาย โดยกรอบกฎหมายที่ใช้ในประเทศต้องมีความยุติธรรมและบังคับใช้กับทุกคน ทุกกลุ่มอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

2. ความโปร่งใส (Transparency) เป็นการพิจารณาที่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายกระบวนการทำงาน กฎกติกา และความตั้งใจจริงในการบริหารงานของหน่วยงานต่อสาธารณชนมีความอิสระในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้งทางเศรษฐกิจการค้าสังคมและสิ่งแวดล้อม ข้อมูลที่เผยแพร่ต้องมีความทันสมัย

3. ความรับผิดชอบและการตรวจสอบได้ (Accountability) การตัดสินใจใด ๆ ต้องกระทำโดยมีพันธะความรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเองกระทำกับสาธารณชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหน่วยงาน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับส่วนรวมเป็นหลัก มีจิตใจเสียสละและเห็นคุณค่าสังคมที่ตนเองสังกัดอยู่

4. ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency and Effectiveness) กระบวนการและสถาบันของรัฐสามารถจัดสรรและใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสมเพื่อตอบสนองความต้องการของคนในสังคมโดยรวม รวมถึงการทำงานที่รวดเร็วมีคุณภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

5. การมีส่วนร่วม (Participate) หลักธรรมาภิบาลขึ้นอยู่กับพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน ประชาชนหมายถึง คนไทยทุกคนไม่ว่าจะประกอบอาชีพใด ต้องรู้จักสิทธิและการใช้สิทธิ ต้องตื่นตัวกระตือรือร้นที่จะรับรู้ ตรวจสอบกระบวนการตัดสินใจของภาครัฐที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของคนอื่น สร้างภาคประชาชนและสังคมที่เข้มแข็ง มีทัศนคติต่อส่วนร่วมที่ถูกต้อง และมีคุณธรรม

กัลยา เนติประวัติ (2544) ในองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานราชการพลเรือนเป็นผลมาจากประชุมประจำปีระหว่างส่วนราชการกับสำนักงาน ก.พ. เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2542 ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (พ.ศ. 2542) ซึ่งประกอบด้วย 6 หลักประการได้แก่

1. หลักนิติธรรม หมายถึง การตรวจกฎหมายถูกต้อง เป็นธรรม การกำหนดกฎ กติกาและการปฏิบัติตามกฎ กติกา ที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัดโดยคำนึงถึง สิทธิเสรีภาพ ความยุติธรรมของสมาชิก ในระดับองค์กร หมายถึง กฎ กติกา ที่ใช้ในการบริหารงานภายใน เช่น

การทำงานหรือเข้าประชุมให้ตรงเวลา การให้บริการประชาชนให้เสมอกัน รวมถึงข้อตกลงในการ สับเปลี่ยนหน้าที่กันในองค์กร

2. หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตเป็นนิสัยประจำชาติ ในระดับองค์กร หมายถึง เจ้าหน้าที่ของรัฐ ต้องปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพให้ความยุติธรรมกับประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งจัด ระบบงานที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน และปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณ ข้าราชการคือ มีจรรยาบรรณต่อตนเอง ต่อหน่วยงาน ต่อผู้ร่วมงาน ต่อประชาชนและสังคม

3. หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ของคน ในชาติโดยปรับปรุงการทำงานขององค์กร ทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ เป็นประโยชน์อย่างตรงไป ตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและมี กระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน ในระดับองค์กร หมายถึง ประชาชนรู้ ขั้นตอนที่จะติดต่องาน และสามารถตรวจสอบการทำงานได้และภายในองค์กรต้องมีความโปร่งใส ในการคิดใจการบริหารงาน เงิน คน มีการสื่อสารที่ศึภายในด้วย

4. หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอ ความคิดเห็นในการตัดสินใจ ปัญหาสำคัญของประเทศไม่ว่าด้วยการแสดงความคิดเห็น การได้สวนสาธารณะ การประชาธิปไตย และการแสดงประชามติ หรืออื่น ๆ ในระดับองค์กร หมายถึง การวางระบบการรับฟังความคิดเห็น การรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วน ร่วม และขณะเดียวกันภายในองค์กรเองจะต้องสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารงานภายใน ด้วย

5. หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกใน ความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหา ตลอดจนเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะ ยอมรับผลจากการกระทำของตน ในระดับองค์กร หมายถึง การกำหนดโครงสร้างและระบบการ ใช้อำนาจรัฐใหม่ มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจลงสู่ระดับล่าง เพื่อให้ความรับผิดชอบในทุก ระดับ มีความชัดเจนและมีรายงานประจำปี รายงานผลการปฏิบัติงานที่มีตัวชี้วัดความสำเร็จชัดเจน ใ้ประชาชนรับผิดชอบ

6. หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีจำนวน จำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมโดยการธรรมาภิบาลให้คนไทยมีความประหยัดในการใช้ของ อย่างคุ้มค่าสร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลกและรักษาพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

สถาบันราชประชาสมาสัย (2549, น. 6) ได้กล่าวว่า ธรรมชาติหรือการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หมายถึง ขบวนการ หรือขั้นตอนในการทำงานหรือกิจกรรมใด ๆ ที่จัดขึ้นในสถาบันฯ เริ่มจากงานในหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละคน งานที่ได้รับคำสั่งที่ทำ หรืองานที่ร่วมกันทำ จะต้องเป็นไปตามหลักธรรมชาติ 6 หลัก คือ

1. นิติธรรม เคารพ และปฏิบัติตามกฎกติกา ระเบียบแบบแผนและกฎหมายต่าง ๆ โดยไม่ละเมิดอย่างตั้งใจ หรือจงใจหลีกเลี่ยง หรือไม่ตั้งใจเพราะไม่รู้ ฉะนั้นถ้าไม่แน่ใจต้องศึกษาก่อนว่าจะผิดหลักนิติธรรมหรือไม่ก่อนที่จะทำลงไป
2. คุณธรรม ในหลายแง่มุม เช่น เมตตาธรรม คือ ความปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข จริยธรรม ทำอะไรก็ให้ถูกต้องครบถ้วนทุกขั้นตอน กตัญญูตเวทิตา การรู้จักบุญคุณ และคิดจะตอบแทน หิริโอตตบะ การรู้จักละอาย และเกรงกลัวต่อบาปกรรมไม่ดี โดยการคุณธรรมจะช่วยยกย่องคุณค่าความเป็นมนุษย์ให้สูงขึ้นเป็นที่ยกย่องของคนทั่วไป
3. ความโปร่งใสตรวจสอบได้ทุกเรื่องราวในการทำงานตามภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบอยู่ ตอบข้อสงสัยได้ชัดเจนทุกคำถาม
4. การมีส่วนร่วมพึงระลึกว่าตัวเองเป็นสมาชิกเป็นสมาชิกถาวรของสถาบันฯ นอกเหนือจากงานในหน้าที่แล้วกิจกรรมอื่นที่มีผลดีต่อสถาบันฯ จะต้องร่วมมือ อะไรที่ไม่ดีต้องหักท้วง
5. ร่วมรับผิดชอบต่องานที่ทำเอง ทำโดยกลุ่ม ทำในนามสถาบันฯ ถ้าได้อยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น ถ้าผิดพลาดบกพร่องต้องช่วยกันแก้ไข ไม่ว่างเฉย
6. ความคุ้มค่า ทั้งในแง่ของรูปธรรมและนามธรรม ที่สัมผัสจับต้องมองเห็นได้ หรือรู้สึกได้ว่าคุ้มค่าหรือไม่คุ้มค่า ถ้าทำตามหลักข้างต้นทั้ง 5 มาครบถ้วนแล้ว แต่เมื่อพิจารณาถึงหลักความคุ้มค่าแล้วไม่ผ่าน ก็ควรทบทวนปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าต่อผลงานให้มากที่สุด

จากองค์ประกอบหลักธรรมชาติดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุป หลักธรรมชาติประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 หลักคือหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อ และหลักความคุ้มค่า ซึ่งเป็นหลักที่ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรต่าง ๆ จะต้องร่วมมือกันปฏิบัติและพัฒนาตนเอง สังคม และชุมชน ให้เกิดความเข้มแข็งและสามารถพัฒนาให้ชุมชนเกิดสันติสุขและสร้างความเสมอภาคให้สังคมยั่งยืน

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร

ภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership หรือ ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ) กล่าวคือ ผู้นำแห่งการแลกเปลี่ยน จะเน้นกระบวนการแลกเปลี่ยนระหว่างผู้นำ

กับผู้ตาม โดยที่ผู้นำยอมรับความต้องการของผู้ตามด้วยการให้วัตถุประสงค์ของที่มีค่าตามต้องการ โดยมีเงื่อนไขของการแลกเปลี่ยนคือ ผู้ตามต้องทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จตามข้อตกลง แล้วผู้ตามก็จะได้รับรางวัลตอบแทนเป็นการแลกเปลี่ยน ขณะที่ผู้นำก็ได้ประโยชน์จากผลงานที่สำเร็จนั้น ผู้นำแห่งการแลกเปลี่ยน จะเน้นการดำเนินงานที่มีความราบรื่น และมีประสิทธิภาพ (Efficiency) ขององค์กร ให้บังเกิดผลดี (Excel) ผู้นำแบบนี้จึงมีความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการให้เป็นไปตามหน้าที่ทางการบริหาร (Management Functions) เช่น การวางแผน การจัดองค์การ การจัดสรรงบประมาณ การติดตามควบคุม เป็นต้น ในการทำงานจึงมักไม่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างกันมากนัก จึงกล่าวได้ว่า ผู้นำแห่งการแลกเปลี่ยนจะแสดงพฤติกรรมของความเป็น “ผู้บริหาร” มากกว่าความเป็น “ผู้นำ”

ส่วนผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง จะมีคุณลักษณะที่สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญขึ้นในองค์กร เป็นผู้นำที่มีความสามารถในการนำการเปลี่ยนแปลงโดยการสร้างวิสัยทัศน์ กลยุทธ์และวัฒนธรรมขององค์กร พร้อมไปกับการส่งเสริมให้เกิดการริเริ่มสร้างสรรค์ให้ได้ผลงาน ผลិតภัณฑ์ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ อีกด้วย ผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงจะไม่ใช้แรงจูงใจทางวัตถุเพื่อมีอิทธิพลเหนือผู้ตาม แต่จะเน้นการใช้สิ่งที่มีลักษณะเชิงนามธรรมมากกว่า เช่น การใช้วิสัยทัศน์ (Vision) ค่านิยมร่วม (Shared values) และการสร้างความสัมพันธ์ต่อกัน (Consideration) การพยายามทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำมีความหมายเชิงคุณค่า การสร้างความเข้าใจและความรู้สึกร่วมของผู้ตาม โดยตลอดกระบวนการของการเปลี่ยนแปลง

ความเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง จึงขึ้นอยู่กับคุณลักษณะเฉพาะตัวของผู้นำ เช่น ค่านิยม (Values) ความเชื่อ (Beliefs) และคุณลักษณะอื่น เช่น ความมีบารมีหรือความเสน่ห์ (Charisma) ของผู้นำเองมากกว่าการใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนระหว่างผู้นำกับผู้ตาม ผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงจะเน้นที่ “ความมีประสิทธิภาพ” (Effectiveness) ของงาน ในบริบทของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และซับซ้อนของโลกยุคปัจจุบัน ความเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงจึงเหมาะสมและมีการนำไปใช้ในแทบทุกองค์การอย่างแพร่หลาย จากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Leaders of Change) ช่วยให้พบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำของผู้บริหารทางการเมือง (Leadership) ในแง่คุณลักษณะส่วนบุคคลพบว่าคล้ายคลึงกับของผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่พบอยู่ในองค์การวิชาชีพอื่น ๆ กล่าวคือ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองส่วนใหญ่จะมีคุณลักษณะสำคัญ 6 ประการต่อไปนี้ ได้แก่

1. ต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ (Having Vision)
2. มีความเชื่อ (Believing)

3. ต้องให้คุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรมนุษย์ (Valuing Human Resources)
  4. ต้องมีทักษะที่ดีของการเป็น “นักสื่อสารและนักฟัง” ที่มีประสิทธิผล (Being a Skill Communicators and Listener)
  5. ต้องแสดงพฤติกรรมเชิงรุก (Acting Proactively)
  6. ต้องกล้าที่จะเสี่ยง (Taking Risks)
4. สมรรถนะขององค์กร

ปัจจุบันการดำเนินงานไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ธุรกิจที่มุ่งแสวงหารายได้ หรือธุรกิจที่ไม่มุ่งแสวงหารายได้ ต่างมุ่งดำเนินงานด้วยการแข่งขันไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์ สินค้า หรือบริการอย่างไม่หยุดนิ่ง สินค้าหลากหลายรูปแบบ และการลงทุนมากมายที่พร้อมจะทุ่มลงสู่สนามธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ หรือองค์กรเอกชนล้วนจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอดและเจริญก้าวหน้าในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและรุนแรง หลาย ๆ องค์กรพบว่า ความได้เปรียบในการแข่งขัน (Competency Advantage) ที่สำคัญมาจากประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพขององค์กรที่สามารถเรียนรู้ถึงสถานการณ์ แนวคิด เทคนิคการดำเนินงาน และเทคโนโลยีต่าง ๆ จากภายนอก และเรียนรู้จากประสบการณ์ และจากการแลกเปลี่ยนกันภายในองค์กร เพื่อให้สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

“บุคลากร” ถือเป็นหัวใจสำคัญในการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ และเป้าหมายที่องค์กรตั้งไว้ การบริหารทรัพยากรบุคคลเป็นการที่องค์กรจะกระทำภารกิจหลักให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพนั้น หน่วยงานจำเป็นจะต้องมีบุคลากรที่มีคุณภาพในปริมาณที่เหมาะสมกับงาน ดังนั้นการบริหารทรัพยากรบุคคล จึงจัดเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารงาน เพราะบุคลากรเป็นผู้จัดหาและใช้ทรัพยากรบริหารอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการซึ่งถ้าองค์กรเริ่มต้นด้วยการมีบุคลากรที่ดี มีความสามารถ ปัจจัยด้านอื่น ๆ ก็จะมาตามมา ดังนั้นการบริหารทรัพยากรบุคคลจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรการบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นการดำเนินการที่เกี่ยวกับบุคคลที่ถือว่าเป็นทรัพยากร ที่มีค่าที่สุดขององค์กร เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร พร้อมทั้งดำเนินการธำรงรักษาและพัฒนาให้ทรัพยากรบุคคลขององค์กรมีคุณภาพชีวิตในการทำงาน โดยมีภารกิจหลัก ได้แก่ การวางแผนทรัพยากรบุคคล การกำหนดงานหรือออกแบบงาน การวิเคราะห์งาน การสรรหา การคัดเลือก การประเมินผลพนักงาน การฝึกอบรมและพัฒนา ค่าตอบแทน สุขภาพและความปลอดภัย การพ้นจากงานของพนักงาน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารทุกระดับที่จะต้องรับผิดชอบต่อการจัดการทรัพยากรบุคคลเพื่อให้บรรลุไปสู่เป้าหมายของงานอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์กรต่าง ๆ จึงพยายามเอาสมรรถนะมาใช้เป็นปัจจัยในการบริหารองค์กรในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนางานบริการ หรือการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่า สมรรถนะ (Competency) เป็นปัจจัยในการทำงานที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่องค์กร โดยเฉพาะการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เพราะสมรรถนะเป็นปัจจัยช่วยให้พัฒนาศักยภาพของบุคลากรเพื่อให้ส่งผลไปสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ

กล่าวโดยสรุป สมรรถนะขององค์กร เมื่อพิจารณาในแง่มุมของสมรรถนะหรือความสามารถของระบบการเมือง (Political Capabilities) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจกล่าวได้ว่าเป็นความสามารถจากการบูรณาการทางการเมืองที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งไม่ใช่เป็นแต่เพียงการจัดหาบ้านช่องให้ประชาชนอยู่เท่านั้น ส่วนการที่ประชาชนจะอยู่ในบ้านหลังนี้มีความสุขหรือไม่นั้น ระบบการเมือง รัฐ และกลไกของรัฐจะต้องมี “สมรรถนะ หรือ ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของประชาชน” ดังนั้น สมรรถนะหรือความสามารถของระบบการเมืองนี้จึงรวมไปถึงสมรรถนะในการสกัดเอาทรัพยากรมาใช้ เช่น การเก็บภาษี สมรรถนะในการควบคุมดูแลพฤติกรรมของประชาชน เช่น การบริหารความยุติธรรมและการจัดความขัดแย้ง สมรรถนะ ในการแจกจ่ายสินค้าและบริการ เช่น การส่งมอบบริการให้กับประชาชน สมรรถนะที่เป็นสัญลักษณ์ที่ กระตุ้นให้ประชาชนมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เช่น การเชิญชวนให้เคารพธงชาติ เป็นต้น

5. การสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ

แนวทางการรักษาและพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปฏิเสธไม่ได้ว่า จำเป็นจะต้องได้รับการสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ เช่น สถาบันทางการเมือง อาทิ พรรคการเมือง รัฐสภา สื่อมวลชน องค์กรอิสระต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สังคม โดยเฉพาะประชาชน เพราะการสร้างเชื่อมั่น ศรัทธาในระบบการเมือง และสถาบันทางการเมือง จะทำให้ประชาชนตัดสินใจเข้าสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มขึ้น ซึ่งมีแนวทางการรักษาและพัฒนาสถานะภาพทางการเมืองของประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1. สถาบันการศึกษา หน่วยงานราชการ และองค์กรที่เกี่ยวข้องจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ของประชาชน และนักการเมืองท้องถิ่น ตลอดจนหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

2. ต้องมีผู้สนับสนุนทางการเมือง อันประกอบด้วย 1) การสนับสนุนจากครอบครัว เช่น พ่อ แม่ สามีนี ลูก และญาติ ในการสร้างความเชื่อมั่นขวัญกำลังใจ และแบ่งเบาภาระ

และความรับผิดชอบบางส่วน 2) การสนับสนุนจากผู้สนับสนุนในพื้นที่ เช่น ชุมชน สมาชิก กลุ่ม และเพื่อนบ้าน ในการเป็นฐานเสียงที่ดีในการเลือกตั้ง และเป็นหน่วยสนับสนุนข้อมูล ข้อมูลต่าง ๆ อันเป็น ประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน 3) การสนับสนุนจากผู้สนับสนุนทางการเมืองระดับสูง ไม่ว่าจะ เป็นการได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหัวหน้าพรรคการเมือง หรือ ผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในระดับต่าง ๆ 4) การสนับสนุนจากเพื่อนนักการเมือง เนื่องจากการทำงานการเมือง จะต้องอาศัยความร่วมมือ ความกลมเกลียว ความผูกพัน และการเกื้อกูลกันระหว่างเพื่อน นักการเมืองใน การทำงานการเมือง 5) การสนับสนุนจากสื่อมวลชนทุกระดับ เนื่องจากสื่อมวลชน เป็นเหมือนผู้ส่งต่อสารระหว่างนักการเมืองกับประชาชนในพื้นที่ ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ประชาชน และนักการเมืองท้องถิ่น ตลอดจนหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนจะต้องสร้าง สัมพันธภาพที่ดีกับ สื่อมวลชนทุกระดับ ทุกประเภท 6) การสนับสนุนจากผู้สนับสนุนทางการเงิน หรือ ผู้อุปถัมภ์ เนื่องจากการทำงานการเมืองบางครั้งต้องใช้เงิน ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการ สนับสนุนทางการเงิน งบประมาณจากผู้สนับสนุนด้านการเงิน แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาความเหมาะสม ของผู้ให้การสนับสนุนด้านการเงินด้วยเป็นสำคัญ

3. ต้องมีผลงานที่โดดเด่น เห็นผลชัดเจน และมีผลงานต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อ “ผูกใจ” ผู้สนับสนุนทางการเมืองกลุ่มต่าง ๆ ให้การ สนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

อาจกล่าวได้ว่า การสนับสนุนจากการเมืองระดับชาตินั้น ประการสำคัญคือ การได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหัวหน้าพรรค การเมืองระดับชาติเพื่อผลักดันนโยบายและ โครงการต่าง ๆ ของเทศบาลฯ ให้สำเร็จลุล่วง การได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนนักการเมือง ผ่าน การอาศัยความร่วมมือ ความกลมเกลียว ความผูกพัน และการเกื้อกูลกันระหว่างเพื่อนนักการเมือง ในการทำงานการเมืองในท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น การได้รับนโยบายที่เอื้อต่อการผลักดัน การบริหารจัดการ สาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่ ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ มีการติดตามและตรวจสอบนโยบายและ โครงการ / กิจกรรมของเทศบาลฯ จากนักการเมืองระดับชาติอย่างสม่ำเสมอ และการ โฆษณาประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลเป็นประโยชน์ ต่อการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริการกิจการบ้านเมืองที่ดี

6. แรงกดดันจากภาคประชาสังคม

ในปัจจุบันนี้ ภาคประชาสังคมของไทยเต็มไปด้วยความหลากหลาย และได้รับ หลักประกันที่แข็งแกร่งจากรัฐธรรมนูญของราชอาณาจักรไทย ซึ่งมีบทบัญญัติ ว่าด้วยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมไว้อย่างชัดเจน ไม่ว่าจะ เป็นบทบัญญัติว่าด้วยเสรีภาพในการ แสดงออก หรือข้อกำหนดที่ทำให้ภาครัฐ ต้องทำการปรึกษาหารือกับประชาชนก่อนตัดสินใจ ดำเนินโครงการใหญ่ ๆ ที่จะส่ง ผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของพวกเขา และบทบัญญัติที่

เกี่ยวกับสิทธิของ ชุมชน ฯลฯ คำว่า "ประชาสังคม" ในบริบทแบบไทย ๆ นั้น หมายรวมถึงการรวมตัวกันของพลเมืองเพื่อเคลื่อนไหวทั้งในประเด็นที่เกี่ยวกับการเมือง สังคม และ เศรษฐกิจ บ่อยครั้งที่แต่ละกลุ่มย่อยในภาคประชาสังคมนั้นมีบทบาทในหลาย ๆ เรื่องในเวลาเดียวกัน การที่กฎหมายเปิดโอกาสให้มีรูปแบบการจัดตั้งองค์กรกลาง ที่หลากหลายนั้น ทำให้เป็นการยากที่จะแยกแยะระหว่างองค์กรพัฒนาเอกชน ของไทยและต่างประเทศ เนื่องจากไม่มีกลไกเฉพาะในส่วนกลางที่บังคับให้องค์กร พัฒนาเอกชนต้องมาจดทะเบียนผ่านกลไกนั้น ๆ ในขณะเดียวกัน องค์กรบางประเภทก็เกิดขึ้นและปิดตัวลงอย่างรวดเร็ว (เป็นต้นว่า หลังจากประสบความสำเร็จในการรณรงค์เรื่องบางเรื่องแล้ว) นอกจากนี้ การแพร่หลายของอินเทอร์เน็ต ก็ดูเหมือนจะทำให้้องค์กรในภาคประชาสังคมของไทยมีความคล่องแคล่วมากขึ้น ในขณะที่ขนาดขององค์กรเล็กลง กิจกรรมรณรงค์ในอดีตและความเห็นที่ตัวแทน ขององค์กรเหล่านี้แสดงในระหว่างการทำประชาพิจารณ์ต่าง ๆ นั้น ทำให้เรา ทราบว่า ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้และประเด็นที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของประชาชนนั้น คือประเด็นหลักที่ภาคประชาสังคมไทยมีความกังวล

องค์กรในภาคประชาสังคมที่มุ่งเน้นการพัฒนาชนบทยังไม่ถึงกับเลือนหายไป จากสังคมไทยเสียทีเดียว แต่การที่สถานะของประเทศได้กลายเป็นประเทศรายได้ระดับปานกลางนั้น ก็ทำให้จำนวนขององค์กรประเภทนี้ลดลงไปมาก องค์กรที่ เหลืออยู่ก็ได้ขยายไปเป็นองค์กรที่ทำเรื่องรณรงค์ประท้วงต่าง ๆ หรือกลายเป็นองค์กรทางสังคมและการกุศล เป็นต้น บ้างก็เข้าไปมีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิดใน ความพยายามของภาครัฐที่จะช่วยบรรเทาปัญหาความยากจนเชิงเปรียบเทียบในพื้นที่ห่างไกลความเจริญ

ทั้งนี้ อาจแบ่งภาคประชาสังคมของไทยออกได้เป็นสามประเภท ใหญ่ ๆ ซึ่งจะสะท้อนลักษณะทางกายภาพขององค์กรภาคประชาสังคมในแต่ละพื้นที่ องค์กรภาคประชาสังคมในกรุงเทพฯ และภาคกลางนั้นมีความหลากหลายและเป็นกระบอกเสียงให้แก่กลุ่มประชากรที่แตกต่างกัน ตั้งแต่ชนชั้น ปกครองและปัญญาชน ไปจนถึงประชากรซึ่งอาศัยอยู่ในชุมชนแออัดต่าง ๆ และแรงงานอพยพ ประเด็นที่อยู่ในความสนใจขององค์กรเหล่านี้ก็มีตั้งแต่เรื่อง ปัญหาปากท้องของประชาชน ปัญหาสังคม (ซึ่งรวมถึงประเด็นที่เกี่ยวกับเพศ สภาพ เด็ก สุขอนามัยของประชากร การศึกษา ฯลฯ) ปัญหาสิ่งแวดล้อม และ ประเด็นที่เกี่ยวกับการเมือง ฯลฯ ฐานความรู้และระบบการบริหารจัดการที่ แข็งแกร่งนั้น ก็ทำให้องค์กรภาคประชาสังคมในภาคกลางมีอำนาจที่จะแสดง บทบาททั้งในประเด็นที่เป็นปัญหาระดับชาติและระดับภูมิภาค (เช่น สถาบันคีนันแห่งเอเชีย เป็นต้น) ผ่านการจัดกิจกรรมในต่างจังหวัดหรือการโอนถ่าย องค์ความรู้ไปยังองค์กรอื่น ๆ ในพื้นที่ บางส่วนของประเทศ องค์กรภาคประชา สังคมของไทยบางองค์กรแม้จะมีถิ่นฐานอยู่ในเขตเมือง

แต่องค์กรเหล่านี้ก็ยังมีบทบาทอย่างแข็งขันในประเด็นปัญหาเฉพาะบางเรื่องของท้องถิ่น เช่น การวางแผน เป็นต้น

แรงกดดันจากภาคประชาสังคมนั้น มีความสำคัญคือการคอยตรวจสอบภาครัฐกับภาคเอกชน ซึ่งขึ้นอยู่กับโครงสร้างทางกฎหมายที่จะเปิดโอกาสให้มากน้อยแค่ไหน และจะต้องมีมาตรการจูงใจให้คนบริจาคเงินเพื่อสังคม ไม่ใช่รบบประมาณจากภาครัฐฝ่ายเดียว ซึ่งแรงกดดันจากภาคประชาสังคมมีความสำคัญที่ทำให้การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนมีความหมายมีคุณภาพต่อการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย สมตามเจตนารมณ์ที่มีหลายมาตราบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนั้น จึงต้องเป็นองค์กรที่ประกอบด้วยบุคลากรที่มีความเป็นกลางทางการเมืองเป็นที่ประจักษ์ มีความรู้ ซื่อสัตย์ เสียสละ และกล้าหาญ การผ่านประสบการณ์อันเป็นที่ยอมรับของสังคม จึงเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การระดมทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติการกิจดำเนินไปได้ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้ององค์กรภาคประชาสังคมที่ไม่แสวงหากำไรได้มีการรวมตัวกันในระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่เป็นปึกแผ่น ทั้งในแนวราบและแนวดิ่ง สามารถแบกรับภารกิจในแต่ละระดับได้

นอกจากนี้แล้ว บทบาทสำคัญขององค์กรภาคประชาสังคม คือ การตรวจสอบการเลือกตั้งแก่องค์กรเครือข่ายภาคประชาสังคมอย่างเต็มที่ นอกจากการตรวจสอบนักการเมืองในระหว่างที่มีการเลือกตั้งแล้ว ยังให้การสนับสนุนตั้งแต่ขั้นตอนให้ภาคประชาสังคมคิดค้นนโยบายให้พรรคการเมืองรับไปพิจารณา การประชันนโยบายระหว่างพรรคการเมือง ตลอดจนเข้าไปตรวจสอบในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ในสภา และมีการรายงานผลการตรวจสอบต่อสาธารณะเป็นระยะ เพื่อให้ประชาชนมีข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน เป็นประโยชน์สำหรับการตัดสินใจในการเลือกตั้งครั้งต่อไป

7. การสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย

การพัฒนางานหรือการแก้ปัญหาใด ๆ ที่ใช้วิธีดำเนินงานในรูปแบบที่สืบทอดกันเป็นวัฒนธรรมภายในกลุ่มคน หน่วยงาน หรือองค์กรเดียวกัน จะมีลักษณะไม่ต่างจากการปิดประเทศที่ไม่มีการติดต่อสื่อสารกับภายนอก การดำเนินงานภายใต้กรอบความคิดเดิม อาศัยข้อมูลข่าวสารที่ไหลเวียนอยู่ภายใน ใช้ทรัพยากรหรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่พอจะหาได้ใกล้มือ หรือถ้าจะออกแบบใหม่ก็ต้องใช้เวลานานมาก จะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและไม่อาจแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้ ดังนั้น จึงเกิดการสร้าง “เครือข่าย” ที่สามารถช่วยแก้ปัญหาข้างต้นได้ด้วยการเปิดโอกาสให้บุคคลและองค์กร ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารรวมทั้งบทเรียนและประสบการณ์กับบุคคลหรือองค์กรที่อยู่นอกหน่วยงานของตน ลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน ให้ความร่วมมือและทำงานในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน เสมือนการเปิดประตูสู่โลกภายนอก

การสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย คือ การเชื่อมโยงของกลุ่มของคนหรือกลุ่มองค์กรที่สมัครใจ ที่จะแลกเปลี่ยนข่าวสารร่วมกัน หรือทำกิจกรรมร่วมกัน สนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยมีการจัดระเบียบโครงสร้างของคนในเครือข่ายด้วยความเป็นอิสระ เท่าเทียมกันภายใต้พื้นฐานของความเคารพสิทธิ เชื่อถือ เอื้ออาทร ซึ่งกันและกัน อาจกล่าวได้ว่า ประเด็นสำคัญ คือ 1) ความสัมพันธ์ของสมาชิกในเครือข่ายต้องเป็นไปโดยสมัครใจ 2) กิจกรรมที่ทำในเครือข่ายต้องมีลักษณะเท่าเทียมหรือแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน และ 3) การเป็นสมาชิก เครือข่ายต้องไม่มีผลกระทบต่อความเป็นอิสระหรือความเป็นตัวของตัวเองของคนหรือองค์กรนั้น ๆ

การเชื่อมโยงในลักษณะของเครือข่าย ไม่ได้หมายถึงการจัดการให้คนมานั่ง “รวมกัน” เพื่อพูดคุยสนทนากันเฉย ๆ โดยไม่ได้ “รวมกัน” ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด เปรียบเหมือนการเอาก้อนอิฐมากองรวมกัน ย่อมไม่เกิดประโยชน์แต่อย่างใด การเชื่อมโยงเข้าหากันจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อเอาอิฐแต่ละก้อนมาต่อกันเป็นกำแพง โดยการประสานอิฐแต่ละก้อนเข้ากันอย่างเป็นระบบและก็ไม่ใช่เป็นแค่การรวมกลุ่มของสมาชิกที่มีความสนใจร่วมกันเพียงเพื่อพบปะสังสรรค์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเท่านั้น แต่จะต้องพัฒนาไปสู่ระดับของการลงมือทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันด้วย.... และไม่ใช่การรวบรวมรายชื่อบุคคลที่มีความสนใจเหมือนกันไว้ในมือเพื่อสะดวกแก่การติดต่อ การมอบหมายให้สมาชิกแต่ละคนหาสมาชิกเพิ่มขึ้น ยิ่งได้รายชื่อมากก็ยิ่งทำให้เครือข่ายใหญ่ขึ้น การกระทำเช่นนี้เปรียบเสมือนการขยายวงใส่อิฐให้โตขึ้นเพื่อจะได้บรรจุอิฐได้มากขึ้น แต่กองอิฐในตุ้ก็ยังวางระเกะระกะขาดการเชื่อมโยงประสานกันอย่างเป็นระบบ

ดังนั้น เครือข่ายต้องมีการจัดระบบให้กลุ่มบุคคลหรือองค์กรที่เป็นสมาชิกดำเนินกิจกรรมบางอย่างร่วมกัน เพื่อนำไปสู่จุดหมายที่เห็นพ้องต้องกัน ซึ่งอาจเป็นกิจกรรมเฉพาะกิจตามความจำเป็น เมื่อภารกิจบรรลุเป้าหมายแล้ว เครือข่ายก็อาจยุบสลายไป แต่ถ้ามีความจำเป็นหรือมีภารกิจใหม่อาจกลับมารวมตัวกันได้ใหม่ หรือจะเป็นเครือข่ายที่ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องระยะยาวก็ได้ ดังนั้น การรวมตัวเป็นเครือข่ายในลักษณะการแลกเปลี่ยน ต้องสกัดเอาส่วนดีหรือ จุดแข็งของแต่ละฝ่ายมาเรียนรู้และสนับสนุนกันและกัน เป็นการผนึกกำลัง (Synergy) ในลักษณะที่มากกว่า $1+1 = 2$ แต่ต้องเป็น $1+1 > 2$ เรียกว่าเป็น “พลังทวีคูณ” ผลลัพธ์ที่ได้จากการทำงานเป็นเครือข่ายต้องดีกว่าผลรวมที่เกิดจากการปล่อยให้ต่างคนต่างทำแล้วนำผลลัพธ์ของแต่ละคนมารวมกัน

สรุปได้ว่าจากการศึกษาข้อมูลดังกล่าวต้น ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรอิสระเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมของประชาชน ธรรมชาติบาล ภาวะผู้นำ

การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สมรรถนะขององค์กร การสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ แรงกดดันจากภาคประชาสังคม และการสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ

อฉษมา เดชเส็ง (2548, น. 153) ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพขององค์กรบริหารส่วนตำบลศึกษากรณี อบต. แห่งหนึ่งในจังหวัดภาคใต้ โดยการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยในเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาเงื่อนไขที่มีผลต่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพขององค์กรบริหารส่วนตำบล 2) ศึกษายุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพขององค์กรบริหารส่วนตำบลพื้นที่ ที่เลือกใช้สำหรับทำการศึกษา คือ องค์กรบริหารส่วนตำบลวิจิตรชัย (ชื่อสมมุติ) เนื่องจากเป็นองค์กรบริหารส่วนตำบลที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานจนได้รับรางวัล การบริหารจัดการดีเด่นตามหลักธรรมาภิบาลจากกระทรวงมหาดไทย วิธีการเก็บข้อมูลคือ ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม บันทึกภาพ อัดเทป จดบันทึก และการสัมภาษณ์ระดับลึกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้มาโดยวิธี การสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของ อบต. โดยตรง เช่น สมาชิกสภา อบต. คณะกรรมการบริหาร อบต. พนักงานของอบต. รวมถึงกำนันผู้ใหญ่บ้านและประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ ซึ่งอยู่ในความควบคุมดูแลของอบต.

ผลการวิจัย พบว่า เงื่อนไขที่มีผลต่อการบริหารจัดการของ อบต. ประกอบด้วยเงื่อนไขที่สำคัญ 5 ประการคือ 1) เงื่อนไขที่เกี่ยวกับผู้บริหาร 2) เงื่อนไขด้านบุคลากร 3) เงื่อนไขด้านประชาชน 4) เงื่อนไขด้านงบประมาณ และ 5) เงื่อนไขด้านสถานที่ตั้งสำหรับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของ อบต. ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ คือ 1) ยุทธศาสตร์ร่วมด้วยช่วยกัน (การมีส่วนร่วม) 2) ยุทธศาสตร์ลูกโซ่ (การบริหารงานเป็นทีม) 3) ยุทธศาสตร์ถึงลูกถึงคน (การเข้าถึงประชาชน) และ 4) ยุทธศาสตร์เก้าอี้ถูกที่คั่น (การแก้ปัญหาให้ตรงจุด)

สมใจ อินทร์สำราญ (2550, น. 101) ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การศึกษาสภาพการบริหารจัดการขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ 6 ด้าน คือ บริการชุมชนและสังคม ด้านศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการศึกษา ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชน และด้านสิ่งแวดล้อม ประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 80 คน

เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test Independent และ ANNOVA

ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นคณะผู้บริหารต่อการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามลักษณะประชากรพบว่า เพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง มีความคิดเห็นต่อสภาพ การบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนแต่ละช่วงอายุมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนมากผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่างบประมาณในการบริหารจัดการมีอย่างจำกัด คิดเป็นร้อยละ 32.35 รองลงมาคือ ต้องการให้มีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 23.53 บุคลากรยังขาดประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 17.56 การมีส่วนร่วมของประชาชนมีน้อยและยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของท้องถิ่นเท่าที่ควร คิดเป็นร้อยละ 11.77 การแก้ไขปัญหาในการเข้ามาแทรกแซงของนักการเมือง คิดเป็นร้อยละ 8.82 และการแก้ไขปัญหาเรื่องระเบียบข้อบังคับจากส่วนกลางยังขาดช่องทางในการรับทราบข้อมูลที่รวดเร็ว คิดเป็นร้อยละ 5.88 ตามลำดับ

วริยา คิ้วน้อย (2552, น. 128) ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การศึกษาการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการเป็นองค์กรที่เป็นเลิศด้านการมีส่วนร่วม กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลพยุหะพิทยาคม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษายบทบาทการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลสู่การเป็นองค์กรที่เป็นเลิศทางด้านการมีส่วนร่วม เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแนวทางการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลกับประชาชน และเพื่อศึกษาปัญหาในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ วิธีการศึกษา โดยกำหนดขนาดของประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตตำบลพยุหะพิทยาคม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญและเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนอยากให้ผู้นำ หรือผู้บริหารในท้องถิ่นตลอดจนพนักงานส่วนตำบลทุกคนเข้าถึงประชาชนให้มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อเข้าไปรับรู้ปัญหาของประชาชนให้มากขึ้น อย่างเป็นปกติวิสัย ไม่ต้องให้ประชาชนไปแสดงความคิดเห็นในหน่วยงานเพียงอย่างเดียวบุคลากร

เห็นว่าประชาชนมีช่องทางในการแสดงความคิดเห็นต่อการให้บริการของประชาชนมีหลายช่องทาง แต่ยังเป็นระดับที่น้อย ในการที่จะให้ประชาชนจะแสดงความคิดเห็นได้อย่างแท้จริง เพื่อที่จะนำข้อเสนอแนะของประชาชนมาปรับปรุงในการให้บริการประชาชน ข้อเสนอแนะองค์การบริหารส่วนตำบลควร เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มมากขึ้น และควรมีกระบวนการที่ได้มาซึ่งความคิดเห็นของประชาชนทุกกลุ่มโดยเป็นปกติวิสัย

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบ

สมพร เมธชนัน , อาจิณ วัชร ศักดิ์พิमानพร และ มณฑิรา ศักดิ์พิमानพร (2548) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเผยแพร่งานวิจัยสุขภาพในชุมชน : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรีจังหวัดสุพรรณบุรีและองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยจากผลการวิจัย พบว่า การเผยแพร่งานวิจัยสุขภาพในชุมชนจะต้องได้รับการพัฒนารูปแบบโดยเพิ่มฝ่ายบริการข้อมูลลงในรูปแบบการเผยแพร่งานวิจัยที่คณะทำงานเผยแพร่งานวิจัยใช้อยู่เดิม ฝ่ายบริการข้อมูลนี้จะเป็นสื่อบุคคลที่ช่วยให้การเผยแพร่งานวิจัยสุขภาพในชุมชนมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยจะต้องได้รับการอบรมจากสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขก่อนส่งไปประจำในชุมชน เพื่อทำหน้าที่ประสานงานระหว่างสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขกับชุมชน

นอกจากสื่อบุคคลดังกล่าว เครื่องมือที่ช่วยในการเผยแพร่งานวิจัยสุขภาพในชุมชน คือ สื่อสิ่งพิมพ์ (จดหมายข่าว) และสื่อกระจายเสียง (หอกระจายข่าว) รูปแบบการเผยแพร่งานวิจัยสุขภาพในชุมชนที่มีลักษณะต่างกัน สามารถใช้รูปแบบในการเผยแพร่แบบเดียวกันได้ โดยมีความแตกต่างกันเล็กน้อยในส่วนของรายละเอียด นั่นคือ ที่ตำบลโพธิ์พระยา สามารถใช้แกนนำชุมชนเป็นสื่อบุคคลในการถ่ายทอดความรู้จากงานวิจัยสู่ชุมชนได้ส่วนที่ตำบลบางบัวทอง ใช้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เป็นสื่อบุคคลทำหน้าที่นี้แทน โดยทำงานประสานกับฝ่ายบริการข้อมูลดังกล่าวข้างต้น

ปัญหา / อุปสรรค ในการเผยแพร่งานวิจัยสุขภาพในชุมชน คือ พื้นฐานการศึกษาของคนในชุมชนทำให้มีข้อจำกัดในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การไม่ให้ความร่วมมือของคนบางกลุ่มในชุมชนและงานวิจัยสุขภาพที่เหมาะสมในการนำไปเผยแพร่ในชุมชนยังมีจำนวนน้อยมาก

ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนารูปแบบการเผยแพร่งานวิจัยสุขภาพในชุมชนควรมีหน่วยงานหรือบุคคลที่ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข กับชุมชนไปประจำอยู่ในชุมชนต่าง ๆ ให้ครบทุกตำบลทั่วประเทศตัวแทนจากสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ที่ออกไปทำหน้าที่เผยแพร่งานวิจัยสุขภาพของสถาบันฯ ในชุมชน ควรเป็นบุคคลที่มีความตั้งใจ อดทน ต้องลง

พื้นที่อย่างสม่ำเสมอ และมีความจริงใจที่จะนำความรู้จากงานวิจัยไปเผยแพร่โดยปราศจากผลประโยชน์แอบแฝงใด ๆ ทั้งสิ้น

สโรชา แพร์ภาษา (2549) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินผลความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด ฉะเชิงเทรา อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งจากผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีค่าเฉลี่ย 4.78 คิดเป็น 95.6 เปอร์เซ็นต์โดยแบ่งระดับความพึงพอใจทั้ง 3 ภารกิจ ดังนี้

1. ภารกิจงานด้านการจัดเก็บค่าธรรมเนียมโรงแรม ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการรับบริการมากที่สุดเมื่อเทียบกับภารกิจอื่น โดยมีค่าเฉลี่ย 4.75 คิดเป็น 95.0 เปอร์เซ็นต์
2. ภารกิจงานการให้บริการจดทะเบียนพาณิชย์ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการรับบริการลำดับรองลงมา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.31 คิดเป็น 86.20 เปอร์เซ็นต์
3. ภารกิจการให้บริการเครื่องจักรกล งานส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรม ศิลปะ/กีฬา และงานระบบสารสนเทศและประชาสัมพันธ์ ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการรับบริการในลำดับสุดท้าย โดยมีค่าเฉลี่ย 4.12 คิดเป็น 82.40 เปอร์เซ็นต์

อับดุลละ สะดะ (2551) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า โดยใช้เทคนิคเดลฟาย และได้ศึกษาจากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ทางการเมือง การปกครองหรือรัฐศาสตร์และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และ ใช้สถิติ เพื่อหาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์

ผลการศึกษาพบว่า ในด้านแนวคิดของการบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า ได้ลำดับความสำคัญ คือ การบริหารต้องยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรมหรือหลักธรรมภิบาล และการบริหารงานต้องศึกษาสภาพปัญหาตามอัตลักษณ์ของพื้นที่โดยศึกษา วิถีชีวิตของชุมชน ในด้านจุดมุ่งหมายได้ลำดับความสำคัญ คือ การเป็นองค์กรนำในการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เป็นโครงการขนาดใหญ่ในระดับจังหวัด เช่น การเชื่อมโยงโครงข่ายการคมนาคม เป็นต้น เป็นองค์กรที่มีบทบาทในการดูแลสิ่งแวดล้อม และเป็นองค์กรนำในด้านการพัฒนาอาชีพ การลงทุนในภาคการเกษตรเพื่อลดต้นทุนการผลิต ในด้านโครงสร้างได้ลำดับความสำคัญ คือ การเพิ่มบทบาทให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจในการตรวจสอบฝ่ายบริหาร และการเพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการตัดสินใจที่มีความสำคัญในด้านการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในส่วนของอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วน

จังหวัดในทศวรรษหน้า ประกอบด้วย ด้านความเห็นเกี่ยวกับการบริหาร ได้ลำดับความสำคัญ คือ มีการบริหารจัดการที่เป็นเลิศ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลภายใต้หลักธรรมาภิบาล ในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ได้ลำดับความสำคัญ คือ การส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนช่วยกันดูแลรักษา สาธารณสมบัติและการดำเนินการเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานให้มุ่งเน้นคุณภาพ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้ลำดับความสำคัญ คือ ให้การสนับสนุนและส่งเสริมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรชุมชน และการจัดสวัสดิการให้ประชาชนที่ยากไร้ เช่น การประกันสุขภาพ ให้คนพิการ จัดตั้งกองทุนผู้ไร้หรือจัดเบี้ยยังชีพสำหรับคนชรา เป็นต้น ในด้านการจัดระเบียบสังคม ได้ลำดับความสำคัญ คือ สนับสนุนประชาสังคมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชน การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนช่วยกันดูแลสิ่งแวดล้อม และการบูรณาการระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดผังเมืองหรือการจัดพื้นที่ของชุมชน ในด้านการวางแผนการลงทุนเชิงพาณิชย์และการท่องเที่ยวได้ลำดับความสำคัญ คือ การพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้เพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่นและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามศักยภาพที่มีอยู่ส่วนในด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ลำดับความสำคัญ คือ มีแผนพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และการใช้หลักศาสนาเป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในด้านการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ได้ลำดับความสำคัญคือ การสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรักษาศิลปวัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่น และการอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยการเชื่อมโยงกับระบบการศึกษา ส่วนในด้านรูปแบบการบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า โดยลำดับความสำคัญคือ การให้ความสำคัญกับโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นหลัก และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และในด้านความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า โดยลำดับความสำคัญ คือ การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารและบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด การบริหารงานที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการเมือง การปกครอง ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป คือ ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาผู้นำองค์กร ใน การบริหารงานของภาครัฐแนวใหม่ภายใต้หลักธรรมาภิบาล ศึกษารูปแบบการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน เช่น ศึกษาระบบการกำจัดขยะเพื่อเป็นพลังงาน ไฟฟ้า ศึกษาแนวทางการพัฒนาลุ่มน้ำในพื้นที่ เป็นต้น และควรศึกษารูปแบบที่เหมาะสมในการให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการกระบวนกรบริหารจัดการด้านการใช้งบประมาณที่ส่งผลกระทบต่อ วิถีชีวิตของประชาชน

เทอดเกียรติ ชินสรนันท์ (2551, น. 141) ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนารูปแบบการปกครองท้องถิ่นแบบพิเศษ โดยรวมเทศบาลเมืองแม่สอด เทศบาลตำบลท่าสายลวดและองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหารูปแบบการปกครองท้องถิ่นแบบพิเศษที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการปกครอง และเพื่อศึกษาความเหมาะสม ของรูปแบบการปกครองท้องถิ่นแบบพิเศษสำหรับพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมเทศบาลเมืองแม่สอด เทศบาลตำบลท่าสายลวดและองค์การบริหาร ส่วนตำบลแม่ปะ เครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้าง แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) การสนทนากลุ่ม (Focus group Discussion) การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการปกครอง นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 คน ผู้บริหารหน่วยงาน บุคลากรในหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิในข้อใดข้อหนึ่ง พนักงานเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล 196 คน ประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลแม่ปะ 382 คน และผู้เข้าร่วม เชิงปฏิบัติการ 100 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบการปกครองท้องถิ่นแบบพิเศษโดยรวมเทศบาลเมืองแม่สอด เทศบาลตำบลท่าสายลวด และองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะ 1.1 ด้านโครงสร้างการบริหาร ประกอบด้วย คณะกรรมการที่ปรึกษาเมืองแม่สอด ทำการเลือกตั้งกันเองระหว่างกรรมการเพื่อให้ได้ตำแหน่งประธานคณะกรรมการที่ปรึกษา ฝ่ายนิติบัญญัติ โดยการคัดเลือกจากสภาเมืองแม่สอด หรือคัดเลือกจากนายกเมืองแม่สอด นายกเมืองแม่สอด มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง คราวละ 4 ปี 1.2 ด้านอำนาจหน้าที่ ได้แก่ การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ การคุ้มครองและดูแลรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง การจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม 1.3 ด้านแหล่งที่มาของรายได้ ได้แก่ 1) ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย และอากรฆ่าสัตว์ และค่าธรรมเนียมรวมถึงผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ในเขตการปกครองรูปแบบพิเศษ โดยรวมเทศบาลเมืองแม่สอด เทศบาลตำบลท่าสายลวด และองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะ 2) ภาษีพิเศษที่รัฐจัดเก็บในพื้นที่ร้อยละ 50 เช่น ค่าขนส่งสาธารณะ ค่าธรรมเนียมแรงงานต่างด้าว ภาษียรถยนต์ 3) รายได้จากอำนาจออกข้อบัญญัติเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละสิบของภาษีอากรและค่าธรรมเนียมประเภทใดประเภทหนึ่งหรือทุกประเภท 4) รายได้จากเทศพาณิชย์ 5) รายได้ตามพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 และพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.2542 และ 6) รายได้อื่น ๆ 2. ผลการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรูปแบบการ

ปกครองท้องถิ่นแบบพิเศษ โดยรวมเทศบาลเมืองแม่สอด เทศบาลตำบลท่าสายลวด และองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะ ผู้บริหาร พนักงาน และประชาชน จากเทศบาลเมืองแม่สอด เทศบาลตำบลท่าสายลวด และองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการปกครองท้องถิ่นแบบพิเศษ ด้านโครงสร้างการบริหาร ด้านอำนาจหน้าที่ และด้านแหล่งที่มาของรายได้ โดยรวมเทศบาลเมืองแม่สอด เทศบาลตำบลท่าสายลวด และองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับความเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก 3. ผลการศึกษาความเหมาะสมของรูปแบบการปกครองท้องถิ่นแบบพิเศษ โดยรวมเทศบาลเมืองแม่สอด เทศบาลตำบลท่าสายลวด และองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะ พบว่าผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการมีความคิดเห็นว่างรูปแบบการปกครองท้องถิ่นแบบพิเศษ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างการบริหาร ด้านอำนาจหน้าที่และด้านแหล่งที่มาของรายได้มีความเหมาะสม

พระจันทร์ หมั่นบำรุง (2551. น.129) ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี 2) สร้างรูปแบบและคู่มือการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 3) ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบและคู่มือการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 4) ทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร แหล่งข้อมูลได้แก่ ครูผู้สอน นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ การสนทนากลุ่ม แบบบันทึกเอกสาร และแบบสอบถาม วิธีดำเนินการวิจัย โดยใช้การวิจัยและพัฒนา (R & D) มี 4 ขั้นตอนได้แก่ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี 2) สร้างรูปแบบและคู่มือการดำเนินงานตามรูปแบบ 3) ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบและคู่มือการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 4) ทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี มีดังนี้ 1) จากการศึกษาสภาพ บริบทของโรงเรียนมีครูไม่ครบชั้น ครอบครัวยากจนของผู้เรียนส่วนใหญ่อยากจนและอาศัยอยู่กับปู่ย่าตายาย 2) จากการศึกษาปัญหาพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ครูมีภาระงานสอนและงานพิเศษมาก ขาดความรู้

ความเข้าใจเรื่องการจัดหลักสูตรการศึกษา การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พฤติกรรมการสอนของครูยังสอนแบบบรรยาย ขาดการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ด้านการบริหารจัดการ ขอบข่ายงาน โรงเรียนมากเกินไป หลักสูตรสถานศึกษาไม่ชัดเจน การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานไม่เป็นระบบ งบประมาณมีน้อย ความร่วมมือจากชุมชนค่อนข้างน้อย 2. ผลการสร้างรูปแบบและคู่มือการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทำให้ได้รูปแบบการบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ โดยใช้กระบวนการ PDCA และมีคู่มือการดำเนินงาน สามารถนำไปใช้ได้จริง 3. ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบและคู่มือการดำเนินงาน ผู้เชี่ยวชาญทุกคนให้ การยอมรับ รูปแบบการบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก รูปแบบสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ รูปแบบมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการอยู่ในระดับมากที่สุด และคู่มือการดำเนินงานตามรูปแบบในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก หลักการและเหตุผลมีความชัดเจน วัดดูประสงค์ของคู่มือการดำเนินงานตามรูปแบบมีความชัดเจนเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด 4. ผลการทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการพบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทุกช่วงชั้นและนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดีขึ้น การพัฒนาครูทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร แบบบูรณาการ ผลจากการประเมินหลักสูตรแบบบูรณาการที่โรงเรียนสร้างขึ้นพบว่าในภาพรวมมีความถูกต้องเหมาะสมมาก ผลการประเมินความถูกต้องเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ในการประเมินสองครั้งแรกมีความถูกต้องเหมาะสมในระดับปานกลางหลังจากที่ครูได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ประเมินทำให้ ครูสามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ดีขึ้น จากการประเมินความพึงพอใจจากคณะครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียน ในภาพรวมมีความพึงพอใจที่ครูนำรูปแบบมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีหลักสูตรแบบบูรณาการที่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน ผู้เรียนและท้องถิ่น

พงษ์ไพบุลย์ ศีลาราวเวทย์ และทิฆัมพร คุ้มวงศ์ (2551) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้รับบริการจากเทศบาลตำบลท่าล้อ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งจาก

ผลการวิจัย พบว่า

1. ด้านความพึงพอใจกระบวนการและขั้นตอนในการให้บริการ พบว่าความพึงพอใจของผู้รับบริการจากเทศบาลตำบลท่าล้อ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านการกำหนดกระบวนการหรือขั้นตอนในการให้บริการแก่ผู้สูงอายุผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์

อย่างชัดเจนมากที่สุดรองลงมาคือผู้รับบริการสามารถตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์ซึ่งทางเทศบาลได้จัดทำเอาไว้ได้อย่างสะดวกและสามารถใช้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์จากเทศบาลได้ง่ายและสะดวก

2. ด้านความพึงพอใจด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ พบว่าเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยจำแนกตามลำดับ ดังนี้เจ้าหน้าที่ของเทศบาลเป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรีที่ดีแก่ผู้มารับบริการ เช่น การยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาไพเราะและมีความสุขภาพ เป็นลำดับมากที่สุด รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีการเรียกรับผลประโยชน์ตอบแทนใด ๆ จากการให้บริการ และเจ้าหน้าที่ของเทศบาลได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ซักถามทุกประเด็นเกี่ยวกับการสงเคราะห์กลุ่มเป้าหมายจนกระทั่งหมดความสงสัย ตามลำดับ

3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่าโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยจำแนกเป็นดังนี้ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพด้วยวิธีการรับเป็นเงินสดมากที่สุด รองลงมาผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านระหว่างรอรับบริการได้รับความสะดวกในสิ่งที่เทศบาลจัดไว้เป็นอย่างดีผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านการจัดเตรียมสถานที่ที่เหมาะสมเพื่อให้บริการแก่ผู้รับบริการ ตามลำดับ

4. ข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการและบุคคลทั่วไปในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับงานบริการสงเคราะห์เพื่อการยังชีพของเทศบาล ผู้สูงอายุมีความต้องการ ได้แก่ ให้เทศบาลดำเนินการทันทีเกี่ยวกับคำขอตามที่ยื่นเรื่องขอรับการสงเคราะห์ให้เทศบาลเพิ่มเงินผู้สูงอายุให้เพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม และ ให้ผู้สูงอายุที่มีอายุครบ 60 ปีขึ้นไปได้รับเงินสงเคราะห์ทุกราย ผู้พิการมีความต้องการ ได้แก่ ให้เทศบาลตำบลมอบเงินสงเคราะห์ให้ผู้พิการถึงบ้าน ให้เพิ่มงบประมาณให้มากขึ้นกว่าเดิมสำหรับผู้พิการและให้เทศบาลตำบลจัดหางานอาชีพให้สำหรับผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์มีความต้องการ ได้แก่ ให้เทศบาลตำบลทำล้อออกเงินทุนให้ประกอบอาชีพเนื่องจากไม่สามารถที่จะไปสมัครงานที่ไหนได้และให้เพิ่มงบประมาณให้มากขึ้นกว่าที่ได้รับอยู่เดิม

เสาวลักษณ์ ตั้งตระกูล และ เสกสรรค์ ยงวิเศษ (2551) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารเทศบาลนครขอนแก่น ซึ่งจากผลการวิจัย พบว่าผู้บริหารเทศบาลนครขอนแก่นมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการกระตุ้นการทางปัญญา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ตามลำดับ ส่วนแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารเทศบาลที่สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ พบว่าผู้บริหารควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีวิสัยทัศน์และสามารถถ่ายทอดไปยังผู้ร่วมงานได้เป็นอย่างดีเป็นแบบอย่างที่ดีให้กำลังใจผู้ร่วมงาน พุดชกุงให้เกิดแรงบันดาลใจในการ

ปฏิบัติงาน รับฟังปัญหาพร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการแก้ไขเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ให้มีความสำคัญและเห็นคุณค่าของผู้ร่วมงานมอบหมายงานอย่างชัดเจน

ปรากฏพิภ คงสมปราชญ์ (2552) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการของเทศบาลเมืองสระบุรี ซึ่งจากผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในการให้บริการของเทศบาลเมืองสระบุรีอยู่ในระดับมากโดยไม่แตกต่างกันตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์เมื่อพิจารณาตามลักษณะประชากรศาสตร์พบว่า

1. เพศ อายุ การศึกษา และรายได้ที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ในทุกด้าน
2. แต่อาชีพที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
3. ในด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการแต่ละด้านพบว่าประชาชนมีความพึงพอใจในด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่องมากที่สุด รองลงมาได้แก่ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ ด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้าด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค และด้านการให้บริการอย่างทันเวลา ตามลำดับ

จรรยา เตชะเจริญกิจ (2555, น. 111) ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนารูปแบบการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินการทดลองใช้รูปแบบและตัวชี้วัด การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา วิธีดำเนินการวิจัยคือ 1) พัฒนารูปแบบ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย สนทนากลุ่ม และวิเคราะห์องค์ประกอบ 2) ศึกษาตัวชี้วัดโดยการสนทนากลุ่ม และ 3) ทดลองใช้และประเมิน การยอมรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือผู้เชี่ยวชาญ 21 คนสำหรับการใช้เทคนิคเดลฟาย ผู้บริหารและครู 1,280 คนสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบ ผู้เชี่ยวชาญ 8 คนสำหรับการสนทนากลุ่ม และสถานศึกษาจำนวน 7 แห่งสำหรับการทดลองใช้และประเมินการยอมรับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยควอไทล์ วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่งและสอง

ผลการวิจัยพบว่า 1. การพัฒนาองค์ประกอบของรูปแบบพบว่ามี 5 องค์ประกอบหลักที่มีค่าน้ำหนัก เป็นบวก ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านแผนงานและความร่วมมือ ด้านพัฒนากิจกรรมนักเรียน ด้านบริหารงานทั่วไป และด้านบริหารทรัพยากร 2. การศึกษาตัวชี้วัดพบว่ามี 5 ด้าน 58 ตัวชี้วัด ได้แก่ จำนวนแผนวิชาที่จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการใช้ไอซีที จำนวนครูที่ใช้ไอซีทีเป็นฐาน และมีศูนย์สื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นต้น 3. การประเมินการทดลองใช้รูปแบบพบว่าสถานศึกษายอมรับอยู่ในระดับมาก 4. การประเมินการทดลองใช้ตัวชี้วัด พบว่าสถานศึกษายอมรับอยู่ในระดับมาก ข้อค้นพบ

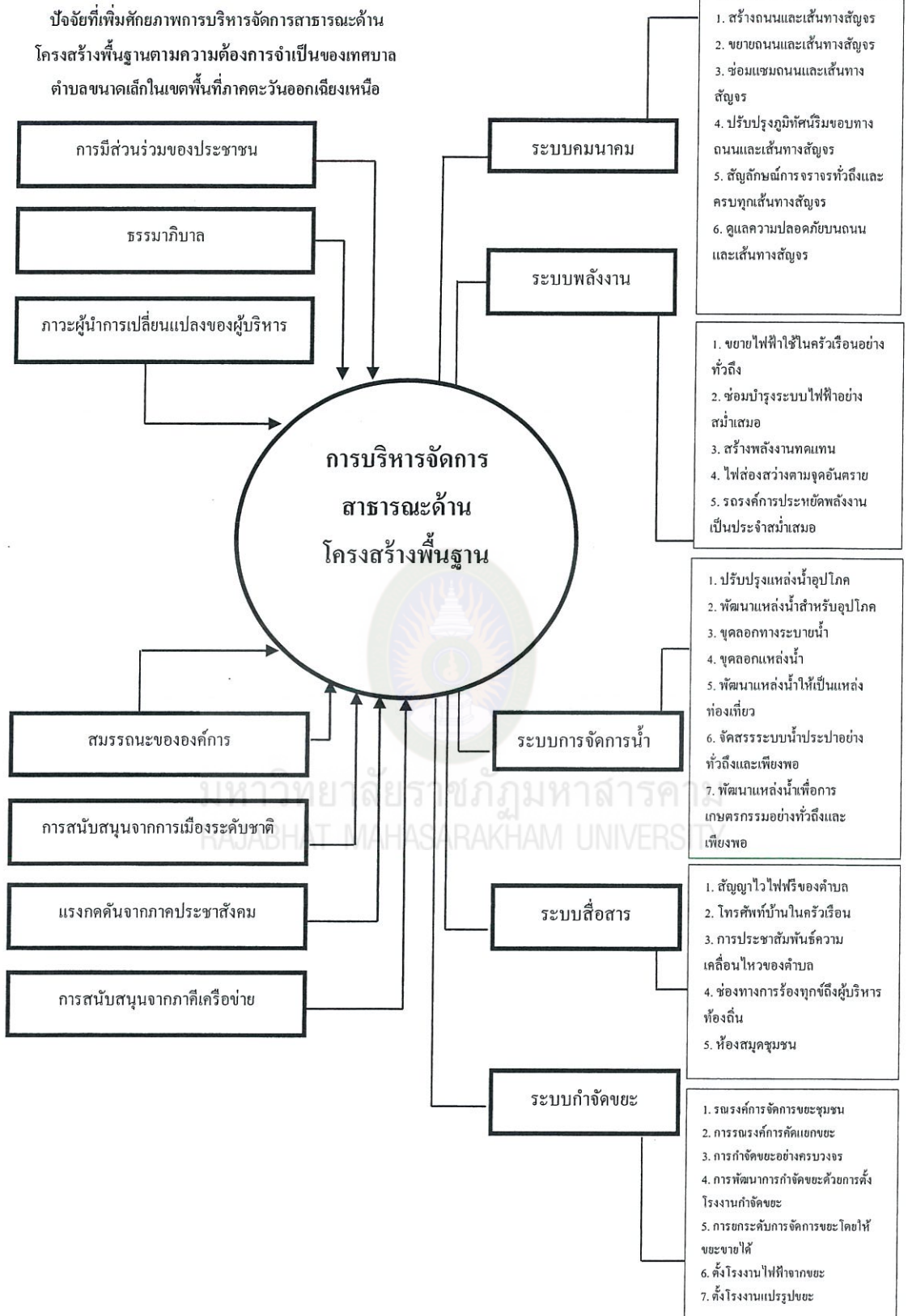
จากงานวิจัยคือ รูปแบบและตัวชี้วัดที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา อาชีวศึกษาในการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ข้อเสนอแนะจากการวิจัยคือ สถานศึกษาควรวิเคราะห์ห้บทบาทหน้าที่ของแต่ละองค์ประกอบให้ชัดเจน และใช้ตัวชี้วัดประเมินผลอย่างต่อเนื่องซึ่งจะทำให้สามารถจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาล ตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งนี้ ดังภาพที่ 2.1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีรูปแบบการวิจัยที่เป็นการบูรณาการองค์ความรู้การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมุ่งศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ดำเนินไปตามจุดมุ่งหมาย ในบทนี้จะเสนอขั้นตอนการวิจัยโดยมีเนื้อหารายละเอียดเกี่ยวกับประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล การสร้างเครื่องมือในการ วิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะกล่าวรายละเอียดดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความคาดหวังและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระยะที่ 2 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระยะที่ 3 สร้างและยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความคาดหวังและปัจจัยที่ส่งผลการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การศึกษาสภาพปัจจุบัน ความคาดหวัง และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยดำเนินการแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างกรอบแนวคิดการวิจัยและดำเนินการสำรวจหาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประชาชน

1.1 ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร

งานวิจัย แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล และการศึกษาสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังในการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยและเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

1.2 กำหนดแนวคิดและกรอบการทำงานวิจัย เพื่อนำไปสู่การกำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามของสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังในการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยให้แบบสอบถามมีความสอดคล้องกับกรอบแนวคิดการวิจัย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่เป็นประเด็นปัญหาในการวิจัย

1.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามที่มีเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์การวิจัย

1.4 นำแบบสอบถามที่มีเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์การวิจัยมาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว มาให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน คือ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหาร 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษา ความตรงตามเนื้อหา และครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา หลังจากนั้น นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence : IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.67 - 1.00 โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ .50 จากนั้นนำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในทุกด้าน

1.6 นำแบบสอบถามที่ได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.82

1.6.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการประเมินสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังในการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประชาชนในเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 5 กลุ่ม รวมทั้งหมด 19 จังหวัด ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1

จำนวนเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กลุ่มที่	จังหวัด	เทศบาลตำบลขนาดเล็ก	ประชาชน
1	กาฬสินธุ์	90	1,406,741
	ขอนแก่น	73	
	ชัยภูมิ	36	
	นครพนม	21	
2	นครราชสีมา	81	1,064,669
	บึงกาฬ	24	
	บุรีรัมย์	57	
	มหาสารคาม	15	
3	มุกดาหาร	36	1,114,304
	ยโสธร	23	
	ร้อยเอ็ด	71	
	เลย	31	
	ศรีสะเกษ	33	
4	สกลนคร	68	723,468
	สุรินทร์	24	
	หนองคาย	21	
5	หนองบัวลำภู	22	851,305
	อำนาจเจริญ	28	
	อุบลราชธานี	51	
รวม		805	5,160,487

หมายเหตุ. ปรับปรุงจาก จำนวนเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, สืบค้นจาก <https://th.wikipedia.org/wiki>.

จากตารางที่ 3.1 แสดงผลรวมจากทั้ง 5 กลุ่ม รวมทั้งหมด 19 จังหวัด สามารถจำแนกเป็น ตำบล จำนวน 805 แห่ง มีจำนวนประชาชน จำนวน 5,160,487 คน โดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก ตามสูตรของ Yamane (1967. p. 729) ในการคำนวณเพื่อ

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางสำเร็จรูป ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ยอมให้คลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

1.6.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในมิติต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย โดยผู้วิจัยได้เลือกเก็บข้อมูลจากประชาชน และผู้ประกอบการร้านค้าในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มละ 3 คน จำนวน 5 กลุ่ม รวมทั้งหมด 15 คน โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือก คือ การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกสัมภาษณ์จากประชาชน และผู้ประกอบการร้านค้าในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความคาดหวังและปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือนี้ โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี สำหรับใช้ศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากประชาชน โดยแบ่งออกเป็น 6 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสถานภาพ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) และเติมคำในช่องว่าง โดยระบุข้อความของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินสภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 5 องค์ประกอบ จำนวน 30 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ระบบคมนาคม ระบบพลังงาน ระบบการจัดการน้ำ ระบบสื่อสาร และระบบกำจัดขยะ จำนวน 30 ข้อ โดยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) ซึ่งในแต่ละระดับ มีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพที่เป็นอยู่ดีมาก
- 4 หมายถึง มีสภาพที่เป็นอยู่ดี

- 3 หมายถึง มีสภาพที่เป็นอยู่ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพที่เป็นอยู่น้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพที่เป็นอยู่น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินความคาดหวังในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 5 องค์ประกอบ จำนวน 30 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ระบบคมนาคม ระบบพลังงาน ระบบการจัดการน้ำ ระบบสื่อสาร และระบบกำจัดขยะ จำนวน 30 ข้อ โดยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) ซึ่งในแต่ละระดับ มีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง ท่านคาดหวังว่าเทศบาลจะดำเนินการได้เป็นอย่างดีมาก
- 4 หมายถึง ท่านคาดหวังว่าเทศบาลจะดำเนินการได้เป็นอย่างดี
- 3 หมายถึง ท่านคาดหวังว่าเทศบาลจะดำเนินการได้
- 2 หมายถึง ท่านคาดหวังว่าเทศบาลจะดำเนินการได้บ้างก็ดี
- 1 หมายถึง ไม่คาดหวังว่าเทศบาลจะดำเนินการได้เลย

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินปัจจัยที่ส่งผลการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 7 ด้าน ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมของประชาชน
2. ทรัพยากรบุคคล
3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
4. สมรรถนะขององค์กร
5. การสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ
6. แรงกดดันจากภาคประชาสังคม
7. การสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย

ทั้งนี้ คำถามปัจจัยที่ส่งผลการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน

ประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) ซึ่งในแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 5 แบบสอบถาม ปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นด้านปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 6 ข้อเสนอเกี่ยวกับการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อขออนุญาตและชี้แจงวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัย

3.2 ประสานขอความร่วมมือจากเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ที่กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ตามที่ทำการสุ่มตัวอย่างไว้

3.3 เข้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา โดยตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนของข้อมูล แล้วนำมากำหนดรหัสคำตอบเพื่อทำการวิเคราะห์ประมวลผลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อมูลทุกชุด ทุกรายการ จัดระเบียบ และลงรหัส

4.2 ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.2.1 ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการวิเคราะห์ โดยนำเสนอในรูปของตารางแจกแจงความถี่ และร้อยละ

4.2.2 ข้อมูลตอนที่ 2 3 และ 4 โดยวิเคราะห์ด้วยสถิติบรรยาย โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2.3 ข้อมูลตอนที่ 5 และ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอ เกี่ยวกับการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) ดำเนินการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ระยะที่ 2 ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สำหรับการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความคาดหวังและปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้ดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น หรือ Modified Priority Needs Index: PNI

Modified ที่ปรับปรุงโดย นางลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวาณิช (สุวิมล ว่องวาณิช, 2548. น. 18) ซึ่งเป็นวิธีการหาค่าความแตกต่างของสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังในการบริหารจัดการ สาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แล้วหารด้วยสภาพปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในช่วงพิสัยที่ไม่มากเกินไป โดยมีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$\text{PNI modified} = (I-D)/D$$

เมื่อ PNI หมายถึง ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็นหรือคาดหวัง

D หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นอยู่

2. จากการวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าประกอบไปด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ระบบคมนาคม ระบบพลังงาน ระบบการจัดการน้ำ ระบบสื่อสาร และระบบกำจัดขยะ

ระยะที่ 3 สร้างและยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นตอนที่ 2.1 การสร้างรูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากประชาชน

1. ผู้วิจัยดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และจัดทำร่างรูปแบบความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ประชาชน และผู้ประกอบการร้านค้า จาก 5 กลุ่ม รวม 19 จังหวัด มีจำนวนทั้งสิ้น 15 ราย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ SWOT เพื่อให้ได้ข้อมูลนำไปสู่การจัดทำร่างรูปแบบความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อไป

1.1 แหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาล

คำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการจัดทำร่างรูปแบบความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ประชาชนผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ประชาชน และผู้ประกอบการร้านค้า จาก 5 กลุ่ม รวม 19 จังหวัด มีจำนวนทั้งสิ้น 15 ราย ได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 2 ครั้ง

1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) โดยการใช้เทคนิค SWOT เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และสภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และจัดทำร่างรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1.2.1 ผู้วิจัยส่งหนังสือที่ออกโดยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงประชาชน และผู้ประกอบการร้านค้าที่ได้คัดเลือกไว้แบบเฉพาะเจาะจง เพื่อเชิญเป็นผู้ให้ข้อมูลและเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.2.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือเชิญผู้เข้าร่วมประชุม พร้อมทั้งแนบเอกสารประกอบการร่างรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย กำหนดการประชุม สรุปผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากระยะที่ 1 สภาพปัจจุบัน ความคาดหวัง และปัจจัยที่ส่งผลการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อมอบให้กับผู้เข้าร่วมประชุมได้ศึกษาล่วงหน้าก่อนเข้าร่วมประชุม

1.2.3 ผู้วิจัยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีการบันทึกเสียง บันทึกภาพ และการบันทึกย่อระหว่างการประชุมแล้วดำเนินการจัดทำรายงานสรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยแบ่งเป็น 2 ครั้ง ดังนี้

1.2.3.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 1 ดำเนินการ ดังนี้

1) ผู้วิจัยเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนารูปแบบความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการ มาเป็นผู้ดำเนินการประชุม (Moderator) ร่วมกับผู้วิจัย โดยมีผู้ช่วยนักวิจัยเป็นผู้จัดบันทึกและบันทึกเทป

2) ผู้ดำเนินการประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์และรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้กับผู้เข้าร่วมประชุมเข้าใจตรงกัน

3) ผู้วิจัยนำเสนอสรุปผลการวิจัยจากระยะที่ 1 และผลศึกษาสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังและปัจจัยที่ส่งผลการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้วยพาวเวอร์พอยท์ (Powerpoint) ให้ผู้เข้าร่วมประชุมทราบ เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำร่างรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4) ผู้ดำเนินการประชุมให้ผู้เข้าร่วมประชุมร่วมกันพิจารณา ตรวจสอบ และทบทวนผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) ของการดำเนินการรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ผู้วิจัยร่างขึ้น โดยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ SWOT และผลจากการนำรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือไปใช้

5) ผู้เข้าร่วมประชุมร่วมกันพิจารณา ตรวจสอบ และทบทวนร่างรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และให้คะแนนความสำคัญของสภาพของจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค แต่ละข้อ

6) ผู้วิจัยนำคะแนนความสำคัญ มาวิเคราะห์น้ำหนักความสำคัญ และคะแนนสภาพจริง มาวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย เพื่อคำนวณค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก ซึ่งได้จากผลคูณของค่าน้ำหนัก ความสำคัญกับค่าคะแนนเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน แล้วนำค่าที่ได้มาเขียนกราฟเพื่อกำหนดสถานการณ์หรือตำแหน่งทางยุทธศาสตร์สำหรับรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.2.3.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 2 ดำเนินการ ดังนี้

1) ผู้ดำเนินการประชุมให้ผู้เข้าร่วมประชุมร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าประสงค์ (Goal) และประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue) โดยพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ SWOT

2) ผู้เข้าร่วมประชุม ร่วมกันคิดกลยุทธ์การบริหารจัดการ สาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยพิจารณาจากร่างรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ผู้วิจัยร่างมานำเสนอ พร้อมทั้งการนำผลการ วิเคราะห์ SWOT มาคิดกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของ เทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้เทคนิค SWOT Matrix ซึ่งเป็นการจับคู่ SWOT ระหว่างสภาพแวดล้อมภายในกับสภาพแวดล้อมภายนอก

3) ผู้เข้าร่วมประชุม ร่วมกันคิดรูปแบบการบริหารจัดการ สาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จนได้รูปแบบครบทุกประเด็นยุทธศาสตร์หรือครบทุกเป้าประสงค์ที่วางไว้

4) ผู้วิจัยสรุปร่างรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อที่ประชุม พร้อมทั้งให้ผู้เข้าร่วมประชุมให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความถูกต้องของรูปแบบการ บริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือที่พัฒนาขึ้น

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

1.3.1 ผู้ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ วิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ของรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขต พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามกระบวนการวิเคราะห์ SWOT และจัดสร้างรูปแบบการบริหาร จัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้เทคนิค SWOT Matrix นำเสนอเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ ต่าง ๆ

1.3.2 ผู้วิจัยสรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของการ บริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ตามกระบวนการวิเคราะห์ SWOT และสรุปข้อมูลจากแบบประเมินจัดอันดับ ของ SWOT โดยการใช้วิธีการประมวลคะแนนน้ำหนัก หรือคะแนนถ่วงน้ำหนัก SWOT และสรุป ร่างรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขต พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ก่อนนำไปตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการ ประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญต่อไป

ขั้นตอนที่ 2.2 ตรวจสอบรูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ดำเนินการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากขั้นตอนที่ผ่านมา

2. นำรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดำเนินการตรวจสอบความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 12 ท่าน โดยการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion : FGD.) ซึ่งพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

2.1 มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการ และเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก สาขารัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

2.2 เป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีประสบการณ์การทำงานมาไม่น้อยกว่า 3 ปี

2.3 เป็นนักวิชาการหรืออาจารย์ที่มีประสบการณ์ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 5 ปี

3. ผู้วิจัยทำหน้าที่ขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 ท่าน ที่เป็นผู้ร่วมสนทนากลุ่มตามเกณฑ์การคัดเลือกที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ เพื่อกำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการจัดสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยได้อธิบายความเป็นมา และวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยใช้แบบคำถามในการกำหนดประเด็นการสนทนาของกลุ่ม และดำเนินการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิตามที่กำหนด จำนวน 12 ท่าน โดยผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินรายการ (Moderator) กำกับการสนทนาของกลุ่มให้เป็นไปตามแนวทางของหัวข้อการศึกษา และสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยการสนทนากลุ่มนั้น เนื้อหาการสนทนานอกจากจะบันทึกเทปและวิดีโอแล้ว ผู้วิจัยได้จับบันทึกทุกคำพูดที่จะจดบันทึกตลอดจนการจดอากัปกริยาท่าทางของสมาชิกผู้สนทนากลุ่ม เพื่อใช้ประกอบการถอดเทปข้อมูลด้วย

4. หลังจากได้ที่ได้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์ (Analysis) และสังเคราะห์ (Synthesis) แล้วนำมาตีความ พร้อมกับสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction) เพื่อได้

ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5. ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความเชื่อถือของข้อมูล โดยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ซึ่งใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่ต่างกันออกไป (Methodological Triangulation) โดยเปลี่ยนแปลงที่เป็นบุคคล เวลา หรือสถานที่ที่ให้ข้อมูล และเป็นการตรวจสอบโดยใช้แหล่งข้อมูลที่ต่างกัน (Data Triangulation) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 2 วิธี คือ การสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนที่ 2.3 การยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัยจะดำเนินการเพื่อตรวจสอบด้านความสอดคล้อง และความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการตรวจสอบนำไปสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นผู้เข้าร่วมสัมมนาเชิงผู้เชี่ยวชาญ เพื่อยืนยันความถูกต้องเหมาะสมของยุทธศาสตร์ที่กำหนดขึ้น ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนายุทธศาสตร์ และด้านการบริหารองค์การ จำนวน 9 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกต้องมีคุณสมบัติอย่างน้อยข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

1.1 เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ อย่างน้อย 3 ปี

1.2 เป็นนักวิชาการและเป็นผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี

1.3 เป็นนักวิชาการที่มีคุณวุฒิด้านการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนายุทธศาสตร์ และด้านการบริหารองค์การ ซึ่งมีประสบการณ์อย่างน้อย 3 ปี

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การยืนยันโดยผู้เชี่ยวชาญ (Expertise Verification) เพื่อตรวจสอบและวิพากษ์ยุทธศาสตร์รูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

2.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือเชิญประชุม และส่งหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งแจ้งกำหนดการสัมมนาและแนบเอกสารยุทธศาสตร์รูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พร้อมทั้งเอกสารประกอบการพิจารณา เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาล่วงหน้าก่อนการจัดสัมมนา

2.2 ผู้วิจัยประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งทางโทรศัพท์เพื่อยืนยัน นัดหมาย วัน เวลาและสถานที่ที่จะดำเนินการตรวจสอบเพื่อทำการยืนยันโดยผู้เชี่ยวชาญ

2.3 ผู้วิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญวิพากษ์เพื่อนำไปสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยร่วมกันพิจารณาวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ ว่ามีความเหมาะสม และสอดคล้องกันหรือไม่ ควรแก้ไขอย่างไร พิจารณาความเหมาะสมของกลยุทธ์ แยกตามประเด็นยุทธศาสตร์

2.4 ผู้วิจัยสรุปผลการวิพากษ์ยุทธศาสตร์ในประเด็นต่าง ๆ ตามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ หลังจากนั้นทำการปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์รูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามการตรวจสอบและวิพากษ์ของผู้เชี่ยวชาญ

3 การวิเคราะห์ข้อมูล

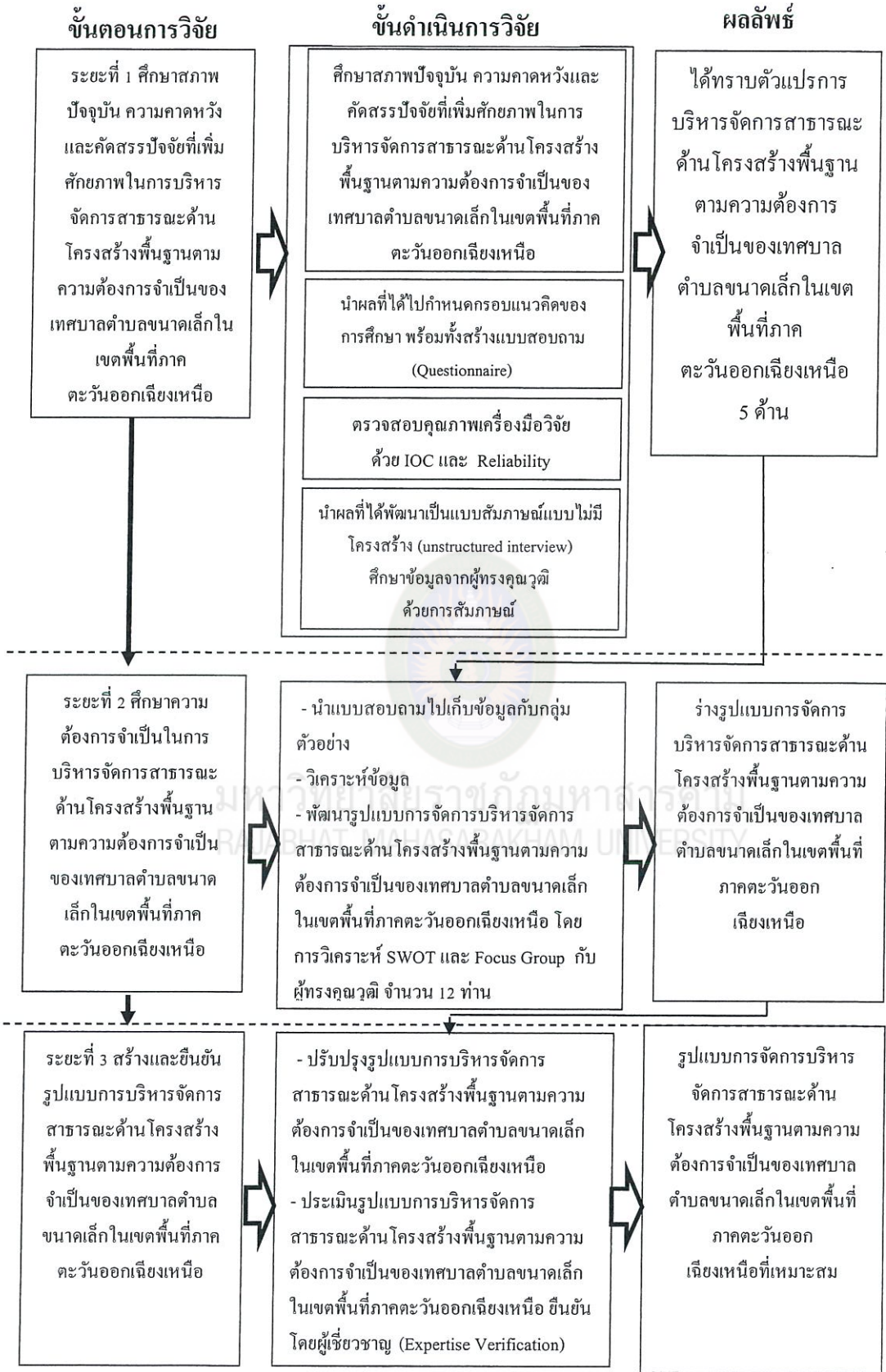
3.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ความถูกต้องเพื่อนำไปสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากการยืนยันโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา ตามประเด็นในการตรวจสอบ

3.1.1 ความเหมาะสมและความสอดคล้องของ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์

3.1.2 ความเหมาะสมของกลยุทธ์ แยกตามประเด็นยุทธศาสตร์

3.2 ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ความถูกต้องของเพื่อนำไปสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มาปรับปรุงยุทธศาสตร์ให้สมบูรณ์ต่อไป

จากรายละเอียดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปขั้นตอนการวิจัย ดังภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการวิจัย

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเกี่ยวกับ รูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาล ตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการแบ่งผลการศึกษา ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความคาดหวังและปัจจัยที่ส่งผลการบริหารจัดการสาธารณะ ด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระยะที่ 2 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐาน ของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระยะที่ 3 สร้างและยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของ เทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความคาดหวังและปัจจัยที่ส่งผลการบริหารจัดการ สาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัยจะนำเสนอลำดับขั้นตอนของการวิจัยโดยการนำเสนอสัญลักษณ์แทนตัวแปร (ปัจจัย) และค่าสถิติในการใช้วิเคราะห์หาข้อมูล สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติ ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation Coefficient)
R^2	แทน	ค่าที่แสดงอิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้งหมดที่มีต่อ ตัวแปรตาม
R Square Adjusted	แทน	ค่า R Square ที่ปรับแก้แล้ว

Std. Error of the Estimate	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานที่เกิดจากการใช้ตัวแปรอิสระทั้งหมดมาพยากรณ์ตัวแปรตาม
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการถดถอยพหุคูณในรูปของสมการตัวอย่าง
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบแสดงถึงน้ำหนักของความสำเร็จหรืออิทธิพลของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่มีผลต่อตัวแปรตาม
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานแสดงถึงน้ำหนักของความสำเร็จหรืออิทธิพลของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่มีผลต่อตัวแปรตาม
df	แทน	ระดับความอิสระ (Degrees of Freedom)
F	แทน	ค่าสถิติ F ที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
t	แทน	ค่าสถิติ t ที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
Sig.	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่คำนวณได้จากค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
*	แทน	มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบัน ความคาดหวัง และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะ ด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การศึกษาสภาพปัจจุบัน ความคาดหวังในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยทำการวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้ได้ทราบตัวแปรการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 ด้าน ประกอบด้วย ระบบคมนาคม ระบบพลังงาน ระบบการจัดการน้ำ ระบบสื่อสาร และระบบกำจัดขยะ โดยดำเนินการสอบถามกับผู้ที่เกี่ยวข้องเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน สมาชิกสภาเทศบาลตำบล พนักงานส่วนตำบล และประชาชนจำนวน 400 คน ดังปรากฏผลการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1

ผลข้อมูลทั่วไปของผู้ที่เกี่ยวข้องเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน สมาชิกสภาเทศบาลตำบล พนักงานส่วนตำบล และประชาชน

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	191	47.8
2. หญิง	209	52.3
รวม	400	100.0
อายุ		
1. 31 - 40 ปี	4	1.0
2. 41 - 50 ปี	79	19.8
3. 51 - 60 ปี	79	19.8
4. 61 ปีขึ้นไป	121	30.3
รวม	117	29.3
ระดับการศึกษา		
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	163	40.8
2. ปริญญาตรี	122	30.5
3. ปริญญาโท	77	19.3
4. ปริญญาเอก	38	9.5
รวม	400	100.0
ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
1. ต่ำกว่า 15,000 บาท	89	22.3
2. 15,001 - 30,000 บาท	158	39.5

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
3. 30,001 - 45,000 บาท	77	19.3
4. 45,001 - 60,000 บาท	38	9.5
5. มากกว่า 60,001 บาทขึ้นไป	38	9.5
รวม	400	100.0
สถานภาพ		
1. สมรส	272	68.0
รายการ	ความถี่	ร้อยละ
2. โสด	83	20.8
3. หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่	45	11.3
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ที่เกี่ยวข้องกับเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน สมาชิกสภาเทศบาลตำบล พนักงานส่วนตำบล และประชาชน พบว่า

เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 52.3 และเป็นเพศชาย จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8

อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 51 - 60 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 รองลงมาคือ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 และมีอายุ 21 - 30 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0

ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษามีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 40.8 รองลงมาคือปริญญาตรี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 และระดับปริญญาเอก จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5

ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีรายได้ 15,001 - 30,000 บาท จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 รองลงมาคือ ต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3 และ 45,001 - 60,000 บาท และมากกว่า 60,001 บาทขึ้นไป เป็นจำนวนเท่ากัน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5

สถานภาพ อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 272 คน คิดเป็น ร้อยละ 68.0 รองลงมาคือ โสด จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 และหม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3

ตารางที่ 4.2

สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กใน เขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้าง พื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ระดับ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ระบบคมนาคม			
1.1 มีการสร้างถนนและเส้นทางสัญจร	2.10	1.22	น้อย
1.2 มีการขยายถนนและเส้นทางสัญจร	2.20	0.87	น้อย
1.3 มีการซ่อมแซมถนนและเส้นทางสัญจร	1.50	0.67	น้อย
1.4 มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ริมขอบทางถนนและเส้นทางสัญจร	2.20	0.87	น้อย
1.5 มีการสัญลักษณ์การจราจรทั่วถึงและครบทุกเส้นทางสัญจร	1.90	0.54	น้อย
1.6 มีระบบดูแลความปลอดภัยบนถนนและเส้นทางสัญจร	1.60	0.66	น้อย
เฉลี่ย	1.92	0.81	น้อย
2. ระบบพลังงาน			
2.1 มีการขยายไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนอย่างทั่วถึง	1.50	0.67	น้อย
2.2 มีการซ่อมบำรุงระบบไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ	2.10	0.54	น้อย
2.3 มีการสร้างพลังงานทดแทน	1.20	0.40	น้อย
2.4 มีระบบไฟส่องสว่างตามจุดอันตราย	1.30	0.46	น้อย
2.5 มีการรณรงค์การประหยัดพลังงานเป็นประจำสม่ำเสมอ	1.60	0.66	น้อย
เฉลี่ย	1.54	0.55	น้อย
3. ระบบการจัดการน้ำ			
3.1 มีการปรับปรุงแหล่งน้ำอุปโภค	2.30	0.46	น้อย
3.2 มีการพัฒนาแหล่งน้ำสำหรับอุปโภค	2.30	0.46	น้อย
3.3 มีการขุดลอกทางระบายน้ำ	3.00	0.90	ปานกลาง

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้าง พื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ระดับ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3.4 มีการขุดลอกแหล่งน้ำ	2.10	0.30	น้อย
3.5 มีการพัฒนาแหล่งน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว	1.40	0.49	น้อย
3.6 มีการจัดสรรระบบน้ำประปาอย่างทั่วถึงและเพียงพอ	1.30	0.46	น้อย
3.7 มีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงและ เพียงพอ	2.40	0.49	น้อย
เฉลี่ย	2.11	0.51	น้อย
4. ระบบสื่อสาร			
4.1 มีสัญญาณ WIFI ฟรีของตำบล	2.40	0.49	น้อย
4.2 มีโทรศัพท์บ้านในครัวเรือน	3.70	0.46	มาก
4.3 มีการประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวของตำบล	2.20	0.40	น้อย
4.4 มีช่องทางการร้องทุกข์ถึงผู้บริหารท้องถิ่น	2.60	0.49	ปานกลาง
4.5 มีห้องสมุดชุมชน	3.60	0.49	มาก
เฉลี่ย	2.90	0.47	ปานกลาง
5. ระบบกำจัดขยะ			
5.1 มีการรณรงค์การจัดการขยะชุมชน	2.20	0.40	น้อย
5.2 มีการรณรงค์การคัดแยกขยะ	2.40	0.49	น้อย
5.3 มีการกำจัดขยะอย่างครบวงจร	3.70	0.46	มาก
5.4 มีการพัฒนาการกำจัดขยะด้วยการตั้งโรงงานกำจัดขยะ	2.10	0.30	น้อย
5.5 มีการยกระดับการจัดการขยะโดยให้ขยะขายได้	2.60	0.66	ปานกลาง
5.6 มีการจัดตั้งโรงงานไฟฟ้าจากขยะ	3.80	0.40	มาก
5.7 มีการจัดตั้งโรงงานแปรรูปขยะ	2.30	0.46	น้อย
เฉลี่ย	2.73	0.45	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 แสดงสภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า

ด้านระบบคมนาคม โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.92 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า การขยายถนนและเส้นทางสัญจร และปรับปรุงภูมิทัศน์ริมขอบทางถนนและเส้นทางสัญจร อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.20 รองลงมา คือ สร้างถนนและเส้นทางสัญจร อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.10 และการซ่อมแซมถนนและเส้นทางสัญจร อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.50

ด้านระบบพลังงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.54 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า ซ่อมบำรุงระบบไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.10 รองลงมาคือ อนุรักษ์การประหยัดพลังงานเป็นประจำสม่ำเสมอ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.60 และมีการสร้างพลังงานทดแทน อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.20

ด้านระบบการจัดการน้ำ โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.11 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า ขุดลอกทางระบายน้ำ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.00 รองลงมาคือ พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงและเพียงพอ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.40 และจัดสรรระบบน้ำประปาอย่างทั่วถึงและเพียงพอ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.30

ด้านระบบสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.90 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า โทรศัพท์บ้านในครัวเรือน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.70 รองลงมา คือ ห้องสมุดชุมชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.60 และการประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวของตำบล อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.20

ด้านระบบกำจัดขยะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.73 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า ตั้งโรงงานไฟฟ้าจากขยะ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.80 รองลงมาคือการทำกำจัดขยะอย่างครบวงจร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.70 และการพัฒนาการทำกำจัดขยะด้วยการตั้งโรงงานกำจัดขยะ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.10

ตารางที่ 4.3

ความคาดหวังต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ความคาดหวังต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ระดับ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ระบบคมนาคม			
1.1 มีการสร้างถนนและเส้นทางสัญจร	4.40	0.49	มาก
1.2 มีการขยายถนนและเส้นทางสัญจร	4.40	0.49	มาก
1.3 มีการซ่อมแซมถนนและเส้นทางสัญจร	4.40	0.49	มาก
1.4 มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ริมขอบทางถนนและเส้นทางสัญจร	4.40	0.66	มาก
1.5 มีสัญลักษณ์การจราจรทั่วถึงและครบทุกเส้นทางสัญจร	4.30	0.90	มาก
1.6 มีระบบดูแลความปลอดภัยบนถนนและเส้นทางสัญจร	4.40	0.66	มาก
เฉลี่ย	4.38	0.62	มาก
2. ระบบพลังงาน			
2.1 มีการขยายไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนอย่างทั่วถึง	4.40	0.49	มาก
2.2 มีการซ่อมบำรุงระบบไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ	4.40	0.49	มาก
2.3 มีการสร้างพลังงานทดแทน	4.40	0.49	มาก
2.4 มีไฟส่องสว่างตามจุดอันตราย	4.40	0.66	มาก
2.5 มีการรณรงค์การประหยัดพลังงานเป็นประจำสม่ำเสมอ	4.30	0.90	มาก
เฉลี่ย	4.38	0.61	มาก
3. ระบบการจัดการน้ำ			
3.1 มีการปรับปรุงแหล่งน้ำอุปโภค	4.40	0.66	มาก
3.2 มีการพัฒนาแหล่งน้ำสำหรับอุปโภค	4.40	0.49	มาก
3.3 มีการขุดลอกทางระบายน้ำ	4.40	0.49	มาก
3.4 มีการขุดลอกแหล่งน้ำ	4.40	0.49	มาก
3.5 มีการพัฒนาแหล่งน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว	4.40	0.66	มาก
3.6 มีการจัดสรรระบบน้ำประปาอย่างทั่วถึงและเพียงพอ	4.30	0.90	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความคาดหวังต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ระดับ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3.7 มีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงและเพียงพอ	4.40	0.66	มาก
เฉลี่ย	4.39	0.62	มาก
4. ระบบสื่อสาร			
4.1 มีสัญญาณ WIFI ฟรีของตำบล	4.40	0.49	มาก
4.2 มีโทรศัพท์บ้านในครัวเรือน	4.40	0.49	มาก
4.3 มีการประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวของตำบล	4.40	0.49	มาก
4.4 มีช่องทางการร้องทุกข์ถึงผู้บริหารท้องถิ่น	4.40	0.49	มาก
4.5 มีห้องสมุดชุมชน	4.40	0.49	มาก
เฉลี่ย	4.40	0.49	มาก
5. ระบบกำจัดขยะ			
5.1 มีการรณรงค์การจัดการขยะชุมชน	4.40	0.49	มาก
5.2 มีการรณรงค์การคัดแยกขยะ	4.40	0.66	มาก
5.3 มีการกำจัดขยะอย่างครบวงจร	4.30	0.90	มาก
5.4 มีการพัฒนาการกำจัดขยะด้วยการตั้งโรงงานกำจัดขยะ	4.40	0.66	มาก
5.5 มีการยกระดับการจัดการขยะโดยให้ขยะขายได้	4.40	0.66	มาก
5.6 มีการจัดตั้งโรงงานไฟฟ้าจากขยะ	4.40	0.66	มาก
5.7 มีการตั้งโรงงานแปรรูปขยะ	4.40	0.66	มาก
เฉลี่ย	4.39	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.3 แสดงความคาดหวังต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า

ด้านระบบคมนาคม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.38 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า การสร้างถนนและเส้นทางสัญจร ขยายถนนและเส้นทางสัญจร ซ่อมแซมถนนและเส้นทางสัญจร ปรับปรุงภูมิทัศน์ริมขอบทางถนนและเส้นทางสัญจร และดูแลความปลอดภัยบนถนนและเส้นทางสัญจร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย

4.40 เป็นจำนวนเท่ากัน และมีสัญลักษณ์การจราจรทั่วถึงและครบทุกเส้นทางสัญจร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30

ด้านระบบพลังงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.38 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า ขยายไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนอย่างทั่วถึง ช่อมบำรุงระบบไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ สร้างพลังงานทดแทน ไฟส่องสว่างตามจุดอันตราย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.40 เป็นจำนวนเท่ากัน และรณรงค์ประหยัดพลังงานเป็นประจำสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30

ด้านระบบการจัดการน้ำ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.39 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า ปรับปรุงแหล่งน้ำอุปโภค พัฒนาแหล่งน้ำสำหรับอุปโภค ขุดลอกทางระบายน้ำ ขุดลอกแหล่งน้ำ พัฒนาแหล่งน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงและเพียงพอ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.40 เป็นจำนวนเท่ากัน และจัดสรรระบบน้ำประปาอย่างทั่วถึงและเพียงพอ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30

ด้านระบบสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.40 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า สัญญาณ WIFI ฟรีของตำบล โทรศัพท์บ้านในครัวเรือน การประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวของตำบล ช่องทางการร้องทุกข์ถึงผู้บริหารท้องถิ่น และห้องสมุดชุมชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.40 เป็นจำนวนเท่ากันทุกรายการ

ด้านระบบกำจัดขยะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.39 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า รณรงค์การจัดการขยะชุมชน การรณรงค์การคัดแยกขยะ การพัฒนาการกำจัดขยะด้วยการตั้งโรงงานกำจัดขยะ การยกระดับการจัดการขยะโดยให้ขยะขายได้ ตั้งโรงงานไฟฟ้าจากขยะ และตั้งโรงงานแปรรูปขยะ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.40 เป็นจำนวนเท่ากัน และการกำจัดขยะอย่างครบวงจร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30

ตารางที่ 4.4

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็ก
ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชน	ระดับ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมรับรู้การทำงานของหน่วยงาน	4.40	0.66	มาก
2. ประชาชนได้ตรวจสอบการบริหารงานของเทศบาลเป็นอย่างดี	4.40	0.66	มาก
3. ประชาชนสามารถทำการตรวจสอบการทำงาน ในหน่วยงานได้ทุกโครงการ / กิจกรรม	4.10	0.94	มาก
4. ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดหา การให้ สัมปทาน การออกกฎหมายระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ระดับใด	4.10	0.94	มาก
5. ประชาชน สื่อมวลชน และองค์กรพัฒนาเอกชน สามารถ ควบคุมฝ่ายบริหารโดยวิธีการต่าง ๆ	4.10	0.94	มาก
6. หน่วยงานมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป	4.10	0.94	มาก
7. หน่วยงานมีการสนับสนุนการพัฒนาความสามารถในการมี ส่วนร่วมของประชาชน	4.10	0.94	มาก
รวม	4.19	0.86	มาก

จากตารางที่ 4.4 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.19 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมรับรู้การทำงานของหน่วยงาน และประชาชนได้ตรวจสอบการบริหารงานของเทศบาลเป็นอย่างดี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.40 รองลงมาคือ ประชาชนสามารถทำการตรวจสอบการทำงานในหน่วยงานได้ทุกโครงการ / กิจกรรม ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดหา การให้สัมปทาน การออกกฎหมายระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ระดับใด ประชาชน สื่อมวลชน และองค์กรพัฒนาเอกชน สามารถควบคุมฝ่ายบริหารโดยวิธีการต่าง ๆ หน่วยงานมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป และหน่วยงานมีการสนับสนุนการพัฒนาความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.10 เป็นจำนวนเท่ากัน

ตารางที่ 4.5

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็ก
ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านธรรมาภิบาล

ธรรมาภิบาล	ระดับ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. หลักนิติธรรม			
1.1 เทศบาลมีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจน	2.60	0.66	ปานกลาง
1.2 การใช้อำนาจของเทศบาลสามารถถูกตรวจสอบได้	3.60	1.11	มาก
1.3 มีการกำหนดระยะเวลาการดำเนินการแล้วเสร็จในการให้บริการหรือการพิจารณาออกคำสั่งต่าง	2.40	0.49	น้อย
1.4 การพิจารณาออกคำสั่งต่าง ๆ ได้มีการกล่าวอ้างข้อกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง	3.10	1.14	ปานกลาง
1.5 การให้บริการหรือการพิจารณาออกคำสั่งต่าง ๆ คำนึงถึงความเป็นธรรมในแต่ละกรณี	2.60	0.66	ปานกลาง
1.6 มีการสำรวจตรวจสอบกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ประกาศที่อยู่ในความรับผิดชอบเพื่อยกเลิกปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นใหม่	3.60	1.11	มาก
1.7 เทศบาลของท่านเคยถูกโต้แย้งว่ามีกฎระเบียบหรือการกระทำอันใดอันหนึ่งว่าเป็นการขัดกับกฎหมาย	2.40	0.49	น้อย
เฉลี่ย	2.90	0.81	ปานกลาง
2. หลักคุณธรรม			
2.1 มีการปฏิบัติงานที่น้อยกว่าหรือไม่ดีเท่าที่กฎหมายกำหนดไว้	2.30	0.46	น้อย
2.2 มีการปฏิบัติที่มากกว่าหรือเกินกว่าที่กฎหมายให้อำนาจไว้ เช่น วางตนอยู่นอกกฎหมายหรือทำตนเหมือน ศาลเตี้ย	2.40	0.49	น้อย

(ต่อ)

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ธรรมาภิบาล	ระดับ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2.3 มีการกระทำผิดวินัย กรณีเกี่ยวกับงาน โดยตรง เช่น ไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตเที่ยงธรรมหรือละทิ้งหน้าที่ราชการ	3.30	1.27	ปานกลาง
2.4 มีการกระทำผิดวินัยกรณีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น กระด้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชา	2.30	0.46	น้อย
2.5 มีการกระทำผิดวินัยกรณีเกี่ยวกับพฤติกรรมส่วนตัว เช่น เล่นการพนัน เสพยาเสพติด เป็นต้น	2.30	0.46	น้อย
2.6 มีการกระทำผิดวินัยกรณีไม่สนองตอบความต้องการประชาชน เช่น ไม่อำนวยความสะดวกประชาชน เป็นต้น	2.90	1.05	ปานกลาง
2.7 มีกรณีทำผิดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพที่เกี่ยวกับขั้นตอน หรือวิธีการปฏิบัติงาน เช่น เสนองานข้ามขั้นตอน หรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามวิธีการที่ปฏิบัติกันอยู่ เป็นต้น	2.30	0.46	น้อย
2.8 เทศบาลของท่านเคยถูกโต้แย้งว่ามีกฎระเบียบหรือกระทำอันใดอันหนึ่งว่าเป็นการขัดกับกฎหมาย	2.40	0.49	น้อย
เฉลี่ย	2.53	0.64	ปานกลาง
3. หลักความโปร่งใส			
3.1 มีระบบการตรวจสอบภายในเทศบาลที่เข้มแข็ง	3.30	1.27	ปานกลาง
3.2 ระบบของเทศบาลมีความโปร่งใสเห็นภาพระบบงานทั้งหมดได้อย่างชัดเจน	2.30	0.46	น้อย
3.3 ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้การทำงานของเทศบาล	2.30	0.46	น้อย

(ต่อ)

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ธรรมาภิบาล	ระดับ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3.4 มีระบบบริหารการเงินและพัสดุที่รัดกุม	2.30	0.46	น้อย
3.5 มีระบบการตรวจสอบการทำงานในเทศบาลที่มี ประสิทธิภาพสูง	3.10	1.14	ปานกลาง
3.6 ประชาชนและสื่อมวลชนมีส่วนร่วมในการจัดซื้อ จัดหา การให้สัมปทาน การออกกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ	2.60	0.66	ปานกลาง
3.7 ประชาชน สื่อมวลชน และองค์กรพัฒนาเอกชนได้ มีโอกาสควบคุมฝ่ายบริหารโดยวิธีการต่าง ๆ	3.60	1.11	มาก
เฉลี่ย	2.79	0.79	ปานกลาง
4. หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน			
4.1 เทศบาลมีการรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลภายนอก	2.40	0.49	น้อย
4.2 เทศบาลมีการรับฟังความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่รัฐ	2.30	0.46	น้อย
4.3 เทศบาลมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ทั่วไป	2.40	0.49	น้อย
4.4 ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการตัดสินใจ ของเทศบาล	3.30	1.27	ปานกลาง
4.5 มีการใช้กระบวนการตัดสินใจโดยใช้เสียงส่วนใหญ่	2.30	0.46	น้อย
4.6 มีการใช้เวลาที่ใช้ในการตัดสินใจในเวลา ที่เหมาะสมกับสถานการณ์	2.30	0.46	น้อย
4.7 ผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ ของรัฐ	2.40	0.49	น้อย
4.8 ผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจประกอบด้วยประชาชน ทั่วไป	3.30	1.27	ปานกลาง
4.9 เทศบาลมีการสนับสนุนการพัฒนาความสามารถ การมีส่วนร่วมของประชาชน	2.30	0.46	น้อย
เฉลี่ย	2.56	0.65	ปานกลาง

(ต่อ)

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ธรรมาภิบาล	ระดับ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. หลักสำนึกรับผิดชอบ			
5.1 ทุกครั้งที่ได้รับมอบหมาย ท่านได้ทำความเข้าใจและเห็นชอบวัตถุประสงค์เป้าหมายและความคาดหวังจากการทำงานชิ้นนั้นเสมอ	2.30	0.46	น้อย
5.2 เทศบาลของท่านจะมีการทำเป้าหมายย่อย ๆ ที่ต้องการบรรลุในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ	2.40	0.49	น้อย
5.3 เทศบาลของท่านมีการกำหนดวิธีการและขั้นตอนในการจัดการแบ่งปันทรัพยากรอย่างชัดเจน	3.30	1.27	ปานกลาง
5.4 สมาชิกในทีมงานของท่านให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานกันอย่างดี	2.30	0.46	น้อย
5.5 เมื่อมีปัญหาความขัดแย้งเกิดขึ้น เทศบาลมีกระบวนการและขั้นตอนที่ชัดเจนในการแก้ปัญหาดังกล่าว	2.30	0.46	น้อย
5.6 เทศบาลของท่านได้กำหนดมาตรฐานปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน	2.30	0.46	น้อย
5.7 เทศบาลของท่านมีการติดตามประเมินผลและจัดการกับผลการปฏิบัติงานที่ไม่มีคุณภาพ	2.30	0.46	น้อย
5.8 เทศบาลของท่านมีการจัดทำดัชนีวัดผลการปฏิบัติงานทุกครั้ง	2.30	0.46	น้อย
5.9 ก่อนเริ่มปฏิบัติงานบุคลากรจะทราบถึงตัวชี้วัดการปฏิบัติงานทุกครั้ง	3.30	1.27	ปานกลาง
เฉลี่ย	2.53	0.64	ปานกลาง
6. หลักความคุ้มค่า			
6.1 เทศบาลของท่านมีระบบตรวจสอบภายใน	2.30	0.46	น้อย
6.2 เทศบาลของท่านมีการจัดทำรายงานการเงินสม่ำเสมอทุกปี	2.30	0.46	น้อย

(ต่อ)

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ธรรมาภิบาล	ระดับ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6.3 มีการเผยแพร่รายงานการเงินต่อสาธารณชนทั่วไป	2.30	0.46	น้อย
6.4 มีระบบบัญชีควบคุมการใช้วัสดุอุปกรณ์ในเทศบาล อย่างประหยัด	2.40	0.49	น้อย
6.5 มีวิธีการและขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็น ระบบ	3.30	1.27	ปานกลาง
6.6 ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคในเทศบาลใช้จริง สูงกว่า งบประมาณที่ได้รับจากรัฐบาล	2.30	0.46	น้อย
6.7 มีการใช้เทคโนโลยีเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัย เพื่อลดต้นทุน	2.40	0.49	น้อย
6.8 เมื่อสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกเทศบาล เปลี่ยนแปลง เทศบาลมีการวางแผนรองรับล่วงหน้า	3.30	1.27	ปานกลาง
เฉลี่ย	2.58	0.67	ปานกลาง
ภาพรวม	2.64	0.70	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านธรรมาภิบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.64 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า

1. หลักนิติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.90 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า การใช้อำนาจของเทศบาลสามารถถูกตรวจสอบได้ และมีการสำรวจตรวจสอบกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับประกาศที่อยู่ในความรับผิดชอบเพื่อยกเลิกปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นใหม่ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.60 เป็นจำนวนเท่ากัน รองลงมาคือ การพิจารณาออกคำสั่งต่าง ๆ ได้มีการกล่าวอ้างข้อกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.10 และมีการกำหนดระยะเวลาการดำเนินการแล้วเสร็จในการให้บริการหรือการพิจารณาออกคำสั่งต่าง และเทศบาลของท่านเคยถูกโต้แย้งว่ามีกฎระเบียบหรือการกระทำอันใดอันหนึ่งว่าเป็นการขัดกับกฎหมาย อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.40 เป็นจำนวนเท่ากัน

2. หลักคุณธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.53 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า มีการกระทำผิดวินัย กรณีเกี่ยวกับงานโดยตรง เช่น ไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตเที่ยงธรรมหรือละทิ้งหน้าที่ราชการ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.30 รองลงมาคือ มีการกระทำผิดวินัยกรณีไม่สนองตอบความต้องการประชาชน เช่น ไม่อำนวยความสะดวกประชาชน เป็นต้น อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.90 และมีการปฏิบัติงานที่น้อยกว่าหรือไม่ดีเท่าที่กฎหมายกำหนดไว้ มีการกระทำผิดวินัยกรณีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น กระด้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชา มีการกระทำผิดวินัยกรณีเกี่ยวกับพฤติกรรมส่วนตัว เช่น เล่นการพนัน เสพยาเสพติด เป็นต้น และมีกรณีทำผิดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพที่เกี่ยวกับขั้นตอน หรือวิธีการปฏิบัติงาน เช่น เสนองานข้ามขั้นตอน หรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามวิธีการที่ปฏิบัติกันอยู่ เป็นต้น อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.30

3. หลักความโปร่งใส โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.79 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า ประชาชน สื่อมวลชน และองค์กรพัฒนาเอกชนได้มีโอกาสควบคุมฝ่ายบริหารโดยวิธีการต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.60 รองลงมาคือ มีระบบการตรวจสอบภายในเทศบาลที่เข้มแข็ง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.30 และมีระบบการตรวจสอบการทำงานในเทศบาลที่มีประสิทธิภาพสูง อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 3.10

4. หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.56 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการตัดสินใจของเทศบาล และผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจประกอบด้วยประชาชนทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.30 รองลงมา คือ เทศบาลมีการรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลภายนอก เทศบาลมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป และผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของรัฐ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.40 และเทศบาลมีการรับฟังความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่รัฐ มีการใช้กระบวนการตัดสินใจโดยใช้เสียงส่วนใหญ่ มีการใช้เวลาที่ใช้ในการตัดสินใจในเวลาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ และเทศบาลมีการสนับสนุนการพัฒนาความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชน อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.30

5. หลักสำนักรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.53 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า เทศบาลของท่านมีการกำหนดวิธีการและขั้นตอนในการจัดการแบ่งปันทรัพยากรอย่างชัดเจน และก่อนเริ่มปฏิบัติงานบุคลากรจะทราบถึงตัวชี้วัดการปฏิบัติงานทุกครั้ง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.30 รองลงมา คือ เทศบาลของท่านจะมีการทำเป้าหมายย่อย ๆ ที่ต้องการบรรลุในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.40 และทุกครั้งที่ได้รับมอบหมาย ท่านได้ทำความเข้าใจและเห็นชอบวัตถุประสงค์เป้าหมายและความคาดหวังจากการ

ทำงานขึ้นนั้นเสมอ สมาชิกในทีมงานของท่านให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานกันอย่างดี เมื่อมีปัญหาความขัดแย้งเกิดขึ้น เทศบาลมีกระบวนการและขั้นตอนที่ขั้นตอนที่ชัดเจนในการแก้ปัญหา ดังกล่าว เทศบาลของท่านได้กำหนดมาตรฐานปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน เทศบาลของท่านมีการติดตามประเมินผลและจัดการกับผลการปฏิบัติงานที่ไม่มีคุณภาพ และเทศบาลของท่านมีการจัดทำดัชนีวัดผลการปฏิบัติงานทุกครั้ง อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.30

6. หลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.58 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า มีวิธีการและขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ และเมื่อสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกเทศบาลเปลี่ยนแปลง เทศบาลมีการวางแผนรองรับล่วงหน้า อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.30 รองลงมา คือ มีระบบบัญชีควบคุมการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในเทศบาลอย่างประหยัด และมีการใช้เทคโนโลยีเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัยเพื่อลดต้นทุน อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.40 และเทศบาลของท่านมีระบบตรวจสอบภายในเทศบาลของท่าน มีการจัดทำรายงานการเงินสม่ำเสมอทุกปี มีการเผยแพร่รายงานการเงินต่อสาธารณชนทั่วไป และค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคในเทศบาลใช้จริง สูงกว่างบประมาณที่ได้รับจากรัฐบาล อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.30

ตารางที่ 4.6

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็ก
ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร	ระดับ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารมีนโยบายให้องค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	2.30	0.46	น้อย
2. ผู้บริหารมีการติดตามผลการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อย่างใกล้ชิด และต่อเนื่อง	2.40	0.49	น้อย
3. ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำเสนอแนะในการปฏิบัติตาม พรก.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	3.30	1.27	ปานกลาง
4. ผู้บริหารเข้าใจและสามารถให้คำแนะนำเสนอแนะในการปฏิบัติ พรก.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	2.30	0.46	น้อย
5. ผู้บริหารพิจารณาให้รางวัลความดี ความชอบตามผลการปฏิบัติตาม พรก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	2.30	0.46	น้อย
6. ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานปัจจุบันมีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่ง	2.30	0.46	น้อย
7. ผู้บริหารยอมรับเอามาตรการหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมายึดถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ประจำวันด้วยความเต็มใจ	2.40	0.49	น้อย
เฉลี่ย	2.47	0.58	น้อย

จากตารางที่ 4.6 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.47 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำเสนอแนะในการปฏิบัติตาม พรก.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการติดตามผลการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อย่าง

ใกล้ชิด และต่อเนื่อง และผู้บริหารยอมรับเอามาตรการหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมายึดถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ประจำวันด้วยความเต็มใจ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.40 และผู้บริหารมีนโยบายให้องค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ผู้บริหารเข้าใจและสามารถให้คำแนะนำเสนอแนะในการปฏิบัติ พรก.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ผู้บริหารพิจารณาให้รางวัลความดี ความชอบตามผลการปฏิบัติตาม พรก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และผู้บริหารที่ปฏิบัติงานปัจจุบันมีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่ง อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.30

ตารางที่ 4.7

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านสมรรถนะขององค์การ

สมรรถนะขององค์การ	ระดับ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. หน่วยงานมีคู่มือหรือกฎระเบียบการปฏิบัติราชการให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมือง ที่ดี	2.30	0.46	น้อย
2. หน่วยงานมีการสร้างระบบให้บุคลากรสามารถรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร ได้อย่างทั่วถึง	2.40	0.49	น้อย
3. หน่วยงานมีจำนวนบุคลากรเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	3.30	1.27	ปานกลาง
4. หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุน กิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ พรก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	2.30	0.46	น้อย
5. หน่วยงานมีวัสดุอุปกรณ์ในการทำงานเพื่อให้บริการ แก่ประชาชนที่เพียงพอ	2.30	0.46	น้อย
6. มีการกระจายข้อมูลข่าวสารในหน่วยงานเป็น ไปอย่าง เปิดเผยแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ทราบโดยทั่วถึงและเท่า เทียม	2.30	0.46	น้อย
7. เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีความยืดหยุ่นในการให้บริการแก่ ประชาชน	2.30	0.46	น้อย
เฉลี่ย	2.46	0.58	น้อย

จากตารางที่ 4.7 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านสมรรถนะขององค์กร อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.46 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า หน่วยงานมีจำนวนบุคลากรเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.30 รองลงมา คือ หน่วยงานมีการสร้างระบบให้บุคลากรสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึง อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.40 และหน่วยงานมีคู่มือหรือกฎระเบียบการปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ พรก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หน่วยงานมีวัสดุอุปกรณ์ในการทำงานเพื่อให้บริการแก่ประชาชนที่เพียงพอ และมีการกระจายข้อมูลข่าวสารในหน่วยงานเป็นไปอย่างเปิดเผยแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ทราบ โดยทั่วถึง และเท่าเทียม เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีความยืดหยุ่นในการให้บริการแก่ประชาชน อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.30

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 4.8

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ

การสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ	ระดับ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหัวหน้าพรรค การเมืองระดับชาติเพื่อผลักดันนโยบายและโครงการต่าง ๆ ของเทศบาลฯ ให้สำเร็จลุล่วง	2.30	0.46	น้อย
2. การได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนนักการเมือง ผ่านการอาศัยความร่วมมือ ความกลมเกลียว ความผูกพัน และการเกื้อกูลกันระหว่างเพื่อนนักการเมืองในการทำงานการเมืองในท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น	2.30	0.46	น้อย
3. การได้รับนโยบายที่เอื้อต่อการผลักดันการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3.00	1.18	ปานกลาง
4. การได้รับการติดตามและตรวจสอบนโยบายและโครงการ/กิจกรรมของเทศบาลฯจากนักการเมืองระดับชาติอย่างสม่ำเสมอ	2.30	0.46	น้อย
5. การโฆษณาประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริการกิจการบ้านเมืองที่ดี	2.30	0.46	น้อย
เฉลี่ย	2.44	0.60	น้อย

จากตารางที่ 4.8 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.44 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า การได้รับนโยบายที่เอื้อต่อการผลักดันการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.00 และการได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหัวหน้าพรรคการเมืองระดับชาติเพื่อผลักดันนโยบายและโครงการต่าง ๆ ของเทศบาลฯ ให้สำเร็จลุล่วง การได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนนักการเมือง ผ่านการอาศัยความร่วมมือ ความกลมเกลียว ความผูกพัน และ

การเกื้อกูลกันระหว่างเพื่อนักการเมืองในการทำงานการเมืองในท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น การได้รับการติดตามและตรวจสอบนโยบายและโครงการ/กิจกรรมของเทศบาลจากนักการเมืองระดับชาติอย่างสม่ำเสมอ และการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริการกิจการบ้านเมืองที่ดี อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.30

ตารางที่ 4.9

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านแรงกดดันจากภาคประชาสังคม

แรงกดดันจากภาคประชาสังคม	ระดับ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การได้รับความร่วมมือจากการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก	2.30	0.46	น้อย
2. หน่วยงานภายนอก ช่วยสนับสนุนใดหน่วยงานให้สามารถปฏิบัติราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริการกิจการบ้านเมืองที่ดี	2.40	0.49	น้อย
3. ประชาชนให้การสนับสนุนการหน่วยงานได้นำหลักเกณฑ์และวิธีการบริการกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้	3.00	1.18	ปานกลาง
4. สื่อมวลชน และองค์กรพัฒนาเอกชนได้มีโอกาสควบคุมฝ่ายบริหารโดยวิธีการต่าง ๆ	2.30	0.46	น้อย
5. สื่อมวลชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบจัดซื้อจัดหา การให้สัมปทาน การออกกฎหมายระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ	2.30	0.46	น้อย
เฉลี่ย	2.46	0.61	น้อย

จากตารางที่ 4.9 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านแรงกดดันจากภาคประชาสังคม อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.46 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า ประชาชนให้การสนับสนุนการหน่วยงานได้นำหลักเกณฑ์และวิธีการบริการกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.00 รองลงมา คือ หน่วยงานภายนอก ช่วยสนับสนุนใดหน่วยงานให้สามารถปฏิบัติราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริการกิจการบ้านเมืองที่ดี อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.44 และการได้รับความร่วมมือจากการ

ประสานงานกับหน่วยงานภายนอก สื่อมวลชน และองค์กรพัฒนาเอกชนได้มีโอกาสควบคุมฝ่ายบริหารโดยวิธีการต่าง ๆ และสื่อมวลชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบจัดซื้อจัดหา การให้สัมปทาน การออกกฎหมายระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.30

ตารางที่ 4.10

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย

การสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย	ระดับ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. มีการหารือแนวทางการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา	2.30	0.46	น้อย
2. มีการสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อการทำงานร่วมกันขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแต่ละกิจกรรม	2.30	0.46	น้อย
3. มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงการทำงานร่วมกัน และมีการสรุปบทเรียนการทำงานในแต่ละโครงการกับหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา	3.30	1.27	ปานกลาง
4. ได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายที่มีลักษณะที่หลากหลายจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน	2.30	0.46	น้อย
เฉลี่ย	2.55	0.66	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.55 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงการทำงานร่วมกัน และมีการสรุปบทเรียนการทำงานในแต่ละโครงการกับหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.30 และมีการหารือแนวทางการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา มีการสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อการทำงานร่วมกันขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแต่ละกิจกรรม และได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายที่มีลักษณะที่หลากหลายจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.30

ตอนที่ 2 การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนนี้ เพื่อคัดสรรปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การวิเคราะห์เรื่องการคัดสรรปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้สถิติด้วยสถิติพหุคูณถดถอยเชิงเส้น (Multiple Linear Regression Analysis) โดยเลือกวิธีการแบบ Enter พร้อมกำหนดนัยสำคัญของการทดสอบที่ระดับ .05 ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดกระทำตัวแปรดังนี้

ตารางที่ 4.11

การกำหนดรหัสปัจจัยที่จะใช้ในการนำเข้าสู่สมการการคัดสรรปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร (ปัจจัย)	ประเภทตัวแปร	รหัส
1. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน	Interval scale	A
2. ด้านธรรมาภิบาล	Interval scale	B
3. ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร	Interval scale	C
4. ด้านสมรรถนะขององค์กร	Interval scale	D
5. ด้านการสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ	Interval scale	E
6. ด้านแรงกดดันจากภาคประชาสังคม	Interval scale	F
7. ด้านการสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย	Interval scale	G
8. โครงสร้างพื้นฐานตามความต้องการจำเป็น	Interval scale	Y

การตรวจสอบการคัดสรรปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้ Multiple Linear Regression และเลือกวิธีแบบ Enter ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง

ตารางที่ 4.12

ลำดับตัวแปรพยากรณ์ของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของการคัดสรรปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือก	b	S.E	B	t	P-Value
1. ค่าคงที่	6.882	0.085		14.159	.000
2. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน (A)	0.126	0.032	0.319	9.080	.005
3. ด้านธรรมาภิบาล(B)	0.156	0.082	0.255	9.080	0.023
4. ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร (C)	0.150	0.065	0.265	8.527	0.025
5. ด้านสมรรถนะขององค์กร (D)	0.219	0.083	0.315	6.387	0.006
6. ด้านการสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ (E)	0.266	0.075	0.317	11.297	0.006
7. ด้านแรงกดดันจากภาคประชาสังคม (F)	0.267	0.073	0.321	3.263	0.005
8. ด้านการสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย (G)	0.278	0.068	0.326	10.839	0.003

หมายเหตุ. $R = 0.852$; $R^2 = 0.726$; $Adj. R^2 = 0.721$; $F = 148.259$; $P\text{-value} = .000$ $SE = 0.237$

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ลำดับตัวแปรพยากรณ์ของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของการคัดสรรปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้ F-test (ANOVA Regression) พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย (G) , ด้านแรงกดดันจากภาคประชาสังคม (F) , ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน (A) , ด้านการสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ (E) , ด้านสมรรถนะขององค์กร (D) , ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร(C) , ด้านธรรมาภิบาล(B) ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ($F = 148.259$; $P\text{-value} = .000$)

เมื่อทำการตรวจสอบปัจจัยคัดสรรที่มีนัยสำคัญของตัวแปร (ปัจจัย) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยแต่ละตัวกับตัวแปรตามในสมการพบว่าตัวแปร (ปัจจัย) ที่ถูกเลือกเข้าสมการ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวม ($P\text{-value} = .000$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น 0.852 และสามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาล

ตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ร้อยละ 72.60 และมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ 0.237

ระยะที่ 2 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะ ด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้ดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น หรือ Modified Priority Needs Index: PNI Modified ที่ปรับปรุงโดย นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวาณิช (สุวิมล ว่องวาณิช, 2548, น. 18) ซึ่งเป็นวิธีการหาค่าความแตกต่างของสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยปรากฏผลจากการวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ระบบคมนาคม ระบบพลังงาน ระบบการจัดการน้ำ ระบบสื่อสาร และระบบกำจัดขยะ ดังนี้

ตารางที่ 4.13

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้ดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น (PNI Modified)

ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น (I)	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นอยู่ (D)	ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI _{modified})	ลำดับ
1. ระบบคมนาคม	4.38	1.92	1.28	2
2. ระบบพลังงาน	4.38	1.54	1.84	1
3. ระบบการจัดการน้ำ	4.39	2.11	1.08	3

(ต่อ)

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการ จัดการสาธารณะด้านโครงสร้าง พื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กใน เขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่ควรจะเป็น เป็น (I)	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่เป็นอยู่ เป็น (D)	ดัชนีลำดับ ความสำคัญของ ความต้องการ จำเป็น (PNI modified)	ลำดับ
4. ระบบสื่อสาร	4.40	2.90	0.51	5
5. ระบบกำจัดขยะ เฉลี่ย	4.39	2.30	0.90	4
	4.38	2.15	1.12	

จากตารางที่ 4.13 แสดงผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้ดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น (PNI Modified) โดยภาพรวมทุกด้าน กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกรายการ โดยมีค่า PNI_{modified} อยู่ระหว่าง 4.38 ถึง 2.15 โดยภาพรวมเฉลี่ย 1.12 รายการที่มีความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า PNI_{modified} สูงสุด มีความสำคัญลำดับที่ 1 คือ ระบบพลังงาน (1.84) ลำดับที่ 2 คือ ระบบคมนาคม (1.28) ลำดับที่ 3 คือ ระบบการจัดการน้ำ (1.08) ลำดับที่ 4 คือ ระบบกำจัดขยะ (0.90) และลำดับสุดท้าย คือ ระบบสื่อสาร (0.51)

ระยะที่ 3 สร้างและยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การสร้างและยืนยันรูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยดำเนินการแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ผลการสร้างรูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากประชาชน ส่วนที่ 2 ผลการตรวจสอบรูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และส่วนที่ 3 ยืนยันรูปแบบการบริหาร

จัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังปรากฏรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผลการสร้างรูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากประชาชน

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) ของการดำเนินการการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากการการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.14 แสดงผลการสร้างรูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากประชาชนด้วยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 4.14

ผลการสร้างรูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลเขาเดื่อในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจาก ประชาชนด้วยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis)

การบริหารจัดการสาธารณะด้าน	ปัจจัยภายใน	ปัจจัยภายนอก
โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาล	จุดแข็ง (Strength : S)	อุปสรรค (Threat=T)
ตำบลเขาเดื่อในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จุดอ่อน (Weakness : W)	โอกาส (Opportunity : O)
ระบบพลังงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการซ่อมบำรุงระบบไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ 2. มีการสร้างพลังงานทดแทน 3. มีการขยายไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนอย่างทั่วถึง 4. มีไฟส่องสว่างตามจุดอันตราย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานท้องถิ่นที่อยู่ในเขตรับผิดชอบ 2. หน่วยงานท้องถิ่นใกล้ถึงตลอดจนประชาชนที่อยู่นอกเขต นำขยะมูลฝอยมาทิ้งในแม่น้ำและลำคลองภายในเขตเทศบาล
ระบบคมนาคม	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการซ่อมแซมถนนและเส้นทางสัญจร 2. มีการซ่อมแซมถนนและเส้นทางสัญจร 3. มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ริมขอบทางถนนและเส้นทางสัญจร 4. มีระบบดูแลความปลอดภัยบนถนนและเส้นทางสัญจร 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความเจริญเติบโตของเมืองที่เกิดจากการเร่งพัฒนา เช่น การก่อสร้างตึก บ้าน อาคาร ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน เช่น ฝุ่นละออง , มลพิษทางเสียง เป็นต้น 2. การคมนาคมขนส่ง จากถนนรถทุกหนำหนักเกินจากภายนอก ที่ใช้เส้นทางผ่านเทศบาล ส่งผลให้ถนนเกิดการชำรุดเร็วขึ้น 3. การก่อสร้างหมู่บ้านจัดสรรบางแห่งประสบปัญหา วางท่อระบายน้ำไม่ได้มาตรฐาน มีการก่อสร้างอาคารปิดกั้นทางระบายน้ำ จึงทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขังตามมา

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

การบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาด เล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระบบการจัดการน้ำ	ปัจจัยภายใน	ปัจจัยภายนอก
	จุดแข็ง (Strength : S)	โอกาส (Opportunity : O)
	<ol style="list-style-type: none"> มีการปรับปรุงแหล่งน้ำ อุปโภค การพัฒนาแหล่งน้ำสำหรับ อุปโภค การขุดลอกแหล่งน้ำ มีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อ การเกษตรอย่างทั่วถึงและ เพียงพอ 	<ol style="list-style-type: none"> สามารถจัดสรรระบบน้ำประปา อย่างทั่วถึงและเพียงพอมากขึ้น สามารถขุดลอกท่อระบายน้ำได้ดี ขึ้นและบ่อยครั้งมากขึ้นเพื่อลด ปัญหาด้านการจัดการน้ำร.มีการ พัฒนาแหล่งน้ำให้เป็นแหล่ง ท่องเที่ยว
ระบบสื่อสาร	<ol style="list-style-type: none"> มีโทรศัพท์บ้านในครัวเรือน มีการประชาสัมพันธ์ความ เคลื่อนไหวของตำบล มีช่องทางร้องทุกข์ถึง ผู้บริหารท้องถิ่น มีห้องสมุดชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> การเข้าถึงมีสูง โดยเฉพาะ ผู้ประกอบการธุรกิจการสื่อสาร ภาคเอกชน ซึ่งมุ่งเน้นรายได้เป็น หลัก มากกว่ามุ่งเน้นการบริการที่ ประทับใจและเป็นประโยชน์ต่อ สาธารณะ
	<ol style="list-style-type: none"> ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของ บ้านเมือง เช่น การต่อเติมอาคารผิด ระเบียบ, แสงขายสินค้าไม่เป็นระเบียบ เป็นต้น เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา ระบบสื่อสารและการติดตั้งเสาสัญญาณ การสื่อสารทุกประเภท การเอาใจเอาเปรียบของผู้ประกอบการ และความร่วมมือและสนับสนุนการ พัฒนาการสื่อสาร 	<ol style="list-style-type: none"> ขาดการประสานงานระหว่าง หน่วยงานท้องถิ่นที่มีแหล่ง ท่องเที่ยวอยู่ในเขตรับผิดชอบ
	<ol style="list-style-type: none"> โครงการในด้านการระบบสื่อสารต้องใช้ งบประมาณสูง ซึ่งเทศบาลตำบลมี งบประมาณจำกัด 	

(ต่อ)

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

การบริหารจัดการสาธารณสุขระดับ โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบล ขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ปัจจัยภายใน	ปัจจัยภายนอก
จุดแข็ง (Strength : S)	จุดอ่อน (Weakness : W)	โอกาส (Opportunity : O)
อุปสรรค (Threat=T)		
<p>1. มีการบริหารจัดการ การจัดขยะชุมชน</p> <p>2. มีการบริหารจัดการแยก ขยะ</p> <p>3. มีการพัฒนาการจัด ขยะด้วยการตั้งโรงงาน กำจัดขยะ</p> <p>4. มีการยกระดับการจัดการ ขยะโดยใช้ขยะใช้ได้</p>	<p>1. งบประมาณมีจำกัดในการจัดซื้อ ครุภัณฑ์หรือการดำเนินการเกี่ยวกับ ด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>2. ประชาชนบางส่วนในเขตเทศบาล ตำบล ขาดจิตสำนึกในการรักษา ความสะอาด เช่น การทิ้งขยะไม่ เป็นที่, การปล่อยน้ำเสียจาก ครัวเรือน ร้านค้า และโรงงานลงสู่ แม่น้ำ เป็นต้น</p> <p>3. พื้นที่การบำบัดน้ำเสียยังไม่ ครอบคลุมทั่วเขตเทศบาลตำบล</p>	<p>1. หน่วยงานท้องถิ่นใกล้เคียงตลอดจน ประชาชนที่อยู่นอกเขต นำขยะมูลฝอยมา ทิ้งในเขตเทศบาล</p> <p>2. การรับภาระหนักในการรองรับปริมาณ ขยะจากหน่วยงานภายนอก</p> <p>3. การเป็นศูนย์กลางความเจริญของจังหวัด ในด้านต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อ สภาพแวดล้อม เช่น มีปัญหามลพิษต่าง ๆ</p> <p>4. สภาวะโลกร้อน (Global Warming) ที่ส่งผลกระทบต่อ</p> <p>5. ฤดูกาลส่งผลกระทบต่อภาคการดำเนินการซึ่ง กลับขยะมูลฝอยโดยเฉพาะฤดูฝน เนื่องจากทำให้สภาพพื้นที่ที่ฝังกลบมี ลักษณะดิน รอยรกรุกเขยื้อนทำงานไม่ สะดวกและจะส่งกลิ่นเหม็น</p>

จากตารางที่ 4.14 แสดงผลการสร้างรูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากประชาชนด้วยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) สามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. ระบบคมนาคม

1.1 จุดแข็ง (Strength : S)

1.1.1 ผู้บริหารเทศบาลมีวิสัยทัศน์และนโยบายการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานที่กว้างไกล เพื่อรองรับการเจริญเติบโตและการท่องเที่ยวของเมืองและจังหวัด

1.1.2 เทศบาลมีโครงข่ายการคมนาคมที่ครอบคลุมเชื่อมต่อระหว่างถนนหลัก ถนนรอง ได้อย่างสะดวกและคล่องตัว

1.2 จุดอ่อน (Weakness : W)

เทศบาลมีงบประมาณที่จำกัด

1.3 โอกาส (Opportunity : O)

1.3.1 ประชาชนให้การสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม

1.3.2 เขตเทศบาลตำบลเป็นศูนย์กลางความเจริญของจังหวัด มีหน่วยงานที่ดำเนินกิจการ การบริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานที่ครอบคลุมอยู่ในเขตเทศบาล เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เป็นต้น

1.3.3 เทศบาลตำบลแต่ละแห่ง มีภูมิประเทศที่สวยงาม มีแม่น้ำ ตั้งอยู่บริเวณหน้าเมือง สามารถปรับ พัฒนาภูมิทัศน์เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศที่ดีบริเวณหน้าเมืองในการเป็นห้องรับแขกของเมืองที่น่ามอง

1.4 อุปสรรค (Threat=T)

1.4.1 ความเจริญเติบโตของเมืองที่เกิดจากการเร่งพัฒนา เช่น การก่อสร้างตึก บ้าน อาคาร ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน เช่น ฝุ่นละออง , มลพิษทางเสียง เป็นต้น

1.4.2 การคมนาคมขนส่ง จากระถบรถทุกน้ำหนักเกินจากภายนอก ที่ใช้เส้นทางผ่านเทศบาล ส่งผลให้ถนนเกิดการชำรุดเร็วขึ้น

1.4.3 การก่อสร้างหมู่บ้านจัดสรรบางแห่งประสบปัญหา วางท่อระบายน้ำไม่ได้มาตรฐาน มีการก่อสร้างอาคารปิดกั้นทางระบายน้ำ จึงทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขังตามมา

2. ระบบพลังงาน

2.1 จุดแข็ง (Strength : S)

2.1.1 สำนักงานเทศบาลแห่งใหม่สามารถรองรับความเจริญเติบโตของเมืองในอนาคต และ ให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.2 ผู้บริหารสามารถกำหนดนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาระบบพลังงานได้เองภายใต้กรอบของกฎหมาย

2.1.3 บุคลากรส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาในจังหวัด ทำให้มีความใกล้ชิดและเข้าใจวัฒนธรรมหรือปัญหาของระบบพลังงานแต่ละท้องถิ่น

2.2 จุดอ่อน (Weakness : W)

2.2.1 ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้อย และให้ความร่วมมือไม่มากนัก

2.2.2 งบประมาณในการบริหารจัดการมีจำกัด

2.3 โอกาส (Opportunity : O)

2.3.1 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานและพัฒนากการใช้พลังงานทางเลือกและพลังงานสะอาด

2.3.2 สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

2.4 อุปสรรค (Threat : T)

2.4.1 ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานท้องถิ่นที่มีอยู่ในเขตรับผิดชอบ

2.4.2 หน่วยงานท้องถิ่นใกล้เคียงตลอดจนประชาชนที่อยู่นอกเขต นำขยะมูลฝอยมาทิ้งในแม่น้ำและลำคลองภายในเขตเทศบาล

3. ระบบการจัดการน้ำ

3.1 จุดแข็ง (Strength : S)

3.1.1 ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานท้องถิ่นมากขึ้น

3.1.2 เทศบาลตำบลมีการคัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงาน

3.2 จุดอ่อน (Weakness : W)

3.2.1 ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้อย และให้ความร่วมมือไม่มากนัก

3.2.2 งบประมาณในการบริหารจัดการมีจำกัด

3.3 โอกาส (Opportunity : O)

3.3.1 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ระบบการจัดการน้ำที่มีการพัฒนาบนยุทธศาสตร์
การพัฒนาอย่างยั่งยืน

3.3.2 สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

3.4 อุปสรรค (Threat : T)

3.4.1 ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานท้องถิ่นที่มีอยู่ในเขตรับผิดชอบ

3.4.2 หน่วยงานท้องถิ่นใกล้เคียงตลอดจนประชาชนที่อยู่นอกเขต นำขยะมูลฝอย
มาทิ้งในแม่น้ำและลำคลองภายในเขตเทศบาล

4 ระบบสื่อสาร

4.1 จุดแข็ง (Strength : S)

ผู้บริหารมีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมและพัฒนาระบบสื่อสาร

4.2 จุดอ่อน (Weakness : W)

4.2.1 ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง เช่น การต่อเติมอาคารผิด
ระเบียบ , แผงขายสินค้าไม่เป็นระเบียบ เป็นต้น เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาระบบสื่อสารและการ
ติดตั้งเสาสัญญาณการสื่อสารทุกประเภท

4.2.2 การเอารัดเอาเปรียบของผู้ประกอบการ และความร่วมมือและสนับสนุน
การพัฒนาการสื่อสาร

4.2.3 โครงการในด้านการระบบสื่อสารต้องใช้งบประมาณสูง ซึ่งเทศบาลตำบลมี
งบประมาณจำกัด

4.3 โอกาส (Opportunity : O)

4.3.1 นโยบายรัฐบาลส่งเสริมการพัฒนาการสื่อสารและเชื่อมโยงด้วยเทคโนโลยี
สารสนเทศ

4.3.2 สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

4.4 อุปสรรค (Threat : T)

4.4.1 การแข่งขันมีสูง โดยเฉพาะผู้ประกอบการธุรกิจการสื่อสารภาคเอกชน
ซึ่งมุ่งเน้นรายได้เป็นหลัก มากกว่ามุ่งเน้นการบริการที่ประทับใจและเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

4.4.2 ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานท้องถิ่นที่มีแหล่งท่องเที่ยวอยู่ใน
เขตรับผิดชอบ

5. ระบบกำจัดขยะ

5.1 จุดแข็ง (Strength : S)

5.1.1 เจ้าหน้าที่มีความรู้ ความชำนาญเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย เนื่องจากเทศบาลมีประสบการณ์การทำงานด้านนี้มาอย่างยาวนาน

5.1.2 เทศบาลตำบลมีศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลที่สามารถรองรับปริมาณขยะได้มาก

5.1.3 ประชาชนมีการตื่นตัวด้านสิ่งแวดล้อม เห็นได้จากการมีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหา / ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยและเรื่องสิ่งแวดล้อมต่างๆ มากขึ้น

5.1.4 แต่ละพื้นที่มีโรงปรับปรุงคุณภาพน้ำที่ได้มาตรฐาน

5.2 จุดอ่อน (Weakness : W)

5.2.1 งบประมาณมีจำกัดในการจัดซื้อครุภัณฑ์หรือการดำเนินการเกี่ยวกับด้านสิ่งแวดล้อม

5.2.2 ประชาชนบางส่วนในเขตเทศบาลตำบล ขาดจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด เช่น การทิ้งขยะไม่เป็นที่, การปล่อยน้ำเสียจากครัวเรือน ร้านค้า และโรงงานลงสู่แม่น้ำ เป็นต้น

5.2.3 พื้นที่การบำบัดน้ำเสียยังไม่ครอบคลุมทั่วเขตเทศบาลตำบล

5.3 โอกาส (Opportunity : O)

5.3.1 มีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์และสวยงาม

5.3.2 ได้รับความสนใจและร่วมมือจากหน่วยงานท้องถิ่นด้วยกันในการร่วมกันจัดการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของจังหวัด เช่น ปัญหาขยะมูลฝอย

5.4 อุปสรรค (Threat : T)

5.4.1 หน่วยงานท้องถิ่นใกล้เคียงตลอดจนประชาชนที่อยู่นอกเขต นำขยะมูลฝอยมาทิ้งในเขตเทศบาล

5.4.2 การรับภาระหนักในการรองรับปริมาณขยะจากหน่วยงานภายนอก

5.4.3 การเป็นศูนย์กลางความเจริญของจังหวัดในด้านต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม เช่น ปัญหามลพิษต่าง ๆ

5.4.4 สภาวะโลกร้อน (Global Warming) ที่ส่งผลกระทบต่อทั่วโลก

5.4.5 ฤดูกาลส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการฝังกลบขยะมูลฝอย โดยเฉพาะฤดูฝน เนื่องจากทำให้สภาพพื้นที่ฝังกลบมีลักษณะดิน ทรบรทุกขยย้ายทำงานไม่สะดวกและขยะส่งกลิ่นเหม็น

ผลการวิเคราะห์ร่วมกันกำหนดเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าประสงค์ (Goal) และประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue) ของการดำเนินการการบริหารจัดการ สาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากการการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 2 ปรากฏผลดังนี้

1. วิสัยทัศน์ (Vision)

เทศบาลตำบลนำอยู่ เชิดชูคุณธรรม ส่งเสริมคุณภาพชีวิต สนับสนุนการศึกษา สืบสานประเพณี ส่งเสริมพัฒนาที่ยั่งยืน

2. พันธกิจ (Mission)

- 2.1 จัดให้มีการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ
- 2.2 นำหลักการบริหารบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ
- 2.3 ร่วมรณรงค์ อนุรักษ์ รักษาสภาพสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับการวางผังเมืองที่ดี
- 2.4 ส่งเสริมด้านการศึกษา สาธารณสุข สังคมสงเคราะห์ นันทนาการ สาธารณภัย ตลอดจน ส่งเสริมอนุรักษ์ ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม
- 2.5 ส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น มีความกินดีอยู่ดีแบบพอเพียง
- 2.6 นำหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

3. เป้าประสงค์ (Goal)

- 3.1 การคมนาคมมีความสะดวก รวดเร็ว
- 3.2 เพื่อพัฒนาบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3.3 รณรงค์ สร้างจิตสำนึก ให้ประชาชน ร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสิ่งแวดล้อม
- 3.4 ให้ประชาชน เยาวชนทุกคน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง
- 3.5 ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- 3.6 เศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็งยั่งยืน ประชาชนพึ่งพาตนเองได้ และปัญหาความยากจนลดลง
- 3.7 เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปด้วยความโปร่งใส ประชาชนมีส่วนร่วม

4. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

การแก้ไขปัญหาหน้าท่วม ท่อตัน ขยะ ไฟฟ้า ประปา ถนน ได้กำหนดการป้องกัน แก้ไข โดยปรับปรุงลอกระบายน้ำ ปรับปรุงที่ทิ้งขยะ และดูแลถนน ตลอดจนปรับปรุงไฟฟ้าสาธารณะ ให้มีแสงสว่างทั่วถึง พร้อมทั้งก่อสร้างท่อระบายน้ำเพิ่ม เพื่อระบายน้ำที่กักขัง

สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังปรากฏยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้

1. ระบบพลังงาน

โดยภาพรวมแล้วปัจจัยภายในอยู่ในระดับที่มีโอกาสการพัฒนา เนื่องจากสำนักงานเทศบาลแห่งใหม่สามารถรองรับเจริญเติบโตของเมืองในอนาคต และให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทางผู้บริหารสามารถกำหนดนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาระบบพลังงานได้เองภายใต้กรอบของกฎหมาย พร้อมทั้งบุคลากรส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาในจังหวัด ทำให้มีความใกล้ชิดและเข้าใจวัฒนธรรมหรือปัญหาในระบบพลังงานแต่ละท้องถิ่น โดยมีโอกาสที่ดีต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และพัฒนาการใช้พลังงานทางเลือกและพลังงานสะอาดและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ทั้งนี้แม้จะมีปัจจัยภายนอก ซึ่งเป็นจุดอ่อน คือ ประชาชนเข้ามาประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้อย และให้ความร่วมมือไม่มากนัก และงบประมาณในการบริหารจัดการมีจำกัด อีกทั้งขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานท้องถิ่นที่มีอยู่ในเขตรับผิดชอบ และหน่วยงานท้องถิ่นใกล้เคียงตลอดจนประชาชนที่อยู่นอกเขต นำขยะมูลฝอยมาทิ้งในแม่น้ำและลำคลองภายในเขตเทศบาล

2. ระบบคมนาคม

โดยภาพรวมแล้วปัจจัยภายในอยู่ในระดับที่มีโอกาสการพัฒนา เนื่องจากผู้บริหารเทศบาลมีวิสัยทัศน์และนโยบายการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานที่กว้างไกล เพื่อรองรับการเจริญเติบโตและการท่องเที่ยวของเมืองและจังหวัด ตลอดจนเทศบาลมีโครงข่ายการคมนาคมที่ครอบคลุมเชื่อมต่อระหว่างถนนหลัก ถนนรองได้อย่างสะดวกและคล่องตัว นอกจากนี้ยังมีโอกาสที่ดำเนินการส่งเสริมประชาชน ให้การสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาโดยโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคมพร้อมทั้งดำเนินการให้เขตเทศบาลเป็นศูนย์กลางความเจริญของจังหวัดมีหน่วยงานที่ดำเนินกิจการ การบริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานที่ครอบคลุมอยู่ในเขตเทศบาล เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เป็นต้น ตลอดจนเทศบาลตำบลแต่ละแห่ง มีภูมิประเทศที่สวยงาม มีแม่น้ำตั้งอยู่บริเวณหน้าเมือง สามารถปรับ พัฒนาภูมิทัศน์เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศที่ดี บริเวณหน้าเมืองในการเป็นห้องรับแขกของเมืองที่น่ามอง ทั้งนี้ แม้ว่าจะเป็นปัจจัยภายนอก ที่เป็นจุดอ่อน คือ ความเจริญเติบโตของเมืองที่เกิดจากการเร่งพัฒนา เช่น การก่อสร้างตึก บ้าน อาคาร ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน เช่น ฝุ่นละออง มลพิษทางเสียง เป็นต้น การคมนาคมขนส่ง จากระถาวรทุกน้ำหนักเกินจากภายนอก ที่ใช้เส้นทางผ่านเทศบาล ส่งผลให้ถนนเกิดการชำรุด

เร็วขึ้น และการจัดสร้างหมู่บ้านจัดสรรบางแห่งประสบปัญหา วางท่อระบายน้ำไม่ได้มาตรฐาน มีการก่อสร้างอาคารปิดกั้นทางระบายน้ำ จึงทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขังตามมา อีกทั้งทางเทศบาลมีงบประมาณที่จำกัด

3. ระบบการจัดการน้ำ

โดยภาพรวมแล้วปัจจัยภายในอยู่ในระดับที่มีโอกาสการพัฒนา เนื่องจากประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานท้องถิ่นมากขึ้น และทางเทศบาลตำบลมีการคัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงาน จึงทำให้มีโอกาสดต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ระบบการจัดการน้ำที่มีการพัฒนาบนยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างยั่งยืน และยังคงคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดอีกด้วย

ทั้งนี้ แม้ว่าจะมีปัจจัยภายนอก ที่เป็นจุดอ่อน คือ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้อย และให้ความร่วมมือไม่มากนัก และงบประมาณในการบริหารจัดการมีจำกัด อีกทั้งยังพบว่าขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานท้องถิ่นที่มีอยู่ในเขตรับผิดชอบ และหน่วยงานท้องถิ่นใกล้เคียงตลอดจนประชาชนที่อยู่นอกเขต นำขยะมูลฝอยมาทิ้งในแม่น้ำและลำคลองภายในเขตเทศบาล

4. ระบบกำจัดขยะ

โดยภาพรวมแล้วปัจจัยภายในอยู่ในระดับที่มีโอกาสการพัฒนา เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีความรู้ ความชำนาญเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย เนื่องจากเทศบาลมีประสบการณ์การทำงานด้านนี้มาอย่างยาวนาน อีกทั้งทางเทศบาลตำบลมีศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลที่สามารถรองรับปริมาณขยะได้มาก โดยประชาชนมีการตื่นตัวด้านสิ่งแวดล้อม เห็นได้จากกรมมีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหา/ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยและเรื่องสิ่งแวดล้อมต่างๆ มากขึ้น และแต่ละพื้นที่มีโรงปรับปรุงคุณภาพน้ำที่ได้มาตรฐาน จึงทำให้มีโอกาพัฒนา เพราะมีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์และสวยงาม และได้รับความสนใจและร่วมมือจากหน่วยงานท้องถิ่นด้วยกันในการร่วมกันจัดการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของจังหวัด เช่น ปัญหาขยะมูลฝอย

ทั้งนี้ แม้ว่าจะมีปัจจัยภายนอก ที่เป็นจุดอ่อน คือ งบประมาณมีจำกัดในการจัดซื้อครุภัณฑ์ หรือการดำเนินการเกี่ยวกับด้านสิ่งแวดล้อม ประชาชนบางส่วนในเขตเทศบาลตำบล ขาดจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด เช่น การทิ้งขยะไม่เป็นที่, การปล่อยน้ำเสียจากครัวเรือน ร้านค้า และโรงงานลงสู่แม่น้ำ เป็นต้น ตลอดจนพื้นที่การบำบัดน้ำเสียยังไม่ครอบคลุมทั่วเขตเทศบาลตำบล อีกทั้งหน่วยงานท้องถิ่นใกล้เคียงตลอดจนประชาชนที่อยู่นอกเขต นำขยะมูลฝอยมาทิ้งในเขตเทศบาล มีการรับภาระหนักในการรองรับปริมาณขยะจากหน่วยงานภายนอก การเป็นศูนย์กลางความเจริญของจังหวัดในด้านต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม เช่น ปัญหามลพิษต่าง ๆ สภาวะ

โลกร้อน ที่ส่งผลกระทบต่อทั่วโลก และฤดูกาลส่งผลกระทบต่อการค้าและการดำรงชีพของมนุษย์ โดยเฉพาฤดูฝน เนื่องจากทำให้สภาพพื้นที่ฝั่งกลบมีลักษณะลื่น รถบรรทุกขนย้ายทำงานไม่สะดวกและขยะส่งกลิ่นเหม็น

5. ระบบสื่อสาร

โดยภาพรวมแล้วปัจจัยภายในอยู่ในระดับที่มีโอกาสการพัฒนา เนื่องจากผู้บริหารมีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมและพัฒนาระบบสื่อสาร โดยมีโอกาสที่มโนนโยบายของรัฐบาลส่งเสริมการพัฒนาการสื่อสารและเชื่อมโยงด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ทั้งนี้ แม้ว่าจะมีปัจจัยภายนอก ที่เป็นจุดอ่อน คือ ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง เช่น การต่อเติมอาคารผิดระเบียบ , แผงขายสินค้าไม่เป็นระเบียบ เป็นต้น เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาระบบสื่อสารและการติดตั้งเสาสัญญาณการสื่อสารทุกประเภท การเอารัดเอาเปรียบของผู้ประกอบการ และความร่วมมือและสนับสนุนการพัฒนาการสื่อสาร และโครงการในด้านการระบบสื่อสารต้องใช้งบประมาณสูง ซึ่งเทศบาลตำบลมีงบประมาณจำกัด พร้อมทั้งมีการแข่งขันมีสูง โดยเฉพาะผู้ประกอบการธุรกิจการสื่อสารภาคเอกชน ซึ่งมุ่งเน้นรายได้เป็นหลัก มากกว่ามุ่งเน้นการบริการที่ประทับใจและเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ตลอดจนการที่ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานท้องถิ่นที่มีแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในเขตรับผิดชอบ

ส่วนที่ 2 ผลการตรวจสอบรูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

หลังจากได้ที่ได้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ (Analysis) และสังเคราะห์ (Synthesis) ตลอดจนการนำมาตีความ พร้อมกับสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction) จนได้ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือแต่ละด้าน ดังนี้

1. ระบบคมนาคม

เทศบาลตำบลจะต้องมีวิธีการบริหารจัดการงบประมาณให้เหมาะสมกับรายได้ของหน่วยงาน เพื่อตอบสนองกับความต้องการของประชาชนในด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะด้านการคมนาคม เพราะการคมนาคมจะดีได้นั้น ขึ้นอยู่กับการบริหารงบประมาณนั้น ๆ ก่อนอื่นจะต้องเริ่มจากการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกครั้ง กล่าวคือ จะต้องมีการประชาคมหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมตัดสินใจที่จะเสนอโครงการตามที่ตนเองคิดว่าเดือดร้อนและต้องการให้พัฒนา จากนั้นจึงนำเข้าสู่สภาเทศบาล เพื่อพิจารณาพัฒนาตามลำดับความสำคัญ และตรวจสอบว่าเพียงพอกับงบประมาณของเทศบาลตำบลหรือไม่ โดยงบประมาณที่ตั้งในข้อบัญญัติประจำปีงบประมาณ

นั้น มาจากเงินเหลือจ่ายจากรายจ่ายของเทศบาลตำบล ซึ่งโครงการคมนาคมที่จะดำเนินการนั้น จะต้องมีการสำรวจความต้องการของประชาชน ว่าพื้นที่ใดยังขาดเส้นทางสัญจรหรือต้องพัฒนาเส้นทางสัญจรอยู่

2. ระบบพลังงาน

จะต้องมีการประชุมหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมตัดสินใจที่จะเสนอโครงการ ตามที่ตนเองคิดว่าดีหรืออื่นและต้องการให้พัฒนา จากนั้นจึงนำเข้าสู่สภาเทศบาล เพื่อพิจารณาพัฒนา ตามลำดับความสำคัญ โดยเทศบาลตำบลจะต้องมีการบริหารจัดการ โดยตั้งหมวดเงินอุดหนุนที่เป็น เงินเหลือจ่ายจากรายจ่ายประจำของเทศบาลตำบล อีกทั้งเพื่ออุดหนุนให้กับการไฟฟ้านครหลวงหรือ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เพื่อให้เข้ามาดำเนินการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะ และติดตั้งไฟฟ้า แสงสว่าง สาธารณะ

3. ระบบการจัดการน้ำ

จะต้องดำเนินการสำรวจความต้องการของประชาชน ว่าพื้นที่ใดยังขาดงานบริการด้านนี้ อยู่ จากนั้นจึงขอความอนุเคราะห์ไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อประสานงานกับการประปา นครหลวงจังหวัดนั้น ๆ เพื่อสนับสนุนงบประมาณในการขยายเขตน้ำประปาให้ครอบคลุมทุก พื้นที่ อีกทั้งด้านแหล่งน้ำ คูคลองต่าง ๆ เทศบาลตำบลแต่ละแห่งจะต้องดำเนินการขุดลอก คูคลอง มีการกำจัดวัชพืชในลำคลอง มีการบริหารจัดการด้านมลพิษทางน้ำ มีการออกข้อบัญญัติกฎหมาย ควบคุมอาคาร เพื่อดูแลการก่อสร้างอาคารต่าง ๆ ไม่ให้รุกร้าไปในแหล่งน้ำสาธารณะที่อยู่ในพื้นที่ที่ เทศบาลตำบลดูแลได้

ทั้งนี้ ในการพิจารณางบประมาณของการขุดลอกคูคลองต่าง ๆ นั้น จะต้องมีการประชุมเข้า มามีส่วนร่วม โดยกระบวนการของเวทีประชาคมแต่ละหมู่บ้าน เมื่อประชาชนเสนอโครงการต่าง ๆ มาแล้ว ทางเทศบาลตำบลก็ต้องนำมาพิจารณาถึงลำดับความสำคัญของแต่ละโครงการ ความ จำเป็นเร่งด่วน เพื่อที่จะได้แก้ไขปัญหาได้อย่างตรงตามเป้าหมาย และเกิดประโยชน์ต่อประชาชน มากที่สุด

4. ระบบสื่อสาร

การสื่อสารนั้น จะต้องมีการสำรวจความขาดแคลนของประชาชน โดยเทศบาลตำบล จะต้องเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านการจัดเวทีประชาคม เพื่อให้มีการพัฒนาการบริหาร การจัดการ โดยการนำ ICT เข้ามาทดแทนหรือปรับปรุงระบบงานปัจจุบัน ให้มีประสิทธิภาพมาก ขึ้น ให้เกิดบูรณาการและเอกภาพในระบบข้อมูล การวางแผน การประสานงาน การจัดสรร งบประมาณ ลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน รวมทั้งนำ ICT มาใช้ในการให้บริการแก่ประชาชน ให้ดีขึ้น ซึ่งจะสร้างคุณค่าให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการในด้านความสะดวกรวดเร็วในการใช้

บริการ รวมถึงความโปร่งใส ตรวจสอบได้ อันจะสนับสนุนบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น

5. ระบบกำจัดขยะ

การจัดการระบบกำจัดขยะมูลฝอยและของเสีย จะต้องพัฒนาโดยการสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติเสียก่อน หลังจากนั้นจะต้องมีการสำรวจความขาดแคลนของประชาชน โดยเทศบาลตำบลจะต้องเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านการจัดเวทีประชาคม พร้อมทั้งสร้างคุณค่าให้แก่ประชาชนจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติภายในพื้นที่ของตน

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ทำการตรวจสอบและวิพากษ์ยุทธศาสตร์รูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยพิจารณาจากรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่ออธิบายเกี่ยวกับประเด็นยุทธศาสตร์แต่ละด้านของโครงสร้างพื้นฐานให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

5.1 การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

อุทัย หิรัญโต (2525, น. 123) กล่าวว่าคำว่า “ประสิทธิภาพ” ในวงการธุรกิจหมายถึง การจัดการที่ได้รับผลกำไร หรือขาดทุน สำหรับในการบริหารงานราชการในทางปฏิบัติวัด ประสิทธิภาพได้ยากมาก วิธีวัดประสิทธิภาพที่ใช้ในวงราชการ จึงหมายถึงผลการปฏิบัติงานที่ยังให้เกิดความพึงพอใจและประโยชน์แก่มวลมนุษย์ (Human Satisfaction and Benefit Produced) ดังนั้น ประสิทธิภาพในทางราชการจะต้องพิจารณาถึงคุณค่าทางสังคม จึงไม่จำเป็นต้องประหยัด หรือมีกำไร เพราะงานบางอย่างถ้าจะทำการประหยัด อาจไม่มีประสิทธิภาพก็ได้ นอกจากนี้การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพจะต้องพิจารณาคำว่า “ประสิทธิผล” ประกอบด้วยคำว่า ประสิทธิผล (Effectives) หมายถึง ผลสำเร็จของการบริหารที่บรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานที่ไม่มีประสิทธิภาพก็ได้ เพราะประสิทธิผลเพียงแต่พิจารณาถึงผลงานที่ได้รับเท่านั้น ลักษณะการบริหารที่มีประสิทธิผลคือ การบรรลุเป้าหมาย แต่การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ คือ การใช้ทรัพยากรการบริหารอย่างประหยัดเกิดผลรวดเร็วโดยการนำเวลา (Time) เข้ามาพิจารณาด้วย

กนกรัตน์ คุ้มบัวและคณะ (2542) ได้ให้ความหมายของคำว่า ประสิทธิภาพการบริหารงาน ไว้สามนัย คือ

นัยที่ 1 เกี่ยวกับงาน โดยตรง คือ งานที่ออกมา^{นั้น}เกิดผลได้เร็วกว่ากำหนดหรือผลงานที่มีคุณภาพ และผลงานสูงกว่ากำหนด

นัยที่ 2 เกี่ยวกับผู้บริหาร ผู้บริหารมีความสามารถทำงานโดยตลอดไม่มีการหยุดหรือชะงัก และมีทักษะในเรื่องการบริหารงานในการวางแผน การจัดองค์การ การมอบหมายงาน การสั่งการ การตรวจสอบควบคุมงานที่มีระบบ และเป็นกระบวนการ รวมทั้งการตัดสินใจที่ดี

นัยที่ 3 เกี่ยวกับตัวผู้ปฏิบัติงาน ผู้ร่วมงานทำงานอย่างมีความสุข ไม่มีปัญหาข้อขัดแย้ง มีการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ในการปฏิบัติงาน การประสานงาน และการติดต่อสื่อสารภายในองค์การเป็นไปด้วยดี

จากแนวคิดดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ Peterson และ Plowman (พลภัทร ช่างสากล, 2558) ซึ่งกล่าวว่าประสิทธิภาพประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ 5 ประการคือ

1. คุณภาพของงาน (Quality) จะต้องมีความสูง คือ ผู้ผลิตและผู้ใช้ได้ประโยชน์คุ้มค่าและมีความพึงพอใจ
2. ปริมาณงาน (Quantity) ของงานที่เกิดขึ้นจะต้องเป็นไปตามความคาดหวังของหน่วยงาน
3. เวลา (Time) คือ เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานจะต้องเหมาะสมกับคุณภาพและปริมาณของงาน รวมทั้งจะต้องเป็นไปตามกำหนดและสภาวะการณ์ด้วย
4. วิธีการ (Method) ในการดำเนินงานจะต้องอยู่ในลักษณะที่ถูกต้องตามหลักการเหมาะสมกับงานและทันสมัย
5. ค่าใช้จ่าย (Coats) ในการดำเนินงานทั้งหมดจะต้องเหมาะสมกับงานและวิธีการคือจะต้องลงทุนน้อยและได้ผลกำไรมากที่สุด

พลภัทร ช่างสากล (2558) ได้สรุปไว้ว่า ประสิทธิภาพของการบริหารงาน จะเป็นเครื่องชี้ถึงความเจริญก้าวหน้า หรือความล้มเหลวขององค์กร งานที่สำคัญของผู้บริหารองค์กรก็คืองานในหน้าที่ของการบริหาร ซึ่งจะเหมือนกันเป็นสากล ไม่ว่าจะเป็นองค์กรขนาดใด มีจุดประสงค์ใด จะเป็นเครื่องมือช่วยให้การบริหารงานหรือการจัดการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารที่ชาญฉลาดจะต้องเลือกการบริหารที่เหมาะสมกับองค์กรของตนในสถานการณ์ต่าง ๆ และนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แก่องค์กรมากที่สุด

Simon (1960 อ้างถึงใน พลภัทร ช่างสากล, 2558) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพไว้คล้ายคลึงกับ Miller คือ ถ้าพิจารณาว่าสิ่งใดมีประสิทธิภาพสูงที่สุดนั้นให้ดูจากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กับผลผลิต (Output) ที่ได้รับออกมาเพราะฉะนั้นตามทัศนะนี้

ประสิทธิภาพจึงเท่ากับผลผลิตด้วยปัจจัยนำเข้า และถ้าเป็นการบริหารราชการหรือองค์กรของรัฐ ก็ควรบวกกับความพึงพอใจของผู้รับบริการ (Satisfaction) เข้าไปด้วย

ดังนั้นแนวความคิดเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานนั้น สรุปได้ว่า คือ การทำงานให้สอดคล้องกับประสิทธิผล การใช้ทรัพยากรในการบริหารน้อยที่สุด และผลที่ออกมานั้นจะต้องเสร็จก่อนกำหนด เวลา ปริมาณ และคุณภาพของงานจะต้องไม่เกินกว่าที่กำหนดประสิทธิภาพของการบริหารจะมีความและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขึ้นอยู่กับนักบริหารที่ทำงานอย่างเป็นระบบ ปฏิบัติงานบริหารอย่างถูกต้องและครบถ้วนทุกขั้นตอน ตามกระบวนการบริหาร

5.2 วิธีพิจารณาพื้นฐานการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ

กนกรัตน์ คุ้มบัวและคณะ (2542) ได้ให้ข้อเสนอวิธีพิจารณาพื้นฐานการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. มีการวางแผนและควบคุมงานที่ดี ซึ่งประกอบด้วยลักษณะ
  - 1.1 สามารถจัดให้นักบริหารได้รับข่าวสาร ข้อมูล ทันเวลา ทันสมัย ถูกต้อง
  - 1.2 เป็นแผนที่สมบูรณ์ก่อนดำเนินการ
  - 1.3 เปลี่ยนแปลงได้เหมาะสมกับความจำเป็น
  - 1.4 ประหยัดค่าใช้จ่ายและทรัพยากรในการดำเนินงาน
  - 1.5 ง่ายต่อการรับรู้และสามารถเป็นที่เข้าใจได้ในระหว่างผู้เกี่ยวข้อง
  - 1.6 มีเรื่องไต่สวนจรรยาบรรณที่ปัญหา
  - 1.7 มีมาตรการประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นก่อนเริ่ม และระหว่าง

ดำเนินการ

- 1.8 คาดหมายขอบเขตที่จะเกิดปัญหาได้

2. มีการจัดระบบงานให้เหมาะสม ซึ่งประกอบด้วยปัจจัย 2 ส่วน คือ คน และระบบงาน ประสิทธิภาพจะเกิดขึ้นได้เมื่อมีความพร้อมทั้งสองส่วน

3. จัดให้มีการประสานงานที่ดี
4. เพิ่มสมรรถภาพของคนให้สูงขึ้น

งชัย สันติวงษ์ (2533, น. 4) ได้กล่าวถึงลักษณะของกลยุทธ์การบริหารที่ทรงประสิทธิภาพคือ

1. เป็นการบริหารเชิงรวมที่กระทำอย่างเป็นระบบ ที่มีการบริหารครบถ้วนสมบูรณ์ทุกด้าน

2. เป็นการบริหารที่พร้อมสมบูรณ์ด้วย “แผนงาน” ที่มีประสิทธิภาพ

3. เป็นการบริหารที่พร้อมสมบูรณ์ด้วย “ระบบปฏิบัติการในการบริหารงาน” คือ เทคนิคการจัดทำแผน การวัดผล การจูงใจ การควบคุม การพัฒนานักบริหาร และการแสวงหาประโยชน์จากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อีกด้วย

ตามลักษณะดังกล่าวระบบการบริหารงานที่เน้นความมีประสิทธิภาพจะเริ่มพิจารณาการบริหารตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า กระบวนการบริหาร ผลที่ได้จากการบริหารและประสิทธิผลที่ได้รับดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ทรัพยากรทางการบริหาร ซึ่งมีคน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ ฯลฯ ผู้บริหารต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมและตรงตามเป้าหมาย ได้ผลตอบแทนมากที่สุด

2. กระบวนการบริหาร (Process) ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กร การบริหารบุคคล ฯลฯ ผู้บริหารต้องจัดระบบกระบวนการบริหารที่เน้นถึงคุณภาพงานทั้งปริมาณและคุณภาพที่สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมขององค์กรด้วย

3. ผลที่ได้ออกมาจากการบริหาร (Output) คือ ประสิทธิภาพขององค์กรและของผู้บริหารว่าสามารถบริหารงานได้บรรลุเป้าหมายได้มากน้อยเพียงใด

4. ประสิทธิภาพที่ได้รับ จะทำให้ทราบว่า การบริหารงานมีประสิทธิภาพและสามารถบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายโดยประหยัดเพียงไร

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเพิ่มเติม พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีจำนวน 7 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชน ธรรมชาติ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สมรรถนะขององค์กร การสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ แรงกดดันจากภาคประชาสังคม และการสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชน ประชาชนหมายถึง คนไทยทุกคนไม่ว่าจะประกอบอาชีพใด ต้องรู้จักสิทธิและการใช้สิทธิ ต้องตื่นตัวกระตือรือร้นที่จะรับรู้ ตรวจสอบ กระบวนการตัดสินใจของภาครัฐที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของคนอื่น สร้างภาคประชาชนและสังคมที่เข้มแข็ง มีทัศนคติต่อส่วนร่วมที่ถูกต้อง และมีคุณธรรม ทั้งนี้ บทบาทของภาครัฐนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ได้บัญญัติความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนไว้ ดังนี้

1.1 ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

1.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมืองในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ

1.3 ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ ในรูปแบบองค์การทางวิชาชีพหรือตามสาขาอาชีพที่หลากหลาย หรือรูปแบบอื่น

1.4 ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมืองและจัดให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองเพื่อช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรมสาธารณะของชุมชน รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกรูปแบบ ให้สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการของชุมชนในพื้นที่

1.5 ส่งเสริมและให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

กล่าวโดยสรุป การมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการวางรากฐานธรรมาภิบาลของประเทศมาอย่างต่อเนื่อง จะส่งผลให้ประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมืองสูงขึ้น สะท้อนให้เห็นว่าประชาชนเกิดความตื่นตัวในการมีส่วนร่วมบริหารประเทศที่สูงกว่าในอดีต การรวมตัวแสดงความคิดเห็นทางการเมืองหรือการตรวจสอบการทำงานของภาครัฐเป็นการวางรากฐานการพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลให้เป็นส่วนหนึ่งของวิถีการดำเนินชีวิตในสังคมไทยและเสริมสร้างการเมืองให้โปร่งใส สุจริตมากขึ้น

2. ธรรมาภิบาล

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2546 และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช) ได้กำหนดให้ทุกหน่วยงานของรัฐดำเนินการบริหารจัดการโดยยึดหลักการ 6 หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. 2544, น. 18)

2.1 หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมายที่ถูกต้องเป็นธรรม กฎข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นที่ยอมรับของสังคม และภาคสังคมประชาชนยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมายโดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล โดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพความยุติธรรมของสมาชิก

2.2 หลักคุณธรรม ได้แก่ การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยส่งเสริมให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นอย่างดีแก่ประชาชนใน

สังคมและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกันเพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์
จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัยประกอบวิชาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

2.3 หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคน
ในสังคม โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใสมีการเปิดเผยข้อมูล
ข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้
สะดวกและมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน

2.4 หลักการมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้
และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาด้วนการแสดงหรือแจ้งความเห็น การไต่
สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ และการแสดงประชามติ

2.5 หลักความรับผิดชอบ ได้แก่ การตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกใน
ความรับผิดชอบต่อสังคมการใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา
ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

2.6 หลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด
เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนร่วมโดยธรรมาภิบาลให้คนไทยมีความประหยัด ใช้ของอย่างคุ้มค่า
สร้างสรรค์สินค้าบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลกและรักษาพัฒนา
ทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

กัลยา เนติประวัติ (2544) ในองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานราชการพล
เรือนเป็นผลมาจากประชุมประจำปีระหว่างส่วนราชการกับสำนักงาน ก.พ. เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม
พ.ศ. 2542 ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคม
ที่ดี (พ.ศ. 2542) ซึ่งประกอบด้วย 6 หลักประการได้แก่

1. หลักนิติธรรม หมายถึง การตรวจกฎหมายถูกต้อง เป็นธรรม การกำหนดกฏกติกา
และการปฏิบัติตามกฏ กติกา ที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัดโดยคำนึงถึง สิทธิเสรีภาพ ความยุติธรรม
ของสมาชิก ในระดับองค์กร หมายถึง กฎ กติกา ที่ใช้ในการบริหารงานภายใน เช่น การมาทำงาน
หรือเข้าประชุมให้ตรงเวลา การให้บริการประชาชนให้เสมอกัน รวมถึงข้อตกลงในการสับเปลี่ยน
หน้าที่กันในกลุ่มองค์กร

2. หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริม สนับสนุนให้
ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบ
วินัย ประกอบอาชีพสุจริตเป็นนิสัยประจำชาติ ในระดับองค์กร หมายถึง เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติ
งานให้มีประสิทธิภาพให้ความยุติธรรมกับประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งจัดระบบงานที่

ตอบสนองความต้องการของประชาชน และปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณข้าราชการคือ มีจรรยาบรรณต่อตนเอง ต่อหน่วยงาน ต่อผู้ร่วมงาน ต่อประชาชนและสังคม

3. หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ของคนในชาติ โดยปรับปรุงการทำงานขององค์กร ทุ่กวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไป ตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน ในระดับองค์กร หมายถึง ประชาชนรู้ขั้นตอนที่จะติดต่องาน และสามารถตรวจสอบการทำงานได้และภายในองค์กรต้องมีความโปร่งใสในการคิดใจการบริหารงาน เงิน คน มีการสื่อสารที่ดีภายในด้วย

4. หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความคิดเห็น ในการตัดสินใจ ปัญหาสำคัญของประเทศไม่ว่าด้วยการแสดงความคิดเห็น การได้สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ และการแสดงประชามติหรืออื่นๆ ในระดับองค์กร หมายถึง การวางระบบการรับฟังความคิดเห็น การรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และขณะเดียวกันภายในองค์กรเองจะต้องสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารงานภายในด้วย

5. หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหา ตลอดจนเจตนาในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน ในระดับองค์กร หมายถึง การกำหนดโครงสร้างและระบบการให้อำนาจรัฐใหม่ มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจลงสู่ระดับล่าง เพื่อให้ความรับผิดชอบต่อทุกระดับ มีความชัดเจนและมีรายงานประจำปี รายงานผลการปฏิบัติงานที่มีตัวชี้วัดความสำเร็จณรงค์ให้ประชาชนรับผิดชอบต่อ

6. หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีจำนวนจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมโดยการณรงค์ให้คนไทยมีความประหยัดในการใช้ของอย่างคุ้มค่าสร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลกและรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

จากองค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุป หลักธรรมาภิบาลประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 หลักคือหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักความคุ้มค่า ซึ่งเป็นหลักที่ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรต่างๆจะต้องร่วมมือกันปฏิบัติและพัฒนาตนเอง สังคม และชุมชน ให้เกิดความเข้มแข็งและสามารถพัฒนาให้ชุมชนเกิดสันติสุขและสร้างความเสมอภาคให้สังคมยั่งยืน

บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ และบุญมี ลี (2544, น. 49) ได้กล่าวว่า การหลักธรรมาภิบาลไปเป็นแนวทางการปฏิบัติการบริหารการปกครองของหน่วยงานต่างๆ ของภาครัฐ เป็นการส่งสัญญาณว่า

ประเทศไทยมีการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดี และอธิบายองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลไว้ดังนี้

1. ความชอบธรรม (Legitimacy) ซึ่งมีความหมายรวมถึง หลักนิติธรรม (Rule of Law) และความอิสระของกระบวนการยุติธรรม (Independence of Judiciary) ได้แก่ การทำให้กฎหมายเป็นบรรทัดฐานและทุกคนเคารพกฎหมาย โดยกรอบกฎหมายที่ใช้ในประเทศต้องมีความยุติธรรมและบังคับใช้กับทุกคน ทุกกลุ่มอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

2. ความโปร่งใส (Transparency) เป็นการพิจารณาที่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายกระบวนการทำงาน กฎกติกา และความตั้งใจจริงในการบริหารงานของหน่วยงานต่อสาธารณชนมีความอิสระในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้งทางเศรษฐกิจการค้าสังคมและสิ่งแวดล้อม ข้อมูลที่เผยแพร่ต้องมีความทันสมัย

3. ความรับผิดชอบและการตรวจสอบได้ (Accountability) การตัดสินใจใด ๆ ต้องกระทำโดยมีพันธะความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตนเองกระทำกับสาธารณชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหน่วยงาน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับส่วนรวมเป็นหลัก มีจิตใจเสียสละและเห็นคุณค่าสังคมที่ตนเองสังกัดอยู่

4. ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency and Effectiveness) กระบวนการและสถาบันของรัฐสามารถจัดสรรและใช้ทรัพยากรต่างๆ ได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสมเพื่อตอบสนองความต้องการของคนในสังคมโดยรวม รวมถึงการทำงานที่รวดเร็วมีคุณภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

5. การมีส่วนร่วม (Participate) หลักธรรมาภิบาลขึ้นอยู่กับพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน ประชาชนหมายถึง คนไทยทุกคนไม่ว่าจะประกอบอาชีพใด ต้องรู้จักสิทธิและการใช้สิทธิ ต้องตื่นตัวกระตือรือร้นที่จะรับรู้ ตรวจสอบกระบวนการตัดสินใจของภาครัฐที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของคนอื่น สร้างภาคประชาชนและสังคมที่เข้มแข็ง มีทัศนคติต่อส่วนรวมที่ถูกต้อง และมีคุณธรรม

สถาบันราชประชาสมาสัย (2549, น. 6) ได้กล่าวว่า ธรรมาภิบาล หรือการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หมายถึง ขบวนการ หรือขั้นตอนในการทำงานหรือกิจกรรมใดๆ ที่จัดขึ้นในสถาบันฯ เริ่มจากงานในหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละคน งานที่ได้รับคำสั่งที่ทำ หรืองานที่ร่วมกันทำจะต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล 6 หลัก คือ

1. นิติธรรม เคารพ และปฏิบัติตามกฎกติกา ระเบียบแบบแผนและกฎหมายต่างๆ โดยไม่ละเมิดอย่างตั้งใจ หรือจงใจหลีกเลี่ยง หรือไม่ตั้งใจเพราะไม่รู้ ฉะนั้นถ้าไม่แน่ใจต้องศึกษาก่อนว่าจะผิดหลักนิติธรรมหรือไม่ก่อนที่จะทำลงไป

2. คุณธรรม ในหลายแง่มุม เช่น เมตตาธรรม คือ ความปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข จริยธรรม ทำอะไรก็ให้ถูกต้องครบถ้วนทุกขั้นตอน กตัญญูกตเวทิตา การรู้จักบุญคุณ และคิดจะตอบแทน หิริโอตตัปปะ การรู้จักละอาย และเกรงกลัวต่อบาปกรรมไม่ดี โดยการคุณธรรมจะช่วยยกย่องคุณค่าความเป็นมนุษย์ให้สูงขึ้นเป็นที่ยกย่องของคนทั่วไป

3. ความโปร่งใสตรวจสอบได้ทุกเรื่องราวในการทำงานตามภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบอยู่ ตอบข้อสงสัยได้ชัดเจนทุกคำถาม

4. การมีส่วนร่วมพึงระลึกว่าตัวเองเป็นสมาชิกเป็นสมาชิกถาวรของสถาบันฯ นอกเหนือจากงานในหน้าที่แล้วกิจกรรมอื่นที่มีผลดีต่อสถาบันฯ จะต้องร่วมมือ อะไรที่ไม่ดีต้องหักท้วง

5. ร่วมรับผิดชอบต่องานที่ทำเอง ทำโดยกลุ่ม ทำในนามสถาบันฯ ถ้าได้อยู่แล้วให้ตั้งขึ้น ถ้าผิดพลาดบกพร่องต้องช่วยกันแก้ไข ไม่ว่างเฉย

6. ความคุ้มค่า ทั้งในแง่ของรูปธรรมและนามธรรม ที่สัมผัสจับต้องมองเห็นได้ หรือรู้สึกได้ว่าคุ้มค่าหรือไม่คุ้มค่า ถ้าทำตามหลักข้างต้นทั้ง 5 มาครบถ้วนแล้ว แต่เมื่อพิจารณาถึงหลักความคุ้มค่าแล้วไม่ผ่าน ก็ควรทบทวนปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าต่อผลงานให้มากที่สุด

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร

ภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) หรือ ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ) กล่าวคือ ผู้นำแห่งการแลกเปลี่ยน จะเน้นกระบวนการแลกเปลี่ยนระหว่างผู้นำกับผู้ตาม โดยที่ผู้นำยอมรับความต้องการของผู้ตามด้วยการให้เหตุผลสิ่งของที่มีค่าตามต้องการ โดยมีเงื่อนไขของการแลกเปลี่ยนคือ ผู้ตามต้องทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จตามข้อตกลง แล้วผู้ตามก็จะได้รับรางวัลตอบแทนเป็นการแลกเปลี่ยน ขณะที่ผู้นำก็ได้ประโยชน์จากผลงานที่สำเร็จนั้น ผู้นำแห่งการแลกเปลี่ยน จะเน้นการดำเนินงานที่มีความราบรื่นและมีประสิทธิภาพ (Efficiency) ขององค์การ ให้บังเกิดผลดี (Excel) ผู้นำแบบนี้จึงมีความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการให้เป็นไปตามหน้าที่ทางการบริหาร (Management Functions) เช่น การวางแผน การจัดองค์การ การจัดสรรงบประมาณ การติดตามควบคุม เป็นต้น ในการทำงานจึงมักไม่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างกันมากนัก จึงกล่าวได้ว่า ผู้นำแห่งการแลกเปลี่ยนจะแสดงพฤติกรรมของความเป็น “ผู้บริหาร” มากกว่าความเป็น “ผู้นำ”

ส่วนผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง จะมีคุณลักษณะที่สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญขึ้นในองค์การ เป็นผู้นำที่มีความสามารถในการนำการเปลี่ยนแปลงโดยการสร้างวิสัยทัศน์ กลยุทธ์และวัฒนธรรมขององค์การ พร้อมไปกับการส่งเสริมให้เกิดการริเริ่ม

สร้างสรรค์ให้ได้ผลงาน ผลิตภัณฑ์ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ อีกด้วย ผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงจะไม่ใช้แรงจูงใจทางวัตถุเพื่อมีอิทธิพลเหนือผู้ตาม แต่จะเน้นการใช้สิ่งที่มีลักษณะเชิงนามธรรมมากกว่า เช่น การใช้วิสัยทัศน์ (Vision) ค่านิยมร่วม (Shared values) และการสร้างความสัมพันธ์ต่อกัน (Consideration) การพยายามทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำมีความหมายเชิงคุณค่า การสร้างความเข้าใจและความรู้สึกร่วมของผู้ตาม โดยตลอดกระบวนการของการเปลี่ยนแปลง

ความเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง จึงขึ้นอยู่กับคุณลักษณะเฉพาะตัวของผู้นำ เช่น ค่านิยม (Values) ความเชื่อ (Beliefs) และคุณลักษณะอื่น เช่น ความมีบารมีหรือความเสน่ห์หา (Charisma) ของผู้นำเองมากกว่าการใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนระหว่างผู้นำกับผู้ตาม ผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงจะเน้นที่“ความมีประสิทธิภาพ” (Effectiveness) ของงาน ในบริบทของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและซับซ้อนของโลกยุคปัจจุบัน ความเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงจึงเหมาะสมและมีการนำไปใช้ในแทบทุกองค์การอย่างแพร่หลาย จากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Leaders of Change) ช่วยให้พบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำของผู้บริหารทางการเมือง (Leadership) ในแง่คุณลักษณะส่วนบุคคลพบว่าคล้ายคลึงกับของผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่พบอยู่ในองค์การวิชาชีพอื่น ๆ กล่าวคือ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองส่วนใหญ่จะมีคุณลักษณะสำคัญ 6 ประการต่อไปนี้ ได้แก่

1. ต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ (Having vision)
  2. มีความเชื่อ (Believing)
  3. ต้องให้คุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรมนุษย์ (Valuing Human Resources)
  4. ต้องมีทักษะที่ดีของการเป็น “นักสื่อสารและนักฟัง” ที่มีประสิทธิผล (Being a skill Communicators and Listener)
  5. ต้องแสดงพฤติกรรมเชิงรุก (Acting proactively)
  6. ต้องกล้าที่จะเสี่ยง (Taking Risks)
4. สมรรถนะขององค์การ

ปัจจุบันการดำเนินงานไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ธุรกิจที่มุ่งแสวงหารายได้ หรือธุรกิจที่ไม่มุ่งแสวงหารายได้ ต่างมุ่งดำเนินงานด้วยการแข่งขันไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์ สินค้า หรือบริการอย่างไม่หยุดนิ่ง สินค้าหลากหลายรูปแบบ และการลงทุนมากมายที่พร้อมจะทุ่มลงสู่สนามธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ หรือองค์กรเอกชนล้วนจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอดและเจริญก้าวหน้าในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและรุนแรง หลาย ๆ องค์กรพบว่าความได้เปรียบในการแข่งขัน (Competency Advantage) ที่สำคัญมาจากประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

ขององค์กรที่สามารถเรียนรู้ถึงสถานการณ์ แนวคิด เทคนิคการดำเนินงาน และเทคโนโลยีต่าง ๆ จากภายนอก และเรียนรู้จากประสบการณ์ และจากการแลกเปลี่ยนกันภายในองค์กร เพื่อให้สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

“บุคลากร” ถือเป็นหัวใจสำคัญในการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ และเป้าหมาย ที่องค์กรตั้งไว้ การบริหารทรัพยากรบุคคลเป็นการที่องค์กรจะกระทำภารกิจหลักให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพนั้น หน่วยงานจำเป็นจะต้องมีบุคลากรที่มีคุณภาพในปริมาณที่เหมาะสมกับงาน ดังนั้นการบริหารทรัพยากรบุคคล จึงจัดเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารงาน เพราะบุคลากรเป็นผู้จัดหาและใช้ทรัพยากรบริหารอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นเงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการซึ่งถ้าองค์กรเริ่มต้นด้วยการมีบุคลากรที่ดี มีความสามารถ ปัจจัยด้านอื่นๆก็จะดีตามมา ดังนั้นการบริหารทรัพยากรบุคคลจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรการบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นการดำเนินการที่เกี่ยวกับบุคคลที่ถือว่าเป็นทรัพยากร ที่มีค่าที่สุดขององค์กร เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร พร้อมทั้งดำเนินการธำรงรักษา และพัฒนาให้ทรัพยากรบุคคลขององค์กรมีคุณภาพชีวิตในการทำงาน โดยมีภารกิจหลัก ได้แก่ การวางแผนทรัพยากรบุคคล การกำหนดงานหรือออกแบบงาน การวิเคราะห์งาน การสรรหา การคัดเลือก การประเมินผลพนักงาน การฝึกอบรมและพัฒนา ค่าตอบแทน สุขภาพและความปลอดภัย การพ้นจากงานของพนักงาน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารทุกระดับที่จะต้องรับผิดชอบต่อการจัดการทรัพยากรบุคคลเพื่อให้บรรลุไปสู่เป้าหมายของงานอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์กรต่าง ๆ จึงพยายามเอาสมรรถนะมาใช้เป็นปัจจัยในการบริหารองค์กรในด้าน ต่าง ๆ เช่น การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนางานบริการ หรือการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่า สมรรถนะ (Competency) เป็นปัจจัยในการทำงานที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่องค์กร โดยเฉพาะการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เพราะสมรรถนะเป็นปัจจัยช่วยให้พัฒนาศักยภาพของบุคลากรเพื่อให้ส่งผลไปสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ

กล่าวโดยสรุป สมรรถนะขององค์กร เมื่อพิจารณาในแง่มุมมองของสมรรถนะ หรือความสามารถของระบบการเมือง (Political Capabilities) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจกล่าวได้ว่า เป็นความสามารถจากการบูรณาการทางการเมืองที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งไม่ใช่เป็นแค่เพียงการจัดหาบ้านช่องให้ประชาชนอยู่เท่านั้น ส่วนการที่ประชาชนจะอยู่ในบ้านหลังนี้ย่อมมีความสุขหรือไม่ นั่น ระบบการเมือง รัฐ และกลไกของรัฐจะต้องมี “สมรรถนะ หรือ ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของประชาชน” ดังนั้น สมรรถนะหรือความสามารถของระบบการเมืองนี้ จึงรวมไปถึงสมรรถนะในการสกัดเอาทรัพยากรมาใช้ เช่น การเก็บภาษี สมรรถนะใน

การควบคุมดูแลพฤติกรรมของประชาชน เช่น การบริหารความยุติธรรมและการจัดความขัดแย้ง
สมรรถนะ ในการแจกจ่ายสินค้าและบริการ เช่น การส่งมอบบริการให้กับประชาชน สมรรถนะที่
เป็นสัญลักษณ์ที่ กระตุ้นให้ประชาชนมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เช่น การเชิญชวนให้เคารพธง
ชาติ เป็นต้น

5. การสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ

แนวทางการรักษาและพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามนโยบายของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปฏิเสธไม่ได้ว่า จำเป็นจะต้องได้รับการสนับสนุนจากการเมือง
ระดับชาติ เช่น สถาบันทางการเมือง อาทิ พรรคการเมือง รัฐสภา สื่อมวลชน องค์กรอิสระต่าง ๆ
ที่จำเป็นต้องสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สังคม โดยเฉพาะประชาชน เพราะการสร้างเชื่อมั่น
ศรัทธาในระบบการเมือง และสถาบันทางการเมือง จะทำให้ประชาชนตัดสินใจเข้าสู่การมีส่วนร่วม
ทางการเมือง เพิ่มขึ้น ซึ่งมีแนวทางการรักษาและพัฒนาสถานะภาพทางการเมืองของประชาชน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1. สถาบันการศึกษา หน่วยงานราชการ และองค์กรที่เกี่ยวข้องจัดฝึกอบรม
ให้ความรู้แก่ของประชาชน และนักการเมืองท้องถิ่น ตลอดจนหน่วยงานองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น อย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง
2. ต้องมีผู้สนับสนุนทางการเมือง อันประกอบด้วย 1) การสนับสนุนจาก
ครอบครัว เช่น พ่อ แม่ สามี ลูก และญาติ ในการสร้างความเชื่อมั่นขวัญกำลังใจ และแบ่งเบาภาระ
และความรับผิดชอบบางส่วน 2) การสนับสนุนจากผู้สนับสนุนในพื้นที่ เช่น ชุมชน สมาชิก กลุ่ม
และเพื่อนบ้าน ในการเป็นฐานเสียงที่ดีในการเลือกตั้ง และเป็นหน่วยสนับสนุนข้อมูล ข้อมูลต่าง ๆ
อันเป็น ประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน 3) การสนับสนุนจากผู้สนับสนุนทางการเมืองระดับสูง ไม่ว่าจะ
จะเป็นการได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหัวหน้าพรรคการเมือง หรือ ผู้บริหารองค์กร ปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในระดับต่าง ๆ 4) การสนับสนุนจากเพื่อนนักการเมือง เนื่องจากการทำงานการเมือง
จะต้องอาศัยความร่วมมือ ความกลมเกลียว ความผูกพัน และการเกื้อกูลกันระหว่างเพื่อน
นักการเมืองใน การทำงานการเมือง 5) การสนับสนุนจากสื่อมวลชนทุกระดับ เนื่องจากสื่อมวลชน
เป็นเหมือนผู้ส่งต่อสารระหว่างนักการเมืองกับประชาชนในพื้นที่ ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ประชาชน
และนักการเมืองท้องถิ่น ตลอดจนหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องสร้าง สัมพันธภาพที่ดีกับ
สื่อมวลชนทุกระดับ ทุกประเภท 6) การสนับสนุนจากผู้สนับสนุนทางการเงิน หรือ ผู้อุปถัมภ์
เนื่องจากการทำงานการเมืองบางครั้งต้องใช้เงิน ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการ
สนับสนุนทางการเงิน งบประมาณจากผู้สนับสนุนด้านการเงิน แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาความเหมาะสม
ของผู้ให้การสนับสนุนด้านการเงินด้วยเป็นสำคัญ

3. ต้องมีผลงานที่โดดเด่น เห็นผลชัดเจน และมีผลงานต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อ “ผูกใจ” ผู้สนับสนุนทางการเมืองกลุ่มต่าง ๆ ให้การ สนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

อาจกล่าวได้ว่า การสนับสนุนจากการเมืองระดับชาตินั้น ประการสำคัญ คือ การได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหัวหน้าพรรค การเมืองระดับชาติเพื่อผลักดันนโยบายและโครงการต่าง ๆ ของเทศบาลฯ ให้สำเร็จลุล่วง การได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนนักการเมือง ผ่านการอาศัยความร่วมมือ ความกลมเกลียว ความผูกพัน และการเกื้อกูลกันระหว่างเพื่อนนักการเมือง ในการทำงานการเมืองในท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น การได้รับนโยบายที่เอื้อต่อการผลักดัน การบริหารจัดการ สาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ของเทศบาลตำบลขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ มีการติดตามและตรวจสอบนโยบายและโครงการ / กิจกรรมของเทศบาลฯ จากนักการเมืองระดับชาติอย่างสม่ำเสมอ และการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลเป็นประโยชน์ ต่อการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริการกิจการบ้านเมืองที่ดี

6. แรงกดดันจากภาคประชาสังคม

ในปัจจุบันนี้ ภาคประชาสังคมของไทยเต็มไปด้วยความหลากหลาย และได้รับ หลักประกันที่แข็งแกร่งจากรัฐธรรมนูญของราชอาณาจักรไทย ซึ่งมีบทบัญญัติ ว่าด้วยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาสังคมไว้อย่างชัดเจน ไม่ว่าจะ เป็นบทบัญญัติว่าด้วยเสรีภาพในการ แสดงออก หรือข้อกำหนดที่ทำให้ภาครัฐ ต้องทำการปรึกษาหารือกับประชาชนก่อนตัดสินใจ ดำเนินโครงการใหญ่ ๆ ที่จะส่ง ผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของพวกเขา และบทบัญญัติที่ เกี่ยวกับสิทธิของ ชุมชน ฯลฯ คำว่า "ประชาสังคม" ในบริบทแบบไทยๆ นั้น หมายรวมถึงการรวม ตัวกันของพลเมืองเพื่อเคลื่อนไหวทั้งในประเด็นที่เกี่ยวกับการเมือง สังคม และ เศรษฐกิจ บ่อยครั้งที่แต่ละกลุ่มย่อยในภาคประชาสังคมนั้นมีบทบาทในหลาย ๆ เรื่องในเวลาเดียวกัน การที่กฎหมาย เปิดโอกาสให้มีรูปแบบการจัดตั้งองค์กรกลาง ที่หลากหลายนั้น ทำให้เป็นการยากที่จะแยกแยะ ระหว่างองค์กรพัฒนาเอกชน ของไทยและต่างประเทศ เนื่องจากไม่มีกลไกเฉพาะในส่วนกลาง ที่บังคับให้องค์กร พัฒนาเอกชนต้องมาจดทะเบียนผ่านกลไกนั้น ๆ ในขณะเดียวกัน องค์กรบาง ประเภทก็เกิดขึ้นและปิดตัวลงอย่างรวดเร็ว (เป็นต้นว่า หลังจากประสบความสำเร็จในการรณรงค์ เรื่องบางเรื่องแล้ว) นอกจากนี้ การแพร่หลายของอินเทอร์เน็ต ก็ดูเหมือนจะทำให้องค์กรในภาค ประชาสังคมของไทยมีความคล่องแคล่วมากขึ้น ในขณะที่ขนาดขององค์กรเล็กลง กิจกรรมรณรงค์ ในอดีตและความเห็นที่ตัวแทน ขององค์กรเหล่านี้แสดงในระหว่างการทำประชาพิจารณ์ต่าง ๆ นั้น ทำให้เรา ทราบว่า ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้และประเด็นที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของ ประชาชนนั้น คือประเด็นหลักที่ภาคประชาสังคมไทยมีความกังวล

องค์กรในภาคประชาสังคมที่มุ่งเน้นการพัฒนาชนบทยังไม่ถึงกับเลือนหายไปจากสังคมไทยเสียทีเดียว แต่การที่สถานะของประเทศได้กลายเป็นประเทศรายได้ระดับปานกลางนั้น ก็ทำให้จำนวนขององค์กรประเภทนี้ลดลงไปมาก องค์กรที่เหลืออยู่ก็ได้ขยายไปเป็นองค์กรที่ทำเรื่องรณรงค์ประท้วงต่าง ๆ หรือกลายเป็นองค์กรทางสังคมและการกุศล เป็นต้น บ้างก็เข้าไปมีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิดในความพยายามของภาครัฐที่จะช่วยบรรเทาปัญหาความยากจนเชิงเปรียบเทียบ ในพื้นที่ห่างไกลความเจริญ

ทั้งนี้ อาจแบ่งภาคประชาสังคมของไทยออกได้เป็นสามประเภท ใหญ่ๆ ซึ่งจะสะท้อนลักษณะทางกายภาพขององค์กรภาคประชาสังคมในแต่ละพื้นที่ องค์กรภาคประชาสังคมในกรุงเทพฯ และภาคกลางนั้นมีความหลากหลายและเป็นกระบอกเสียงให้แก่กลุ่มประชากรที่แตกต่างกัน ตั้งแต่ชนชั้น ปกครองและปัญญาชน ไปจนถึงประชากรซึ่งอาศัยอยู่ในชุมชนแออัดต่างๆ และแรงงานอพยพ ประเด็นที่อยู่ในความสนใจขององค์กรเหล่านี้ก็มีตั้งแต่เรื่อง ปัญหาปากท้องของประชาชน ปัญหาสังคม (ซึ่งรวมถึงประเด็นที่เกี่ยวกับเพศ สภาพ เด็ก สุขอนามัยของประชากร การศึกษา ฯลฯ) ปัญหาสิ่งแวดล้อม และ ประเด็นที่เกี่ยวกับการเมือง ฯลฯ ฐานความรู้และระบบการบริหารจัดการที่แข็งแกร่งนั้น ก็ทำให้องค์กรภาคประชาสังคมในภาคกลางมีอำนาจที่จะแสดงบทบาททั้งในประเด็นที่เป็นปัญหาระดับชาติและระดับภูมิภาค (เช่น สถาบันคินันแห่งเอเชีย เป็นต้น) ผ่านการจัดกิจกรรมในต่างจังหวัดหรือการโอนถ่าย องค์ความรู้ไปยังองค์กรอื่น ๆ ในพื้นที่บางส่วนของประเทศ องค์กรภาคประชาสังคมของไทยบางองค์กรแม้จะมีถิ่นฐานอยู่ในเขตเมือง แต่องค์กรเหล่านี้ก็ยัง มีบทบาทอย่างแข็งขันในประเด็นปัญหาเฉพาะบางเรื่องของท้องถิ่น เช่น การวางแผน เป็นต้น

แรงกดดันจากภาคประชาสังคมนั้น มีความสำคัญคือการคอยตรวจสอบภาครัฐกับภาคเอกชน ซึ่งขึ้นอยู่กับโครงสร้างทางกฎหมายที่จะเปิดโอกาสให้มากน้อยแค่ไหน และจะต้องมีมาตรการจูงใจให้คนบริจาคเงินเพื่อสังคม ไม่ใช่รอนบประมาณจากภาครัฐฝ่ายเดียว ซึ่งแรงกดดันจากภาคประชาสังคมมีความสำคัญที่ทำให้การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนมีความหมาย มีคุณภาพต่อการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย สอดตามเจตนารมณ์ที่มีหลายมาตราบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนั้น จึงต้องเป็นองค์กรที่ประกอบด้วยบุคลากรที่มีความเป็นกลางทางการเมืองเป็นที่ประจักษ์ มีความรู้ เชื่อสัจย์ เสียสละ และกล้าหาญ การผ่านประสบการณ์อันเป็นที่ยอมรับของสังคมจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การระดมทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติการกิจดำเนินไปได้ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้ององค์กรภาคประชาสังคมที่ไม่แสวงหากำไรได้มีการรวมตัวกันในระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่เป็นปึกแผ่น ทั้งในแนวราบและแนวดิ่ง สามารถแบกรับภารกิจในแต่ละระดับได้

นอกจากนี้แล้ว บทบาทสำคัญขององค์กรภาคประชาสังคม คือ การตรวจสอบ การเลือกตั้งแก่องค์กรเครือข่ายภาคประชาสังคมอย่างเต็มที่ นอกจากการตรวจสอบนักการเมืองในระหว่างที่มีการเลือกตั้งแล้ว ยังให้การสนับสนุนตั้งแต่ขั้นตอนให้ภาคประชาสังคมคิดค้นนโยบาย ให้พรรคการเมืองรับไปพิจารณา การประชันนโยบายระหว่างพรรคการเมือง ตลอดจนเข้าไปตรวจสอบในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ในสภา และมีการรายงานผลการตรวจสอบต่อสาธารณะเป็นระยะ เพื่อให้ประชาชนมีข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน เป็นประโยชน์สำหรับการตัดสินใจในการเลือกตั้งครั้งต่อไป

7. การสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย

การพัฒนางานหรือการแก้ปัญหาใด ๆ ที่ใช้วิธีดำเนินงานในรูปแบบที่สืบทอดกันเป็นวัฒนธรรมภายในกลุ่มคน หน่วยงาน หรือองค์กรเดียวกัน จะมีลักษณะไม่ต่างจากการปิดประเทศที่ไม่มีการติดต่อสื่อสารกับภายนอก การดำเนินงานภายใต้กรอบความคิดเดิม อาศัยข้อมูลข่าวสารที่ไหลเวียนอยู่ภายใน ใช้ทรัพยากรหรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่พอจะหาได้ใกล้มือ หรือถ้าจะออกแบบใหม่ก็ต้องใช้เวลานานมาก จะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนางานอย่างยิ่งและไม่อาจแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้ ดังนั้น จึงเกิดการสร้าง “เครือข่าย” ที่สามารถช่วยแก้ปัญหาข้างต้นได้ด้วยการเปิดโอกาสให้บุคคลและองค์กรได้แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารรวมทั้งบทเรียนและประสบการณ์กับบุคคลหรือองค์กรที่อยู่นอกหน่วยงานของตน ลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน ให้ความร่วมมือและทำงานในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน เหมือนการเปิดประตูสู่โลกภายนอก

การสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย คือ การเชื่อมโยงของกลุ่มของคนหรือกลุ่มองค์กรที่สมัครใจ ที่จะแลกเปลี่ยนข่าวสารร่วมกัน หรือทำกิจกรรมร่วมกัน สนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยมีการจัดระเบียบโครงสร้างของคนในเครือข่ายด้วยความเป็นอิสระ เท่าเทียมกันภายใต้พื้นฐานของความเคารพสิทธิ เชื้อชาติ เอื้ออาทร ซึ่งกันและกัน อาจกล่าวได้ว่า ประเด็นสำคัญ คือ (1) ความสัมพันธ์ของสมาชิกในเครือข่ายต้องเป็นไปโดยสมัครใจ (2) กิจกรรมที่ทำในเครือข่ายต้องมีลักษณะเท่าเทียมหรือแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน และ (3) การเป็นสมาชิก เครือข่ายต้องไม่มีผลกระทบต่อความเป็นอิสระหรือความเป็นตัวของตัวเองของคนหรือองค์กรนั้น ๆ

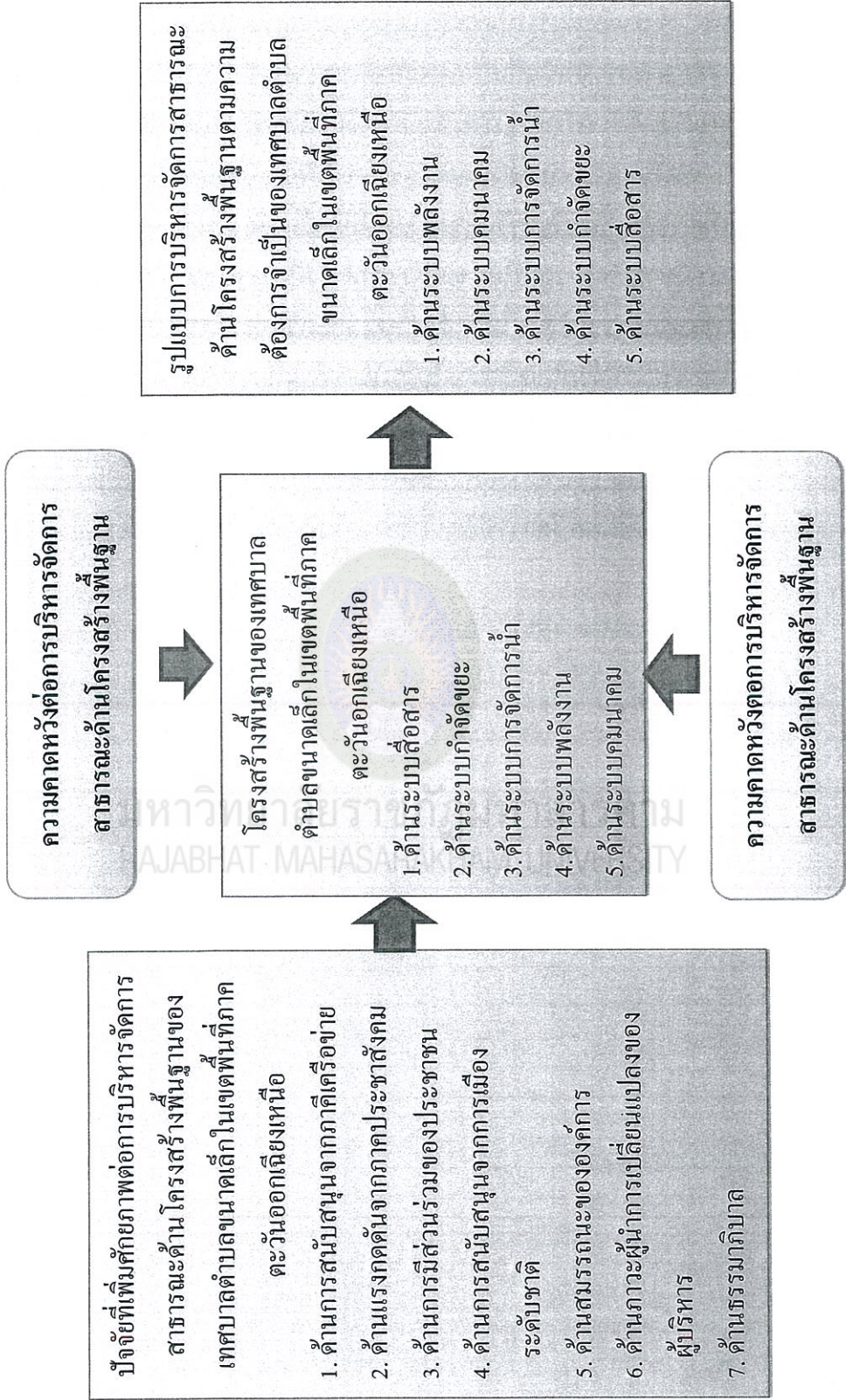
การเชื่อมโยงในลักษณะของเครือข่าย ไม่ได้หมายถึงการจัดการให้คนมานั่ง “รวมกัน” เพื่อพูดคุยสนทนากันเฉยๆ โดยไม่ได้ “รวมกัน” ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด เปรียบเหมือนการเอาก้อนอิฐมากองรวมกัน ย่อมไม่เกิดประโยชน์แต่อย่างใด การเชื่อมโยงเข้าหากันจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อเอาอิฐแต่ละก้อนมาก่อกันเป็นกำแพงโดยการประสานอิฐแต่ละก้อนเข้ากันอย่างเป็นระบบ... และก็ไม่ใช่เป็นแค่การรวมกลุ่มของสมาชิกที่มีความสนใจร่วมกันเพียงเพื่อพบปะสังสรรค์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเท่านั้น แต่จะต้องพัฒนาไปสู่ระดับของการลงมือทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้บรรลุ

เป้าหมายร่วมกันด้วย... และไม่ใช้การรวบรวมรายชื่อบุคคลที่มีความสนใจเหมือนกันไว้ในมือเพื่อสะดวกแก่การติดต่อ ... การมอบหมายให้สมาชิกแต่ละคนหาสมาชิกเพิ่มขึ้น ยิ่งได้รายชื่อมากก็ยิ่งทำให้เครือข่ายใหญ่ขึ้น การกระทำเช่นนี้เปรียบเสมือนการขยายวงใส่อิฐให้โตขึ้นเพื่อจะได้บรรลุอิฐได้มากขึ้น แต่กองอิฐในวงก็ยังวางระเกะระกะขาดการเชื่อมโยงประสานกันอย่างเป็นระบบ

ดังนั้น เครือข่ายต้องมีการจัดระบบให้กลุ่มบุคคลหรือองค์กรที่เป็นสมาชิกดำเนินกิจกรรมบางอย่างร่วมกัน เพื่อนำไปสู่จุดหมายที่เห็นพ้องต้องกัน ซึ่งอาจเป็นกิจกรรมเฉพาะกิจตามความจำเป็น เมื่อภารกิจบรรลุเป้าหมายแล้ว เครือข่ายก็อาจยุบสลายไป แต่ถ้ามีความจำเป็นหรือมีภารกิจใหม่อาจกลับมารวมตัวกันได้ใหม่ หรือจะเป็นเครือข่ายที่ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องระยะยาวก็ได้ ดังนั้น การรวมตัวเป็นเครือข่ายในลักษณะการแลกเปลี่ยน ต้องสกัดเอาส่วนดีหรือจุดแข็งของแต่ละฝ่ายมาเรียนรู้และสนับสนุนกันและกัน เป็นการผนึกกำลัง (Synergy) ในลักษณะที่มากกว่า $1+1 = 2$ แต่ต้องเป็น $1+1 > 2$ เรียกว่าเป็น “พลังทวีคูณ” ผลลัพธ์ที่ได้จากการทำงานเป็นเครือข่ายต้องดีกว่าผลรวมที่เกิดจากการปล่อยให้ต่างคนต่างทำแล้วนำผลลัพธ์ของแต่ละคนมารวมกัน

หลังจากทำการศึกษาเพิ่มเติมดังกล่าวตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยดำเนินการสรุปรูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังภาพที่ 4.1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาพที่ 4.1 ร่างรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ส่วนที่ 3 ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลจากการยืนยันโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert) จากการตรวจสอบและวิพากษ์เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยพิจารณาจากรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ระบบคมนาคม ระบบพลังงาน ระบบการจัดการน้ำ ระบบสื่อสาร และระบบกำจัดขยะ โดยพิจารณาจากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.15

ผลการวิเคราะห์ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเด็นองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะ ด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ระบบคมนาคม			
1.1 การสร้างถนนและเส้นทางสัญจร	4.56	0.49	มาก
1.2 การขยายถนนและเส้นทางสัญจร	4.32	0.49	มาก
1.3 การซ่อมแซมถนนและเส้นทางสัญจร	4.50	0.49	มาก
1.4 การปรับปรุงภูมิทัศน์ริมขอบทางถนนและเส้นทางสัญจร	4.40	0.66	มาก
1.5 สัญลักษณ์การจราจรทั่วถึงและครบทุกเส้นทางสัญจร	4.30	0.90	มาก
1.6 ระบบดูแลความปลอดภัยบนถนนและเส้นทางสัญจร	4.40	0.66	มาก
เฉลี่ย	4.41	0.62	มาก
2. ระบบพลังงาน			
2.1 การขยายไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนอย่างทั่วถึง	4.49	0.49	มาก
2.2 การซ่อมบำรุงระบบไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ	4.56	0.49	มาก
2.3 การสร้างพลังงานทดแทน	4.56	0.49	มาก
2.4 ไฟส่องสว่างตามจุดอันตราย	4.43	0.66	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ประเด็นองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะ ด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2.5 การรณรงค์การประหยัดพลังงานเป็นประจำสม่ำเสมอ	4.40	0.90	มาก
เฉลี่ย	4.48	0.61	มาก
3. ระบบการจัดการน้ำ			
3.1 การปรับปรุงแหล่งน้ำอุปโภค	4.56	0.66	มาก
3.2 การพัฒนาแหล่งน้ำสำหรับอุปโภค	4.46	0.49	มาก
3.3 การขุดลอกทางระบายน้ำ	4.32	0.49	มาก
3.4 การขุดลอกแหล่งน้ำ	4.40	0.49	มาก
3.5 การพัฒนาแหล่งน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว	4.40	0.66	มาก
3.6 การจัดสรรระบบน้ำประปาอย่างทั่วถึงและเพียงพอ	4.30	0.90	มาก
3.7 การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงและ เพียงพอ	4.40	0.66	มาก
เฉลี่ย	4.40	0.62	มาก
4. ระบบสื่อสาร			
4.1 สัญญาณ WIFI ฟรีของตำบล	4.32	0.49	มาก
4.2 โทรศัพท์บ้านในครัวเรือน	4.40	0.49	มาก
4.3 การประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวของตำบล	4.40	0.49	มาก
4.4 ช่องทางการร้องทุกข์ถึงผู้บริหารท้องถิ่น	4.40	0.49	มาก
4.5 ห้องสมุดชุมชน	4.40	0.49	มาก
เฉลี่ย	4.38	0.49	มาก
5. ระบบกำจัดขยะ			
5.1 การรณรงค์การจัดการขยะชุมชน	4.40	0.49	มาก
5.2 การรณรงค์การคัดแยกขยะ	4.40	0.66	มาก
5.3 การกำจัดขยะอย่างครบวงจร	4.30	0.90	มาก
5.4 การพัฒนาการกำจัดขยะด้วยการตั้งโรงงานกำจัดขยะ	4.40	0.66	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ประเด็นองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะ ด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5.5 การยกระดับการจัดการขยะ โดยให้ขยะขายได้	4.40	0.66	มาก
5.6 การจัดตั้งโรงงานไฟฟ้าจากขยะ	4.40	0.66	มาก
5.7 การตั้งโรงงานแปรรูปขยะ	4.40	0.66	มาก
เฉลี่ย	4.37	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.15 ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 คน พิจารณาความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับผลจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้

ลำดับที่ 1 ด้านระบบพลังงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.48 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามตัวชี้วัดแล้ว เรียงลำดับผลจากมากไปหาน้อยได้ พบว่า การซ่อมบำรุงระบบไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ และการสร้างพลังงานทดแทน เป็นจำนวนเท่ากัน มีค่าเฉลี่ย 4.56 รองลงมาคือ การขยายไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย 4.49 ไฟส่องสว่างตามจุดอันตราย มีค่าเฉลี่ย 4.43 และการรณรงค์การประหยัดพลังงานสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.40

ลำดับที่ 2 ด้านระบบคมนาคม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.41 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามตัวชี้วัดแล้ว เรียงลำดับผลจากมากไปหาน้อยได้ พบว่า การสร้างถนนและเส้นทางสัญจร มีค่าเฉลี่ย 4.56 รองลงมาคือ ซ่อมแซมถนนและเส้นทางสัญจร ขยายถนนและเส้นทางสัญจร มีค่าเฉลี่ย 4.50 การปรับปรุงภูมิทัศน์ริมขอบทางถนนและเส้นทางสัญจร ซ่อมแซมถนนและเส้นทางสัญจร ปรับปรุงภูมิทัศน์ริมขอบทางถนนและเส้นทางสัญจร และระบบดูแลความปลอดภัยบนถนนและเส้นทางสัญจร เป็นจำนวนเท่ากัน มีค่าเฉลี่ย 4.40 การขยายถนนและเส้นทางสัญจร มีค่าเฉลี่ย 4.32 และสัญลักษณ์การจราจรทั่วถึงและครบทุกเส้นทางสัญจร มีค่าเฉลี่ย 4.30

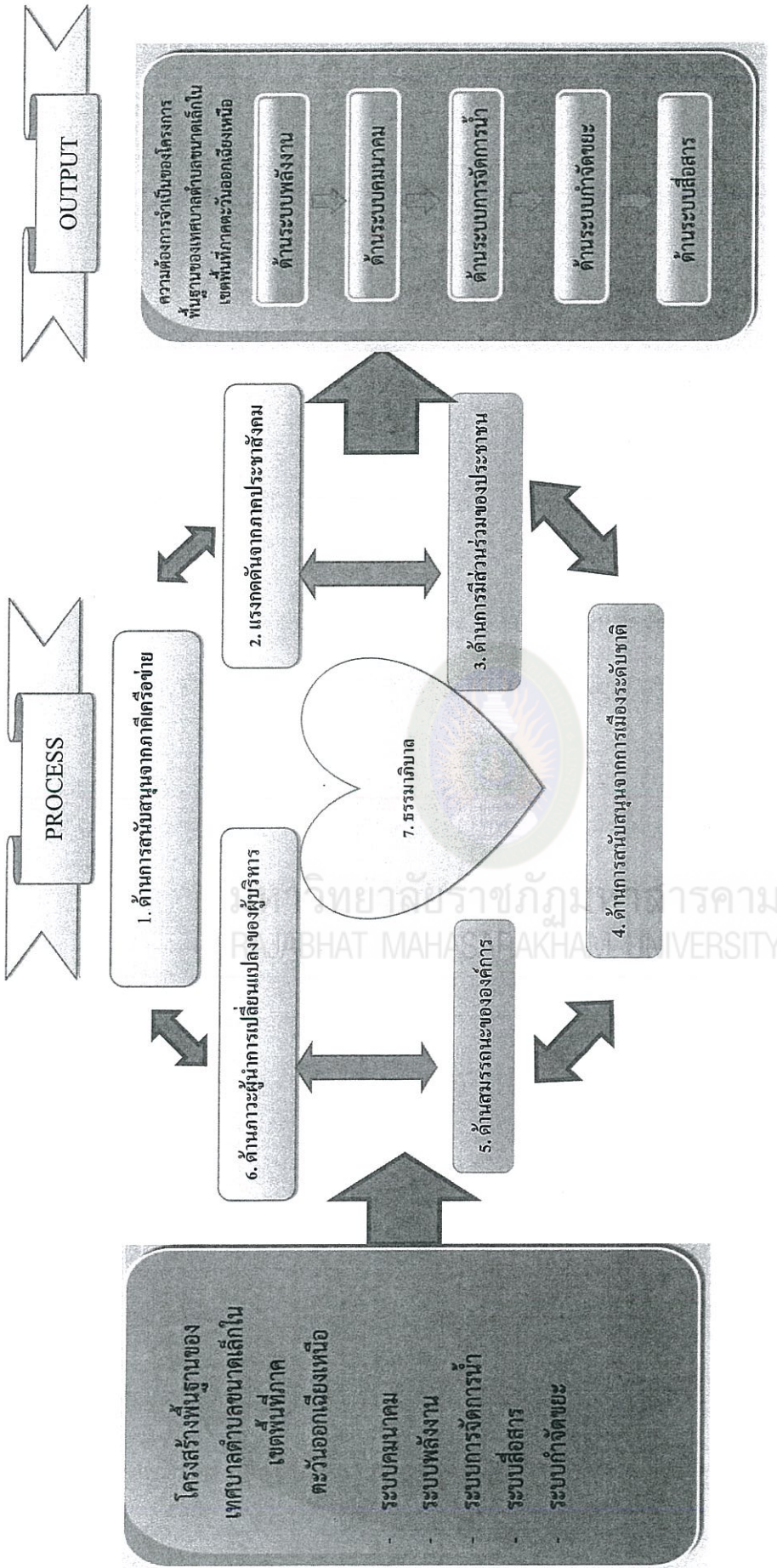
ลำดับที่ 3 ด้านระบบการจัดการน้ำ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.40 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามตัวชี้วัดแล้ว เรียงลำดับผลจากมากไปหาน้อยได้ พบว่า การปรับปรุงแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค มีค่าเฉลี่ย 4.56 รองลงมาคือ การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่ออุปโภค มีค่าเฉลี่ย 4.46 การพัฒนาแหล่งน้ำ การพัฒนาแหล่งน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และการ

พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงและเพียงพอ เป็นจำนวนเท่ากัน มีค่าเฉลี่ย 4.40 การขุดลอกทางระบายน้ำ มีค่าเฉลี่ย 4.32 และการจัดสรรระบบน้ำประปาอย่างทั่วถึงและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 4.30

ลำดับที่ 4 ด้านระบบกำจัดขยะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.38 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามตัวชี้วัดแล้ว เรียงลำดับผลจากมากไปหาน้อยได้ พบว่า การรณรงค์การจัดการขยะชุมชน การรณรงค์การคัดแยกขยะ การพัฒนาการกำจัดขยะด้วยการตั้งโรงงานกำจัดขยะ การยกระดับการจัดการขยะโดยให้ขยะขายได้ การจัดตั้งโรงงานไฟฟ้าจากขยะ และตั้งโรงงานแปรรูปขยะ อยู่ในระดับมาก เป็นจำนวนเท่ากัน มีค่าเฉลี่ย 4.40 และการกำจัดขยะอย่างครบวงจร มีค่าเฉลี่ย 4.30

ลำดับที่ 5 ด้านระบบสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.37 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามตัวชี้วัดแล้ว เรียงลำดับผลจากมากไปหาน้อยได้ พบว่า โทรศัพท์บ้านในครัวเรือน การประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวของตำบล ช่องทางการร้องทุกข์ถึงผู้บริหารท้องถิ่น และห้องสมุดชุมชน เป็นจำนวนเท่ากันมีค่าเฉลี่ย 4.40 และสัญญาณ WIFI ฟรีของตำบล มาก มีค่าเฉลี่ย 4.32

ภาพที่ 4.2 ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเกี่ยวกับ รูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาล ตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อศึกษา สภาพปัจจุบัน ความคาดหวัง และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ 3) เพื่อสร้างและยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะ ด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยแบ่ง การวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความคาดหวังและความต้องการจำเป็นและปัจจัยที่ส่งผลต่อ การบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ

ได้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 805 คน สมาชิกสภาเทศบาลตำบล จำนวน 9,360 คน พนักงานส่วนตำบล จำนวน 13,260 คน และประชาชน จำนวน 5,160,487 คน รวมทั้งสิ้น 5,183,887 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 5 กลุ่ม รวมทั้งหมด 19 จังหวัด ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม กลุ่มที่ 2 นครราชสีมา บึงกาฬ นุรีรัมย์ มหาสารคาม กลุ่มที่ 3 มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ กลุ่มที่ 4 สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย และกลุ่มที่ 5 หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี

ทั้งนี้ จากทั้ง 5 กลุ่ม รวมทั้งหมด 19 จังหวัด สามารถจำแนกเป็นตำบล จำนวน 780 แห่ง โดยกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 255 คน จากทั้งหมด 805 คน สมาชิกสภาเทศบาล ตำบล จำนวน 383 คน จากทั้งหมด 9,360 คน พนักงานส่วนตำบล จำนวน 385 คน จากทั้งหมด 13,260 คน และประชาชน จำนวน 384 คน จากทั้งหมด 5,183,887 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,407 คน จากประชากรรวมทั้งหมด 5,183,887 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบการสุ่มหลายขั้นตอน(Multi-stage Random Sampling) การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางสำเร็จรูปของเครเจอซี และ มอร์แกน

(Krejercie and Morgan. 1970. pp. 607 - 610 อ้างถึงใน สุทธิชัย ศรีไสย์, 2551, น 132 - 133) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ระยะที่ 2 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 ท่าน

ระยะที่ 3 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert) จำนวน 9 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ (Model) โดยมีประเด็นของการประเมินประกอบด้วย ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความเหมาะสม (Propriety) ด้านความถูกต้อง (Accuracy) และด้านความอรรถประโยชน์ (Utility)

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สภาพปัจจุบัน ความคาดหวัง และปัจจัยที่ส่งผลการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การศึกษาสภาพปัจจุบัน ความคาดหวัง และปัจจัยที่ส่งผลการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยทำการวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้ได้ทราบตัวแปรการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 ด้าน ประกอบด้วย ระบบคมนาคม ระบบพลังงาน ระบบการจัดการน้ำ ระบบสื่อสาร และระบบกำจัดขยะ โดยดำเนินการสอบถามกับผู้ที่เกี่ยวข้องของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน สมาชิกสภาเทศบาลตำบล พนักงานส่วนตำบล และประชาชน จำนวน 400 คน ดังปรากฏผลการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผลการสำรวจหาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประชาชนพบว่า

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่เกี่ยวข้องเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน สมาชิกสภาเทศบาลตำบล พนักงานส่วนตำบล และประชาชน พบว่า

เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 52.3 และเป็นเพศชาย จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8

อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 51 - 60 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 รองลงมาคือ 61 ปี ขึ้นไป จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 และมีอายุ 21 - 30 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0

ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษามีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 40.8 รองลงมาคือปริญญาตรี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 และระดับปริญญาเอก จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5

ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีรายได้ 15,001 - 30,000 บาท จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 รองลงมาคือ ต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3 และ 45,001 - 60,000 บาท และมากกว่า 60,001 บาทขึ้นไป เป็นจำนวนเท่ากัน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5

สถานภาพ อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 68.0 รองลงมาคือ โสด จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 และหม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3

2. สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กลงในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า

ด้านระบบคมนาคม โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.92 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า การขยายถนนและเส้นทางสัญจร และปรับปรุงภูมิทัศน์ริมขอบทางถนนและเส้นทางสัญจร อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.20 รองลงมา คือ สร้างถนนและเส้นทางสัญจร อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.10 และการซ่อมแซมถนนและเส้นทางสัญจร อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.50

ด้านระบบพลังงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.54 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า ซ่อมบำรุงระบบไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.10 รองลงมาคือ รมรงค์การประหยัดพลังงานเป็นประจำสม่ำเสมอ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.60 และมีการสร้างพลังงานทดแทน อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.20

ด้านระบบการจัดการน้ำ โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.11 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า ขุดลอกทางระบายน้ำ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.00 รองลงมาคือ พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงและเพียงพอ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.40 และจัดสรรระบบน้ำประปาอย่างทั่วถึงและเพียงพอ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.30

ด้านระบบสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.90 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า โทรศัพท์บ้านในครัวเรือนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.70 รองลงมา คือ ห้องสมุดชุมชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.60 และการประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวของตำบล อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.20

ด้านระบบกำจัดขยะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.73 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า ตั้งโรงงานไฟฟ้าจากขยะ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.80 รองลงมาคือการกำจัดขยะอย่างครบวงจร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.70 และการพัฒนาการกำจัดขยะด้วยการตั้งโรงงานกำจัดขยะ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.10

3. ความคาดหวังต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า

ด้านระบบคมนาคม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.38 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า การสร้างถนนและเส้นทางสัญจร ขยายถนนและเส้นทางสัญจร ซ่อมแซมถนนและเส้นทางสัญจร ปรับปรุงภูมิทัศน์ริมขอบทางถนนและเส้นทางสัญจร และดูแลความปลอดภัยบนถนนและเส้นทางสัญจร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.40 เป็นจำนวนเท่ากัน และมีสัญลักษณ์การจราจรทั่วถึงและครบทุกเส้นทางสัญจร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30

ด้านระบบพลังงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.38 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า ขยายไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนอย่างทั่วถึง ซ่อมบำรุงระบบไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ สร้างพลังงานทดแทน ไฟส่องสว่างตามจุดอันตราย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.40 เป็นจำนวนเท่ากัน และรณรงค์ประหยัดพลังงานเป็นประจำสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30

ด้านระบบการจัดการน้ำ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.39 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า ปรับปรุงแหล่งน้ำอุปโภค พัฒนาแหล่งน้ำสำหรับอุปโภค ขุดลอกทางระบายน้ำ ขุดลอกแหล่งน้ำ พัฒนาแหล่งน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงและเพียงพอ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.40 เป็นจำนวนเท่ากัน และจัดสรรระบบน้ำประปาอย่างทั่วถึงและเพียงพอ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30

ด้านระบบสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.40 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า สัญญาณ WIFI ฟรีของตำบล

โทรศัพท์บ้านในครัวเรือน การประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวของตำบล ช่องทางการร้องทุกข์ถึงผู้บริหารท้องถิ่น และห้องสมุดชุมชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.40 เป็นจำนวนเท่ากันทุกรายการ

ด้านระบบกำจัดขยะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.39 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า มาตรการจัดการขยะชุมชน การรณรงค์การคัดแยกขยะ การพัฒนาการกำจัดขยะด้วยการตั้งโรงงานกำจัดขยะ การยกระดับการจัดการขยะโดยให้ขยะขายได้ ตั้งโรงงานไฟฟ้าจากขยะ และตั้งโรงงานแปรรูปขยะ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.40 เป็นจำนวนเท่ากัน และการกำจัดขยะอย่างครบวงจร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กลงในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.19 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมรับรู้การทำงานของหน่วยงาน และประชาชนได้ตรวจสอบการบริหารงานของเทศบาลเป็นอย่างดี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.40 รองลงมาคือ ประชาชนสามารถทำการตรวจสอบการทำงานในหน่วยงานได้ทุกโครงการ/กิจกรรม ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดหา การให้สัมปทาน การออกกฎหมายระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ระดับใด ประชาชนสื่อมวลชน และองค์กรพัฒนาเอกชน สามารถควบคุมฝ่ายบริหารโดยวิธีการต่าง ๆ หน่วยงานมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป และหน่วยงานมีการสนับสนุนการพัฒนาความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.10 เป็นจำนวนเท่ากัน

5. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กลงในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5.1 ด้านธรรมาภิบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.64 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า

5.1.1 หลักนิติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.90 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า การใช้อำนาจของเทศบาลสามารถถูกตรวจสอบได้ และมีการสำรวจตรวจสอบกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับประกาศที่อยู่ในความรับผิดชอบเพื่อยกเลิกปรับปรุง หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.60 เป็นจำนวนเท่ากัน รองลงมา คือ การพิจารณาออกคำสั่งต่าง ๆ ได้มีการกล่าวอ้างข้อกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.10 และมีการกำหนดระยะเวลาการดำเนินการแล้วเสร็จในการให้บริการหรือการพิจารณาออกคำสั่งต่าง และเทศบาลของท่านเคยถูกโต้แย้งว่ามีกฎระเบียบหรือการกระทำอันใดอันหนึ่งว่าเป็นการขัดกับกฎหมาย อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.40 เป็นจำนวนเท่ากัน

5.1.2 หลักคุณธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.53 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า มีการกระทำผิดวินัย กรณีเกี่ยวกับงานโดยตรง เช่น ไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตเที่ยงธรรมหรือละทิ้งหน้าที่ราชการ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.30 รองลงมาคือ มีการกระทำผิดวินัยกรณีไม่สนองตอบความต้องการประชาชน เช่น ไม่อำนวยความสะดวกประชาชน เป็นต้น อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.90 และมีการปฏิบัติงานที่น้อยกว่าหรือไม่ดีเท่าที่กฎหมายกำหนดไว้ มีการกระทำผิดวินัยกรณีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น กระด้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชา มีการกระทำผิดวินัยกรณีเกี่ยวกับพฤติกรรมส่วนตัว เช่น เล่นการพนัน เสพยาเสพติด เป็นต้น และมีกรณีทำผิดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพที่เกี่ยวกับขั้นตอน หรือวิธีการปฏิบัติงาน เช่น เสนองงานข้ามขั้นตอน หรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามวิธีการที่ปฏิบัติกันอยู่ เป็นต้น อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.30

5.1.3 หลักความโปร่งใส โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.79 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า ประชาชน สื่อมวลชน และองค์กรพัฒนาเอกชนได้มีโอกาสควบคุมฝ่ายบริหารโดยวิธีการต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.60 รองลงมาคือ มีระบบการตรวจสอบภายในเทศบาลที่เข้มแข็ง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.30 และมีระบบการตรวจสอบการทำงานในเทศบาลที่มีประสิทธิภาพสูง อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 3.10

5.1.4 หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.56 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการตัดสินใจของเทศบาล และผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจประกอบด้วยประชาชนทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.30 รองลงมา คือ เทศบาลมีการรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลภายนอก เทศบาลมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป และผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของรัฐ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.40 และเทศบาลมีการรับฟังความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่รัฐ มีการใช้กระบวนการตัดสินใจโดยใช้เสียงส่วนใหญ่ มีการให้เวลาที่ใช้ในการตัดสินใจในเวลาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ และเทศบาลมีการสนับสนุนการพัฒนาความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชน อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.30

5.1.5 หลักสำนึกรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.53 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า เทศบาลของท่านมีการกำหนดวิธีการและขั้นตอนในการจัดการแบ่งปันทรัพยากรอย่างชัดเจน และก่อนเริ่มปฏิบัติงานบุคลากรจะทราบถึงตัวชี้วัดการปฏิบัติงานทุกครั้ง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.30 รองลงมา คือ เทศบาลของท่านจะมีการทำเป้าหมายย่อย ๆ ที่ต้องการบรรลุในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.40 และทุกครั้งที่ได้รับมอบหมาย ท่านได้ทำความเข้าใจและเห็นชอบวัตถุประสงค์เป้าหมายและความ

คาดหวังจากการทำงานชิ้นนั้นเสมอ สมาชิกในทีมงานของท่านให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานกันอย่างดี เมื่อมีปัญหาความขัดแย้งเกิดขึ้น เทศบาลมีกระบวนการและขั้นตอนที่ขั้นตอนที่ชัดเจนในการแก้ปัญหาดังกล่าว เทศบาลของท่านได้กำหนดมาตรฐานปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน เทศบาลของท่านมีการติดตามประเมินผลและจัดการกับผลการปฏิบัติงานที่ไม่มีคุณภาพ และเทศบาลของท่านมีการจัดทำดัชนีวัดผลการปฏิบัติงานทุกครั้ง อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.30

5.1.6 หลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.58 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า มีวิธีการและขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ และเมื่อสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกเทศบาลเปลี่ยนแปลง เทศบาลมีการวางแผนรองรับล่วงหน้า อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.30 รองลงมา คือ มีระบบบัญชีควบคุมการใช้จ่ายอุปกรณ์ในเทศบาลอย่างประหยัด และมีการใช้เทคโนโลยีเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัยเพื่อลดต้นทุน อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.40 และเทศบาลของท่านมีระบบตรวจสอบภายในเทศบาลของท่านมีการจัดทำรายงานการเงินสม่ำเสมอทุกปี มีการเผยแพร่รายงานการเงินต่อสาธารณชนทั่วไป และค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคในเทศบาลใช้จริง สูงกว่างบประมาณที่ได้รับจากรัฐบาล อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.30

5.2 ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.47 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำเสนอแนะในการปฏิบัติตาม พรก.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการติดตามผลการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อย่างใกล้ชิด และต่อเนื่อง และผู้บริหารยอมรับเอามาตรการหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมายึดถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ประจำวันด้วยความเต็มใจ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.40 และผู้บริหารมีนโยบายให้องค์กรบริหารส่วนตำบล ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ผู้บริหารเข้าใจและสามารถให้คำแนะนำเสนอแนะในการปฏิบัติ พรก.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ผู้บริหารพิจารณาให้รางวัลความดี ความชอบตามผลการปฏิบัติตาม พรก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และผู้บริหารที่ปฏิบัติงานปัจจุบันมีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่ง อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.30

5.3 ด้านสมรรถนะขององค์กร อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.46 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า หน่วยงานมีจำนวนบุคลากรเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.30 รองลงมา คือ หน่วยงานมีการสร้างระบบให้บุคลากรสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึง อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.40 และ

หน่วยงานมีคู่มือหรือกฎระเบียบการปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่พรก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หน่วยงานมีวัสดุอุปกรณ์ในการทำงานเพื่อให้บริการแก่ประชาชนที่เพียงพอ และมีการกระจายข้อมูลข่าวสารในหน่วยงานเป็นไปอย่างเปิดเผยแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ทราบโดยทั่วถึงและเท่าเทียม เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีความยึดหยุ่นในการให้บริการแก่ประชาชน อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.30

5.4 ด้านการสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.44 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า การได้รับนโยบายที่เอื้อต่อการผลักดันการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.00 และการได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหัวหน้าพรรค การเมืองระดับชาติเพื่อผลักดันนโยบายและโครงการต่าง ๆ ของเทศบาลฯ ให้สำเร็จลุล่วง การได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนนักการเมือง ผ่านการอาศัยความร่วมมือ ความกลมเกลียว ความผูกพัน และการเกื้อกูลกันระหว่างเพื่อนนักการเมืองในการทำงานการเมืองในท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น การได้รับการติดตามและตรวจสอบนโยบายและโครงการ/กิจกรรมของเทศบาลฯ จากนักการเมืองระดับชาติอย่างสม่ำเสมอ และการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของรัฐบาล เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.30

5.5 ด้านแรงกดดันจากภาคประชาสังคม อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.46 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า ประชาชนให้การสนับสนุนการหน่วยงานได้นำหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.00 รองลงมา คือ หน่วยงานภายนอก ช่วยสนับสนุนใดหน่วยงานให้สามารถปฏิบัติราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.44 และการได้รับความร่วมมือจากการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก สื่อมวลชน และองค์กรพัฒนาเอกชน ได้มีโอกาสควบคุมฝ่ายบริหารโดยวิธีการต่าง ๆ และสื่อมวลชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบจัดซื้อจัดหา การให้สัมปทาน การออกกฎหมายระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.30

5.6 ด้านการสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.55 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 เมื่อจำแนกรายละเอียดตามรายการแล้ว พบว่า มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงการทำงานร่วมกัน และมีการสรุปบทเรียนการทำงานในแต่ละโครงการกับหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.30 และมีการหารือแนว

ทางการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา มีการสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อการทำงานร่วมกันขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแต่ละกิจกรรม และได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายที่มีลักษณะที่หลากหลายจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.30

6. ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

6.1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้ดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น (PNI Modified) พบว่า โดยภาพรวมทุกด้าน กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกรายการ โดยมีค่า $PNI_{modified}$ อยู่ระหว่าง 4.38 ถึง 2.15 โดยภาพรวมเฉลี่ย 1.12 รายการที่มีความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า $PNI_{modified}$ สูงสุดมีความสำคัญลำดับที่ 1 คือ ระบบพลังงาน (1.84) ลำดับที่ 2 คือ ระบบคมนาคม (1.28) ลำดับที่ 3 คือ ระบบการจัดการน้ำ (1.08) ลำดับที่ 4 คือ ระบบกำจัดขยะ (0.90) และลำดับสุดท้าย คือ ระบบสื่อสาร (0.51)

รูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยดำเนินการแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ผลการสร้างรูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากประชาชน และส่วนที่ 2 ผลการตรวจสอบรูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ดังปรากฏรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผลการสร้างรูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากประชาชน

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) ของการดำเนินการการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากการการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 1 มีรายละเอียดดังนี้

1. ระบบคมนาคม โดยภาพรวมแล้วปัจจัยภายในอยู่ในระดับที่มีโอกาสการพัฒนา เนื่องจากมีผู้บริหารเทศบาลมีวิสัยทัศน์และนโยบายการพัฒนาด้านโครงสร้าง

พื้นฐานที่กว้างไกล เพื่อรองรับการเจริญเติบโตและการท่องเที่ยวของเมืองและจังหวัด ตลอดจนเทศบาลมีโครงข่ายการคมนาคมที่ครอบคลุมเชื่อมต่อระหว่างถนนหลัก ถนนรอง ได้อย่างสะดวก และคล่องตัว นอกจากนี้ยังมีโอกาส ที่จะดำเนินการส่งเสริมประชาชนให้การสนับสนุนยุทธศาสตร์ การพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม พร้อมทั้งดำเนินการให้เขตเทศบาลตำบลเป็น ศูนย์กลางความเจริญของจังหวัด มีหน่วยงานที่ ดำเนินกิจการ การบริการสาธารณะและ โครงสร้าง พื้นฐานที่ครอบคลุมอยู่ในเขตเทศบาล เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เป็นต้น ตลอดจนเทศบาลตำบล แต่ละแห่ง มีภูมิประเทศที่สวยงาม มีแม่น้ำ ตั้งอยู่บริเวณหน้าเมือง สามารถปรับ พัฒนาภูมิทัศน์เพื่อ เสริมสร้างบรรยากาศที่ดีบริเวณหน้าเมืองในการเป็นห้องรับแขกของเมืองที่น่ามอง

ทั้งนี้ แม้ว่าจะมีปัจจัยภายนอก ที่เป็นจุดอ่อน คือ ความเจริญเติบโตของ เมืองที่เกิดจากการเร่งพัฒนา เช่น การก่อสร้างตึก บ้าน อาคาร ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็น อยู่ของประชาชน เช่น ฝุ่นละออง , มลพิษทางเสียง เป็นต้น การคมนาคมขนส่ง จากรถบรรทุก น้ำหนักเกินจากภายนอก ที่ใช้เส้นทางผ่านเทศบาล ส่งผลให้ถนนเกิดการชำรุดเร็วขึ้น และการ ก่อสร้างหมู่บ้านจัดสรรบางแห่งประสบปัญหา วางท่อระบายน้ำไม่ได้มาตรฐาน มีการก่อสร้าง อาคารปิดกั้นทางระบายน้ำ จึงทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขังตามมา อีกทั้งทางเทศบาลมีงบประมาณ ที่จำกัด

2. ระบบพลังงาน โดยภาพรวมแล้วปัจจัยภายในอยู่ในระดับที่มี โอกาสการพัฒนา เนื่องจากสำนักงานเทศบาลแห่งใหม่สามารถรองรับความเจริญเติบโตของเมือง ในอนาคต และ ให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทางผู้บริหารสามารถกำหนด นโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาระบบพลังงานได้เองภายใต้กรอบของกฎหมาย พร้อมทั้งบุคลากรส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาในจังหวัด ทำให้มีความใกล้ชิดและเข้าใจวัฒนธรรมหรือปัญหาระบบพลังงานแต่ละท้องถิ่น โดยมีโอกาสที่ดีต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานและพัฒนาการใช้พลังงาน ทางเลือกและพลังงานสะอาด และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ทั้งนี้ แม้ว่าจะมีปัจจัยภายนอก ที่เป็นจุดอ่อน คือ ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้อย และให้ความร่วมมือไม่มากนัก และงบประมาณในการบริหาร จัดการมีจำกัด อีกทั้งขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานท้องถิ่นที่มีอยู่ในเขตรับผิดชอบ และ หน่วยงานท้องถิ่นใกล้เคียงตลอดจนประชาชนที่อยู่นอกเขต นำขยะมูลฝอยมาทิ้งในแม่น้ำและลำ คลองภายในเขตเทศบาล

3. ระบบการจัดการน้ำ โดยภาพรวมแล้วปัจจัยภายในอยู่ในระดับที่มี โอกาสการพัฒนา เนื่องจากประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานท้องถิ่นมากขึ้น และ ทางเทศบาลตำบลมีการคัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงาน จึงทำให้มีโอกาสดู

การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ระบบการจัดการน้ำที่มีการพัฒนาบนยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างยั่งยืน และยังคงคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดอีกด้วย

ทั้งนี้ แม้ว่าจะมีปัจจัยภายนอก ที่เป็นจุดอ่อน คือ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้อย และให้ความร่วมมือไม่มากนัก และงบประมาณในการบริหารจัดการมีจำกัด อีกทั้งยังพบว่าขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานท้องถิ่นที่มีอยู่ในเขตรับผิดชอบ และหน่วยงานท้องถิ่นใกล้เคียงตลอดจนประชาชนที่อยู่นอกเขต นำขยะมูลฝอยมาทิ้งในแม่น้ำและลำคลองภายในเขตเทศบาล

4. ระบบสื่อสาร โดยภาพรวมแล้วปัจจัยภายในอยู่ในระดับที่มีโอกาสการพัฒนา เนื่องจากผู้บริหารมีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมและพัฒนาาระบบสื่อสาร โดยมีโอกาสที่มีนโยบายของรัฐบาลส่งเสริมการพัฒนาการสื่อสารและเชื่อมโยงด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ทั้งนี้ แม้ว่าจะมีปัจจัยภายนอก ที่เป็นจุดอ่อน คือ ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง เช่น การต่อเติมอาคารผิดระเบียบ , แผงขายสินค้าไม่เป็นระเบียบ เป็นต้น เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาระบบสื่อสารและการติดตั้งเสาสัญญาณการสื่อสารทุกประเภท การเอาใจเอาเปรียบของผู้ประกอบการ และความร่วมมือและสนับสนุนการพัฒนาการสื่อสาร และโครงการในด้านการระบบสื่อสารต้องใช้งบประมาณสูง ซึ่งเทศบาลตำบลมีงบประมาณจำกัด พร้อมทั้งมีการแข่งขันมีสูง โดยเฉพาะผู้ประกอบการธุรกิจการสื่อสารภาคเอกชน ซึ่งมุ่งเน้นรายได้เป็นหลัก มากกว่ามุ่งเน้นการบริการที่ประทับใจและเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ตลอดจนการที่ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานท้องถิ่นที่มีแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในเขตรับผิดชอบ

5. ระบบกำจัดขยะ โดยภาพรวมแล้วปัจจัยภายในอยู่ในระดับที่มีโอกาสการพัฒนา เนื่องจาก เจ้าหน้าที่มีความรู้ ความชำนาญเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย เนื่องจากเทศบาลมีประสบการณ์การทำงานด้านนี้มาอย่างยาวนาน อีกทั้งทางเทศบาลตำบลมีศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลที่สามารถรองรับปริมาณขยะได้มาก โดยประชาชนมีการตื่นตัวด้านสิ่งแวดล้อม เห็นได้จากการมีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหา/ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยและเรื่องสิ่งแวดล้อมต่างๆ มากขึ้น และแต่ละพื้นที่มีโรงปรับปรุงคุณภาพน้ำที่ได้มาตรฐาน จึงทำให้มีโอกาสพัฒนา เพราะมีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์และสวยงาม และได้รับความสนใจและร่วมมือจากหน่วยงานท้องถิ่นด้วยกันในการร่วมกันจัดการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของจังหวัด เช่น ปัญหาขยะมูลฝอย

ทั้งนี้ แม้ว่าจะมีปัจจัยภายนอก ที่เป็นจุดอ่อน คือ งบประมาณมีจำกัด ในการจัดซื้อครุภัณฑ์หรือการดำเนินการเกี่ยวกับด้านสิ่งแวดล้อม ประชาชนบางส่วนในเขต

เทศบาลตำบล ขาดจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด เช่น การทิ้งขยะไม่เป็นที่, การปล่อยน้ำเสีย จากครัวเรือน ร้านค้า และโรงงานลงสู่แม่น้ำ เป็นต้น ตลอดจนพื้นที่การบำบัดน้ำเสียยังไม่ ครอบคลุมทั่วเขตเทศบาล อีกทั้งหน่วยงานท้องถิ่นใกล้เคียงตลอดจนประชาชนที่อยู่นอกเขต นำขยะมูลฝอยมาทิ้งในเขตเทศบาล มีการรับภาระหนักในการรองรับปริมาณขยะจากหน่วยงาน ภายนอก การเป็นศูนย์กลางความเจริญของจังหวัดในด้านต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อ สภาพแวดล้อม เช่น ปัญหามลพิษต่าง ๆ สภาวะโลกร้อน ที่ส่งผลกระทบต่อทั่วโลก และฤดูกาลส่ง ผลกระทบต่อการดำเนินการฝังกลบขยะมูลฝอยโดยเฉพาะฤดูฝน เนื่องจากทำให้สภาพพื้นที่ฝังกลบ มีลักษณะลื่น รถบรรทุกขนย้ายทำงานไม่สะดวกและขยะส่งกลิ่นเหม็น

ส่วนที่ 2 ผลการตรวจสอบรูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐาน ของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

หลังจากที่ได้ที่ได้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ (Analysis) และ สังเคราะห์ (Synthesis) ตลอดจนการนำมาตีความ พร้อมกับสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction) จนได้ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของ เทศบาลตำบลในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือแต่ละด้าน ดังนี้

1. ระบบคมนาคม เทศบาลตำบลจะต้องมีวิธีการบริหารจัดการงบประมาณให้ เหมาะสมกับรายได้ของหน่วยงาน เพื่อตอบสนองกับความต้องการของประชาชนในด้านโครงสร้าง พื้นฐาน โดยเฉพาะด้านการคมนาคม เพราะการคมนาคมจะดีได้นั้น ขึ้นอยู่กับการบริหาร งบประมาณนั้น ๆ ก่อนอื่นจะต้องเริ่มจากการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกครั้ง กล่าวคือ จะต้องมีการ ประชาคมหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมตัดสินใจที่จะเสนอโครงการตามที่ตนเองคิดว่า เคือคร้อนและต้องการให้พัฒนา จากนั้นจึงนำเข้าสู่สภาเทศบาล เพื่อพิจารณาพัฒนาตามลำดับ ความสำคัญ และตรวจสอบว่าเพียงพอกับงบประมาณของเทศบาลตำบลหรือไม่ โดยงบประมาณ ที่ตั้งในข้อบัญญัติประจำปีงบประมาณนั้น มาจากเงินเหลือจ่ายจากรายจ่ายของเทศบาลตำบล ซึ่งโครงการคมนาคมที่จะดำเนินการนั้น จะต้องมีการสำรวจความต้องการของประชาชน ว่าพื้นที่ใด ยังขาดเส้นทางสัญจรหรือต้องพัฒนาเส้นทางสัญจรอยู่

2. ระบบพลังงาน จะต้องมีการประชาคมหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนได้ร่วม ตัดสินใจที่จะเสนอโครงการตามที่ตนเองคิดว่าเคือคร้อนและต้องการให้พัฒนา จากนั้นจึงนำเข้าสู่ สภาเทศบาล เพื่อพิจารณาพัฒนาตามลำดับความสำคัญ โดยเทศบาลตำบลจะต้องมีการบริหาร จัดการ โดยตั้งหมวดเงินอุดหนุนที่เป็นเงินเหลือจ่ายจากรายจ่ายประจำของเทศบาลตำบล อีกทั้งเพื่อ อุดหนุนให้กับการไฟฟ้านครหลวงหรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เพื่อให้เข้ามาดำเนินการขยายเขต ไฟฟ้าสาธารณะ และติดตั้งไฟฟ้า แสงสว่างสาธารณะ

3. ระบบการจัดการน้ำ จะต้องดำเนินการสำรวจความต้องการของประชาชน ว่าพื้นที่ใดยังขาดงานบริการด้านนี้อยู่ จากนั้นจึงขอความอนุเคราะห์ไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อประสานงานกับการประปานครหลวงจังหวัดนั้น ๆ เพื่อสนับสนุนงบประมาณในการขยายเขตน้ำประปาให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ อีกทั้งด้านแหล่งน้ำ คูคลองต่าง ๆ เทศบาลตำบลแต่ละแห่ง จะต้องดำเนินการขุดลอก คูคลอง มีการจำกัดวัชพืชในลำคลอง มีการบริหารจัดการด้านมลพิษทางน้ำ มีการออกข้อบัญญัติกฎหมายควบคุมอาคาร เพื่อดูแลการก่อสร้างอาคารต่าง ๆ ไม่ให้รुक้ำไปในแหล่งน้ำสาธารณะที่อยู่ในพื้นที่ที่เทศบาลตำบลดูแลได้

ทั้งนี้ ในการพิจารณางบประมาณของการขุดลอกคูคลองต่าง ๆ นั้น จะต้องมีการประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยกระบวนการของเวทีประชาคมแต่ละหมู่บ้าน เมื่อประชาชนเสนอโครงการต่าง ๆ มาแล้ว ทางเทศบาลตำบลก็ต้องนำมาพิจารณาถึงลำดับความสำคัญของแต่ละโครงการ ความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อที่จะได้แก้ไขปัญหาคืออย่างตรงตามเป้าหมาย และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุด

4. ระบบสื่อสาร การสื่อสารนั้น จะต้องมีการสำรวจความขาดแคลนของประชาชน โดยเทศบาลตำบลจะต้องเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านการจัดเวทีประชาคม เพื่อให้มีการพัฒนาการบริหาร การจัดการ โดยการนำ ICT เข้ามาทดแทนหรือปรับปรุงระบบงานปัจจุบัน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ให้เกิดบูรณาการและเอกภาพในระบบข้อมูล การวางแผน การประสานงาน การจัดสรรงบประมาณ ลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน รวมทั้งนำ ICT มาใช้ในการให้บริการแก่ประชาชนให้ดีขึ้น ซึ่งจะสร้างคุณค่าให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการในด้านความสะดวกรวดเร็วในการใช้บริการ รวมถึงความโปร่งใส ตรวจสอบได้ อันจะสนับสนุนบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น

5. ระบบกำจัลดขยะ การจัดการระบบกำจัลดขยะมูลฝอยและของเสีย จะต้องพัฒนาโดยการสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอนุรักษ์พื้นที่สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติเสียก่อน หลังจากนั้นจะต้องมีการสำรวจความขาดแคลนของประชาชน โดยเทศบาลตำบลจะต้องเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านการจัดเวทีประชาคม พร้อมทั้งสร้างคุณค่าให้แก่ประชาชนจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอนุรักษ์พื้นที่สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติภายในพื้นที่ของตน

7. ยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลจากการยืนยัน โดยผู้เชี่ยวชาญ (Expertise Verification) จากการตรวจสอบและวิพากษ์ยุทธศาสตร์รูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลใน

เขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยพิจารณาจากรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ระบบคมนาคม ระบบพลังงาน ระบบการจัดการน้ำ ระบบสื่อสาร และระบบกำจัดขยะ โดยพิจารณาจากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ เพื่อยืนยันถึงความเหมาะสม และสอดคล้องของกลยุทธ์ แยกตามประเด็นยุทธศาสตร์แต่ละด้านของโครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 กลยุทธ์การพัฒนาระบบคมนาคม ยุทธศาสตร์ที่ 2 กลยุทธ์การพัฒนาระบบพลังงาน ยุทธศาสตร์ที่ 3 กลยุทธ์การพัฒนาระบบการจัดการน้ำ ยุทธศาสตร์ที่ 4 กลยุทธ์การพัฒนาระบบสื่อสาร และยุทธศาสตร์ที่ 5 กลยุทธ์การพัฒนาระบบกำจัดขยะ

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 สภาพปัจจุบัน ความคาดหวังในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า

5.2.1.1 สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีสภาพที่เป็นอยู่ดีจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านระบบสื่อสาร ด้านระบบกำจัดขยะ ด้านระบบการจัดการน้ำ ด้านระบบคมนาคม และด้านระบบพลังงาน ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อับดุลเลาะ สะดะ (2550) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า พบว่า สภาพปัญหาตามอัตลักษณ์ของพื้นที่ที่มีความเหมาะสมและความเป็นอยู่ที่ไม่ดีเท่าไหร่นัก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมใจ อินทร์สำราญ (2550) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาสภาพการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า สภาพการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับต่ำ

5.2.1.2 ความคาดหวังต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ด้านระบบสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ด้านระบบกำจัดขยะ อยู่ในระดับมาก ด้านระบบการจัดการน้ำ อยู่ในระดับมาก ด้านระบบพลังงาน อยู่ในระดับมาก และด้านระบบคมนาคม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับหลักการของ Pobsok, Subbalekha, Sannikorn, and Mutirangura, A. (2011) ที่กล่าวไว้เกี่ยวกับ การสร้างความเข้มแข็งของพลเมืองด้วยการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐ โดยประชาชนนั้นคาดหวังให้เจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติ/ บริการประชาชนด้วยความเคารพและเท่าเทียมนั้น เจ้าหน้าที่รัฐเองก็ต้องได้รับ

การปฏิบัติด้วยความเคารพจากผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องขององค์กรในภาครัฐด้วย ทั้งนี้ เพราะอีกสถานะหนึ่งเจ้าหน้าที่รัฐก็มีสถานะเป็นพลเมืองที่ซึ่งต้องได้รับการปลูกฝังและเรียนรู้ในเรื่องของความเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบต่อสาธารณะด้วยเช่นกัน

5.2.1.3 ปัจจัยที่ส่งผลการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านธรรมาภิบาล ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านสมรรถนะขององค์กร ด้านการสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ ด้านแรงกดดันจากภาคประชาสังคม และด้านการสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย โดยทุกปัจจัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลทั้งสิ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชงชัย สันติวงษ์ (2533) กล่าวถึงลักษณะของกลยุทธ์การบริหารที่ทรงประสิทธิภาพ คือ เป็นการบริหารเชิงรวมที่กระทำอย่างเป็นระบบ ที่มีการบริหารครบถ้วนสมบูรณ์ทุกด้าน อีกทั้งเป็นการบริหารที่พร้อมสมบูรณ์ด้วย “แผนงาน” ที่มีประสิทธิภาพ และจะต้อง เป็นการบริหารที่พร้อมสมบูรณ์ด้วย “ระบบปฏิบัติในการบริหารงาน” คือเทคนิคการจัดทำแผน การวัดผล การจูงใจ การควบคุม การพัฒนานับบริหาร และการแสวงหาประโยชน์จากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อีกด้วย โดยครอบคลุมไปถึงปัจจัยต่างตามภารกิจและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานนั้น ๆ

5.2.2 ผลการตรวจสอบรูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย (1) ระบบคมนาคม เทศบาลตำบลจะต้องมีวิธีการบริหารจัดการงบประมาณให้เหมาะสมกับรายได้ของหน่วยงาน เพื่อตอบสนองกับความต้องการของประชาชนในด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะด้านการคมนาคม (2) ระบบพลังงาน จะต้องมีการประชาคมหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมตัดสินใจที่จะเสนอโครงการตามที่ตนเองคิดว่าดีหรือต้องการให้พัฒนา (3) ระบบการจัดการน้ำ จะต้องดำเนินการสำรวจความต้องการของประชาชน ว่าพื้นที่ใดยังขาดงานบริการด้านนี้อยู่ จากนั้นจึงขอความอนุเคราะห์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (4) ระบบสื่อสาร จะต้องมีการพัฒนาการบริหาร การจัดการ โดยการนำ ICT เข้ามาทดแทนหรือปรับปรุงระบบงานปัจจุบัน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ให้เกิดบูรณาการและเอกภาพในระบบข้อมูล การวางแผน การประสานงาน การจัดสรรงบประมาณ ลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน และ (5) ระบบกำจัดขยะ การจัดการระบบกำจัดขยะมูลฝอยและของเสีย จะต้องพัฒนาโดยการสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกัน อนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติเสียก่อน หลังจากนั้นจะต้องมีการสำรวจความขาดแคลนของประชาชน โดยเทศบาลตำบลจะต้องเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านการจัดเวทีประชาคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อับดุลเลาะ สะดะ (2550) ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนา

รูปแบบการบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า พบว่า การบริหารจัดการที่เป็นเลิศ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลภายใต้หลักธรรมาภิบาล ในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานได้ ลำดับความสำคัญ คือ การส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนช่วยกันดูแลรักษา สาธารณสมบัติ และการดำเนินการเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานให้มุ่งเน้นคุณภาพ ด้านการพัฒนากฎหมายชีวิต ได้ลำดับความสำคัญ คือ ให้การสนับสนุนและส่งเสริมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรชุมชน และการจัดสวัสดิการให้ประชาชนที่ยากไร้ เช่น การประกันสุขภาพให้คนพิการ จัดตั้งกองทุนผู้ไร้ หรือจัดเบี้ยยังชีพสำหรับคนชรา เป็นต้น ในด้านการจัดระเบียบสังคมได้ลำดับความสำคัญ คือ สนับสนุนประชาสังคมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชน การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนช่วยกันดูแลสิ่งแวดล้อม และการบูรณาการระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดผังเมืองหรือการจัดพื้นที่ของชุมชน ในด้านการวางแผนการลงทุนเชิงพาณิชย์และการท่องเที่ยวได้ลำดับความสำคัญ คือ การพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้เพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่น และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามศักยภาพที่มีอยู่ส่วน ในด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ลำดับความสำคัญคือ มีแผนพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และการใช้หลักศาสนาเป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในด้านการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ได้ลำดับความสำคัญคือ การสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรักษาศิลปวัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น และการอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการเชื่อมโยงกับระบบการศึกษา ส่วนในด้านรูปแบบการบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า โดยลำดับความสำคัญคือ การให้ความสำคัญกับ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นหลัก และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และในด้านความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดในทศวรรษหน้า โดยลำดับความสำคัญ คือ การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารและบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด การบริหารงานที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการเมือง การปกครอง ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป คือ ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาผู้นำองค์กร ในการบริหารงานของภาครัฐแนวใหม่ภายใต้หลักธรรมาภิบาล ศึกษารูปแบบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน เช่น ศึกษาระบบการกำจัดขยะเพื่อเป็นพลังงานไฟฟ้า ศึกษาแนวทางการพัฒนาลุ่มน้ำในพื้นที่ เป็นต้น และควรศึกษารูปแบบที่เหมาะสมในการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกระบวนการบริหารจัดการด้านการใช้งบประมาณที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน

5.2.3 การยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาล ตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นต่อรูปแบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้าน ความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง และด้านอรรถประโยชน์ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ เทอดเกียรติ ชินสรนันท์ (2551) ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนารูปแบบการปกครอง ท้องถิ่นแบบพิเศษ โดยรวมเทศบาลเมืองแม่สอด เทศบาลตำบลท่าสายลวดและองค์การบริหารส่วน ตำบลแม่ปะ พบว่า ความเหมาะสมของรูปแบบการปกครองท้องถิ่นแบบพิเศษ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้าน โครงสร้างการบริหาร ด้านอำนาจหน้าที่และด้านแหล่งที่มาของรายได้มีความเหมาะสมและ เป็นไปได้จริงต่อการนำไปใช้

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการบริหารจัดการในเชิงนโยบายระดับชาติ

5.3.1 จากผลการศึกษาการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของ เทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมแล้ว ควรพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน 5 ด้าน โดยรัฐควรให้ความสนใจในนโยบายการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง โดย ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2560 เป็นต้น ควรกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล ในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบห้า และในปัจจุบัน พบว่ารัฐบาลจ่ายเงินอุดหนุนประมาณร้อยละ 24 เท่านั้น

5.3.2 รัฐควรกำหนดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยตรงกับการบริหารจัดการ สาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จัดตั้งคณะกรรมการแกนกลาง โดยให้เพิ่มความถี่ในการ ตรวจสอบ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลจากเดิมปีละครั้ง เป็น ปีละ 2 ครั้ง หรือ 3 ครั้ง เพื่อให้คำแนะนำต่อการพัฒนา ปรับปรุง หรือแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นได้ อย่างทันที่

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานตาม ความต้องการจำเป็นของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5.3.2.1 ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ เทศบาลตำบล ควร ศึกษา “รูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลของ เทศบาลตำบล ในกลุ่มเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” ที่ผู้วิจัย ได้พัฒนาขึ้นมาอย่างละเอียดแล้วนำเสนอ

ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในรูปแบบดังกล่าวไปดำเนินการบริหารจัดการของ เทศบาลตำบล ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแต่ละประเด็นกลยุทธ์และแผนหรือยุทธศาสตร์ที่ค้นพบจากงานวิจัยครั้งนี้ จำนวน 5 แผนงาน/โครงการหรือกิจกรรม สำหรับการดำเนินการแก้ปัญหาให้ตรงจุดและตรงตามความจำเป็น

5.3.2.2 ในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนและการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ผู้บริหารจะต้องคำนึงถึง 2 ประเด็นดังกล่าว ต่อเนื่องกันไป เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสร่วมรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะหรือความคิดเห็น ร่วมเสนอปัญหาหรือประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องร่วมคิดแนวทางในการแก้ปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจและร่วมในกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา เพื่อที่จะให้การบริหารจัดการ เทศบาลตำบล ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเร่งรัดและปรับปรุงในประเด็น (1) เทศบาลตำบล ควรแต่งตั้งคณะทำงาน โดยให้มีการประสานงานการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และวิเคราะห์สถานภาพแห่งภารกิจประกอบ ยุทธศาสตร์การบริหารและงบประมาณอย่างจริงจัง เพื่อกำหนดกระบวนการที่เหมาะสมสำหรับการมีส่วนร่วมของประชาชน (2) เพิ่มช่องทางการเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารใด ๆ อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ประชาชนมีความเชื่อถือและมีความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติงานของ เทศบาลตำบล (3) เทศบาลตำบล ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถชี้แจงหรือประกอบเหตุผลต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางในทุกโอกาสที่สามารถปฏิบัติได้

5.3.2.3 ผู้บริหารของ เทศบาลตำบล ควรมีการกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินการให้ชัดเจน มีการติดตามผลการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ จัดทำระบบการให้รางวัลระบบยกย่องชมเชย และ ระบบค่าตอบแทนตามผลงาน ฯลฯ

5.3.2.4 เทศบาลตำบล ควรปรับปรุงในด้านทรัพยากรบุคคลโดยสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากงานในหน้าที่ รวมถึงสนับสนุนให้ได้รับการศึกษาสูงขึ้นทั้งนี้เพื่อให้บุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อการบริหารจัดการของเทศบาลตำบล อันจะเป็นปัจจัยที่สร้างแรงจูงใจ นำไปสู่ความพึงพอใจในการทำงาน เกิดความผูกพันกับองค์กร นำไปสู่การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น จนบรรลุเป้าประสงค์ขององค์กร

5.3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

5.3.3.1 การวิจัยในเรื่องนี้เป็นการศึกษาเบื้องต้น เริ่มจากการสำรวจปัญหา วิเคราะห์ และสังเคราะห์นำเอาปัญหาที่สำคัญไปสร้างและพัฒนาเป็นรูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งรูปแบบดังกล่าวอยู่ในช่วงแรกของการศึกษารูปแบบเชิงกลยุทธ์ของเทศบาลตำบล ในอุดมคติเป็นการสร้างรูปแบบขึ้นมาตามมโนทัศน์ที่เรียกว่า Exploratory Structure ถ้าหากในช่วงต่อไปผู้วิจัยหรือผู้สนใจได้นำรูปแบบนี้ไปใช้ภายใน 3 ปี ตามแนวทางและ

กำหนดเวลาที่ได้วางไว้แล้ว ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมอีกครั้งในประเด็น “การศึกษาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationships) ระหว่างตัวแปรคัดสรร (Selected Factors) กับประสิทธิผลการบริหารจัดการหรือดำเนินงานของเทศบาลตำบล” ในรูปของการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) หรือ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เชิงโครงสร้างการยืนยัน (Confirmatory Structure) ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ด้วยวิธีดังกล่าว จะทำให้ผู้สนใจทราบในเชิงลึกว่า ผลสำเร็จหรือประสิทธิผลของ เทศบาลตำบล ดังกล่าวได้รับอิทธิพลทางตรง (Direct Effect) มาจากตัวแปรแฝง (Latent Variable) หรือตัวแปรสังเกต (Observed Variable) ตัวแปรใด หรือได้รับผลทางอ้อม (Indirect Effect) โดยส่งผ่านตัวแปรใด และตัวแปรเหล่านั้นสามารถทำนายผลสำเร็จหรือประสิทธิผลของ เทศบาลตำบล ได้มากน้อยเพียงใด ข้อค้นพบเหล่านี้จะทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการจัดทำนโยบายหรือปรับปรุงแผนปฏิบัติการดำเนินงานต่าง ๆ ของเทศบาลตำบล ให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

5.3.3.2 ควรมีการศึกษาหรือวิจัยเกี่ยวกับ เทศบาลตำบล ในรูปแบบของงานวิจัยเชิงบูรณาการ (Integrated Research) โดยหน่วยงานต่าง ๆ ที่สังกัด กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวิจัยร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้จัดทำนโยบายกำกับ ตรวจสอบ และ ส่งเสริมให้กิจกรรม / โครงการต่าง ๆ ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ ให้ประชาชนในเขตบริการของ เทศบาลตำบล ได้รับผลประโยชน์ตรงตามความต้องการแบบบูรณาการไปพร้อม ๆ กัน

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กนกรัตน์ คุ้มบัวและคณะ. (2542). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการจดทะเบียนธุรกิจ
กษารณณ์ โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพ กรมทะเบียนการค้า. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). การประเมินผล. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กฤษฎ์ สิทธิยศ. (2550). ตัวแบบการนำนโยบายป้องกันและแก้ไขยาเสพติดไปปฏิบัติ กรณีศึกษา :
ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด จังหวัดพิจิตร. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กัมปนาท วัชรธนาคม. (2553). การพัฒนารูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ สถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1 - 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต) ชลบุรี :
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กัลยา เนติประวีติ. (2544). การยอมรับรูปแบบการจัดองค์การทางสังคมแบบใหม่ตามหลักการ
บริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในองค์กรภาครัฐ : ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงาน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. (2550). หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชนว่าด้วยรัฐ รัฐธรรมนูญและ
กฎหมาย. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- โกวิทย์ กังสนันท์. (2550). จริยธรรมของการบริหารภาครัฐแนวใหม่. กรุงเทพฯ : สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- กัมภีร์ สุดแท้. (2553). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก
(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต) มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- การมณั้ เพียรภาณุ. (2548). สภาพและความต้องการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2. นครพนม : มหาวิทยาลัย
นครพนม.
- จรัส สุวรรณมาลา. (2550). คู่มือการฝึกอบรมโดยใช้กรณีศึกษานวัตกรรมท้องถิ่น. : สถาบันวิถี
ใหม่ท้องถิ่น คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2536). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิต
พอยท์.

- จิตติ กิตติเลิศไพศาล. (2551). ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการใช้บริการด้านสินเชื่อบริษัทธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ช.ก.ส.) สาขาอากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 46 (13).
- จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์. (2552). ความพึงพอใจในงานและความผูกพันต่อองค์กร: ความหมาย ทฤษฎี วิธีวิจัย การวัด และงานวิจัย. กรุงเทพฯ : เสมารธรรม.
- ชาญวิทย์ ยิกุสังข์. (2545). สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ณรงค์ เหลืองบุตรนาค และ โชติชัย เจริญงาม. (2550). การปรับปรุงการวางแผนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของ อบต. ภูมิศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลในประเทศไทย. วารสาร Asia-Pacific Journal of Science and Technology, 12(3), 357 - 367.
- ดิษฐพล กอหรั่งกุล. (2546). ประสิทธิภาพโครงการก่อสร้างด้านโครงสร้างพื้นฐานตามแผนการกระจายอำนาจของรัฐกรมศึกษาเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต) ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดิน ปรัชญพุทธรณ์. (2536). ทฤษฎีองค์การ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ดิน ปรัชญาพุทธรณ์ และ ไกรยุทธ ชีรตยาकिनันท์. (2537). ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2546). ธรรมชาติของ : หลักการเพื่อการบริหารรัฐกิจแนวใหม่. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทศนา แคมมณี. (2551). 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทศนา แคมมณีและ คณะ. (2544). วิทยาการด้านการคิด. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- เทอดเกียรติ ชินสรนันท์. (2551). การพัฒนารูปแบบการปกครองท้องถิ่นแบบพิเศษ โดยรวมเทศบาลเมืองแม่สอด เทศบาลตำบลท่าสายลวดและองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปะ (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต) เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธงชัย สันติวงศ์. (2535). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ. (2553). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ : วี.อินเตอร์พรีนซ์.

นันทวัฒน์ บรรมานันท์. (2552). การปกครองส่วนท้องถิ่น. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

บรรเจิด สิงคะเนติ. (2547). หลักพื้นฐานของสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.

นุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และ บุญมี ลี. (2546). รายงานการวิจัยตัวชี้วัดธรรมาภิบาล. (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.

ปรางทิพย์ คงสมปราชญ์ วงศ์ธีรา สุวรรณิน และ เรืองเดช เร่งเพียร. (2552). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการของเทศบาลเมืองสระบุรี.

ปรางทิพย์ คงสมปราชญ์. (2552). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการของเทศบาลเมืองสระบุรี. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย, 3(2), 124 -128.

พงษ์ไพบูลย์ ศีลาราวาเวทย์ และทิมมพร คุ่มวงศ์. (2551). ความพึงพอใจของผู้รับบริการจากเทศบาลตำบลท่าล้อ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี. กาญจนบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

พงษ์ไพบูลย์ศีลาราวาเวทย์และทิมมพรคุ่มวงศ์. (2551). ความพึงพอใจของผู้รับบริการจากเทศบาลตำบลท่าล้อ อำเภอท่าม่วงจังหวัดกาญจนบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต) กาญจนบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

พจนานุกรม. (2531). พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

พรชัย เชื้อชูชาติ. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กรโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาลในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

พระจันทร์ หมั่นบำรุง. (2551). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านใหม่สามัคคี อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต) กำแพงเพชร : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

พลภัทร ช่างสากล. (2558). รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบล ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 4(1).

พะยอม แก้วกำเนิด. (2532). การวิจัยสังเคราะห์กระบวนการหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

- พิทยา บวรวัฒนา. (2531). ทฤษฎีองค์การสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิสนุ ฟองศรี. (2552). วิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : พรอพเพอร์ตี้พรีน.
- เพชริน สงค์ประเสริฐ. (2550). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต) พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ยุวณู กุลาคี. (2548). การวัดประสิทธิภาพ. สืบค้นจาก <http://isc.ru.ac.th/data/PS0001274.doc> 21 มกราคม 2559.
- รักชนก โสภาศิต. (2542). การมีส่วนร่วมและความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครปฐม (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2530). พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ.2530. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศิริวัฒนอินเตอร์พรีน
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. (2548). การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต) ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรเดช จันทรศร. (2547). การปรับปรุงและปฏิรูป. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. (2540). หลักการพื้นฐานของกฎหมายปกครอง. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- วรัท พุกษากุลนันท์. (2550). การพัฒนาแบบจำลองเพื่อพัฒนาสมรรถภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วริยา ด้วงน้อย. (2550). การบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบูรณ์ (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา

- วัชริน ขวัญพะงุ่น. (2553). ความหมายของประสิทธิภาพ. สืบค้นจาก <http://gotoknow.org/blog/watcharin2008/226830>. เมื่อ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2559.
- วีรชัย ตันติวีระวิทยา. (2553). การจัดองค์การให้มีประสิทธิภาพ. สืบค้นจาก <http://isc.ru.ac.th/data/BA0000645.doc>. เมื่อ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2559.
- ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย. (2552). การพัฒนาความสามารถของนักศึกษาครูในการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัยการพัฒนาความสามารถของนักศึกษาครูในการจัดการเรียนรู้. 4(2).
- สถาบันราชประชาสมาสัย. (2549). ธรรมาภิบาลบันดาลสุข. กรุงเทพฯ : กระทรวงสาธารณสุข.
- สมจิตต์ วงศ์อินทร์. (2545). ผลกระทบที่มีต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการทางสังคมอันเนื่องมาจากปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือศึกษาพื้นที่โดยรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต) ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมใจ อินทร์สำราญ. (2550). การศึกษาสภาพการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต) บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สมพร เมชชนัน อาจิณวัชร ศักดิ์พิมานพร และมณฑิรา ศักดิ์พิมานพร. (2548). การพัฒนา รูปแบบการเผยแพร่งานวิจัยสุขภาพในชุมชน : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลโพธิ์พระยาอำเภอเมืองสุพรรณบุรีจังหวัดสุพรรณบุรีและองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี. นนทบุรี : สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- สมยงค์ แก้วสุพรรณ. (2552). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผล เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมุทรา ชำนาญ. (2546). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สโรชา แพร์ภาษา. (2549). ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: องค์การบริหารส่วนจังหวัดละเซิง อำเภอเมือง จังหวัดละเซิงเทรา. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา, 14(21), 106 - 122.

- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2544). การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance). กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สามารถ ยิ่งก าแหง. (2553). แนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของชาวบ้านหินหล่อง ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียน อ.ด่านขุนทด จ.นครราชสีมา (วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต) นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- สาวลัทธิ สุกวิรัช. (2549). “ทางสองแพร่งของจริยธรรมการบริหาร (The Dilemma of Administrative Zeitgeists) เอกสารการประชุมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ แห่งชาติ ครั้งที่ 7, 7(2), 643 - 662.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สุทนต์ ศรีไสย์. (2551). สถิติประยุกต์สำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทนต์ ศรีไสย์. (2551). สถิติประยุกต์สำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). การวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2536). การประชุมสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยนิติตปริญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ภาคพิเศษรุ่นที่ 11. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สาวลัทธิ ตั้งตระกูล และเสกสรรค์ ขงวนิชย์. (2551). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร เทศบาลนครขอนแก่น (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต) ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สาวลัทธิ สุกวิรัช. (2549). “ทางสองแพร่งของจริยธรรมการบริหาร (The Dilemma of Administrative Zeitgeists)” เอกสารการประชุมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ แห่งชาติ ครั้งที่ 7, 643 - 662.
- สาวลัทธิ ตั้งตระกูล และเสกสรรค์ ขงวนิชย์. (2551). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร เทศบาลนครขอนแก่น. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- แสงรวี ไทยคำริ. (2551). ความไว้วางใจในการบริหารรัฐกิจกับความเป็นพลเมืองของประชาชนใน กรุงเทพมหานคร. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 17(3), 2554, 353 - 373.
- อัมชมา เคชเส็ง. (2547). ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพขององค์การบริหาร ส่วนตำบลศึกษากรณ์ อบต. แห่งหนึ่งในจังหวัดภาคใต้ (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต) ภูเก็ต. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- อนันท์ งามสะอาด. (2551). ประสิทธิภาพ (Efficiency) และ ประสิทธิภาพ (Effective) ต่างกัน อย่างไร. สืบค้นจาก http://www.sisat.ac.th/main/index.php?option=com_content&view=article&id=187%. สืบค้นเมื่อ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2559
- อนุกุล เชียงพุกษาวัลย์. (2535). พัฒนาคู่มือเพื่อประสิทธิภาพของงาน. กรุงเทพฯ : มิตรสยาม.
- อนุก เหล่าธรรมทัศน์. (2550). การเมืองของพลเมือง : ผู้สหัสวรรษใหม่. กรุงเทพฯ: โครงการ จัดพิมพ์คบไฟ.
- อรวรรณ สังฆวัตร. (2558). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมพัฒนาการบริการสาธารณะ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ของประชาชน เทศบาลตำบลธาตุทอง อำเภอปอทอง จังหวัดชลบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต) ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อับดุลเลาะ โต๊ะมิ. (2551). สิทธิและหน้าที่ของสามภรรยาในอิสลาม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เพื่อน ไคโร.
- อัมพร ชำรงลักษณ์. (2552). องค์การ : ทฤษฎี โครงสร้าง และการออกแบบ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุทัย หิรัญโต. (2525). เทคนิคการบริหาร. กรุงเทพฯ: ทิพย์ อักษรการพิมพ์.
- เอกชัย การวัฒน์. (2543). การดำเนินงานและประสิทธิผลของนโยบายและแผนพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานและระบบบริการพื้นฐานเทศบาลเมืองนครศรีอยุธยา (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา บัณฑิต) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Anderson, C. W. (1978). The logic of public problems : Evaluation in comparative policy research. Comparing public policies: New concepts and methods, 4, 24-26.
- Anderson, P. J. and Randall, R. F. (1975). Comparison of the subunit and primary structures of the pyruvate kinases from rabbit and sturgeon muscles. Biochemical Journal, 145(3), 575 - 579.

- Bardo, J.W., & Hartman, J.J. (1982). *Urban sociology : A systematic introduction*. New York : F.E.Peacock.
- Barton, L.T. (1985). "Leadership behavior and climate as they relate to the effectiveness of elementary school". *Dissertation Abstracts International*, 45(8), 2316-A.
- Becker, S. W. and Neuhauser, D. (1975). *The Efficient Organization*. New York : Elsevier
- CARRE, D. M. (1920). *Contribution à la thorie de l'État*. Sirey, Tomes I et II, Paris.
- Cooper, D. N. and Krawczak, M. (1991). Mechanisms of insertional mutagenesis in human genes causing genetic disease. *Human genetics*, 87(4), 409-415.
- Cooper, W.A. (1991). *Study of the merit reward for teacher programs in honor*. Englewood cliff. New Jersey : New Hampshire and Harding Township.
- Denhardt, D. T. (1966). A membrane-filter technique for the detection of complementary DNA. *Biochemical and biophysical research communications*, 23(5), 641 - 646.
- Denhardt, D. T., Mistretta, D., Chambers, A. F., Krishna, S., Porter, J. F., Raghuram, S. and Rittling, S. R. (2003). Transcriptional regulation of osteopontin and the metastatic phenotype: evidence for a Ras-activated enhancer in the human OPN promoter. *Clinical and experimental metastasis*, 20(1), 77 - 84.
- Denhardt, Janet V. and Robert B. Denhardt. (2003). *The New Public Service : Serving, not Steer*, New York : M.E. Sharpe.
- Dolbeare, K. M. (1976). *Trial Courts in Urban Politics: State Court Policy Impact and Functions in a Local Political System*. Krieger Publishing Company.
- Dunn, W. N. (2003). *Analisis Kebijakan Publik*. Hanindya Graha Widya, Yogyakarta.
- Fiedler, F. E. (1967). *A Theory of Leadership Effectiveness*. New York : McGraw-Hill.
- Howlett, M., Ramesh, M. and Perl, A. (1995). *Studying public policy: Policy cycles and policy subsystems (Vol. 3)*. Toronto : Oxford University Press.
- John D. Millet. (1954). *The organization and role of the Army Service Forces (Vol. 1)*. Office of the Chief of Military History, Dept. of the Army.
- Jones, B., and Connolly, K. (1970). MEMORY EFFECTS IN CROSS - MODAL MATCHING. *British Journal of Psychology*, 61(2), 267-270.

- Just, R. E., Hueth, D. L. and Schmitz, A. (2005). *The welfare economics of public policy : a practical approach to project and policy evaluation*. Edward Elgar Publishing.
- Katz, D. and Kahn, R. L. (1978). *Organizations and the system concept*. *Classics of organization theory*, 161 - 172.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 - 610.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 - 610.
- Lawrence, P. R. and Lorsch, J. W. (1967). *Differentiation and integration in complex organizations*. *Administrative science quarterly*, 1-47.
- Lucas, R. E. (1976). *Econometric policy evaluation: A critique*. In *Carnegie- Rochester conference series on public policy*, 1(2) 19 - 46).
- Maesschalck J. (2015). *De ontwikkeling van 'een visie voor de politie in 2025': Het gebruik van strategische scenario's als techniek voor visieontwikkeling*. *Vlaams Tijdschrift voor Overheidsmanagement*, 11 - 24.
- Maesschalck, J. (2004). *The impact of new public management reforms on public servants' ethics: Towards a theory*. *Public Administration*, 82(2), 465 - 489.
- Myers, D. J. (2002). *U.S. Patent No. 6,357,104*. Washington. DC : U.S. Patent and Trademark Office.
- Myers, D.J., and Fox, S.R. (1994). "Alkali Wet-milling Characteristics of Pearled and Unpearled Amaranth Seed." *Cereal Chem*, 71(1), 96 - 99.
- Parsons, T. (1964). *Levels of organization and the mediation of social interaction*. *Sociological Inquiry*, 34(2), 207 - 220.
- Pobsook, T., Subbalekha, K., Sannikorn, P. and Mutirangura, A. (2011). *Improved measurement of LINE-1 sequence methylation for cancer detection*. *Clinica Chimica Acta*, 412(3), 314-321.
- Pobsook. (2553). *การสร้างความเข้มแข็งของพลเมือง : มุมมองต่อบทบาทของภาครัฐ*. [ออนไลน์] สืบค้นจาก <http://www.pdc.go.th>

- Ruscio, K. P. (1994). Policy cultures: The case of science policy in the United States. *Science, Technology and Human Values*, 19(2), 205 - 222.
- Ryan, T.A. and Smith, P.C. (1954). *Principle of Industrial Psychology*. New York : The Mcnanla Press Company
- Schein, E. H. (1970). *Occupational socialization in the professions: The case of role innovation*. Cambridge, MIT.
- Seldin, P. (1989). Using student feedback to improve teaching. *New Directions for Teaching and Learning*, 1989(37), 89 - 97.
- Simon, Herbert A. (1960). *Administrative Behavior*. New York : The McMillen Company.
- Simon, Herbert, A. (1960). *Administrative behavior*. New York : The McMillen.
- Steers, R. M. (1977). Antecedents and outcomes of organizational commitment. *Administrative science quarterly*, 46 - 56.
- Taylor, J. B. (1993, December). Discretion versus policy rules in practice. In *Carnegie-Rochester conference series on public policy*, 39, 195 - 214).
- Theodore Caplow. (1964). *The urban ambience*. Bedminster Press.
- Thomas, Charles Leo. (1971). *The Relative Effectiveness of High School Grades and standardized Test Scores for Predicting College Grades of Black Students*". Dissertation Abstracts International, 3, 2495 - 2496.
- Tolan, T. L., Reidel, S. P., Beeson, M. H., Anderson, J. L., Fecht, K. R., and Swanson, D. A. (1989). Revisions to the estimates of the areal extent and volume of the Columbia River Basalt Group. *Geological Society of America Special Papers*, 239, 1 - 20.
- Vroeijenstijn, A. I. (1995). *Improvement and Accountability: Navigating between Scylla and Charybdis*. Guide for External Quality Assessment in Higher Education. Higher Education Policy Series 30. Taylor and Francis, 1900 Frost Rd., Suite 101, Bristol, PA 19007 - 1598.
- WADE. H.W.R (1980). *Administrative Law Fourth Edition*. Oxford : Clarendon Press.
- Waldo, B.H. (1995). Redefining the Health Care Landscape with Internet. *Nursing Economic* March - April, (18)2, 99 - 100.
- Willer, R.H. (1967). *Leader and leadership process*. Boston : Irwin McGraw-Hill.

Yamane. (1967). Taro Statistic : An Introductory Analysis. New York: Harper and row.

Yuchman, E. and Seashor (1967). Measuring the economic value of public relations. Journal of Public Relations Research, 13(1), 3 - 26.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและแบบการประเมินรูปแบบ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง

รูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นของท่านเพื่อนำข้อมูลคำตอบที่ได้ไป
สร้างรูปแบบการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขต
พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาล
ตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 3 ความคาดหวังในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาล
ตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่ส่งผลการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบล
ขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 5 ปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของ
เทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 6 ข้อเสนอเกี่ยวกับการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาล
ตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน คำตอบของท่าน
จะมีคุณค่าอย่างยิ่งต่องานวิจัยนี้และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารจัดการสาธารณะด้าน
โครงสร้างพื้นฐานตามความต้องการจำเป็นของเทศบาลตำบล ผู้วิจัยจะเก็บรักษาคำตอบของท่านไว้
เป็นความลับ ผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวม

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

นางสาวดวงตา ราชอาษา

นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ ..... ปี

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

4. ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท/เดือน

5. สถานภาพ

สมรส โสด หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับสภาพเป็นจริงตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดที่ท่านพิจารณาแล้ว เพียง 1 คำตอบเท่านั้น ตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพที่ดำเนินการ ดีมาก
 4 หมายถึง มีสภาพที่ดำเนินการ ดี
 3 หมายถึง มีมีสภาพที่ดำเนินการ พอใช้
 2 หมายถึง มีสภาพที่ดำเนินการ ไม่ค่อยดี
 1 หมายถึง มีสภาพที่ดำเนินการ ไม่ได้เรื่องเลย

สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ระดับ				
	5	4	3	2	1
1. ระบบคมนาคม					
1. มีการสร้างถนนและเส้นทางสัญจร					
2. มีการขยายถนนและเส้นทางสัญจร					
3. มีการซ่อมแซมถนนและเส้นทางสัญจร					
4. มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ริมขอบทางถนนและเส้นทางสัญจร					
5. มีตราสัญลักษณ์การจราจรทั่วถึงและครบทุกเส้นทางสัญจร					
6. มีระบบความปลอดภัยบนถนนและเส้นทางสัญจร					
2. ระบบพลังงาน					
1. มีการขยายไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนอย่างทั่วถึง					
2. มีการซ่อมบำรุงระบบไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ					
3. มีการสร้างพลังงานทดแทน					
4. มีระบบไฟส่องสว่างตามจุดอันตราย					
5. มีการรณรงค์การประหยัดพลังงานเป็นประจำสม่ำเสมอ					
3. ระบบการจัดการน้ำ					
1. มีการปรับปรุงแหล่งน้ำอุปโภค					
2. มีการพัฒนาแหล่งน้ำสำหรับอุปโภค					
3. มีการขุดลอกทางระบายน้ำ					
4. มีการขุดลอกแหล่งน้ำ					
5. มีการพัฒนาแหล่งน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว					
6. มีการจัดสรรระบบน้ำประปาอย่างทั่วถึงและเพียงพอ					
7. มีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงและเพียงพอ					
4. ระบบสื่อสาร					
1. มีสัญญาณ WIFI ฟรีของตำบล					
2. มีโทรศัพท์บ้านในครัวเรือน					
3. มีการประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวของตำบล					
4. มีช่องทางการร้องทุกข์ถึงผู้บริหารท้องถิ่น					
5. มีห้องสมุดชุมชน					

สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ระดับ				
	5	4	3	2	1
5. ระบบกำจัดขยะ					
1. มีการรณรงค์การจัดการขยะชุมชน					
2. มีการรณรงค์การคัดแยกขยะ					
3. มีการกำจัดขยะอย่างครบวงจร					
4. มีการพัฒนาการกำจัดขยะด้วยการตั้งโรงงานกำจัดขยะ					
5. มีการยกระดับการจัดการขยะ โดยให้ขยะขายได้					
6. มีการจัดตั้งโรงงานไฟฟ้าจากขยะ					
7. มีการจัดตั้งโรงงานแปรรูปขยะ					

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตอนที่ 3 ความคาดหวังต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคาดหวังที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น ตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง ท่านคาดหวังว่าเทศบาลจะดำเนินการได้เป็นอย่างดีมาก
- 4 หมายถึง ท่านคาดหวังว่าเทศบาลจะดำเนินการได้เป็นอย่างดี
- 3 หมายถึง ท่านคาดหวังว่าเทศบาลจะดำเนินการได้
- 2 หมายถึง ท่านคาดหวังว่าเทศบาลจะดำเนินการได้บ้างก็ดี
- 1 หมายถึง ไม่คาดหวังว่าเทศบาลจะดำเนินการได้เลย

ความคาดหวังในการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ระดับ				
	5	4	3	2	1
1. ระบบคมนาคม					
1. มีการสร้างถนนและเส้นทางสัญจร					
2. มีการขยายถนนและเส้นทางสัญจร					
3. มีการซ่อมแซมถนนและเส้นทางสัญจร					
4. มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ริมขอบทางถนนและเส้นทางสัญจร					
5. มีสัญลักษณ์การจราจรทั่วถึงและครบทุกเส้นทางสัญจร					
6. มีระบบดูแลความปลอดภัยบนถนนและเส้นทางสัญจร					
2. ระบบพลังงาน					
1. มีการขยายไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนอย่างทั่วถึง					
2. มีการซ่อมบำรุงระบบไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ					
3. มีการสร้างพลังงานทดแทน					
4. มีไฟส่องสว่างตามจุดอันตราย					
5. มีการรณรงค์การประหยัดพลังงานเป็นประจำสม่ำเสมอ					
3. ระบบการจัดการน้ำ					
1. มีการปรับปรุงแหล่งน้ำอุปโภค					
2. มีการพัฒนาแหล่งน้ำสำหรับอุปโภค					
3. มีการขุดลอกทางระบายน้ำ					
4. มีการขุดลอกแหล่งน้ำ					
5. มีการพัฒนาแหล่งน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว					

ความคาดหวังในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ระดับ				
	5	4	3	2	1
6. มีการจัดสรรระบบน้ำประปาอย่างทั่วถึงและเพียงพอ					
7. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงและเพียงพอ					
4. ระบบสื่อสาร					
1. มีสัญญาณ WIFI ฟรีของตำบล					
2. มีโทรศัพท์บ้านในครัวเรือน					
3. มีการประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวของตำบล					
4. มีช่องทางร้องทุกข์ถึงผู้บริหารท้องถิ่น					
5. มีห้องสมุดชุมชน					
5. ระบบกำจัดขยะ					
1. มีการรณรงค์การจัดการขยะชุมชน					
2. มีการรณรงค์การคัดแยกขยะ					
3. มีการกำจัดขยะอย่างครบวงจร					
4. มีการพัฒนาการกำจัดขยะด้วยการตั้งโรงงานกำจัดขยะ					
5. มีการยกระดับการจัดการขยะ โดยให้ขยะขายได้					
6. มีการจัดตั้งโรงงานไฟฟ้าจากขยะ					
7. มีการจัดตั้งโรงงานแปรรูปขยะ					

ตอนที่4 ปัจจัยที่ส่งผลการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาด เล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ส่วนที่ 1 การมีส่วนร่วมของประชาชน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่อง เดียวเท่านั้น ตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด
- 4 หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมมาก
- 3 หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมปานกลาง
- 2 หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมน้อย
- 1 หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

การมีส่วนร่วมของประชาชน	ระดับ				
	5	4	3	2	1
1. ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมรับรู้การทำงานของหน่วยงาน					
2. ประชาชนได้ตรวจสอบการบริหารงานของเทศบาลเป็นอย่างดี					
3. ประชาชนสามารถทำการตรวจสอบการทำงานในหน่วยงานได้ทุก โครงการ/กิจกรรม					
4. ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดหา การให้สัมปทาน การออก กฎหมายระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ระดับใด					
5. ประชาชน สื่อมวลชน และองค์กรพัฒนาเอกชน สามารถควบคุมฝ่าย บริหารโดยวิธีการต่าง ๆ					
6. หน่วยงานมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป					
7. หน่วยงานมีการสนับสนุนการพัฒนาความสามารถในการมีส่วนร่วมของ ประชาชน					

ส่วนที่ 2 ธรรมเนียมปฏิบัติ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น ตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง เทศบาลมีธรรมเนียมปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง เทศบาลมีธรรมเนียมปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง เทศบาลมีธรรมเนียมปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง เทศบาลมีธรรมเนียมปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง เทศบาลมีธรรมเนียมปฏิบัติน้อยที่สุด

ธรรมเนียมปฏิบัติ	ระดับ				
	5	4	3	2	1
1. หลักนิติธรรม					
1.1 เทศบาลมีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจน					
1.2 การใช้อำนาจของเทศบาลสามารถถูกตรวจสอบได้					
1.3 มีการกำหนดระยะเวลาการดำเนินการแล้วเสร็จในการให้บริการหรือการพิจารณาออกคำสั่งต่าง					
1.4 การพิจารณาออกคำสั่งต่าง ๆ ได้มีการกล่าวอ้างข้อกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง					
1.5 การให้บริการหรือการพิจารณาออกคำสั่งต่าง ๆ คำนึงถึงความเป็นธรรมในแต่ละกรณี					
1.6 มีการสำรวจตรวจสอบกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับประกาศที่อยู่ในความรับผิดชอบเพื่อยกเลิกปรับปรุง หรือจัดให้มีขึ้นใหม่					
1.7 เทศบาลของท่านเคยถูกโต้แย้งว่ามีกฎระเบียบหรือการกระทำอันใดอันหนึ่งว่าเป็นการขัดกับกฎหมาย					
2. หลักคุณธรรม					
2.1 มีการปฏิบัติงานที่น้อยกว่าหรือไม่ดีเท่าที่กฎหมายกำหนดไว้					
2.2 มีการปฏิบัติที่มากกว่าหรือเกินกว่าที่กฎหมายให้อำนาจไว้ เช่น วางตนอยู่เหนือกฎหมายหรือทำตนเหมือน ศาลเตี้ย					
2.3 มีการกระทำผิดวินัย กรณีเกี่ยวกับงาน โดยตรง เช่น ไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตเที่ยงธรรมหรือละทิ้งหน้าที่ราชการ					
2.4 มีการกระทำผิดวินัยกรณีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น					

ธรรมาภิบาล	ระดับ				
	5	4	3	2	1
กระด้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชา					
2.5 มีการกระทำผิดวินัยกรณีเกี่ยวกับพฤติกรรมส่วนตัว เช่น เล่นการพนัน เสพยาเสพติด เป็นต้น					
2.6 มีการกระทำผิดวินัยกรณีไม่สนองตอบความต้องการประชาชน เช่น ไม่อำนวยความสะดวกประชาชน เป็นต้น					
2.7 มีกรณีทำผิดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพที่เกี่ยวกับขั้นตอน หรือวิธีการปฏิบัติงาน เช่น เสนองงานข้ามขั้นตอน หรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามวิธีการที่ปฏิบัติกันอยู่ เป็นต้น					
2.8 เทศบาลของท่านเคยถูกโต้แย้งว่ามีกฎระเบียบหรือกระทำอันใดอันหนึ่งว่าเป็นการขัดกับกฎหมาย					
3. หลักความโปร่งใส					
3.1 มีระบบการตรวจสอบภายในเทศบาลที่เข้มแข็ง					
3.2 ระบบของเทศบาลมีความโปร่งใสเห็นภาพระบบงานทั้งหมดได้อย่างชัดเจน					
3.3 ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้การทำงานของเทศบาล					
3.4 มีระบบบริหารการเงินและพัสดุที่รัดกุม					
3.5 มีระบบการตรวจสอบการทำงานในเทศบาลที่มีประสิทธิภาพสูง					
3.6 ประชาชนและสื่อมวลชนมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดหา การให้สัมปทาน การออกกฎหมายระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ					
3.7 ประชาชน สื่อมวลชน และองค์กรพัฒนาเอกชนได้มีโอกาสควบคุมฝ่ายบริหารโดยวิธีการต่าง ๆ					
4. หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน					
4.1 เทศบาลมีการรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลภายนอก					
4.2 เทศบาลมีการรับฟังความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่รัฐ					
4.3 เทศบาลมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป					
4.4 ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการตัดสินใจของเทศบาล					
4.5 มีการใช้กระบวนการตัดสินใจโดยใช้เสียงส่วนใหญ่					
4.6 มีการให้เวลาที่ใช้ในการตัดสินใจในเวลาที่เหมาะสมกับสถานการณ์					

กรรมาภิบาล	ระดับ				
	5	4	3	2	1
4.7 ผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของรัฐ					
4.8 ผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจประกอบด้วยประชาชนทั่วไป					
4.9 เทศบาลมีการสนับสนุนการพัฒนาความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชน					
5. หลักสำนึกรับผิดชอบ					
5.1 ทุกครั้งที่ได้รับมอบหมาย ท่านได้ทำความเข้าใจและเห็นชอบวัตถุประสงค์เป้าหมายและความคาดหวังจากการทำงานชิ้นนั้นเสมอ					
5.2 เทศบาลของท่านจะมีการทำเป้าหมายย่อย ๆ ที่ต้องการบรรลุในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ					
5.3 เทศบาลของท่านมีการกำหนดวิธีการและขั้นตอนในการจัดการแบ่งปันทรัพยากรอย่างชัดเจน					
5.4 สมาชิกในทีมงานของท่านให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานกันอย่างดี					
5.5 เมื่อมีปัญหาความขัดแย้งเกิดขึ้น เทศบาลมีกระบวนการและขั้นตอนที่ขั้นตอนที่ชัดเจนในการแก้ปัญหาดังกล่าว					
5.6 เทศบาลของท่านได้กำหนดมาตรฐานปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน					
5.7 เทศบาลของท่านมีการติดตามประเมินผลและจัดการกับผลการปฏิบัติงานที่ไม่มีคุณภาพ					
5.8 เทศบาลของท่านมีการจัดทำดัชนีวัดผลการปฏิบัติงานทุกครั้ง					
5.9 ก่อนเริ่มปฏิบัติงานบุคลากรจะทราบถึงตัวชี้วัดการปฏิบัติงานทุกครั้ง					
6. หลักความคุ้มค่า					
6.1 เทศบาลของท่านมีระบบตรวจสอบภายใน					
6.2 เทศบาลของท่านมีการจัดทำรายงานการเงินสม่ำเสมอทุกปี					
6.3 มีการเผยแพร่รายงานการเงินต่อสาธารณชนทั่วไป					
6.4 มีระบบบัญชีควบคุมการใช้วัสดุอุปกรณ์ในเทศบาลอย่างประหยัด					
6.5 มีวิธีการและขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ					
6.6 ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคในเทศบาลใช้จริง สูงกว่างบประมาณที่ได้รับจากรัฐบาล					

ธรรมาภิบาล	ระดับ				
	5	4	3	2	1
6.7 มีการใช้เทคโนโลยีเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัยเพื่อลดต้นทุน					
6.8 เมื่อสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกเทศบาลเปลี่ยนแปลง เทศบาลมีการวางแผนรองรับล่วงหน้า					

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ส่วนที่ 3 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น ตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมาก
- 3 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงน้อย
- 1 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร	ระดับ				
	5	4	3	2	1
1. ผู้บริหารมีนโยบายให้องค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี					
2. ผู้บริหารมีการติดตามผลการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อย่างใกล้ชิด และต่อเนื่อง					
3. ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำเสนอแนะในการปฏิบัติตาม พรก.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี					
4. ผู้บริหารเข้าใจและสามารถให้คำแนะนำเสนอแนะในการปฏิบัติ พรก.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี					
5. ผู้บริหารพิจารณาให้รางวัลความดี ความชอบตามผลการปฏิบัติตาม พรก.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี					
6. ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานปัจจุบันมีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่ง					
7. ผู้บริหารยอมรับเอามาตรการหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมายึดถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ประจำวันด้วยความเต็มใจ					

ส่วนที่ 4 สมรรถนะขององค์กร

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น ตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง เทศบาลมีขีดความสามารถในประเด็นนั้นมากที่สุด
- 4 หมายถึง เทศบาลมีขีดความสามารถในประเด็นนั้นมาก
- 3 หมายถึง เทศบาลมีขีดความสามารถในประเด็นนั้นปานกลาง
- 2 หมายถึง เทศบาลมีขีดความสามารถในประเด็นนั้นน้อย
- 1 หมายถึง เทศบาลมีขีดความสามารถในประเด็นนั้นน้อยที่สุด

สมรรถนะขององค์กร	ระดับ				
	5	4	3	2	1
1. หน่วยงานมีคู่มือหรือกฎระเบียบการปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี					
2. หน่วยงานมีการสร้างระบบให้บุคลากรสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึง					
3. หน่วยงานมีจำนวนบุคลากรเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน					
4. หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่พรก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี					
5. หน่วยงานมีวัสดุอุปกรณ์ในการทำงานเพื่อให้บริการแก่ประชาชนที่เพียงพอ					
6. มีการกระจายข้อมูลข่าวสารในหน่วยงานเป็นไปอย่างเปิดเผยแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ทราบโดยทั่วถึงและเท่าเทียม					
7. เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีความยืดหยุ่นในการให้บริการแก่ประชาชน					

ส่วนที่ 5 การสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น ตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง เทศบาลได้รับการสนับสนุนในประเด็นนั้นมากที่สุด
- 4 หมายถึง เทศบาลได้รับการสนับสนุนในประเด็นนั้นมาก
- 3 หมายถึง เทศบาลได้รับการสนับสนุนในประเด็นนั้นปานกลาง
- 2 หมายถึง เทศบาลได้รับการสนับสนุนในประเด็นนั้นน้อย
- 1 หมายถึง เทศบาลได้รับการสนับสนุนในประเด็นนั้นน้อยที่สุด

การสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ	ระดับ				
	5	4	3	2	1
1. การได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหัวหน้าพรรค การเมืองระดับชาติเพื่อผลักดันนโยบายและโครงการต่าง ๆ ของเทศบาลฯ ให้สำเร็จลุล่วง					
2. การได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนนักการเมือง ผ่านการอาศัยความร่วมมือ ความกลมเกลียว ความผูกพัน และการเกื้อกูลกันระหว่างเพื่อนนักการเมืองในการทำงานการเมืองในท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น					
3. การได้รับนโยบายที่เอื้อต่อการผลักดันการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ					
4. การได้รับการติดตามและตรวจสอบนโยบายและโครงการ/กิจกรรมของเทศบาลฯ จากนักการเมืองระดับชาติอย่างสม่ำเสมอ					
5. การโฆษณาประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริการกิจการบ้านเมืองที่ดี					

ส่วนที่ 6 แแรงกดดันจากภาคประชาสังคม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น ตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง เทศบาลได้รับภาวะกดดันในประเด็นนั้นมากที่สุด
- 4 หมายถึง เทศบาลได้รับภาวะกดดันในประเด็นนั้นมาก
- 3 หมายถึง เทศบาลได้รับภาวะกดดันในประเด็นนั้นปานกลาง
- 2 หมายถึง เทศบาลได้รับภาวะกดดันในประเด็นนั้นน้อย
- 1 หมายถึง เทศบาลได้รับภาวะกดดันในประเด็นนั้นน้อยที่สุด

แรงกดดันจากภาคประชาสังคม	ระดับ				
	5	4	3	2	1
1. การได้รับความร่วมมือจากการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก					
2. หน่วยงานภายนอก ช่วยสนับสนุนใดหน่วยงานให้สามารถปฏิบัติราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริการกิจการบ้านเมืองที่ดี					
3. ประชาชนให้การสนับสนุนการหน่วยงานได้นำหลักเกณฑ์และวิธีการบริการกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้					
4. สื่อมวลชน และองค์กรพัฒนาเอกชน ได้มีโอกาสควบคุมฝ่ายบริหารโดยวิธีการต่าง ๆ					
5. สื่อมวลชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบจัดซื้อจัดหา การให้สัมปทาน การออกกฎหมายระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ					

ส่วนที่ 7 การสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น ตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง เทศบาลได้รับการสนับสนุนในประเด็นนั้นมากที่สุด
- 4 หมายถึง เทศบาลได้รับการสนับสนุนในประเด็นนั้นมาก
- 3 หมายถึง เทศบาลได้รับการสนับสนุนในประเด็นนั้นปานกลาง
- 2 หมายถึง เทศบาลได้รับการสนับสนุนในประเด็นนั้นน้อย
- 1 หมายถึง เทศบาลได้รับการสนับสนุนในประเด็นนั้นน้อยที่สุด

การสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย	ระดับ				
	5	4	3	2	1
1. มีการหารือแนวทางการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา					
2. มีการสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อการทำงานร่วมกันขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแต่ละกิจกรรม					
3. มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงการทำงานร่วมกัน และมีการสรุปทบทเรียนการทำงานในแต่ละโครงการกับหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา					
4. ได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายที่มีลักษณะที่หลากหลายจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน					

ตอนที่ 5 ปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

.....

.....

.....

ตอนที่ 6 ข้อเสนอเกี่ยวกับการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

แบบตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์เฉพาะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าข้อคำถามเป็นรายข้อแต่ละข้อมีความสอดคล้อง (IOC) กับค่านิยมศัพท์เฉพาะหรือไม่ โดยการทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ท่านพิจารณาซึ่งมีเกณฑ์ ดังนี้

+1 เมื่อท่านเห็นว่ามีความสอดคล้องกับค่านิยมศัพท์เฉพาะ/วัตถุประสงค์การวิจัย

0 เมื่อท่านเห็นว่าข้อคำถามดังกล่าวมีความไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับค่านิยมศัพท์เฉพาะหรือไม่

-1 เมื่อท่านเห็นว่าข้อคำถามดังกล่าวไม่มีความสอดคล้องกับค่านิยมศัพท์เฉพาะ

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับสภาพเป็นจริงตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดที่ท่านพิจารณาแล้ว เพียง 1 คำตอบเท่านั้น ตามเกณฑ์ดังนี้

5 หมายถึง มีสภาพที่ดำเนินการ ดีมาก

4 หมายถึง มีสภาพที่ดำเนินการ ดี

3 หมายถึง มีสภาพที่ดำเนินการ พอใช้

2 หมายถึง มีสภาพที่ดำเนินการ ไม่ค่อยดี

1 หมายถึง มีสภาพที่ดำเนินการ ไม่ได้เรื่องเลย

สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. ระบบคมนาคม				
1. มีการสร้างถนนและเส้นทางสัญจร				
2. มีการขยายถนนและเส้นทางสัญจร				
3. มีซ่อมแซมถนนและเส้นทางสัญจร				
4. มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ริมขอบทางถนนและเส้นทางสัญจร				
5. มีสัญลักษณ์การจราจรทั่วถึงและครบทุกเส้นทางสัญจร				
6. มีการดูแลความปลอดภัยบนถนนและเส้นทางสัญจร				

สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้าง พื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
	2. ระบบพลังงาน			
1. มีการขยายไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนอย่างทั่วถึง				
2. มีการซ่อมบำรุงระบบไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ				
3. มีการสร้างพลังงานทดแทน				
4. มีระบบไฟส่องสว่างตามจุดอันตราย				
5. มีการรณรงค์การประหยัดพลังงานเป็นประจำสม่ำเสมอ				
3. ระบบการจัดการน้ำ				
1. มีการปรับปรุงแหล่งน้ำอุปโภค				
2. มีการพัฒนาแหล่งน้ำสำหรับอุปโภค				
3. มีการขุดลอกทางระบายน้ำ				
4. มีการขุดลอกแหล่งน้ำ				
5. มีการพัฒนาแหล่งน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว				
6. มีการจัดสรรระบบน้ำประปาอย่างทั่วถึงและเพียงพอ				
7. มีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงและ เพียงพอ				
4. ระบบสื่อสาร				
1. มีสัญญาณ WIFI ฟรีของตำบล				
2. มีโทรศัพท์บ้านในครัวเรือน				
3. มีการประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวของตำบล				
4. มีช่องทางการร้องทุกข์ถึงผู้บริหารท้องถิ่น				
5. มีห้องสมุดชุมชน				
5. ระบบกำจัดขยะ				
1. มีการรณรงค์การจัดการขยะชุมชน				
2. มีการรณรงค์การคัดแยกขยะ				
3. มีการกำจัดขยะอย่างครบวงจร				
4. มีการพัฒนาการกำจัดขยะด้วยการตั้งโรงงานกำจัดขยะ				

สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้าง พื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ระดับ ความ สอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
5. มีการยกระดับการจัดการขยะ โดยให้ขยะขายได้				
6. มีการจัดตั้ง โรงงานไฟฟ้าจากขยะ				
7. มีการตั้ง โรงงานแปรรูปขยะ				

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตอนที่ 3 ความคาดหวังต่อการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคาดหวังที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น ตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง ท่านคาดหวังว่าเทศบาลจะดำเนินการได้เป็นอย่างดีมาก
- 4 หมายถึง ท่านคาดหวังว่าเทศบาลจะดำเนินการได้เป็นอย่างดี
- 3 หมายถึง ท่านคาดหวังว่าเทศบาลจะดำเนินการได้
- 2 หมายถึง ท่านคาดหวังว่าเทศบาลจะดำเนินการได้บ้างก็ดี
- 1 หมายถึง ไม่คาดหวังว่าเทศบาลจะดำเนินการได้เลย

ความคาดหวังในการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. ระบบคมนาคม				
1. มีการสร้างถนนและเส้นทางสัญจร				
2. มีการขยายถนนและเส้นทางสัญจร				
3. มีการซ่อมแซมถนนและเส้นทางสัญจร				
4. มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ริมขอบทางถนนและเส้นทางสัญจร				
5. มีสัญลักษณ์การจราจรทั่วถึงและครบทุกเส้นทางสัญจร				
6. มีระบบดูแลความปลอดภัยบนถนนและเส้นทางสัญจร				
2. ระบบพลังงาน				
1. มีการขยายไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนอย่างทั่วถึง				
2. มีการซ่อมบำรุงระบบไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ				
3. มีการสร้างพลังงานทดแทน				
4. มีไฟส่องสว่างตามจุดอันตราย				
5. มีการรณรงค์การประหยัดพลังงานเป็นประจำสม่ำเสมอ				
3. ระบบการจัดการน้ำ				
1. มีการปรับปรุงแหล่งน้ำอุปโภค				
2. มีการพัฒนาแหล่งน้ำสำหรับอุปโภค				
3. มีการขุดลอกทางระบายน้ำ				
4. มีการขุดลอกแหล่งน้ำ				

ความคาดหวังในการบริหารจัดการสาธารณะด้าน โครงสร้าง พื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
5. มีการพัฒนาแหล่งน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว				
6. มีการจัดสรรระบบน้ำประปาอย่างทั่วถึงและเพียงพอ				
7. มีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงและ เพียงพอ				
4. ระบบสื่อสาร				
1. มีสัญญาณ WIFI ฟรีของตำบล				
2. มีโทรศัพท์บ้านในครัวเรือน				
3. มีการประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวของตำบล				
4. มีช่องทางการร้องทุกข์ถึงผู้บริหารท้องถิ่น				
5. มีห้องสมุดชุมชน				
5. ระบบกำจัดขยะ				
1. มีการรณรงค์การจัดการขยะชุมชน				
2. มีการรณรงค์การคัดแยกขยะ				
3. มีการกำจัดขยะอย่างครบวงจร				
4. มีการพัฒนาการกำจัดขยะด้วยการตั้งโรงงานกำจัดขยะ				
5. มีการยกระดับการจัดการขยะโดยให้ขยะขายได้				
6. มีการจัดตั้งโรงงานไฟฟ้าจากขยะ				
7. มีการจัดตั้งโรงงานแปรรูปขยะ				

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่ส่งผลการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาด เล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ส่วนที่ 1 การมีส่วนร่วมของประชาชน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียว เท่านั้น ตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด
- 4 หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมมาก
- 3 หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมปานกลาง
- 2 หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมน้อย
- 1 หมายถึง ประชาชนมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

การมีส่วนร่วมของประชาชน	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมรับรู้การทำงานของหน่วยงาน				
2. ประชาชนได้ตรวจสอบการบริหารงานของเทศบาลเป็นอย่างดี				
3. ประชาชนสามารถทำการตรวจสอบการทำงานในหน่วยงานได้ทุก โครงการ/กิจกรรม				
4. ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดหา การให้สัมปทาน การออก กฎหมายระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ระดับใด				
5. ประชาชน สื่อมวลชน และองค์กรพัฒนาเอกชน สามารถควบคุมฝ่าย บริหารโดยวิธีการต่าง ๆ				
6. หน่วยงานมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป				
7. หน่วยงานมีการสนับสนุนการพัฒนาความสามารถในการมีส่วนร่วม ของประชาชน				

ส่วนที่ 2 ธรรมเนียมปฏิบัติ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น ตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง เทศบาลมีธรรมเนียมปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง เทศบาลมีธรรมเนียมปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง เทศบาลมีธรรมเนียมปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง เทศบาลมีธรรมเนียมปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง เทศบาลมีธรรมเนียมปฏิบัติน้อยที่สุด

ธรรมเนียมปฏิบัติ	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. หลักนิติธรรม				
1.1 เทศบาลมีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจน				
1.2 การใช้อำนาจของเทศบาลสามารถถูกตรวจสอบได้				
1.3 มีการกำหนดระยะเวลาการดำเนินการแล้วเสร็จในการให้บริการหรือการพิจารณาออกคำสั่งต่าง				
1.4 การพิจารณาออกคำสั่งต่าง ๆ ได้มีการกล่าวอ้างข้อกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง				
1.5 การให้บริการหรือการพิจารณาออกคำสั่งต่าง ๆ คำนึงถึงความเป็นธรรมในแต่ละกรณี				
1.6 มีการสำรวจตรวจสอบกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับประกาศที่อยู่ในความรับผิดชอบเพื่อยกเลิกปรับปรุง หรือจัดให้มีขึ้นใหม่				
1.7 เทศบาลของท่านเคยถูกโต้แย้งว่ามีกฎระเบียบหรือการกระทำอันใดอันหนึ่งว่าเป็นการขัดกับกฎหมาย				
2. หลักคุณธรรม				
2.1 มีการปฏิบัติงานที่น้อยกว่าหรือไม่ดีเท่าที่กฎหมายกำหนดไว้				
2.2 มีการปฏิบัติที่มากกว่าหรือเกินกว่าที่กฎหมายให้อำนาจไว้ เช่น วางตนอยู่นอกกฎหมายหรือทำตนเหมือน ศาลเตี้ย				
2.3 มีการกระทำผิดวินัย กรณีเกี่ยวกับงาน โดยตรง เช่น ไม่				

ธรรมาภิบาล	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตเที่ยงธรรมหรือละทิ้งหน้าที่ราชการ				
2.4 มีการกระทำผิดวินัยกรณีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น กระด้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชา				
2.5 มีการกระทำผิดวินัยกรณีเกี่ยวกับพฤติกรรมส่วนตัว เช่น เล่นการพนัน เสพยาเสพติด เป็นต้น				
2.6 มีการกระทำผิดวินัยกรณีไม่สนองตอบความต้องการประชาชน เช่น ไม่อำนวยความสะดวกประชาชน เป็นต้น				
2.7 มีกรณีทำผิดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน หรือวิธีการปฏิบัติงาน เช่น เสนองงานข้ามขั้นตอน หรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามวิธีการที่ปฏิบัติกันอยู่ เป็นต้น				
2.8 เทศบาลของท่านเคยถูกโต้แย้งว่ามีกฎระเบียบหรือกระทำอันใดอันหนึ่งว่าเป็นการขัดกับกฎหมาย				
3. หลักความโปร่งใส				
3.1 มีระบบการตรวจสอบภายในเทศบาลที่เข้มแข็ง				
3.2 ระบบของเทศบาลมีความโปร่งใสเห็นภาพระบบงานทั้งหมดได้อย่างชัดเจน				
3.3 ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้การทำงานของเทศบาล				
3.4 มีระบบบริหารการเงินและพัสดุที่รัดกุม				
3.5 มีระบบการตรวจสอบการทำงานในเทศบาลที่มีประสิทธิภาพสูง				
3.6 ประชาชนและสื่อมวลชนมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดหา การให้สัมปทาน การออกกฎหมายระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ				
3.7 ประชาชน สื่อมวลชน และองค์กรพัฒนาเอกชนได้มีโอกาสควบคุมฝ่ายบริหารโดยวิธีการต่าง ๆ				
4. หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน				

ธรรมาภิบาล	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
4.1 เทศบาลมีการรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลภายนอก				
4.2 เทศบาลมีการรับฟังความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่รัฐ				
4.3 เทศบาลมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป				
4.4 ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการตัดสินใจของเทศบาล				
4.5 มีการใช้กระบวนการตัดสินใจโดยใช้เสียงส่วนใหญ่				
4.6 มีการให้เวลาที่ใช้ในการตัดสินใจในเวลาที่เหมาะสมกับสถานการณ์				
4.7 ผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของรัฐ				
4.8 ผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจประกอบด้วยประชาชนทั่วไป				
4.9 เทศบาลมีการสนับสนุนการพัฒนาความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชน				
5. หลักสำนึกรับผิดชอบ				
5.1 ทุกครั้งที่ได้รับมอบหมาย ท่าน ได้ทำความเข้าใจและเห็นชอบวัตถุประสงค์เป้าหมายและความคาดหวังจากการทำงานชิ้นนั้นเสมอ				
5.2 เทศบาลของท่านจะมีการทำเป้าหมายย่อย ๆ ที่ต้องการบรรลุในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ				
5.3 เทศบาลของท่านมีการกำหนดวิธีการและขั้นตอนในการจัดการแบ่งปันทรัพยากรอย่างชัดเจน				
5.4 สมาชิกในทีมงานของท่านให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานกันอย่างดี				
5.5 เมื่อมีปัญหาความขัดแย้งเกิดขึ้น เทศบาลมีกระบวนการและขั้นตอนที่ชัดเจนในการแก้ปัญหาดังกล่าว				
5.6 เทศบาลของท่านได้กำหนดมาตรฐานปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน				
5.7 เทศบาลของท่านมีการติดตามประเมินผลและจัดการกับผล				

ธรรมาภิบาล	ระดับความ สอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
การปฏิบัติงานที่ไม่มีคุณภาพ				
5.8 เทศบาลของท่านมีการจัดทำดัชนีวัดผลการปฏิบัติงานทุก ครั้ง				
5.9 ก่อนเริ่มปฏิบัติงานบุคลากรจะทราบถึงตัวชี้วัดการ ปฏิบัติงานทุกครั้ง				
6. หลักความคุ้มค่า				
6.1 เทศบาลของท่านมีระบบตรวจสอบภายใน				
6.2 เทศบาลของท่านมีการจัดทำรายงานการเงินสม่ำเสมอทุกปี				
6.3 มีการเผยแพร่รายงานการเงินต่อสาธารณชนทั่วไป				
6.4 มีระบบบัญชีควบคุมการใช้วัสดุอุปกรณ์ในเทศบาลอย่าง ประหยัด				
6.5 มีวิธีการและขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ				
6.6 ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคในเทศบาลใช้จริง สูงกว่า งบประมาณที่ได้รับจากรัฐบาล				
6.7 มีการใช้เทคโนโลยีเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัยเพื่อลด ต้นทุน				
6.8 เมื่อสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกเทศบาล เปลี่ยนแปลง เทศบาลมีการวางแผนรองรับล่วงหน้า				

ส่วนที่ 3 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น ตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมาก
- 3 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงน้อย
- 1 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. ผู้บริหารมีนโยบายให้องค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี				
2. ผู้บริหารมีการติดตามผลการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อย่างใกล้ชิด และต่อเนื่อง				
3. ผู้บริหารสามารถให้คำแนะนำเสนอแนะในการปฏิบัติตามพรก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี				
4. ผู้บริหารเข้าใจและสามารถให้คำแนะนำเสนอแนะในการปฏิบัติ พรก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี				
5. ผู้บริหารพิจารณาให้รางวัลความดี ความชอบตามผลการปฏิบัติตาม พรก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี				
6. ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานปัจจุบันมีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่ง				
7. ผู้บริหารยอมรับเอามาตรการหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมายึดถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ประจำวันด้วยความเต็มใจ				

ส่วนที่ 4 สมรรถนะขององค์กร

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น ตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง เทศบาลมีขีดความสามารถในประเด็นนั้นมากที่สุด
- 4 หมายถึง เทศบาลมีขีดความสามารถในประเด็นนั้นมาก
- 3 หมายถึง เทศบาลมีขีดความสามารถในประเด็นนั้นปานกลาง
- 2 หมายถึง เทศบาลมีขีดความสามารถในประเด็นนั้นน้อย
- 1 หมายถึง เทศบาลมีขีดความสามารถในประเด็นนั้นน้อยที่สุด

สมรรถนะขององค์กร	ระดับ ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. หน่วยงานมีคู่มือหรือกฎระเบียบการปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี				
2. หน่วยงานมีการสร้างระบบให้บุคลากรสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึง				
3. หน่วยงานมีจำนวนบุคลากรเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน				
4. หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ พรก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี				
5. หน่วยงานมีวัสดุอุปกรณ์ในการทำงานเพื่อให้บริการแก่ประชาชนที่เพียงพอ				
6. มีการกระจายข้อมูลข่าวสารในหน่วยงานเป็นไปอย่างเปิดเผยแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ทราบโดยทั่วถึงและเท่าเทียม				
7. เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีความยืดหยุ่นในการให้บริการแก่ประชาชน				

ส่วนที่ 5 การสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น ตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง เทศบาลได้รับการสนับสนุนในประเด็นนี้มากที่สุด
- 4 หมายถึง เทศบาลได้รับการสนับสนุนในประเด็นนี้มาก
- 3 หมายถึง เทศบาลได้รับการสนับสนุนในประเด็นนี้ปานกลาง
- 2 หมายถึง เทศบาลได้รับการสนับสนุนในประเด็นนี้น้อย
- 1 หมายถึง เทศบาลได้รับการสนับสนุนในประเด็นนี้น้อยที่สุด

การสนับสนุนจากการเมืองระดับชาติ	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. การได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากหัวหน้าพรรค การเมืองระดับชาติเพื่อผลักดันนโยบายและโครงการต่าง ๆ ของเทศบาลให้สำเร็จลุล่วง				
2. การได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนนักการเมือง ผ่านการอาศัยความร่วมมือ ความกลมเกลียว ความผูกพัน และการเกื้อกูลกันระหว่างเพื่อนนักการเมืองในการทำงานการเมืองในท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น				
3. การได้รับนโยบายที่เอื้อต่อการผลักดันการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาดเล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ				
4. การได้รับการติดตามและตรวจสอบนโยบายและโครงการ/กิจกรรมของเทศบาลฯจากนักการเมืองระดับชาติอย่างสม่ำเสมอ				
5. การโฆษณาประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริการกิจการบ้านเมืองที่ดี				

ส่วนที่ 6 แร่งกคตันจากภาคประชาสังคม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น ตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง เทศบาลได้รับภาวะกคตันในประเด็นนั้นมากที่สุด
- 4 หมายถึง เทศบาลได้รับภาวะกคตันในประเด็นนั้นมาก
- 3 หมายถึง เทศบาลได้รับภาวะกคตันในประเด็นนั้นปานกลาง
- 2 หมายถึง เทศบาลได้รับภาวะกคตันในประเด็นนั้นน้อย
- 1 หมายถึง เทศบาลได้รับภาวะกคตันในประเด็นนั้นน้อยที่สุด

แร่งกคตันจากภาคประชาสังคม	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. การได้รับความร่วมมือจากการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก				
2. หน่วยงานภายนอก ช่วยสนับสนุนใดหน่วยงานให้สามารถปฏิบัติราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริการกิจการบ้านเมืองที่ดี				
3. ประชาชนให้การสนับสนุนการหน่วยงานได้นำหลักเกณฑ์และวิธีการบริการกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้				
4. สื่อมวลชน และองค์กรพัฒนาเอกชน ได้มีโอกาศควบคุมฝ่ายบริหาร โดยวิธีการต่าง ๆ				
5. สื่อมวลชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบจัดซื้อจัดหา การให้สัมปทาน การออกกฎหมายระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ				

ส่วนที่ 7 การสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น ตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง เทศบาลได้รับการสนับสนุนในประเด็นนั้นมากที่สุด
- 4 หมายถึง เทศบาลได้รับการสนับสนุนในประเด็นนั้นมาก
- 3 หมายถึง เทศบาลได้รับการสนับสนุนในประเด็นนั้นปานกลาง
- 2 หมายถึง เทศบาลได้รับการสนับสนุนในประเด็นนั้นน้อย
- 1 หมายถึง เทศบาลได้รับการสนับสนุนในประเด็นนั้นน้อยที่สุด

การสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. มีการหารือแนวทางการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับแก้ไขปัญหา				
2. มีการสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อการทำงานร่วมกันขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแต่ละกิจกรรม				
3. มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงการทำงานร่วมกัน และมีการสรุปบทเรียนการทำงานในแต่ละโครงการกับหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา				
4. ได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายที่มีลักษณะที่หลากหลายจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน				

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ค.1

การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

Item	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a1	638.4667	205.982	-.044	.818
a2	638.4667	202.809	.174	.814
a3	639.0000	207.034	-.097	.819
a4	638.9333	205.168	.005	.817
a5	638.5667	208.944	-.248	.820
a6	639.0333	207.895	-.163	.819
b1	639.3667	202.240	.192	.814
b2	639.2333	205.151	.007	.817
b3	638.4000	205.214	.009	.816
b4	638.4333	201.564	.263	.813
b5	638.4667	205.775	-.031	.817
c1	638.8000	208.717	-.186	.821
c2	638.4667	202.671	.184	.814
c3	638.4000	204.317	.072	.816
c4	638.5333	201.361	.276	.813
c5	638.4667	202.671	.184	.814
c6	638.3000	204.700	.050	.816
c7	638.4333	203.495	.128	.815
d1	638.4000	193.697	.839	.805
d2	638.4000	193.697	.839	.805
d3	638.4667	202.671	.184	.814
d4	638.5333	201.361	.276	.813
d5	638.4000	193.697	.839	.805
e1	638.4000	194.869	.753	.806

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

Item	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
e2	638.4000	196.041	.666	.808
e3	638.5000	205.017	.021	.816
e4	638.2000	206.579	-.099	.817
e5	638.5000	202.603	.188	.814
e6	638.4667	198.602	.470	.810
e7	638.4667	198.602	.470	.810
f1	638.5000	205.017	.021	.816
f2	638.5333	204.189	.079	.816
f3	638.4667	198.602	.470	.810
f4	638.4667	202.671	.184	.814
f5	638.3000	204.700	.050	.816
f6	638.4333	203.495	.128	.815
f7	638.4000	193.697	.839	.805
f8	638.4000	193.697	.839	.805
f9	638.4667	202.671	.184	.814
f10	638.5333	201.361	.276	.813
f11	638.4000	193.697	.839	.805
f12	638.4667	207.430	-.144	.819
f13	638.4667	207.430	-.144	.819
f14	638.4333	201.702	.254	.813
f15	638.4000	200.110	.371	.812
f16	638.4000	200.110	.371	.812
f17	638.4667	207.430	-.144	.819
f18	638.5000	208.879	-.242	.820
g1	638.4000	200.110	.371	.812

(ต่อ)

ตารางที่ ก.1 (ต่อ)

Item	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
g2	638.3000	199.597	.438	.811
g3	638.4667	203.361	.136	.815
g4	638.4667	200.257	.353	.812
g5	638.4667	200.257	.353	.812
h1	638.5333	207.085	-.120	.818
h2	638.5667	204.599	.051	.816
h3	638.4667	201.430	.271	.813
h4	638.4333	200.254	.356	.812
h5	638.3000	199.597	.438	.811
h6	638.4667	203.361	.136	.815
h7	638.4667	200.257	.353	.812
i1	638.4667	200.257	.353	.812
i2	638.5000	207.155	-.125	.818
i3	638.5333	205.637	-.021	.817
i4	638.4667	200.257	.353	.812
i5	638.4333	198.047	.514	.810
i6	638.5667	201.289	.283	.813
i7	638.4333	199.013	.444	.811
j1	638.4333	199.013	.444	.811
j2	638.4333	206.599	-.087	.818
j3	638.5333	205.223	-.005	.818
j4	638.6000	196.179	.474	.809
j5	639.1000	209.403	-.210	.821
j6	638.7333	206.064	-.049	.818
j7	638.6333	204.585	.035	.816

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

Item	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
k1	638.8333	203.040	.103	.816
k2	639.2333	210.047	-.323	.821
k3	638.6000	205.903	-.039	.817
k4	638.4667	202.809	.174	.814
k5	638.5000	205.707	-.026	.817
k6	638.4667	207.361	-.139	.818
k7	638.7000	205.597	-.021	.817
k8	638.4333	203.495	.128	.815
l1	638.5000	203.224	.145	.815
l2	638.4667	202.189	.218	.814
l3	638.4333	203.495	.128	.815
l4	638.4333	203.495	.128	.815
l5	638.4667	202.671	.184	.814
l6	638.4000	193.697	.839	.805
l7	638.4000	193.697	.839	.805
m1	638.4333	203.495	.128	.815
m2	638.4667	202.189	.218	.814
m3	638.4000	193.697	.839	.805
m4	638.4000	196.041	.666	.808
m5	638.4000	196.041	.666	.808
m6	638.4667	203.844	.102	.815
m7	638.3333	209.747	-.316	.820
m8	638.4333	207.013	-.116	.818
m9	638.4000	207.145	-.126	.818
n1	638.4000	207.145	-.126	.818

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

Item	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
n2	638.4667	203.844	.102	.815
n3	638.5333	204.120	.083	.815
n4	638.4000	207.145	-.126	.818
n5	638.5000	203.224	.145	.815
n6	638.3333	198.575	.502	.810
n7	638.4000	204.317	.072	.816
n8	638.4333	203.771	.108	.815
n9	638.4333	203.771	.108	.815
o1	638.5000	203.224	.145	.815
o2	638.5667	205.151	.013	.816
o3	638.4333	203.771	.108	.815
o4	638.4333	201.702	.254	.813
o5	638.4333	201.702	.254	.813
o6	638.4667	207.430	-.144	.819
o7	638.4000	200.110	.371	.812
o8	638.4000	200.110	.371	.812
p1	638.4333	201.702	.254	.813
p2	638.5000	201.362	.275	.813
p3	638.4000	200.110	.371	.812
p4	638.3667	202.240	.223	.814
p5	638.4000	201.214	.292	.813
p6	638.4333	202.944	.166	.814
p7	638.3000	199.183	.470	.811
q1	638.2667	206.892	-.117	.818
q2	638.4333	204.806	.036	.816

(ต่อ)

ตารางที่ ก.1 (ต่อ)

Item	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
q3	638.4333	207.771	-.168	.819
q4	638.4667	209.430	-.279	.820
q5	638.5000	202.672	.183	.814
q6	638.5333	205.361	-.002	.817
q7	638.4333	209.289	-.271	.820
r1	638.4667	210.740	-.367	.821
r2	638.5333	203.568	.122	.815
r3	638.5000	198.534	.474	.810
r4	638.4333	199.013	.444	.811
r5	638.4667	205.637	-.021	.817
s1	638.5000	205.569	-.017	.817
s2	638.4667	213.844	-.574	.824
s3	638.4667	213.844	-.574	.824
s4	638.5667	204.806	.036	.816
s5	638.6000	202.386	.130	.815
t1	638.7000	209.252	-.195	.822
t2	638.9667	203.551	.094	.816
t3	638.9000	203.472	.079	.816
t4	638.8000	203.890	.076	.816

หมายเหตุ.

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
643.0000	205.586	14.33828	143

ภาคผนวก ง

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประเด็นที่ 3 รูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาด
เล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านระบบการจัดการน้ำ

ข้อสรุปและเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ประเด็นที่ 4 รูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาด
เล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านระบบสื่อสาร

ข้อสรุปและเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....

ประเด็นที่ 5 รูปแบบในการบริหารจัดการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลขนาด
เล็กในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านระบบกำจัดขยะ

ข้อสรุปและเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก จ

รายชื่อเทศบาลตำบลขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ จ.1

รายชื่อเทศบาลตำบลขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
1	กาฬสินธุ์	เขาวง	เทศบาลตำบลสระพังทอง
2	กาฬสินธุ์	เขาวง	เทศบาลตำบลกุดศิม
3	กาฬสินธุ์	เขาวง	เทศบาลตำบลสงเปือย
4	กาฬสินธุ์	เขาวง	เทศบาลตำบลกุดศิมคุ้มใหม่
5	กาฬสินธุ์	เมือง	เทศบาลตำบลลำคลอง
6	กาฬสินธุ์	เมืองกาฬสินธุ์	เทศบาลตำบลนาจารย์
7	กาฬสินธุ์	เมืองกาฬสินธุ์	เทศบาลตำบลหนองสอ
8	กาฬสินธุ์	เมืองกาฬสินธุ์	เทศบาลตำบลห้วยโพธิ์
9	กาฬสินธุ์	เมืองกาฬสินธุ์	เทศบาลตำบลภูดิน
10	กาฬสินธุ์	เมืองกาฬสินธุ์	เทศบาลตำบลบึงวิชัย
11	กาฬสินธุ์	เมืองกาฬสินธุ์	เทศบาลตำบลภู่อ
12	กาฬสินธุ์	เมืองกาฬสินธุ์	เทศบาลตำบลขมิ้น
13	กาฬสินธุ์	เมืองกาฬสินธุ์	เทศบาลตำบลโพนทอง
14	กาฬสินธุ์	เมืองกาฬสินธุ์	เทศบาลตำบลลำพาน
15	กาฬสินธุ์	เมืองกาฬสินธุ์	เทศบาลตำบลหุบ
16	กาฬสินธุ์	เมืองกาฬสินธุ์	เทศบาลตำบลเชียงเครือ
17	กาฬสินธุ์	เมืองกาฬสินธุ์	เทศบาลตำบลกลางหมื่น
18	กาฬสินธุ์	เมืองกาฬสินธุ์	เทศบาลตำบลเหนือ
19	กาฬสินธุ์	เมืองกาฬสินธุ์	เทศบาลตำบลไผ่
20	กาฬสินธุ์	คอนจวน	เทศบาลตำบลคอนจวน
21	กาฬสินธุ์	คอนจวน	เทศบาลตำบลม่วงนา
22	กาฬสินธุ์	กมลาไสย	เทศบาลตำบลกมลาไสย
23	กาฬสินธุ์	กมลาไสย	เทศบาลตำบลชัยภูญา
24	กาฬสินธุ์	กมลาไสย	เทศบาลตำบลดงลิง
25	กาฬสินธุ์	กมลาไสย	เทศบาลตำบลหนองเปาน
26	กาฬสินธุ์	กมลาไสย	เทศบาลตำบลหลักเมือง

(ต่อ)

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
27	กาฬสินธุ์	นาแก	เทศบาลตำบลนาแก
28	กาฬสินธุ์	นาแก	เทศบาลตำบลภูแล่นช้าง
29	กาฬสินธุ์	กุฉินารายณ์	เทศบาลตำบลกุดหว้า
30	กาฬสินธุ์	กุฉินารายณ์	เทศบาลตำบลนาขาม
31	กาฬสินธุ์	กุฉินารายณ์	เทศบาลตำบลจุมจัง
32	กาฬสินธุ์	กุฉินารายณ์	เทศบาลตำบลเหล่าใหญ่
33	กาฬสินธุ์	คำม่วง	เทศบาลตำบลคำม่วง
34	กาฬสินธุ์	คำม่วง	เทศบาลตำบลโพน
35	กาฬสินธุ์	คำม่วง	เทศบาลตำบลนาทัน
36	กาฬสินธุ์	ฆ้องชัย	เทศบาลตำบลฆ้องชัยพัฒนา
37	กาฬสินธุ์	ท่าคันโท	เทศบาลตำบลท่าคันโท
38	กาฬสินธุ์	ท่าคันโท	เทศบาลตำบลนาตาล
39	กาฬสินธุ์	ท่าคันโท	เทศบาลตำบลกุดจิก
40	กาฬสินธุ์	ท่าคันโท	เทศบาลตำบลคงสมบูรณ์
41	กาฬสินธุ์	ท่าคันโท	เทศบาลตำบลกุงเก่า
42	กาฬสินธุ์	นามน	เทศบาลตำบลนามน
43	กาฬสินธุ์	นามน	เทศบาลตำบลสงเปลือย
44	กาฬสินธุ์	ยางตลาด	เทศบาลตำบลโคกศรี
45	กาฬสินธุ์	ยางตลาด	เทศบาลตำบลยางตลาด
46	กาฬสินธุ์	ยางตลาด	เทศบาลตำบลหัวนาคำ
47	กาฬสินธุ์	ยางตลาด	เทศบาลตำบลอิฐ
48	กาฬสินธุ์	ยางตลาด	เทศบาลตำบลบัวบาน
49	กาฬสินธุ์	ยางตลาด	เทศบาลตำบลเขาพระนอน
50	กาฬสินธุ์	ยางตลาด	เทศบาลตำบลโนนสูง
51	กาฬสินธุ์	ยางตลาด	เทศบาลตำบลอุ่มเม่า
52	กาฬสินธุ์	ร่องคำ	เทศบาลตำบลร่องคำ
53	กาฬสินธุ์	สมเด็จ	เทศบาลตำบลสมเด็จ
54	กาฬสินธุ์	สมเด็จ	เทศบาลตำบลลำห้วยหลวง

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
55	กาฬสินธุ์	สมเด็จ	เทศบาลตำบลเชียงบาล
56	กาฬสินธุ์	สมเด็จ	เทศบาลตำบลผาเสวย
57	กาฬสินธุ์	สมเด็จ	เทศบาลตำบลมหาไชย
58	กาฬสินธุ์	สหัสขันธ์	เทศบาลตำบลโนนบุรี
59	กาฬสินธุ์	สหัสขันธ์	เทศบาลตำบลโนนน้ำแก้ง
60	กาฬสินธุ์	สหัสขันธ์	เทศบาลตำบลนิคม
61	กาฬสินธุ์	สหัสขันธ์	เทศบาลตำบลภูสิงห์
62	กาฬสินธุ์	สหัสขันธ์	เทศบาลตำบลนมะเขือ
63	กาฬสินธุ์	สหัสขันธ์	เทศบาลตำบลโนนศิลา
64	กาฬสินธุ์	หนองกุงศรี	เทศบาลตำบลหนองกุงศรี
65	กาฬสินธุ์	หนองกุงศรี	เทศบาลตำบลหนองหิน
66	กาฬสินธุ์	หนองกุงศรี	เทศบาลตำบลคำก่าว(หนองกุงศรี)*
67	กาฬสินธุ์	หนองกุงศรี	เทศบาลตำบลหนองบัว
68	กาฬสินธุ์	หนองกุงศรี	เทศบาลตำบลหนองสรวง
69	กาฬสินธุ์	หนองกุงศรี	เทศบาลตำบลดงมูล
70	กาฬสินธุ์	หนองกุงศรี	เทศบาลตำบลหนองใหญ่
71	กาฬสินธุ์	ห้วยเม็ก	เทศบาลตำบลคำใหญ่
72	กาฬสินธุ์	ห้วยเม็ก	เทศบาลตำบลห้วยเม็ก
73	กาฬสินธุ์	ห้วยเม็ก	เทศบาลตำบลคำเหมือดแก้ว
74	กาฬสินธุ์	ห้วยเม็ก	เทศบาลตำบลท่าลาดคงยาง(ห้วยเม็ก)*
75	กาฬสินธุ์	ห้วยผึ้ง	เทศบาลตำบลห้วยผึ้ง
76	กาฬสินธุ์	ห้วยผึ้ง	เทศบาลตำบลคำบง
77	กาฬสินธุ์	ห้วยผึ้ง	เทศบาลตำบลหนองอีบุตร
78	ขอนแก่น	เขาสวนกวาง	เทศบาลตำบลเขาสวนกวาง
79	ขอนแก่น	เปือยน้อย	เทศบาลตำบลเปือยน้อย
80	ขอนแก่น	เมืองขอนแก่น	เทศบาลตำบลเมืองเก่า
81	ขอนแก่น	เมืองขอนแก่น	เทศบาลตำบลหนองตวม
82	ขอนแก่น	เมืองขอนแก่น	เทศบาลตำบลโนนท่อน

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
83	ขอนแก่น	เมืองขอนแก่น	เทศบาลตำบลสำราญ
84	ขอนแก่น	เมืองขอนแก่น	เทศบาลตำบลท่าพระ
85	ขอนแก่น	เมืองขอนแก่น	เทศบาลตำบลบ้านเป็ด
86	ขอนแก่น	เมืองขอนแก่น	เทศบาลตำบลสาวะถี
87	ขอนแก่น	เมืองขอนแก่น	เทศบาลตำบลบ้านค้อ
88	ขอนแก่น	เมืองขอนแก่น	เทศบาลตำบลพระลับ
89	ขอนแก่น	เมืองขอนแก่น	เทศบาลตำบลบึงเนียม
90	ขอนแก่น	แวงใหญ่	เทศบาลตำบลแวงใหญ่
91	ขอนแก่น	แวงน้อย	เทศบาลตำบลแวงน้อย
92	ขอนแก่น	แวงน้อย	เทศบาลตำบลก้านเหลือง
93	ขอนแก่น	โคกโพธิ์ไชย	เทศบาลตำบลโพธิ์ไชย
94	ขอนแก่น	โคกโพธิ์ไชย	เทศบาลตำบลบ้านโคก
95	ขอนแก่น	โคกโพธิ์ไชย	เทศบาลตำบลนาแพน
96	ขอนแก่น	โคกโพธิ์ไชย	เทศบาลตำบลภูผาแดง
97	ขอนแก่น	เปือยน้อย	เทศบาลตำบลสระแก้ว
98	ขอนแก่น	โนนศิลา	เทศบาลตำบลโนนศิลา
99	ขอนแก่น	กระนวน	เทศบาลตำบลหนองโน
100	ขอนแก่น	กระนวน	เทศบาลตำบลห้วยยาง
101	ขอนแก่น	กระนวน	เทศบาลตำบลน้ำอ้อม
102	ขอนแก่น	เขาสวนกวาง	เทศบาลตำบลโนนสมบูรณ์
103	ขอนแก่น	ชนบท	เทศบาลตำบลชนบท
104	ขอนแก่น	ชนบท	เทศบาลตำบลชลบทวิบูลย์ *
105	ขอนแก่น	ชุมแพ	เทศบาลตำบลโคกสูงสัมพันธ์
106	ขอนแก่น	ชุมแพ	เทศบาลตำบลโนนหัน
107	ขอนแก่น	ชุมแพ	เทศบาลตำบลหนองเสาเล้า
108	ขอนแก่น	ชุมแพ	เทศบาลตำบลหนองไผ่
109	ขอนแก่น	ชุมแพ	เทศบาลตำบลนาเพียง
110	ขอนแก่น	ชุมแพ	เทศบาลตำบลโนนสะอาด

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
111	ขอนแก่น	ชำสูง	เทศบาลตำบลชำสูง
112	ขอนแก่น	น้ำพอง	เทศบาลตำบลน้ำพอง
113	ขอนแก่น	น้ำพอง	เทศบาลตำบลลำน้ำพอง *
114	ขอนแก่น	น้ำพอง	เทศบาลตำบลวังชัย
115	ขอนแก่น	น้ำพอง	เทศบาลตำบลกุดน้ำใส
116	ขอนแก่น	น้ำพอง	เทศบาลตำบลสะอาด
117	ขอนแก่น	น้ำพอง	เทศบาลตำบลม่วงหวาน
118	ขอนแก่น	บ้านแฮด	เทศบาลตำบลบ้านแฮด
119	ขอนแก่น	บ้านแฮด	เทศบาลตำบลโคกสำราญ
120	ขอนแก่น	บ้านแฮด	เทศบาลตำบลวังสวรรค์ *
121	ขอนแก่น	บ้านไผ่	เทศบาลตำบลในเมือง
122	ขอนแก่น	บ้านฝาง	เทศบาลตำบลบ้านฝาง
123	ขอนแก่น	บ้านฝาง	เทศบาลตำบลป่ามะนาว
124	ขอนแก่น	บ้านฝาง	เทศบาลตำบลโนนซ้อง
125	ขอนแก่น	บ้านฝาง	เทศบาลตำบลโคกงาม
126	ขอนแก่น	บ้านฝาง	เทศบาลตำบลหนองบัว
127	ขอนแก่น	บ้านฝาง	เทศบาลตำบลแก่นฝาง *
128	ขอนแก่น	พระยืน	เทศบาลตำบลบ้านไต้
129	ขอนแก่น	พระยืน	เทศบาลตำบลพระยืน
130	ขอนแก่น	พระยืน	เทศบาลตำบลพระบุ
131	ขอนแก่น	พระยืน	เทศบาลตำบลพระยืนมิ่งมงคล *
132	ขอนแก่น	ภูเวียง	เทศบาลตำบลภูเวียง
133	ขอนแก่น	ภูผาม่าน	เทศบาลตำบลภูผาม่าน
134	ขอนแก่น	ภูผาม่าน	เทศบาลตำบลโนนคอม
135	ขอนแก่น	มัญจาคีรี	เทศบาลตำบลมัญจาคีรี
136	ขอนแก่น	มัญจาคีรี	เทศบาลตำบลนาข่า
137	ขอนแก่น	สีชมพู	เทศบาลตำบลสีชมพู
138	ขอนแก่น	สีชมพู	เทศบาลตำบลวังเพิ่ม

(ต่อ)

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
139	ขอนแก่น	สีชมพู	เทศบาลตำบลนาจาน
140	ขอนแก่น	หนองเรือ	เทศบาลตำบลคอนโม่
141	ขอนแก่น	หนองเรือ	เทศบาลตำบลหนองแก
142	ขอนแก่น	หนองเรือ	เทศบาลตำบลหนองเรือ
143	ขอนแก่น	หนองเรือ	เทศบาลตำบลโนนทอง
144	ขอนแก่น	หนองเรือ	เทศบาลตำบลกุดกว้าง
145	ขอนแก่น	หนองเรือ	เทศบาลตำบลโนนสะอาด
146	ขอนแก่น	หนองเรือ	เทศบาลตำบลยางคำ
147	ขอนแก่น	หนองเรือ	เทศบาลตำบลบ้านฝื่อ
148	ขอนแก่น	หนองสองห้อง	เทศบาลตำบลหนองสองห้อง
149	ขอนแก่น	อุบลรัตน์	เทศบาลตำบลเขื่อนอุบลรัตน์
150	ขอนแก่น	อุบลรัตน์	เทศบาลตำบลโคกสูง
151	ขอนแก่น	อุบลรัตน์	เทศบาลตำบลนาคำ
152	ขอนแก่น	เวียงเก่า	เทศบาลตำบลในเมือง
153	ขอนแก่น	หนองนาคำ	เทศบาลตำบลชนวน
154	ขอนแก่น	หนองนาคำ	เทศบาลตำบลหนองนาคำ(บ้านโลก)
155	ชัยภูมิ	เกษตรสมบูรณ์	เทศบาลตำบลเกษตรสมบูรณ์
156	ชัยภูมิ	เกษตรสมบูรณ์	เทศบาลตำบลบ้านเป่า
157	ชัยภูมิ	เกษตรสมบูรณ์	เทศบาลตำบลบ้านเดื่อ
158	ชัยภูมิ	เทพสถิต	เทศบาลตำบลเทพสถิต
159	ชัยภูมิ	เมืองชัยภูมิ	เทศบาลตำบลบ้านค่ายหมื่นแผ้ว
160	ชัยภูมิ	เมืองชัยภูมิ	เทศบาลตำบลลาดใหญ่
161	ชัยภูมิ	เมืองชัยภูมิ	เทศบาลตำบลโคกสูง
162	ชัยภูมิ	เมืองชัยภูมิ	เทศบาลตำบลชีลอง
163	ชัยภูมิ	แก้งคร้อ	เทศบาลตำบลแก้งคร้อ
164	ชัยภูมิ	แก้งคร้อ	เทศบาลตำบลนาหนองพุ่ม
165	ชัยภูมิ	แก้งคร้อ	เทศบาลตำบลหนองสังข์
166	ชัยภูมิ	คอนสวรรค์	เทศบาลตำบลคอนสวรรค์

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
167	ชัยภูมิ	คอนสาร	เทศบาลตำบลคอนสาร
168	ชัยภูมิ	คอนสาร	เทศบาลตำบลห้วยยาง
169	ชัยภูมิ	คอนสาร	เทศบาลตำบลทุ่งลุยลาย
170	ชัยภูมิ	จัตุรัส	เทศบาลตำบลจัตุรัส
171	ชัยภูมิ	จัตุรัส	เทศบาลตำบลหนองบัวโลก
172	ชัยภูมิ	จัตุรัส	เทศบาลตำบลหนองบัวใหญ่
173	ชัยภูมิ	บ้านเขว้า	เทศบาลตำบลบ้านเขว้า
174	ชัยภูมิ	บ้านเขว้า	เทศบาลตำบลทุ่งทอง *
175	ชัยภูมิ	บ้านเขว้า	เทศบาลตำบลตลาดแร่
176	ชัยภูมิ	บ้านเขว้า	เทศบาลตำบลลุ่มลำชี
177	ชัยภูมิ	บ้านแท่น	เทศบาลตำบลบ้านแท่น
178	ชัยภูมิ	บ้านแท่น	เทศบาลตำบลบ้านเต่า
179	ชัยภูมิ	บ้านหัน	เทศบาลตำบลบ้านเพชร
180	ชัยภูมิ	บ้านหัน	เทศบาลตำบลบ้านหัน
181	ชัยภูมิ	ภูเขียว	เทศบาลตำบลบ้านเพชรภูเขียว
182	ชัยภูมิ	ภูเขียว	เทศบาลตำบลภูเขียว *
183	ชัยภูมิ	ภูเขียว	เทศบาลตำบลบ้านแก้ง
184	ชัยภูมิ	ภูเขียว	เทศบาลตำบลธาตุทอง
185	ชัยภูมิ	หนองบัวแดง	เทศบาลตำบลหนองบัวแดง
186	ชัยภูมิ	หนองบัวแดง	เทศบาลตำบลหลวงศิริ *
187	ชัยภูมิ	หนองบัวระเหว	เทศบาลตำบลหนองบัวระเหว
188	ชัยภูมิ	หนองบัวระเหว	เทศบาลตำบลโลกสะอาด
189	ชัยภูมิ	หนองบัวระเหว	เทศบาลตำบลห้วยแย้
190	นครพนม	เมืองนครพนม	เทศบาลตำบลหนองญาติ
191	นครพนม	เรณูนคร	เทศบาลตำบลเรณูนคร
192	นครพนม	โพนสวรรค์	เทศบาลตำบลโพนสวรรค์
193	นครพนม	ท่าอุเทน	เทศบาลตำบลท่าอุเทน
194	นครพนม	ท่าอุเทน	เทศบาลตำบลวินพระบาท

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
195	นครพนม	ธาตุพนม	เทศบาลตำบลธาตุพนม
196	นครพนม	ธาตุพนม	เทศบาลตำบลน้ำก่ำ
197	นครพนม	ธาตุพนม	เทศบาลตำบลฝั่งแดง
198	นครพนม	ธาตุพนม	เทศบาลตำบลธาตุพนม(ธาตุพนมใต้)*
199	นครพนม	ธาตุพนม	เทศบาลตำบลนาหว้า
200	นครพนม	นาแก	เทศบาลตำบลนาแก
201	นครพนม	นาแก	เทศบาลตำบลพระซอง
202	นครพนม	นาหว้า	เทศบาลตำบลนาหว้า
203	นครพนม	นาหว้า	เทศบาลตำบลท่าเรือ
204	นครพนม	บ้านแพง	เทศบาลตำบลบ้านแพง
205	นครพนม	ปลาปาก	เทศบาลตำบลปลาปาก
206	นครพนม	ศรีสงคราม	เทศบาลตำบลศรีสงคราม
207	นครพนม	ศรีสงคราม	เทศบาลตำบลบ้านจ่า
208	นครพนม	ศรีสงคราม	เทศบาลตำบลนาค้า
209	นครพนม	ศรีสงคราม	เทศบาลตำบลสามผง
210	นครพนม	ศรีสงคราม	เทศบาลตำบลหาดแพง
211	นครราชสีมา	เฉลิมพระเกียรติ	เทศบาลตำบลท่าช้าง
212	นครราชสีมา	เมืองนครราชสีมา	เทศบาลตำบลหนองไข่น้ำ
213	นครราชสีมา	เมืองนครราชสีมา	เทศบาลตำบลปรุใหญ่
214	นครราชสีมา	เมืองนครราชสีมา	เทศบาลตำบลโคกกรวด
215	นครราชสีมา	เมืองนครราชสีมา	เทศบาลตำบลจอหอ
216	นครราชสีมา	เมืองนครราชสีมา	เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม
217	นครราชสีมา	เมืองนครราชสีมา	เทศบาลตำบลห้วยทะเล
218	นครราชสีมา	เมืองนครราชสีมา	เทศบาลตำบลโพธิ์กลาง
219	นครราชสีมา	เมืองนครราชสีมา	เทศบาลตำบลโคกสูง
220	นครราชสีมา	เมืองนครราชสีมา	เทศบาลตำบลเมืองใหม่โคกกรวด*
221	นครราชสีมา	เมืองนครราชสีมา	เทศบาลตำบลสุรนารี
222	นครราชสีมา	เมืองนครราชสีมา	เทศบาลตำบลไชยมงคล

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
223	นครราชสีมา	เมืองนครราชสีมา	เทศบาลตำบลบ้านโพธิ์
224	นครราชสีมา	เมืองนครราชสีมา	เทศบาลตำบลบ้านใหม่
225	นครราชสีมา	เมืองนครราชสีมา	เทศบาลตำบลพุดซา
226	นครราชสีมา	เมืองนครราชสีมา	เทศบาลตำบลตลาด
227	นครราชสีมา	เมืองยาง	เทศบาลตำบลเมืองยาง
228	นครราชสีมา	เสิงสาง	เทศบาลตำบลโนนสมบูรณ์
229	นครราชสีมา	เสิงสาง	เทศบาลตำบลเสิงสาง
230	นครราชสีมา	โชคชัย	เทศบาลตำบลโชคชัย
231	นครราชสีมา	โชคชัย	เทศบาลตำบลด่านเกวียน
232	นครราชสีมา	โชคชัย	เทศบาลตำบลท่าเยี่ยม
233	นครราชสีมา	โนนแดง	เทศบาลตำบลวังหิน
234	นครราชสีมา	โนนแดง	เทศบาลตำบลโนนแดง
235	นครราชสีมา	โนนไทย	เทศบาลตำบลโคกสวาย
236	นครราชสีมา	โนนไทย	เทศบาลตำบลโนนไทย
237	นครราชสีมา	โนนไทย	เทศบาลตำบลบัลลังก์
238	นครราชสีมา	โนนสูง	เทศบาลตำบลตลาดแค
239	นครราชสีมา	โนนสูง	เทศบาลตำบลโนนสูง
240	นครราชสีมา	โนนสูง	เทศบาลตำบลมะค่า
241	นครราชสีมา	โนนสูง	เทศบาลตำบลดอนหวาย
242	นครราชสีมา	โนนสูง	เทศบาลตำบลใหม่
243	นครราชสีมา	โนนสูง	เทศบาลตำบลด่านคล้า
244	นครราชสีมา	ขามทะเลสอ	เทศบาลตำบลขามทะเลสอ
245	นครราชสีมา	ขามทะเลสอ	เทศบาลตำบลพันดุง
246	นครราชสีมา	ขามสะแกแสง	เทศบาลตำบลขามสะแกแสง
247	นครราชสีมา	ขามสะแกแสง	เทศบาลตำบลหนองหัวฟาน
248	นครราชสีมา	ขามสะแกแสง	เทศบาลตำบลโนนเมือง
249	นครราชสีมา	คง	เทศบาลตำบลเทพาลัย
250	นครราชสีมา	คง	เทศบาลตำบลเมืองคง

(ต่อ)

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
251	นครราชสีมา	ครบุรี	เทศบาลตำบลจระเข้หิน
252	นครราชสีมา	ครบุรี	เทศบาลตำบลเขชะ
253	นครราชสีมา	ครบุรี	เทศบาลตำบลไทรโยง-ไชยवाल
254	นครราชสีมา	ครบุรี	เทศบาลตำบลอรพิมพ์
255	นครราชสีมา	ครบุรี	เทศบาลตำบลครบุรีใต้
256	นครราชสีมา	จักรราช	เทศบาลตำบลจักรราช
257	นครราชสีมา	ชุมพวง	เทศบาลตำบลชุมพวง
258	นครราชสีมา	ด่านขุนทด	เทศบาลตำบลด่านขุนทด
259	นครราชสีมา	ด่านขุนทด	เทศบาลตำบลหนองกรด
260	นครราชสีมา	ด่านขุนทด	เทศบาลตำบลหนองบัวตะเกียด
261	นครราชสีมา	บัวลาย	เทศบาลตำบลหนองบัวลาย
262	นครราชสีมา	บัวใหญ่	เทศบาลตำบลหนองบัวสะอาด
263	นครราชสีมา	บ้านเหลื่อม	เทศบาลตำบลบ้านเหลื่อม
264	นครราชสีมา	แก้วสนามนาง	เทศบาลตำบลบึงสำโรง
265	นครราชสีมา	ปะทาย	เทศบาลตำบลปะทาย
266	นครราชสีมา	ปักธงชัย	เทศบาลตำบลตะขบ
267	นครราชสีมา	ปักธงชัย	เทศบาลตำบลลำนางแก้ว
268	นครราชสีมา	ปักธงชัย	เทศบาลตำบลบ่อปลาทอง
269	นครราชสีมา	ปักธงชัย	เทศบาลตำบลนกออก
270	นครราชสีมา	ปักธงชัย	เทศบาลตำบลปักธงชัย*
271	นครราชสีมา	ปากช่อง	เทศบาลตำบลกลางดง
272	นครราชสีมา	ปากช่อง	เทศบาลตำบลหมูสี
273	นครราชสีมา	ปากช่อง	เทศบาลตำบลสีมามงคล*
274	นครราชสีมา	ปากช่อง	เทศบาลตำบลวังไทร
275	นครราชสีมา	พระทองคำ	เทศบาลตำบลพระทองคำ
276	นครราชสีมา	พระทองคำ	เทศบาลตำบลสระพระ
277	นครราชสีมา	พิมาย	เทศบาลตำบลพิมาย
278	นครราชสีมา	พิมาย	เทศบาลตำบลรังกาใหญ่

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
279	นครราชสีมา	ลำทะเมนชัย	เทศบาลตำบลหนองบัววง
280	นครราชสีมา	ลำทะเมนชัย	เทศบาลตำบลลุย
281	นครราชสีมา	ลำทะเมนชัย	เทศบาลตำบลไพล
282	นครราชสีมา	ลำทะเมนชัย	เทศบาลตำบลบ้านยาง
283	นครราชสีมา	ลำทะเมนชัย	เทศบาลตำบลช่องแมว
284	นครราชสีมา	วังน้ำเขียว	เทศบาลตำบลศาลเจ้าพ่อ
285	นครราชสีมา	สีคิ้ว	เทศบาลตำบลคลองไผ่
286	นครราชสีมา	สีคิ้ว	เทศบาลตำบลลาดบัวขาว
287	นครราชสีมา	สีคิ้ว	เทศบาลตำบลหนองน้ำใส
288	นครราชสีมา	สีดา	เทศบาลตำบลสีดา
289	นครราชสีมา	สูงเนิน	เทศบาลตำบลกุดจิก
290	นครราชสีมา	สูงเนิน	เทศบาลตำบลสูงเนิน
291	นครราชสีมา	หนองบุญมาก	เทศบาลตำบลหนองหัวแรด
292	นครราชสีมา	หนองบุญมาก	เทศบาลตำบลแหลมทอง
293	นครราชสีมา	ห้วยแถลง	เทศบาลตำบลห้วยแถลง
294	นครราชสีมา	ห้วยแถลง	เทศบาลตำบลหินลาด
295	นครราชสีมา	ห้วยแถลง	เทศบาลตำบลถกรถ
296	บุรีรัมย์	เฉลิมพระเกียรติ	เทศบาลตำบลพนมรุ้ง
297	บุรีรัมย์	เฉลิมพระเกียรติ	เทศบาลตำบลยายแยมวัฒนา
298	บุรีรัมย์	เฉลิมพระเกียรติ	เทศบาลตำบลถาวร
299	บุรีรัมย์	เมืองบุรีรัมย์	เทศบาลตำบลอิสาน
300	บุรีรัมย์	เมืองบุรีรัมย์	เทศบาลตำบลหลักเขต
301	บุรีรัมย์	เมืองบุรีรัมย์	เทศบาลตำบลบ้านบัว
302	บุรีรัมย์	เมืองบุรีรัมย์	เทศบาลตำบลหนองตาต
303	บุรีรัมย์	แคนดง	เทศบาลตำบลแคนดง
304	บุรีรัมย์	โนนดินแดง	เทศบาลตำบลโนนดินแดง
305	บุรีรัมย์	โนนสุวรรณ	เทศบาลตำบลโนนสุวรรณ
306	บุรีรัมย์	โนนสุวรรณ	เทศบาลตำบลโกรกแก้ว

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
307	บุรีรัมย์	กระสัง	เทศบาลตำบลกระสัง
308	บุรีรัมย์	กระสัง	เทศบาลตำบลสองชั้น
309	บุรีรัมย์	กระสัง	เทศบาลตำบลหนองเต็ง
310	บุรีรัมย์	กระสัง	เทศบาลตำบลอุดมธรรม*
311	บุรีรัมย์	คูเมือง	เทศบาลตำบลคูเมือง
312	บุรีรัมย์	คูเมือง	เทศบาลตำบลหินเหล็กไฟ
313	บุรีรัมย์	ชำนิ	เทศบาลตำบลชำนิ
314	บุรีรัมย์	ชำนิ	เทศบาลตำบลหนองปล่อง
315	บุรีรัมย์	พลับพลาชัย	เทศบาลตำบลจันทุม
316	บุรีรัมย์	นาโพธิ์	เทศบาลตำบลนาโพธิ์
317	บุรีรัมย์	นางรอง	เทศบาลตำบลทุ่งแสงทอง
318	บุรีรัมย์	บ้านใหม่ไชยพจน์	เทศบาลตำบลบ้านใหม่ไชยพจน์
319	บุรีรัมย์	บ้านกรวด	เทศบาลตำบลตลาดนิคมปราสาท
320	บุรีรัมย์	บ้านกรวด	เทศบาลตำบลบ้านกรวด
321	บุรีรัมย์	บ้านกรวด	เทศบาลตำบลบ้านกรวดปัญญาวัฒน์*
322	บุรีรัมย์	บ้านกรวด	เทศบาลตำบลจันทเพชร
323	บุรีรัมย์	บ้านกรวด	เทศบาลตำบลหนองไม้งาม
324	บุรีรัมย์	บ้านกรวด	เทศบาลตำบลโนนเจริญ
325	บุรีรัมย์	บ้านกรวด	เทศบาลตำบลปราสาท
326	บุรีรัมย์	บ้านกรวด	เทศบาลตำบลบึงเจริญ
327	บุรีรัมย์	บ้านด่าน	เทศบาลตำบลบ้านด่าน
328	บุรีรัมย์	บ้านด่าน	เทศบาลตำบลปราสาท
329	บุรีรัมย์	ประโคนชัย	เทศบาลตำบลประโคนชัย
330	บุรีรัมย์	ประโคนชัย	เทศบาลตำบลแสงโตน
331	บุรีรัมย์	ประโคนชัย	เทศบาลตำบลโคกม้า
332	บุรีรัมย์	ประโคนชัย	เทศบาลตำบลเขาคอก
333	บุรีรัมย์	ปะคำ	เทศบาลตำบลปะคำ
334	บุรีรัมย์	พลับพลาชัย	เทศบาลตำบลพลับพลาชัย

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
335	บุรีรัมย์	พุทไธสง	เทศบาลตำบลพุทไธสง
336	บุรีรัมย์	ละหานทราย	เทศบาลตำบลตาจิง
337	บุรีรัมย์	ละหานทราย	เทศบาลตำบลหนองแวง
338	บุรีรัมย์	ละหานทราย	เทศบาลตำบลลำโรงใหม่
339	บุรีรัมย์	ละหานทราย	เทศบาลตำบลละหานทราย
340	บุรีรัมย์	ละหานทราย	เทศบาลตำบลหนองตะครอง
341	บุรีรัมย์	ลำปลายมาศ	เทศบาลตำบลทะเลเม่นชัย
342	บุรีรัมย์	ลำปลายมาศ	เทศบาลตำบลลำปลายมาศ
343	บุรีรัมย์	สตึก	เทศบาลตำบลสตึก
344	บุรีรัมย์	สตึก	เทศบาลตำบลสะแก
345	บุรีรัมย์	สตึก	เทศบาลตำบลคอนมนต์
346	บุรีรัมย์	สตึก	เทศบาลตำบลศรีสตึก *
347	บุรีรัมย์	หนองกี่	เทศบาลตำบลหนองกี่
348	บุรีรัมย์	หนองกี่	เทศบาลตำบลศาลเจ้าพ่อขุนศรี*
349	บุรีรัมย์	หนองกี่	เทศบาลตำบลคอนอะราง
350	บุรีรัมย์	หนองหงส์	เทศบาลตำบลหนองหงษ์
351	บุรีรัมย์	หนองหงส์	เทศบาลตำบลห้วยหิน
352	บุรีรัมย์	ห้วยราช	เทศบาลตำบลห้วยราช
353	บุรีรัมย์	ห้วยราช	เทศบาลตำบลโคกเหล็ก
354	บุรีรัมย์	ห้วยราช	เทศบาลตำบลสามแวง
355	บึงกาฬ	โซ่พิสัย	เทศบาลตำบลโซ่พิสัย
356	บึงกาฬ	เซกา	เทศบาลตำบลท่าสะอาด
357	บึงกาฬ	เซกา	เทศบาลตำบลศรีพนา
358	บึงกาฬ	เซกา	เทศบาลตำบลซาง
359	บึงกาฬ	บึงโขงหลง	เทศบาลตำบลบึงโขงหลง
360	บึงกาฬ	บึงโขงหลง	เทศบาลตำบลบึงงาม*
361	บึงกาฬ	เมืองบึงกาฬ	เทศบาลตำบลบึงกาฬ
362	บึงกาฬ	เมืองบึงกาฬ	เทศบาลตำบลวิศิษฐ์

(ต่อ)

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
363	บึงกาฬ	เมืองบึงกาฬ	เทศบาลตำบลโนนสว่าง *
364	บึงกาฬ	เมืองบึงกาฬ	เทศบาลตำบลหอคำ
365	บึงกาฬ	เมืองบึงกาฬ	เทศบาลตำบลโคกก่อง
366	บึงกาฬ	เมืองบึงกาฬ	เทศบาลตำบลไคสี
367	บึงกาฬ	เมืองบึงกาฬ	เทศบาลตำบลหนองเล็ง
368	บึงกาฬ	ปากคาด	เทศบาลตำบลปากคาด
369	บึงกาฬ	พรเจริญ	เทศบาลตำบลดอนหญ้านาง
370	บึงกาฬ	พรเจริญ	เทศบาลตำบลพรเจริญ
371	บึงกาฬ	พรเจริญ	เทศบาลตำบลศรีสำราญ
372	บึงกาฬ	ศรีวิไล	เทศบาลตำบลศรีวิไล
373	มหาสารคาม	กันทรวิชัย	เทศบาลตำบลท่าขอนยาง
374	มหาสารคาม	กันทรวิชัย	เทศบาลตำบลขามเรียง
375	มหาสารคาม	เชียงยืน	เทศบาลตำบลเชียงยืน
376	มหาสารคาม	เชียงยืน	เทศบาลตำบลโพนทอง
377	มหาสารคาม	ชื่นชม	เทศบาลตำบลหนองกุง
378	มหาสารคาม	ชื่นชม	เทศบาลตำบลกุดปลาคุง
379	มหาสารคาม	เมืองมหาสารคาม	เทศบาลตำบลเวียงนาง
380	มหาสารคาม	แกดำ	เทศบาลตำบลแกดำ
381	มหาสารคาม	แกดำ	เทศบาลตำบลมิตรภาพ
382	มหาสารคาม	โกสุมพิสัย	เทศบาลตำบลโกสุมพิสัย*
383	มหาสารคาม	กันทรวิชัย	เทศบาลตำบลโคกพระ
384	มหาสารคาม	นาเชือก	เทศบาลตำบลนาเชือก
385	มหาสารคาม	นาคูน	เทศบาลตำบลนาคูน
386	มหาสารคาม	นาคูน	เทศบาลตำบลหัวดง
387	มหาสารคาม	นาคูน	เทศบาลตำบลหนองไผ่
388	มหาสารคาม	บรบือ	เทศบาลตำบลบรบือ
389	มหาสารคาม	พยัคฆภูมิพิสัย	เทศบาลตำบลพยัคฆภูมิพิสัย
390	มหาสารคาม	วาปีปทุม	เทศบาลตำบลวาปีปทุม*

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
391	มุกดาหาร	เมืองมุกดาหาร	เทศบาลตำบลคำอาฮวน
392	มุกดาหาร	เมืองมุกดาหาร	เทศบาลตำบลคงเย็น
393	มุกดาหาร	เมืองมุกดาหาร	เทศบาลตำบลโพนทราย
394	มุกดาหาร	เมืองมุกดาหาร	เทศบาลตำบลคำป่าหลาย
395	มุกดาหาร	เมืองมุกดาหาร	เทศบาลตำบลนาโสก
396	มุกดาหาร	เมืองมุกดาหาร	เทศบาลตำบลดงมอน
397	มุกดาหาร	เมืองมุกดาหาร	เทศบาลตำบลผึ้งแดด
398	มุกดาหาร	เมืองมุกดาหาร	เทศบาลตำบลบางทรายใหญ่
399	มุกดาหาร	เมืองมุกดาหาร	เทศบาลตำบลมุก(มุกดาหาร)*
400	มุกดาหาร	เมืองมุกดาหาร	เทศบาลตำบลหัวน้ำใหญ่
401	มุกดาหาร	เมืองมุกดาหาร	เทศบาลตำบลนาสีนวน
402	มุกดาหาร	คำชะอี	เทศบาลตำบลคำชะอี
403	มุกดาหาร	คอนตาล	เทศบาลตำบลคอนตาล
404	มุกดาหาร	คอนตาล	เทศบาลตำบลบ้านแก้ง
405	มุกดาหาร	คอนตาล	เทศบาลตำบลคอนตาลผาสุก (คอนตาล)*
406	มุกดาหาร	ดงหลวง	เทศบาลตำบลหนองแคน
407	มุกดาหาร	ดงหลวง	เทศบาลตำบลดงหลวง
408	มุกดาหาร	ดงหลวง	เทศบาลตำบลกกคูม
409	มุกดาหาร	นิคมคำสร้อย	เทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย
410	มุกดาหาร	นิคมคำสร้อย	เทศบาลตำบลร่มเกล้า
411	มุกดาหาร	หัวน้ำใหญ่	เทศบาลตำบลชะโนด
412	มุกดาหาร	หนองสูง	เทศบาลตำบลหนองสูงเหนือ
413	มุกดาหาร	หนองสูง	เทศบาลตำบลบ้านเป่า
414	มุกดาหาร	หนองสูง	เทศบาลตำบลภูวง
415	ยโสธร	เมืองฯ	เทศบาลตำบลเค็ด
416	ยโสธร	เมืองฯ	เทศบาลตำบลตาดทอง
417	ยโสธร	เมืองฯ	เทศบาลตำบลทุ่งแต้
418	ยโสธร	เมืองฯ	เทศบาลตำบลน้ำคำใหญ่

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
419	ยโสธร	เมืองฯ	เทศบาลตำบลสำราญ
420	ยโสธร	เลิงนกทา	เทศบาลตำบลเลิงนกทา
421	ยโสธร	เลิงนกทา	เทศบาลตำบลสามแยก
422	ยโสธร	เลิงนกทา	เทศบาลตำบลห้องแซง
423	ยโสธร	เลิงนกทา	เทศบาลตำบลบุงคำ
424	ยโสธร	เลิงนกทา	เทศบาลตำบลสามัคคี
425	ยโสธร	เลิงนกทา	เทศบาลตำบลศรีแก้ว
426	ยโสธร	เลิงนกทา	เทศบาลตำบลกุคเชียงหมี่
427	ยโสธร	เลิงนกทา	เทศบาลตำบลสวาท
428	ยโสธร	เลิงนกทา	เทศบาลตำบลกุคแห่
429	ยโสธร	ไทยเจริญ	เทศบาลตำบลคำเคย
430	ยโสธร	กุคชุมพัฒนา	เทศบาลตำบลกุคชุมพัฒนา
431	ยโสธร	ค้อวัง	เทศบาลตำบลค้อวัง
432	ยโสธร	คำเขื่อนแก้ว	เทศบาลตำบลคำเขื่อนแก้ว
433	ยโสธร	คำเขื่อนแก้ว	เทศบาลตำบลดงแคนใหญ่
434	ยโสธร	ทรายมูล	เทศบาลตำบลทรายมูล
435	ยโสธร	ทรายมูล	เทศบาลตำบลนาเวียง
436	ยโสธร	ป่าดัว	เทศบาลตำบลป่าดัว
437	ยโสธร	มหาชนะชัย	เทศบาลตำบลฟ้าหยาด
438	ร้อยเอ็ด	โพธิ์ชัย	เทศบาลตำบลคำพอง
439	ร้อยเอ็ด	เกษตรวิสัย	เทศบาลตำบลกู่กาสิงห์
440	ร้อยเอ็ด	เกษตรวิสัย	เทศบาลตำบลเกษตรวิสัย
441	ร้อยเอ็ด	เกษตรวิสัย	เทศบาลตำบลเมืองบัว
442	ร้อยเอ็ด	เชียงขวัญ	เทศบาลตำบลเชียงขวัญ
443	ร้อยเอ็ด	เมยวดี	เทศบาลตำบลชุมพร
444	ร้อยเอ็ด	เมยวดี	เทศบาลตำบลเมยวดี
445	ร้อยเอ็ด	เมยวดี	เทศบาลตำบลบึงเลิศ
446	ร้อยเอ็ด	เมยวดี	เทศบาลตำบลชมสะอาด

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
447	ร้อยเอ็ด	เมืองร้อยเอ็ด	เทศบาลตำบลโนนตาล
448	ร้อยเอ็ด	เมืองร้อยเอ็ด	เทศบาลตำบลปอภาร
449	ร้อยเอ็ด	เมืองร้อยเอ็ด	เทศบาลตำบลสีแก้ว
450	ร้อยเอ็ด	เมืองสรวง	เทศบาลตำบลเมืองสรวง
451	ร้อยเอ็ด	เมืองสรวง	เทศบาลตำบลคูเมือง
452	ร้อยเอ็ด	เมืองสรวง	เทศบาลตำบลหนองหิน
453	ร้อยเอ็ด	เมืองสรวง	เทศบาลตำบลกกกุง
454	ร้อยเอ็ด	เสลภูมิ	เทศบาลตำบลเสลภูมิ (กลาง)*
455	ร้อยเอ็ด	เสลภูมิ	เทศบาลตำบลขวาว
456	ร้อยเอ็ด	เสลภูมิ	เทศบาลตำบลเมืองไพร
457	ร้อยเอ็ด	เสลภูมิ	เทศบาลตำบลนาแซง
458	ร้อยเอ็ด	เสลภูมิ	เทศบาลตำบลหนองหลวง
459	ร้อยเอ็ด	เสลภูมิ	เทศบาลตำบลวังหลวง
460	ร้อยเอ็ด	เสลภูมิ	เทศบาลตำบลเกาะแก้ว
461	ร้อยเอ็ด	เสลภูมิ	เทศบาลตำบลนาเมือง
462	ร้อยเอ็ด	เสลภูมิ	เทศบาลตำบลท่าม่วง
463	ร้อยเอ็ด	เสลภูมิ	เทศบาลตำบลพรสวรรค์
464	ร้อยเอ็ด	โพธิ์ชัย	เทศบาลตำบลชัยวารี
465	ร้อยเอ็ด	โพธิ์ชัย	เทศบาลตำบลเชียงใหม่
466	ร้อยเอ็ด	โพธิ์ชัย	เทศบาลตำบลอัคระคำ
467	ร้อยเอ็ด	โพนทราย	เทศบาลตำบลโพนทราย
468	ร้อยเอ็ด	โพนทราย	เทศบาลตำบลสามขา
469	ร้อยเอ็ด	โพนทอง	เทศบาลตำบลโพนทอง(แวง)*
470	ร้อยเอ็ด	โพนทอง	เทศบาลตำบลโคกสูง
471	ร้อยเอ็ด	โพนทอง	เทศบาลตำบลโคกกม่วง
472	ร้อยเอ็ด	โพนทอง	เทศบาลตำบลโนนชัยศรี
473	ร้อยเอ็ด	โพนทอง	เทศบาลตำบลโพธิ์ทอง
474	ร้อยเอ็ด	โพนทอง	เทศบาลตำบลแวง

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
475	ร้อยเอ็ด	จตุรพักตรพิมาน	เทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน
476	ร้อยเอ็ด	จตุรพักตรพิมาน	เทศบาลตำบลหนองผือ
477	ร้อยเอ็ด	จตุรพักตรพิมาน	เทศบาลตำบลคงแดง
478	ร้อยเอ็ด	จตุรพักตรพิมาน	เทศบาลตำบลโคกกล่าม
479	ร้อยเอ็ด	จตุรพักตรพิมาน	เทศบาลตำบลหัวช้าง
480	ร้อยเอ็ด	จตุรพักตรพิมาน	เทศบาลตำบลเมืองหงส์
481	ร้อยเอ็ด	จตุรพักตรพิมาน	เทศบาลตำบลลิ้นฟ้า
482	ร้อยเอ็ด	จังหาร	เทศบาลตำบลคงสิงห์
483	ร้อยเอ็ด	จังหาร	เทศบาลตำบลคินด้า
484	ร้อยเอ็ด	จังหาร	เทศบาลตำบลจังหาร
485	ร้อยเอ็ด	จังหาร	เทศบาลตำบลผักแว่น
486	ร้อยเอ็ด	ธวัชบุรี	เทศบาลตำบลธงธานี
487	ร้อยเอ็ด	ธวัชบุรี	เทศบาลตำบลบ้านนิเวศน์
488	ร้อยเอ็ด	ธวัชบุรี	เทศบาลตำบลอุ่มเม้า
489	ร้อยเอ็ด	ธวัชบุรี	เทศบาลตำบลมะอี
490	ร้อยเอ็ด	ธวัชบุรี	เทศบาลตำบลนิเวศน์
491	ร้อยเอ็ด	ปทุมรัตน์	เทศบาลตำบลปทุมรัตน์
492	ร้อยเอ็ด	ปทุมรัตน์	เทศบาลตำบลโพนสูง
493	ร้อยเอ็ด	ปทุมรัตน์	เทศบาลตำบลโนนสวรรค์
494	ร้อยเอ็ด	พนมไพร	เทศบาลตำบลพนมไพร
495	ร้อยเอ็ด	พนมไพร	เทศบาลตำบลโพธิ์ชัย
496	ร้อยเอ็ด	หนองฮี	เทศบาลตำบลหนองฮี
497	ร้อยเอ็ด	สุวรรณภูมิ	เทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ*
498	ร้อยเอ็ด	สุวรรณภูมิ	เทศบาลตำบลจำปาดัน
499	ร้อยเอ็ด	สุวรรณภูมิ	เทศบาลตำบลหินกอง
500	ร้อยเอ็ด	สุวรรณภูมิ	เทศบาลตำบลทุ่งกุลา
501	ร้อยเอ็ด	สุวรรณภูมิ	เทศบาลตำบลทุ่งหลวง
502	ร้อยเอ็ด	สุวรรณภูมิ	เทศบาลตำบลดอกไม้

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
503	ร้อยเอ็ด	ศรีสมเด็จ	เทศบาลตำบลโพธิ์ทอง
504	ร้อยเอ็ด	ศรีสมเด็จ	เทศบาลตำบลบ้านบาก
505	ร้อยเอ็ด	ศรีสมเด็จ	เทศบาลตำบลศรีสมเด็จ
506	ร้อยเอ็ด	หนองพอก	เทศบาลตำบลหนองพอก
507	ร้อยเอ็ด	หนองพอก	เทศบาลตำบลท่าสีดา
508	ร้อยเอ็ด	อาจสามารถ	เทศบาลตำบลอาจสามารถ
509	ร้อยเอ็ด	อาจสามารถ	เทศบาลตำบลโพนเมือง
510	เลย	เชียงคาน	เทศบาลตำบลเขาแก้ว
511	เลย	เชียงคาน	เทศบาลตำบลเชียงคาน
512	เลย	เชียงคาน	เทศบาลตำบลธาตุ
513	เลย	เมืองเลย	เทศบาลตำบลนาคินดำ
514	เลย	เมืองเลย	เทศบาลตำบลนาโง่ง
515	เลย	เมืองเลย	เทศบาลตำบลนาอ้อ
516	เลย	เมืองเลย	เทศบาลตำบลน้ำสวย
517	เลย	เมืองเลย	เทศบาลตำบลนาอาน
518	เลย	เอราวัณ	เทศบาลตำบลเอราวัณ
519	เลย	เอราวัณ	เทศบาลตำบลผาอินทร์แปลง
520	เลย	ค่านซ้าย	เทศบาลตำบลค่านซ้าย
521	เลย	ท่าลี่	เทศบาลตำบลท่าลี่
522	เลย	นาแห้ว	เทศบาลตำบลนาแห้ว
523	เลย	นาดูน	เทศบาลตำบลนาดูน
524	เลย	นาดูน	เทศบาลตำบลนาดอกคำ
525	เลย	วังสะพุง	เทศบาลตำบลศรีสงคราม
526	เลย	วังสะพุง	เทศบาลตำบลปากปวน
527	เลย	ปากชม	เทศบาลตำบลเชียงกลม
528	เลย	ปากชม	เทศบาลตำบลปากชม
529	เลย	ปากชม	เทศบาลตำบลคอนสา *
530	เลย	ค่านซ้าย	เทศบาลตำบลศรีสองรัก *

(ต่อ)

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
531	เลย	ผาขาว	เทศบาลตำบลท่าช้างคล่อง
532	เลย	ผาขาว	เทศบาลตำบลโนนปอแดง
533	เลย	ภูเรือ	เทศบาลตำบลภูเรือ
534	เลย	ภูเรือ	เทศบาลตำบลร่องจิก
535	เลย	ภูกระดึง	เทศบาลตำบลภูกระดึง
536	เลย	ภูกระดึง	เทศบาลตำบลหนองหิน
537	ศรีสะเกษ	เมืองศรีสะเกษ	เทศบาลตำบลน้ำคำ
538	ศรีสะเกษ	ไพรบึง	เทศบาลตำบลไพรบึง
539	ศรีสะเกษ	ไพรบึง	เทศบาลตำบลสำโรงปล้น
540	ศรีสะเกษ	กันทรารมย์	เทศบาลตำบลกันทรารมย์
541	ศรีสะเกษ	ขุนันท์	เทศบาลตำบลเมืองขุนันท์(ห้วยเหนือ)*
542	ศรีสะเกษ	ขุนันท์	เทศบาลตำบลศรีสะเกษ
543	ศรีสะเกษ	ขุนหาญ	เทศบาลตำบลขุนหาญ
544	ศรีสะเกษ	ขุนหาญ	เทศบาลตำบลกระหวั้น
545	ศรีสะเกษ	ขุนหาญ	เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์
546	ศรีสะเกษ	ขุนหาญ	เทศบาลตำบลลี
547	ศรีสะเกษ	ขุนหาญ	เทศบาลตำบลกันทรอม
548	ศรีสะเกษ	ขุนหาญ	เทศบาลตำบลโนนสูง
549	ศรีสะเกษ	บึงบูรพ์	เทศบาลตำบลบึงบูรพ์
550	ศรีสะเกษ	ปรางค์กู่	เทศบาลตำบลปรางค์กู่
551	ศรีสะเกษ	พยุห์	เทศบาลตำบลพยุห์
552	ศรีสะเกษ	โพธิ์ศรีสุวรรณ	เทศบาลตำบลโคด
553	ศรีสะเกษ	โพธิ์ศรีสุวรรณ	เทศบาลตำบลผือใหญ่
554	ศรีสะเกษ	ยางชุมน้อย	เทศบาลตำบลยางชุมน้อย
555	ศรีสะเกษ	ราษีไศล	เทศบาลตำบลเมืองคง
556	ศรีสะเกษ	ราษีไศล	เทศบาลตำบลบัวหุ้ง
557	ศรีสะเกษ	ราษีไศล	เทศบาลตำบลสัมป่อย
558	ศรีสะเกษ	วังหิน	เทศบาลตำบลนุสูง

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
559	ศรีสะเกษ	วังหิน	เทศบาลตำบลวังหิน
560	ศรีสะเกษ	กันทรลักษณ์	เทศบาลตำบลสวนกล้วย
561	ศรีสะเกษ	กันทรลักษณ์	เทศบาลตำบลหนองหญ้าลาด
562	ศรีสะเกษ	ศรีรัตนะ	เทศบาลตำบลศรีรัตนะ
563	ศรีสะเกษ	ห้วยทับทัน	เทศบาลตำบลห้วยทับทัน
564	ศรีสะเกษ	ห้วยทับทัน	เทศบาลตำบลงานแสนไชย
565	ศรีสะเกษ	อุทุมพรพิสัย	เทศบาลตำบลกำแพง
566	ศรีสะเกษ	อุทุมพรพิสัย	เทศบาลตำบลกำแพง(อุทุมพรพิสัย)*
567	ศรีสะเกษ	อุทุมพรพิสัย	เทศบาลตำบลโคกจาน
568	ศรีสะเกษ	อุทุมพรพิสัย	เทศบาลตำบลสระกำแพงใหญ่
569	ศรีสะเกษ	อุทุมพรพิสัย	เทศบาลตำบลแต่
570	ศรีสะเกษ	เมืองจันทร์	เทศบาลตำบลหนองใหญ่
571	ศรีสะเกษ	เมืองจันทร์	เทศบาลตำบลเมืองจันทร์
572	สกลนคร	เจริญศิลป์	เทศบาลตำบลเจริญศิลป์
573	สกลนคร	เมืองสกลนคร	เทศบาลตำบลธาตุนาเวง
574	สกลนคร	เมืองสกลนคร	เทศบาลตำบลเชียงเคี่ยน
575	สกลนคร	เมืองสกลนคร	เทศบาลตำบลดงมะไฟ
576	สกลนคร	เมืองสกลนคร	เทศบาลตำบลท่าแร่
577	สกลนคร	เมืองสกลนคร	เทศบาลตำบลซางโง้ง
578	สกลนคร	เมืองสกลนคร	เทศบาลตำบลเหล่าปอแดง
579	สกลนคร	เมืองสกลนคร	เทศบาลตำบลจันทอน
580	สกลนคร	เมืองสกลนคร	เทศบาลตำบลหนองลาด
581	สกลนคร	เมืองสกลนคร	เทศบาลตำบลเมืองทองท่าแร่(ท่าแร่)
582	สกลนคร	โลกศรีสุวรรณ	เทศบาลตำบลดงโฉบ
583	สกลนคร	กุศบาก	เทศบาลตำบลกุศบาก
584	สกลนคร	กุศบาก	เทศบาลตำบลกุศแฮด(กุศบาก)*
585	สกลนคร	กุศบาก	เทศบาลตำบลกุศไผ่
586	สกลนคร	กุศบาก	เทศบาลตำบลนาม่อง

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
587	สกลนคร	กุสุมาลย์	เทศบาลตำบลกุสุมาลย์
588	สกลนคร	คำตากล้า	เทศบาลตำบลคำตากล้า
589	สกลนคร	คำตากล้า	เทศบาลตำบลแพด
590	สกลนคร	บ้านม่วง	เทศบาลตำบลบ้านม่วง
591	สกลนคร	บ้านม่วง	เทศบาลตำบลห้วยหลวง
592	สกลนคร	พรรณานิคม	เทศบาลตำบลพรรณานิคม
593	สกลนคร	พรรณานิคม	เทศบาลตำบลพอกน้อย
594	สกลนคร	พรรณานิคม	เทศบาลตำบลนาโน
595	สกลนคร	พรรณานิคม	เทศบาลตำบลบัวสว่าง *
596	สกลนคร	พรรณานิคม	เทศบาลตำบลวังยาง
597	สกลนคร	พรรณานิคม	เทศบาลตำบลไร่
598	สกลนคร	พรรณานิคม	เทศบาลตำบลนาหัวบ่อ
599	สกลนคร	พรรณานิคม	เทศบาลตำบลพรรณานิคม(พรรณนา)
600	สกลนคร	พังโคน	เทศบาลตำบลพังโคน
601	สกลนคร	พังโคน	เทศบาลตำบลไฮฮ่อง
602	สกลนคร	พังโคน	เทศบาลตำบลแร่
603	สกลนคร	พังโคน	เทศบาลตำบลพังโคนศรีจำปา *
604	สกลนคร	โพนนาแก้ว	เทศบาลตำบลนาแก้ว
605	สกลนคร	โพนนาแก้ว	เทศบาลตำบลเชียงสี
606	สกลนคร	โพนนาแก้ว	เทศบาลตำบลบ้านโพน
607	สกลนคร	ภูพาน	เทศบาลตำบลโคกภู
608	สกลนคร	ภูพาน	เทศบาลตำบลสร้างค้อ
609	สกลนคร	วานรนิวาส	เทศบาลตำบลวานรนิวาส
610	สกลนคร	วานรนิวาส	เทศบาลตำบลหนองแวง
611	สกลนคร	วานรนิวาส	เทศบาลตำบลนอซอ
612	สกลนคร	วานรนิวาส	เทศบาลตำบลหนองสนม
613	สกลนคร	วานรนิวาส	เทศบาลตำบลกุดเรือคำ
614	สกลนคร	วานรนิวาส	เทศบาลตำบลกุสะคาม

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
615	สกลนคร	วาริชภูมิ	เทศบาลตำบลวาริชภูมิ
616	สกลนคร	วาริชภูมิ	เทศบาลตำบลปลาไหล
617	สกลนคร	วาริชภูมิ	เทศบาลตำบลคำบ่อ
618	สกลนคร	วาริชภูมิ	เทศบาลตำบลหนองลาด
619	สกลนคร	สว่างแดนดิน	เทศบาลตำบลคอนเชียง
620	สกลนคร	สว่างแดนดิน	เทศบาลตำบลสว่างแดนดิน
621	สกลนคร	สว่างแดนดิน	เทศบาลตำบลบงใต้
622	สกลนคร	สว่างแดนดิน	เทศบาลตำบลพันนา
623	สกลนคร	สว่างแดนดิน	เทศบาลตำบลบ้านด้าย
624	สกลนคร	สว่างแดนดิน	เทศบาลตำบลหนองหลวง
625	สกลนคร	สว่างแดนดิน	เทศบาลตำบลโลกสี
626	สกลนคร	ส่องดาว	เทศบาลตำบลส่องดาว
627	สกลนคร	ส่องดาว	เทศบาลตำบลท่าศิลา
628	สกลนคร	ส่องดาว	เทศบาลตำบลวัฒนา
629	สกลนคร	ส่องดาว	เทศบาลตำบลพุมวารี
630	สกลนคร	ส่องดาว	เทศบาลตำบลส่องดาวหนองแดง(ส่องดาว)
631	สกลนคร	อากาศอำนวย	เทศบาลตำบลอากาศอำนวย
632	สกลนคร	อากาศอำนวย	เทศบาลตำบลสามัคคีพัฒนา
633	สกลนคร	อากาศอำนวย	เทศบาลตำบลชะฮั่ว
634	สกลนคร	อากาศอำนวย	เทศบาลตำบลโพนแพง
635	สกลนคร	อากาศอำนวย	เทศบาลตำบลวาใหญ่
636	สกลนคร	อากาศอำนวย	เทศบาลตำบลท่าก้อน
637	สุรินทร์	กาบเชิง	เทศบาลตำบลกาบเชิง
638	สุรินทร์	กาบเชิง	เทศบาลโลกตะเคียน
639	สุรินทร์	เมืองสุรินทร์	เทศบาลตำบลเมืองที่
640	สุรินทร์	จอมพระ	เทศบาลตำบลจอมพระ
641	สุรินทร์	จอมพระ	เทศบาลตำบลกระหาด
642	สุรินทร์	จอมพระ	เทศบาลตำบลนุแกรง

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
643	สุรินทร์	ชุมพลบุรี	เทศบาลตำบลชุมพลบุรี
644	สุรินทร์	ชุมพลบุรี	เทศบาลตำบลทุ่งศรีชุมพล*
645	สุรินทร์	ชุมพลบุรี	เทศบาลตำบลสระขุด
646	สุรินทร์	ชุมพลบุรี	เทศบาลตำบลชะวี
647	สุรินทร์	ชุมพลบุรี	เทศบาลตำบลนาหนองไผ่
648	สุรินทร์	ท่าตูม	เทศบาลตำบลท่าตูม
649	สุรินทร์	ท่าตูม	เทศบาลตำบลเมืองแก
650	สุรินทร์	บัวเชด	เทศบาลตำบลบัวเชด
651	สุรินทร์	ปราสาท	เทศบาลตำบลก้งแอน
652	สุรินทร์	ปราสาท	เทศบาลตำบลนิคมปราสาท
653	สุรินทร์	ปราสาท	เทศบาลตำบลกันตวงระมวล
654	สุรินทร์	รัตนบุรี	เทศบาลตำบลรัตนบุรี
655	สุรินทร์	ลำดวน	เทศบาลตำบลลำดวนสุรพิณฑ์
656	สุรินทร์	ศรีขรภูมิ	เทศบาลตำบลศรีขรภูมิ (ระแงง*)
657	สุรินทร์	ศรีขรภูมิ	เทศบาลตำบลฝักไหม
658	สุรินทร์	สนม	เทศบาลตำบลสนม
659	สุรินทร์	สนม	เทศบาลตำบลแคน
660	สุรินทร์	สังขละ	เทศบาลตำบลสังขะ
661	สุรินทร์	ลำโรงทับ	เทศบาลตำบลลำโรงทับ
662	สุรินทร์	ลำโรงทับ	เทศบาลตำบลหมื่นศรี
663	สุรินทร์	เขวาสินรินทร์	เทศบาลตำบลเขวาสินรินทร์
664	หนองคาย	เมืองหนองคาย	เทศบาลตำบลเวียงคุก
665	หนองคาย	เมืองหนองคาย	เทศบาลตำบลหนองสองห้อง
666	หนองคาย	เมืองหนองคาย	เทศบาลตำบลโพธิ์ชัย
667	หนองคาย	เมืองหนองคาย	เทศบาลตำบลหาดคำ
668	หนองคาย	เมืองหนองคาย	เทศบาลตำบลกวนวัน
669	หนองคาย	เมืองหนองคาย	เทศบาลตำบลบ้านเดื่อ
670	หนองคาย	เมืองหนองคาย	เทศบาลตำบลปะโค

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
671	หนองคาย	เมืองหนองคาย	เทศบาลตำบลวัดธาตุ
672	หนองคาย	เฝ้าไร่	เทศบาลตำบลเฝ้าไร่
673	หนองคาย	โพนพิสัย	เทศบาลตำบลโพนพิสัย
674	หนองคาย	โพนพิสัย	เทศบาลตำบลสร้างนางขาว
675	หนองคาย	ท่าบ่อ	เทศบาลตำบลโพนสา
676	หนองคาย	ท่าบ่อ	เทศบาลตำบลบ้านถ่อน
677	หนองคาย	ท่าบ่อ	เทศบาลตำบลกองนาง
678	หนองคาย	ศรีเชียงใหม่	เทศบาลตำบลศรีเชียงใหม่
679	หนองคาย	ศรีเชียงใหม่	เทศบาลตำบลหนองปลาปาก
680	หนองคาย	สังคม	เทศบาลตำบลสังคม
681	หนองบัวลำภู	เมืองหนองบัวลำภู	เทศบาลตำบลนาคำไฮ
682	หนองบัวลำภู	เมืองหนองบัวลำภู	เทศบาลตำบลนามะเฟือง
683	หนองบัวลำภู	เมืองหนองบัวลำภู	เทศบาลตำบลหัวนา
684	หนองบัวลำภู	โนนสัง	เทศบาลตำบลกุดคู
685	หนองบัวลำภู	โนนสัง	เทศบาลตำบลโนนสัง
686	หนองบัวลำภู	โนนสัง	เทศบาลตำบลบ้านค้อ
687	หนองบัวลำภู	โนนสัง	เทศบาลตำบลหนองเรือ
688	หนองบัวลำภู	นากลาง	เทศบาลตำบลกุดคินจี
689	หนองบัวลำภู	นากลาง	เทศบาลตำบลนากลาง
690	หนองบัวลำภู	นากลาง	เทศบาลตำบลนาหนองพุ่ม(กุดคินจี)*
691	หนองบัวลำภู	นากลาง	เทศบาลตำบลเก่ากลอย
692	หนองบัวลำภู	นากลาง	เทศบาลตำบลฝั่งแดง
693	หนองบัวลำภู	นาวัง	เทศบาลตำบลนาเหล่า
694	หนองบัวลำภู	ปักธงชัย	เทศบาลตำบลยางหล่อ
695	หนองบัวลำภู	ศรีบุญเรือง	เทศบาลตำบลจอมทอง
696	หนองบัวลำภู	ศรีบุญเรือง	เทศบาลตำบลโนนสูงเปลือย
697	หนองบัวลำภู	ศรีบุญเรือง	เทศบาลตำบลโนนสะอาด
698	หนองบัวลำภู	ศรีบุญเรือง	เทศบาลตำบลหนองแก

(ต่อ)

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
699	หนองบัวลำภู	สุวรรณคูหา	เทศบาลตำบลบ้านโคก
700	หนองบัวลำภู	สุวรรณคูหา	เทศบาลตำบลสุวรรณคูหา
701	หนองบัวลำภู	สุวรรณคูหา	เทศบาลตำบลนาดี
702	หนองบัวลำภู	สุวรรณคูหา	เทศบาลตำบลนาदान
703	หนองบัวลำภู	สุวรรณคูหา	เทศบาลตำบลบุญทัน
704	อำนาจเจริญ	เมืองอำนาจเจริญ	เทศบาลตำบลนายม
705	อำนาจเจริญ	เมืองอำนาจเจริญ	เทศบาลตำบลน้ำปลีก
706	อำนาจเจริญ	เมืองอำนาจเจริญ	เทศบาลตำบลนาวัง
707	อำนาจเจริญ	เมืองอำนาจเจริญ	เทศบาลตำบลไถ่คำ
708	อำนาจเจริญ	เมืองอำนาจเจริญ	เทศบาลตำบลนาหมอม้า
709	อำนาจเจริญ	เสนางคนิคม	เทศบาลตำบลเสนางคนิคม
710	อำนาจเจริญ	เสนางคนิคม	เทศบาลตำบลสิริเสนางค์(เสนางคนิคม)
711	อำนาจเจริญ	ชานุมาน	เทศบาลตำบลชานุมาน
712	อำนาจเจริญ	ชานุมาน	เทศบาลตำบลโคกก่ง
713	อำนาจเจริญ	ปทุมราชวงศา	เทศบาลตำบลปทุมราชวงศา(นาหว้าใหญ่*)
714	อำนาจเจริญ	ปทุมราชวงศา	เทศบาลตำบลนาป่าแซง
715	อำนาจเจริญ	ปทุมราชวงศา	เทศบาลตำบลหนองข่า
716	อำนาจเจริญ	ปทุมราชวงศา	เทศบาลตำบลห้วย
717	อำนาจเจริญ	พนา	เทศบาลตำบลพนา
718	อำนาจเจริญ	พนา	เทศบาลตำบลพระเหลา
719	อำนาจเจริญ	ลืออำนาจ	เทศบาลตำบลอำนาจ
720	อำนาจเจริญ	ลืออำนาจ	เทศบาลตำบลดงมะยาง
721	อำนาจเจริญ	ลืออำนาจ	เทศบาลตำบลเปือย
722	อำนาจเจริญ	ลืออำนาจ	เทศบาลตำบลสามหนอง(อำนาจ)*
723	อำนาจเจริญ	ลืออำนาจ	เทศบาลตำบลโคกกลาง
724	อำนาจเจริญ	ห้วยตะพาน	เทศบาลตำบลห้วยตะพาน
725	อำนาจเจริญ	ห้วยตะพาน	เทศบาลตำบลรัตนวาริศรีเจริญ(ห้วยตะพาน)*
726	อำนาจเจริญ	ห้วยตะพาน	เทศบาลตำบลเค็งใหญ่

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
727	อุดรธานี	เพ็ญ	เทศบาลตำบลเพ็ญ
728	อุดรธานี	เพ็ญ	เทศบาลตำบลบ้านธาตุ
729	อุดรธานี	เมืองอุดรธานี	เทศบาลตำบลหนองไผ่
730	อุดรธานี	เมืองอุดรธานี	เทศบาลตำบลนาข่า
731	อุดรธานี	เมืองอุดรธานี	เทศบาลตำบลนิคมสงเคราะห์
732	อุดรธานี	เมืองอุดรธานี	เทศบาลตำบลบ้านจั่น
733	อุดรธานี	เมืองอุดรธานี	เทศบาลตำบลหนองบัว
734	อุดรธานี	เมืองอุดรธานี	เทศบาลตำบลหนองขอนกว้าง
735	อุดรธานี	โนนสะอาด	เทศบาลตำบลโนนสะอาด
736	อุดรธานี	โนนสะอาด	เทศบาลตำบลหนองแวงโนนสะอาด (โนนสะอาด)
737	อุดรธานี	ไชยวาน	เทศบาลตำบลไชยวาน
738	อุดรธานี	ไชยวาน	เทศบาลตำบลโพนสูง
739	อุดรธานี	ไชยวาน	เทศบาลตำบลหนองแวงแก้มหอม**
740	อุดรธานี	กุดจับ	เทศบาลตำบลกุดจับ
741	อุดรธานี	กุดจับ	เทศบาลตำบลเชียงเพ็ง
742	อุดรธานี	กุดจับ	เทศบาลตำบลเมืองเพ็ญ
743	อุดรธานี	กุดจับ	เทศบาลตำบลตาลเดี่ยว
744	อุดรธานี	กุดจับ	เทศบาลตำบลสร้างก่อ
745	อุดรธานี	กุดจับ	เทศบาลตำบลปะโค
746	อุดรธานี	กุดจับ	เทศบาลตำบลยางชุม *
747	อุดรธานี	กุมภวาปี	เทศบาลตำบลกุมภวาปี
748	อุดรธานี	กุมภวาปี	เทศบาลตำบลพันดอน
749	อุดรธานี	กุมภวาปี	เทศบาลตำบลห้วยเก็ง
750	อุดรธานี	กุมภวาปี	เทศบาลตำบลปะโค
751	อุดรธานี	กุมภวาปี	เทศบาลตำบลเชียงแหวน

(ต่อ)

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
752	อุดรธานี	กุมภวาปี	เทศบาลตำบลหนองหว้า
753	อุดรธานี	กุมภวาปี	เทศบาลตำบลกวางพานพันดอน*
754	อุดรธานี	กุมภวาปี	เทศบาลตำบลแซแล
755	อุดรธานี	กุมภวาปี	เทศบาลตำบลเวียงคำ
756	อุดรธานี	กู่แก้ว	เทศบาลตำบลกู่แก้ว *
757	อุดรธานี	กู่แก้ว	เทศบาลตำบลคอนสาย
758	อุดรธานี	ทุ่งฝน	เทศบาลตำบลทุ่งฝน
759	อุดรธานี	ทุ่งฝน	เทศบาลตำบลทุ่งใหญ่
760	อุดรธานี	น้ำโสม	เทศบาลตำบลนางัว
761	อุดรธานี	น้ำโสม	เทศบาลตำบลน้ำโสม
762	อุดรธานี	บ้านฝื่อ	เทศบาลตำบลบ้านฝื่อ
763	อุดรธานี	บ้านฝื่อ	เทศบาลตำบลกลางใหญ่
764	อุดรธานี	บ้านฝื่อ	เทศบาลตำบลคำบัง
765	อุดรธานี	บ้านดาด	เทศบาลตำบลบ้านดาด
766	อุดรธานี	วังสามหมอ	เทศบาลตำบลผาสุก
767	อุดรธานี	วังสามหมอ	เทศบาลตำบลลำพันชาด*
768	อุดรธานี	วังสามหมอ	เทศบาลตำบลวังสามหมอ
769	อุดรธานี	วังสามหมอ	เทศบาลตำบลหนองหญ้าไซ
770	อุดรธานี	วังสามหมอ	เทศบาลตำบลชะยาว
771	อุดรธานี	ศรีธาตุ	เทศบาลตำบลศรีธาตุ
772	อุดรธานี	ศรีธาตุ	เทศบาลตำบลหัวนาคำ
773	อุดรธานี	ศรีธาตุ	เทศบาลตำบลจำปี
774	อุดรธานี	ศรีธาตุ	เทศบาลตำบลบ้านโป่ง
775	อุดรธานี	สร้างคอม	เทศบาลตำบลสร้างคอม
776	อุดรธานี	สร้างคอม	เทศบาลตำบลบ้านยวด
777	อุดรธานี	สร้างคอม	เทศบาลตำบลบ้านโคก
778	อุดรธานี	หนองแสง	เทศบาลตำบลแสงสว่าง

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	อำเภอ	รายชื่อเทศบาล
779	อุดรธานี	หนองแสง	เทศบาลตำบลนาดี
780	อุดรธานี	หนองวัวซอ	เทศบาลตำบลหนองวัวซอ
781	อุดรธานี	หนองวัวซอ	เทศบาลตำบลภูผาแดง*
782	อุดรธานี	หนองวัวซอ	เทศบาลตำบลกุดหมากไฟ
783	อุดรธานี	หนองวัวซอ	เทศบาลตำบลโนนหวาย
784	อุดรธานี	หนองวัวซอ	เทศบาลตำบลอุบมุง
785	อุดรธานี	หนองวัวซอ	เทศบาลตำบลหนองบัวบาน
786	อุดรธานี	หนองหาน	เทศบาลตำบลบ้านเชียง
787	อุดรธานี	หนองหาน	เทศบาลตำบลหนองเม็ก
788	อุดรธานี	หนองหาน	เทศบาลตำบลหนองหาน
789	อุดรธานี	หนองหาน	เทศบาลตำบลหนองไผ่
790	อุดรธานี	หนองหาน	เทศบาลตำบลโคกสูง *
791	อุดรธานี	นายาง	เทศบาลตำบลนายาง
792	อุดรธานี	นายาง	เทศบาลตำบลโนนทอง
793	อุดรธานี	หนองหาน	เทศบาลตำบลผักตบ
794	อุบลราชธานี	เขมราฐ	เทศบาลตำบลเขมราฐ
795	อุบลราชธานี	เขมราฐ	เทศบาลตำบลขามป้อม
796	อุบลราชธานี	เขมราฐ	เทศบาลตำบลหนองผือ
797	อุบลราชธานี	เขมราฐ	เทศบาลตำบลเทพวงศา*
798	อุบลราชธานี	เขมราฐ	เทศบาลตำบลห้วยนา
799	อุบลราชธานี	เขมราฐ	เทศบาลตำบลหนองนกทา
800	อุบลราชธานี	เขื่องใน	เทศบาลตำบลเขื่องใน
801	อุบลราชธานี	เขื่องใน	เทศบาลตำบลบ้านกอก
802	อุบลราชธานี	เขื่องใน	เทศบาลตำบลห้วยเรือ(เขื่องใน)
803	อุบลราชธานี	เดชอุดม	เทศบาลตำบลนาเขีย
804	อุบลราชธานี	เดชอุดม	เทศบาลตำบลนาสว่าง
805	อุบลราชธานี	เดชอุดม	เทศบาลตำบลบัวงาม

ภาคผนวก ฉ

ภาพถ่ายกิจกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาพที่ ๑.1 นำเสนอผลงานเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์

ภาพที่ ๑.2 ทีมงานช่วยระดมความคิดในการลงพื้นที่เก็บข้อมูล

ภาพที่ ๓.3 สหวิชาชีพ ร่วมให้ข้อเสนอแนะผลงานวิจัย

ภาพที่ ๓.4 สหวิชาชีพ ร่วมให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานวิจัย

ภาพที่ ๓.๕ ทำ Focus Group

ภาพที่ ๓.๖ Focus Group

ภาพที่ ๗.7 ทีมงานอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญร่วมให้ข้อเสนอแนะในการรวบรวมข้อมูลวิจัย

ภาพที่ ๗.8 พบท่านนายอำเภอคำเขื่อนแก้ว ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอคำชี้แนะในการดำเนินงานวิจัย

ภาพที่ ๑.๑ ร.ต.ต.ดร.สني๊ก สิงห์มาตร ผู้เชี่ยวชาญ

ภาพที่ ๑.๑๐ ทำ Focus Group 3

ภาพที่ ๑.11 การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ

ภาพที่ ๑.12 การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ

ภาพที่ ๑.13 การลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งทางรุกและทางรับในด้าน โครงสร้างพื้นฐานตามความต้องการจำเป็น ตามพื้นที่เป้าหมาย

ภาพที่ ๑.14 คณะผู้เชี่ยวชาญทุกสาขาเข้าร่วมรับฟังในการนำเสนอรูปแบบงานวิจัยและร่วมวิพากษ์

ภาพที่ ๑.15 พบผู้เชี่ยวชาญ ดร.วิภาพรรณ อุปนิสากร

ภาพที่ ๑.16 พบผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ ร.ต.ต. ดร. สนั่นก สิงห์มาตร

ภาพที่ ๑.17 เก็บข้อมูลกับประชาชนตามพื้นที่เป้าหมาย

ภาพที่ ๑.18 การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ

ภาพที่ ๑.19 ขอคำชี้แนะจากผู้ทรงคุณวุฒิในการดำเนินงานวิจัย

ภาพที่ ๑.20 พบท่านท้องถิ่นอำเภอคำเขื่อนแก้ว เพื่อขอคำชี้แนะ

ภาพที่ ๑.21 ลงพื้นที่เก็บข้อมูลร่วมกับนักศึกษาม. ปทุมธานี เพื่อใช้ประกอบการดำเนินการวิจัย

ภาพที่ ๑.22 เก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

ภาพที่ ฉ.23 พบผู้ทรงคุณวุฒิ นายอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ

ภาพที่ ฉ.24 รับฟังคำชี้แนะจากท่าน ดร. มานิตย์ และทีมงานในการดำเนินงานวิจัย

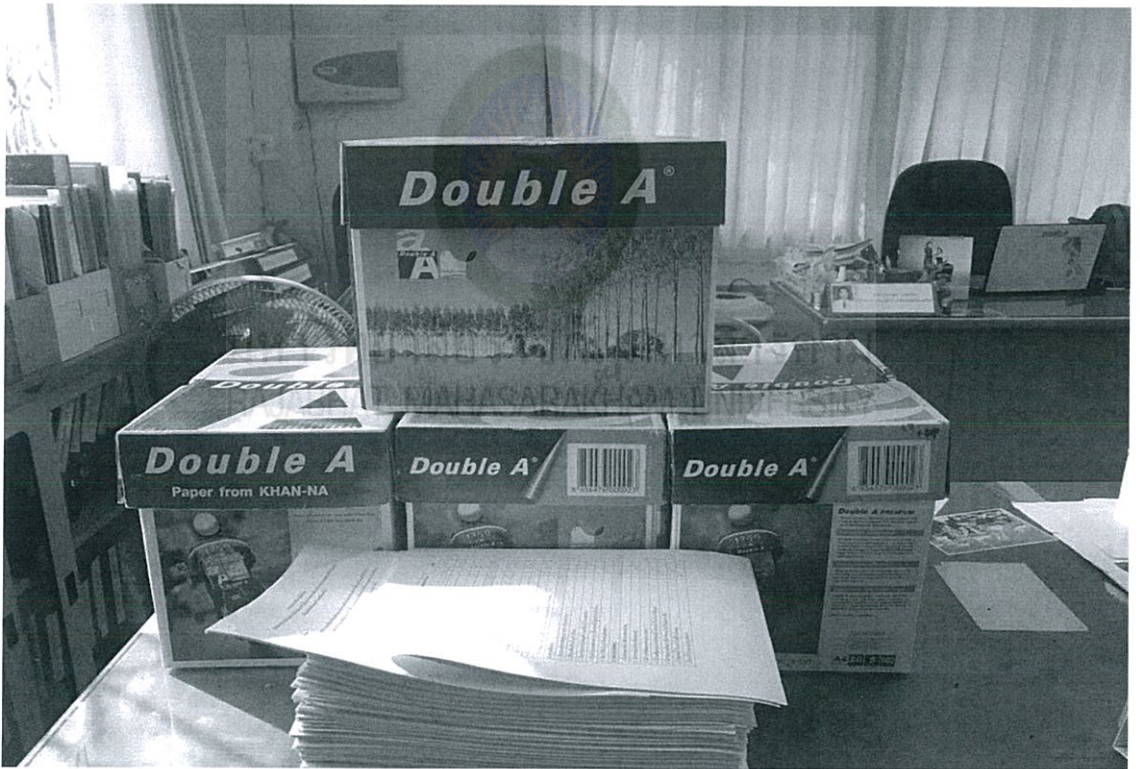
ภาพที่ ฉ.25 เก็บข้อมูลกับพนักงานเทศบาลตำบลขนาดเล็ก ตามพื้นที่เป้าหมาย

ภาพที่ ฉ.26 เก็บข้อมูลงานวิจัยกับประชาชนทุกภาคส่วน

ภาพที่ ๑.27 พบผู้เชี่ยวชาญท่าน รศ.ดร. ยูภาพร ยูภาส

ภาพที่ ๑.28 เอกสารงานวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลงานวิจัย

ประวัติของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวดวงตา ราชอาษา
วันเดือนปีเกิด	14 พฤศจิกายน พ.ศ.2519 ที่จังหวัดสมุทรปราการ
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 311 หมู่ที่ 1 ตำบลลุมพุก อำเภอกำแพงแก้ว จังหวัดยโสธร
ตำแหน่งหน้าที่	ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สำนักงานเทศบาลตำบลกำแพงแก้ว จังหวัดยโสธร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2542	ปริญญาตรี พยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2550	ปริญญาโทบริหารด้านการพยาบาลจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2552	ปริญญาโท วัฒนธรรมการปกครองท้องถิ่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2556	ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
พ.ศ. 2560	รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY